

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI**

DOKTORA TEZİ

**TEMETTUAT DEFTERLERİNE GÖRE SELANİK
KAZASI ÇİFTLİKLERİ**

Ertuğrul ÇAM

2502150106

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Mehtap ÖZDEĞER

İSTANBUL – 2022

ÖZ

TEMETTUAT DEFTERLERİNE GÖRE SELANİK KAZASI

ÇİFTLİKLERİ

ERTUĞRUL ÇAM

Bu doktora tezi çalışması, Osmanlı İmparatorluğu'nda birer zirai işletme örneği olan büyük çiftlikleri 1844 yılı için Selanik özelinde incelemeyi amaçlamaktadır. Çünkü Selanik bu tip büyük çiftliklerin İmparatorluk idaresi altındaki bölgelerde en erken görüldüğü yerlerden birisiydi. Büyük çiftlik yapılarının Osmanlı İmparatorluğu'nda görüldüğü ilk yerlerden biri olan Selanik için Temettuat Defterleri çalışmamızın ana kaynağını oluşturmaktadır. Çünkü Osmanlı tahrir defterleri gibi Temettuat defterleri de Osmanlı İmparatorluğu'nun idari ve mali yapısını anlamaya dönük gerçek istatistiki verileri içeren ve arşivlerde yer alan en zengin koleksiyonlardan birisidir. Bu amaçla Selanik Temettuat Defterleri sayesinde, 1844 yılında Selanik'in 8 nahiyesinde mevcut olarak tespit edilen 146 adet çiftliğe ait istatistiki veriler oluşturulması amaçlanmıştır. Söz konusu 146 adet çiftliğin öncelikle idarecileri, hissedarları, hane sayıları ve cizye defteri sayıları ile 1844 yılı içerisinde elde ettikleri gelirler ve vergi yüklerinin tespit edilmiştir. Bu çiftliklerin arazi varlıklarının niceliği ve niteliği tespit edilmeye çalışılmıştır. Çiftliklerde üretimi yapılan 13 ürünün 1844 yılı için üretim miktarı ile birlikte birim fiyatları da tespit edilmiştir. Ayrıca çiftliklerdeki hanelerdeki mükelleflerin mesleki dağılımları da istatistiki olarak sunulmaya çalışılmıştır. Bu sayede 1844 yılı için Selanik dahilindeki çiftliklerin idari ve mali yapısına dair literatüre katkı sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çiftlik, Büyük Çiftlik, Selanik, Temettuat Defterleri, Zirai İşletmeler.

ABSTRACT

**THESSALONIKI FARMS ACCORDING TO THE TEMETTUAT
REGISTERS**

ERTUĞRUL ÇAM

This doctoral thesis study aims to examine the Big Farms, which are examples of agricultural enterprises in the Ottoman Empire, for the year 1844 in Thessaloniki. Because Thessaloniki was one of the earliest places where Big Farms of this type were seen in the territories under the Imperial administration. Temettuat registers are the main source of our study for Thessaloniki, one of the first places where large farm structures were seen in the Ottoman Empire. Because, like the Ottoman Tahrir registers, the Temettuat registers are one of the richest collections in the archives, which contain real statistical data to understand the administrative and financial structure of the Ottoman Empire. For this purpose, it was aimed to generate statistical data on 146 farms, which were identified in 8 sub-districts of Thessaloniki in 1844, by means of Thessaloniki Temettuat Registers. First of all, the managers, shareholders, the number of households and the number of jizye registers, the incomes and tax burdens of these 146 farms in 1844 were determined. It has been tried to determine the quantity and quality of the land assets of these farms. The unit prices of 13 products produced in the farms for the year 1844 were determined together with the production amount. In addition, the occupational distribution of the taxpayers in the households in the farms has also been tried to be presented statistically. In this way, it is aimed to contribute to the literature on the administrative and financial structure of the farms in Thessaloniki for the year 1844.

Keywords: Farms, Big Farms, Thessaloniki, Temettuat Registers, Agricultural Business.

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Osmanlı İmparatorluğu'nda birer zirai işletme örneği hüviyetindeki “büyük çiftlikler”in mülkiyet ve tasarruf biçimleri, iktisadi ve mali açıdan yeri ve önemini Osmanlı Arşivleri Temettuat Defterleri vasıtasıyla tespit ve analiz ederek Selanik özelinde 1844 yılı için elde edilen istatistiki verilerinin İktisat Tarihi literatürüne kazandırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla öncelikle Osmanlı Arşivleri Temettuat Defterleri vasıtasıyla 1844 yılı Selanik dahilinde yer alan 146 adet çiftliğe ait kayıtlardan elde edilen veriler tespit ve analiz edilmiş, iktisadi, idari ve mali yapılarına ait istatistiki veriler tablolar halinde sunulmaya çalışılmıştır. Çiftliklerin mülkiyet ve tasarruf biçimleri hakkında fikir verecek şekilde mutasarrıfların dağılımı sunulmuştur. Çiftliklerin iktisadi ve mali yapıları hakkında fikir verecek şekilde üretilen ürünlerin birim fiyatları ile birlikte çeşitleri ve üretim miktarları, öncelikle tarımsal üretimden elde edilen gelirler ile tarımsal üretimden doğan vergiler, hayvancılık ve kira gelirleri ile bu gelirlere kaynak unsurların konu olduğu vergi çeşitleri ve miktarları, hayvansal varlığı çeşidi ve niceliği, meslek gruplarının dağılımı ve niceliği gibi İktisat Tarihi literatürüne katkı sunacak veriler tespit edilerek tablolar halinde tez ana metninde hem de ekler kısmında araştırmacılara sunulmuştur. Temettuat Defterleri üzerine özellikle Balkan Coğrafyası üzerine yapılacak çalışmalar bölge İktisat Tarihi çalışmalarına kaynak teşkil edecek yeni verilerin literatüre kazandırılmasında önemli bir yer tutacağı ayrıca düşünülmektedir. Söz konusu istatistiki veriler disiplinlerarası akademik bilgi alışverişine müsait olmakla beraber bu istatistiki veriler Osmanlı İmparatorluğu İktisadi ve Sosyal hayatı hakkında yapısal dönüşümün nicel açıdan değerlendirilebilmesinde yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın nihayete ermesi kadar başlangıcından ve fikir aşamasına kadar hiç bir zaman desteklerini esirgemeyen, başta İktisat Tarihi yüksek lisansım süresince de danışmanlığımı yapmış ve bu çalışmanın temeline büyük desteği olan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Ercüment BALCI hocam ile aynı şekilde yüksek lisans sürecimden bugüne kadar beni yönlendiren ve değerli desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım Sayın Prof. Dr. Mehtap ÖZDEĞER hocalarıma teşekkür ederim. Her iki danışman

hocam nazarında her zaman evim olarak gördüğüm İstanbul Üniversitesi İktisat Tarihi kürsüsü hocalarıma da ayrı ayrı teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak bu çalışmanın nihayete ermesine kadar süreçte sabır ve dualarından dolayı başta ailem olmak üzere, kıymetli önerileri ile Sayın Prof Dr. Evangelia BALTA hocama, her zaman desteği ve yardımlarını esirgemeyen Sayın Doç. Dr. Ömerül Faruk BÖLÜKBAŞI hocama ve akademik bir hayatın hayalden gerçeğe dönüşmesiyle bugünlerin nasip olmasına vesile olan Sayın Prof. Dr. Azmi ÖZCAN hocama ayrıca sonsuz şükranlarımı sunarım.

İSTANBUL, 2022

Ertuğrul ÇAM

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xxxiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xxxvi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİ (1844)

1. Çiftliklerin İdari Taksimata Göre Dağılımı (1844).....	8
1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	9
1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	10
1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	13
1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	15
1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	16
1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	18
1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	21
1.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	24
1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Nahiyelerine Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	25

2. Çiftliklerin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	28
2.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	29
2.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	29
2.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	31
2.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	31
2.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	32
2.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	33
2.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	34
2.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	35
2.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Nahiyelele Göre Hane Sayılarının Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	35
3. Çiftliklerin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	39
3.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	39
3.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	40
3.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	41
3.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	42
3.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	42
3.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	43
3.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	43
3.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	44
3.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Hanelere Göre Cizye Sayılarının Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	45

4. Çiftliklerin Arazi Varlıklarına Göre Dağılımı (1844).....	48
4.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	49
4.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	50
4.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	50
4.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	51
4.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	51
4.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	52
4.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	52
4.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	53
4.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Arazi Varlıklarının Nahiyelele Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	64
5. Çiftliklerin Hayvan Varlıklarına Göre Dağılımı (1844).....	68
5.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	69
5.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	69
5.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	70
5.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	70
5.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	71
5.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	71
5.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	72
5.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	72
5.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Hayvan Varlıklarının Nahiyelele Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	83

İKİNCİ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİ FİNANSAL DURUMU (1844)

1. Çiftliklerin Nahiyelele Göre Gelir Dağılımı (1844).....	88
1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	89
1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	89
1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	90
1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	90
1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	91
1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	91
1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	92
1.8. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844).....	92
1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Gelir Kaynaklarının Genel Dağılımının Nahiyelele Göre Değerlendirilmesi (1844).....	103
2. Çiftliklerin Nahiyelele Göre Vergi Dağılımı (1844).....	108
2.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	108
2.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	109
2.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	109
2.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	110
2.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	110
2.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	111
2.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	111
2.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Dağılımı (1844).....	112
2.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Vergi Yüğü Genel Dağılımının Nahiyelele Göre Değerlendirilmesi (1844).....	112

3. Çiftliklerin Nahiyelele Göre Gelir Kaynakları ile Vergi Yüklerinin Karşılaştırmalı Dağılımı (1844).....	124
3.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	124
3.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	125
3.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	125
3.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	126
3.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	126
3.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	127
3.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	127
3.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	128
3.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Gelir Kaynakları ile Vergi Yüklerinin Karşılaştırmalı Genel Dağılımının Nahiyelele Göre Değerlendirilmesi (1844).....	129

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİNDE

ZİRAİ ÜRETİM VE ZİRAİ ÜRÜN FİYATLARI (1844)

1. Ziraî Üretim Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	152
1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	152
1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	153
1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	154
1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	155
1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	155
1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	156
1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	157

1.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844).....	158
1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelerine Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	158
2. Zirai Ürünlerin Üretim Miktarı ve Fiyatlarının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	159
2.1. Alef Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	160
2.2. Bakla Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	165
2.3. Burçak Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	166
2.4. Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	170
2.5. Erzen Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	173
2.6. Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	176
2.7. Hınta Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	177
2.8. Mercimek Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)...	182
2.9. Mısır Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	183
2.10. Nohut Mısır Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	186
2.11. Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	187
2.12. Susam Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	189
2.13. Şair Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	193
2.14. Zirai Ürünlerin Üretim Miktarı ve Fiyatlarının Nahiyelere Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844).....	198
SONUÇ.....	200
KAYNAKÇA.....	204
EKLER.....	213
ÖZGEÇMİŞ.....	267

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	9
Tablo 1.2: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	10
Tablo 1.3: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	11
Tablo 1.4: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	12
Tablo 1.5: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	14
Tablo 1.6: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	14
Tablo 1.7: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	16
Tablo 1.8: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	16
Tablo 1.9: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	17
Tablo 1.10: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	17
Tablo 1.11: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	19
Tablo 1.12: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	19
Tablo 1.13: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	21
Tablo 1.14: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	22
Tablo 1.15: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844).....	24
Tablo 1.16: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844).....	25
Tablo 1.17: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844).....	26

Tablo 1.18: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Subaşı Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	27
Tablo 1.19: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	29
Tablo 1.20: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	30
Tablo 1.21: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	31
Tablo 1.22: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	32
Tablo 1.23: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	32
Tablo 1.24: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	33
Tablo 1.25: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	34
Tablo 1.26: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	35
Tablo 1.27: Çiftliklerin Hane Sayılarının Nahiyeleere Göre Genel Dağılımı (1844)	36
Tablo 1.28: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	40
Tablo 1.29: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)	40
Tablo 1.30: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	41
Tablo 1.31: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	42
Tablo 1.32: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	42

Tablo 1.33: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	43
Tablo 1.34: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	44
Tablo 1.35: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844).....	45
Tablo 1.36: Çiftliklerin Cizye Defteri Sayılarının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)	46
Tablo 1.37: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)	54
Tablo 1.38: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)	55
Tablo 1.39: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)	57
Tablo 1.40: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844).....	58
Tablo 1.41: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)	58
Tablo 1.42: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)	59
Tablo 1.43: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844).....	61
Tablo 1.44: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844).....	63
Tablo 1.45: Çiftliklerin Arazi Miktarlarının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)	65
Tablo 1.46: Çiftliklerdeki Hisse Sahibi Hane Sayılarının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844).....	66
Tablo 1.47: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	73
Tablo 1.48: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	74

Tablo 1.49: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	76
Tablo 1.50: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	76
Tablo 1.51: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)	77
Tablo 1.52: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	78
Tablo 1.53: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	80
Tablo 1.54: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844).....	82
Tablo 1.55: Çiftliklerin Hayvan Varlığının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)...	83
Tablo 2.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)...	93
Tablo 2.2: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)..	94
Tablo 2.3: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844).....	96
Tablo 2.4: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)	97
Tablo 2.5: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844).....	97
Tablo 2.6: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844).	98
Tablo 2.7: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)	100
Tablo 2.8: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)	102
Tablo 2.9: Çiftliklerin Gelirlerinin Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844).....	104
Tablo 2.10: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	113
Tablo 2.11: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	114
Tablo 2.12: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844).	116

Tablo 2.13: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	116
Tablo 2.14: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)....	117
Tablo 2.15: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	118
Tablo 2.16: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	120
Tablo 2.17: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)	122
Tablo 2.18: Çiftliklerin Nahiyelere Göre Vergi Dağılımı (1844).....	123
Tablo 2.19: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	130
Tablo 2.20: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844).....	131
Tablo 2.21: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	132
Tablo 2.22: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844).....	134
Tablo 2.23: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	136
Tablo 2.24: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844).....	137
Tablo 2.25: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	138
Tablo 2.26: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844).....	138
Tablo 2.27: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	139
Tablo 2.28: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844).....	140

Tablo 2.29: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	141
Tablo 2.30: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844).....	142
Tablo 2.31: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	144
Tablo 2.32: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844).....	146
Tablo 2.33: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844).....	148
Tablo 2.34: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844).....	149
Tablo 2.35: Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Nahiyelere Göre Oransal Dağılımı (1844).....	150
Tablo 2.36: Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	151
Tablo 3.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	153
Tablo 3.2: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	153
Tablo 3.3: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	154
Tablo 3.4: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	155
Tablo 3.5: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	155
Tablo 3.6: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	156
Tablo 3.7: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	157
Tablo 3.8: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844).....	158

Tablo 3.9: Çiftliklerin Ziraî Üretim Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)	159
Tablo 3.10: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	160
Tablo 3.11: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	161
Tablo 3.12: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	161
Tablo 3.13: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	162
Tablo 3.14: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	162
Tablo 3.15: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	162
Tablo 3.16: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	163
Tablo 3.17: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	164
Tablo 3.18: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi Dağılımı (1844)	164
Tablo 3.19: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Bakla Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	165
Tablo 3.20: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	165
Tablo 3.21: Gemberiye Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	166
Tablo 3.22: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	166
Tablo 3.23: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	166
Tablo 3.24: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	167

Tablo 3.25: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	167
Tablo 3.26: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	168
Tablo 3.27: Vardar-ı Sagır Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	168
Tablo 3.28: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi Dağılımı (1844)	169
Tablo 3.29: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	169
Tablo 3.30: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	170
Tablo 3.31: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	170
Tablo 3.32: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	170
Tablo 3.33: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	171
Tablo 3.34: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	171
Tablo 3.35: Vardar-ı Sagır Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	172
Tablo 3.36: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi Dağılımı (1844)	172
Tablo 3.37: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	173
Tablo 3.38: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	173
Tablo 3.39: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	173
Tablo 3.40: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	174

Tablo 3.41: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	174
Tablo 3.42: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	174
Tablo 3.43: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi Dağılımı (1844)	174
Tablo 3.44: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	175
Tablo 3.45: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	175
Tablo 3.46: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	175
Tablo 3.47: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	176
Tablo 3.48: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	176
Tablo 3.49: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	177
Tablo 3.50: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	178
Tablo 3.51: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	178
Tablo 3.52: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	178
Tablo 3.53: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	179
Tablo 3.54: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	179
Tablo 3.55: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	180
Tablo 3.56: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi Dağılımı (1844).....	181

Tablo 3.57: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Mercimek Üretimi Dağılımı (1844).....	181
Tablo 3.58: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844).....	182
Tablo 3.59: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	182
Tablo 3.60: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	183
Tablo 3.61: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	183
Tablo 3.62: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	184
Tablo 3.63: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	184
Tablo 3.64: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	184
Tablo 3.65: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi Dağılımı (1844)	185
Tablo 3.66: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	185
Tablo 3.67: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	186
Tablo 3.68: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi Dağılımı (1844)	186
Tablo 3.69: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	186
Tablo 3.70: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	187
Tablo 3.71: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	187
Tablo 3.72: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	187

Tablo 3.73: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi Dağılımı (1844)	188
Tablo 3.74: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	188
Tablo 3.75: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	188
Tablo 3.76: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	189
Tablo 3.77: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	189
Tablo 3.78: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	190
Tablo 3.79: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	190
Tablo 3.80: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	191
Tablo 3.81: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	191
Tablo 3.82: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi Dağılımı (1844)	192
Tablo 3.83: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	192
Tablo 3.84: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	193
Tablo 3.85: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	193
Tablo 3.86: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	194
Tablo 3.87: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	194
Tablo 3.88: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	195

Tablo 3.89: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	195
Tablo 3.90: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)	196
Tablo 3.91: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi Dağılımı (1844)	197
Tablo 3.92: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyele ve Ürünlere Göre Genel Dağılımı (1844)	198
Tablo EK 1.1: Ağnam Kasaplığı Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	212
Tablo EK 1.2: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	212
Tablo EK 1.3: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	212
Tablo EK 1.4: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	212
Tablo EK 1.5: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	212
Tablo EK 1.6: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	213
Tablo EK 1.7: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Nahiyele Göre Dağılımı (1844).....	213
Tablo EK 1.8: Ahırcılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	213
Tablo EK 1.9: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	213
Tablo EK 1.10: Arabacılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	213
Tablo EK 1.11: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	214
Tablo EK 1.12: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	214

Tablo EK 1.13: Arabacılık Yapan Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)	214
Tablo EK 1.14: Arıcılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	214
Tablo EK 1.15: Aylıkçılık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	214
Tablo EK 1.16: Bağcılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	215
Tablo EK 1.17: Bakkallık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	215
Tablo EK 1.18: Balıkçılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	215
Tablo EK 1.19: Balıkçılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	215
Tablo EK 1.20: Balıkçılık Yapan Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)	216
Tablo EK 1.21: Bargir Kiracılığı Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	216
Tablo EK 1.22: Bekçilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	216
Tablo EK 1.23: Boyacılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	216
Tablo EK 1.24: Çobanlık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	217
Tablo EK 1.25: Çobanlık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	217
Tablo EK 1.26: Çobanlık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	217
Tablo EK 1.27: Çobanlık Yapan Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	217
Tablo EK 1.28: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	217

Tablo EK 1.29: Çobanlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	218
Tablo EK 1.30: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	218
Tablo EK 1.31: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	219
Tablo EK 1.32: Çobanlık Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	219
Tablo EK 1.33: Dalyancılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	219
Tablo EK 1.34: Değirmencilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	219
Tablo EK 1.35: Demircilik Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	220
Tablo EK 1.36: Demircilik Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	220
Tablo EK 1.37: Demircilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	220
Tablo EK 1.38: Demircilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	220
Tablo EK 1.39: Demircilik Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	220
Tablo EK 1.40: Demircilik Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	221
Tablo EK 1.41: Dülgerlik Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	221
Tablo EK 1.42: Erbab-ı Ziraat Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	221
Tablo EK 1.43: Erbab-ı Ziraat Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	222
Tablo EK 1.44: Erbab-ı Ziraat Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	223

Tablo EK 1.45: Erbab-1 Ziraat Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	223
Tablo EK 1.46: Erbab-1 Ziraat Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	223
Tablo EK 1.47: Erbab-1 Ziraat Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	224
Tablo EK 1.48: Erbab-1 Ziraat Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	225
Tablo EK 1.49: Erbab-1 Ziraat Sayısının Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	226
Tablo EK 1.50: Erbab-1 Ziraat Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	226
Tablo EK 1.51: Eskicilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	226
Tablo EK 1.52: Gündelikçi Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	227
Tablo EK 1.53: Gündelikçi Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	227
Tablo EK 1.54: Gündelikçi Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	227
Tablo EK 1.55: Gündelikçi Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	227
Tablo EK 1.56: Gündelikçi Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	227
Tablo EK 1.57: Hancılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	228
Tablo EK 1.58: Harircilik Yapan Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	228
Tablo EK 1.59: Hattab Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	228
Tablo EK 1.60: Hattab Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	228

Tablo EK 1.61: Hattab Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	228
Tablo EK 1.62: Hekim Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	228
Tablo EK 1.63: Hizmetkar Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	229
Tablo EK 1.64: Hizmetkar Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	229
Tablo EK 1.65: Hizmetkar Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	229
Tablo EK 1.66: Hizmetkar Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	229
Tablo EK 1.67: Hizmetkar Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	230
Tablo EK 1.68: Hizmetkar Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	231
Tablo EK 1.69: Hizmetkar Sayısının Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	231
Tablo EK 1.70: Hizmetkar Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	232
Tablo EK 1.71: Irgat Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	232
Tablo EK 1.72: Irgat Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	232
Tablo EK 1.73: Irgat Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	232
Tablo EK 1.74: Irgat Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	233
Tablo EK 1.75: Irgat Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	233
Tablo EK 1.76: Irgat Sayısının Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	234
Tablo EK 1.77: Irgat Sayısının Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	234

Tablo EK 1.78: İrgat Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	235
Tablo EK 1.79: İplikçi Sayısının Nahiyelere ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)	235
Tablo EK 1.80: Kâhya Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	235
Tablo EK 1.81: Kapı Uşağı Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	235
Tablo EK 1.82: Katırcı Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	235
Tablo EK 1.83: Kiracılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	236
Tablo EK 1.84: Kiracılık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	236
Tablo EK 1.85: Kiracılık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	236
Tablo EK 1.86: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	236
Tablo EK 1.87: Kiracılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	237
Tablo EK 1.88: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	237
Tablo EK 1.89: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	237
Tablo EK 1.90: Kiracılık Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	238
Tablo EK 1.91: Kiremitçilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	238
Tablo EK 1.92: Kömürcülük Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	238
Tablo EK 1.93: Küfecilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	238

Tablo EK 1.94: Mezar Kazıcılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	238
Tablo EK 1.95: Muhtarlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	238
Tablo EK 1.96: Muharrirlik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	239
Tablo EK 1.97: Mutasarrıf Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	239
Tablo EK 1.98: Mutasarrıf Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	240
Tablo EK 1.99: Mutasarrıf Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	241
Tablo EK 1.100: Mutasarrıf Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	241
Tablo EK 1.101: Mutasarrıf Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	241
Tablo EK 1.102: Mutasarrıf Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	242
Tablo EK 1.103: Mutasarrıf Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	243
Tablo EK 1.104: Mutasarrıf Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	244
Tablo EK 1.105: Mutasarrıf Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	244
Tablo EK 1.106: Nalbantlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	244
Tablo EK 1.107: Nalburculuk Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	244
Tablo EK 1.108: Öküzculük Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	245
Tablo EK 1.109: Öküzculük Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	245

Tablo EK 1.110: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	245
Tablo EK 1.111: Öküzculük Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	245
Tablo EK 1.112: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	245
Tablo EK 1.113: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	246
Tablo EK 1.114: Öküzculük Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	246
Tablo EK 1.115: Pabuçculuk Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	246
Tablo EK 1.116: Papazlık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklerine Göre Dağılımı (1844).....	246
Tablo EK 1.117: Papazlık Yapan Sayısının Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)	246
Tablo EK 1.118: Sabunculuk Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.119: Sekbanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.120: Semercilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.121: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.122: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.123: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	247
Tablo EK 1.124: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	248
Tablo EK 1.125: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	248

Tablo EK 1.126: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	248
Tablo EK 1.127: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	248
Tablo EK 1.128: Sığırtmaçlık Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	249
Tablo EK 1.129: Sirkecilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	249
Tablo EK 1.130: Subaşı Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	249
Tablo EK 1.131: Subaşı Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	249
Tablo EK 1.132: Subaşı Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	250
Tablo EK 1.133: Subaşı Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	250
Tablo EK 1.134: Subaşı Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	250
Tablo EK 1.135: Subaşı Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	251
Tablo EK 1.136: Subaşı Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	251
Tablo EK 1.137: Subaşı Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	252
Tablo EK 1.138: Subaşı Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	252
Tablo EK 1.139: Süpürgecilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	252
Tablo EK 1.140: Tavukçuluk Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	252
Tablo EK 1.141: Terzi Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844) ..	253
Tablo EK 1.142: Unculuk Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	253

Tablo EK 1.143: Yevmiyeci Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	253
Tablo EK 1.144: Yevmiyeci Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	253
Tablo EK 1.145: Yevmiyeci Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)	253
Tablo EK 1.146: Yevmiyeci Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	254
Tablo EK 1.147: Yevmiyeci Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844).....	254
Tablo EK 1.148: Yevmiyeci Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844).....	254
Tablo EK 1.149: Yoğurtçuluk Yapan Sayısının Nahiyelere ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	254
Tablo EK 1.150: “Diğer” Grubundaki Sayısının Bazargah Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	255
Tablo EK 1.151: “Diğer” Grubundaki Sayısının Gelmeriye Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	255
Tablo EK 1.152: “Diğer” Grubundaki Sayısının Langaza Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	256
Tablo EK 1.153: “Diğer” Grubundaki Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	256
Tablo EK 1.154: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardar Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	256
Tablo EK 1.155: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardareyn Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	257
Tablo EK 1.156: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844).....	258
Tablo EK 1.157: “Diğer” Grubundaki Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)	259
Tablo EK 1.158: Selanik Kazası Çiftliklerindeki Hanelerin Nahiyelerine Göre Mesleki Dağılımının Genel Sayısal Durumu (1844).....	259

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Nahiyyelerine Göre Dağılımı (1844)	27
Şekil 1.2: Subaşılı Çiftliklerin Nahiyyelerine Göre Dağılımı (1844)	28
Şekil 1.3: Subaşısız Çiftliklerin Nahiyyelerine Göre Dağılımı (1844)	28
Şekil 1.4: Mutasarrıf Haneleri Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	37
Şekil 1.5: Subaşı Haneleri Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	37
Şekil 1.6: Çiftliklerde İkamet Eden Hane Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	38
Şekil 1.7: Toplam Hane Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	38
Şekil 1.8: Toplam Cizye Defteri Sayısının Türlerine Göre Dağılımı (1844)	46
Şekil 1.9: “Ala” Cizye Defteri Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	47
Şekil 1.10: “Evasıt” Cizye Defteri Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	47
Şekil 1.11: “Edna” Cizye Defteri Sayısının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	48
Şekil 1.12: “Ekilebilir” Arazi Varlığının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	67
Şekil 1.13: “Nadas” Arazi Varlığının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	67
Şekil 1.14: Toplam Arazi Varlığının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	68
Şekil 1.15: “Büyükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)	84

Şekil 1.16: “Küçükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844) ...	84
Şekil 1.17: “Binek” Hayvan Varlığının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)	85
Şekil 1.18: Hane Başına “Büyükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)	86
Şekil 1.19: Hane Başına “Küçükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	86
Şekil 1.20: Hane Başına “Binek” Hayvan Varlığının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	87
Şekil 2.1: Hisse Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	105
Şekil 2.2: Hayvancılık Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	105
Şekil 2.3: Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirlerin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844) .	106
Şekil 2.4: Toplam Gelirin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	106
Şekil 2.5: Hisse Sahibi Hane Başına Hisse Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	107
Şekil 2.6: Hane Başına Gelirin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	107
Şekil 2.7: Toplam Karın Nahiyelele Göre Dağılımı (1844).....	129
Şekil 3.1: Toplam Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)	159

KISALTMALAR

A.e. : Aynı Eser

A.g.e. : Adı Geçen Eser

A.y. : Aynı Yer

BOA : Başbakanlık Osmanlı Arşivi

İA : İslam Ansiklopedisi

ML. VRD. TMT. d. : Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri

NFS. d. : Nüfus Defterleri

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

GİRİŞ

Osmanlı İmparatorluğunda “Çiftlik¹”, Arazi Kanunnamesi² ile belirlenmiş büyüklükte³ yani bir çift öküz ile sürülebilecek büyüklükteki bir toprak parçasıdır. Çiftlik terimi Balkanlarda “baştina⁴” olarak da tabir edilirken aynı zamanda çiftçinin temel ölçü birimini⁵ de oluşturmaktaydı. Timar⁶ sistemi dahilinde bir çiftçi aileye yetebilecek büyüklükte bir toprak birimini ifade eden Çiftlik, XVIII. Yüzyıldan

¹ Halil İnalcık, “Çiftlik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 313-314; Halil İnalcık, “Çiftliklerin Doğuşu: Devlet, Toprak Sahipleri ve Kiracılar”, **Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 53; Gilles Veinstein, “Çiftlik Tartışması Üzerine”, **Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 17-24; Gilles Veinstein, “XVII. Yüzyılda Karadeniz’in Kuzeyindeki Steplerde Bulunan Osmanlı Kolonizasyon Çiftlikleri”, (Çev.) Yavuz Cezar, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 43, 1987, s.79-84; Sophia Laiou, “Some Considerations Regarding Çiftlik Formation in the Western Thessaly, sixteenth-nineteenth centuries”, (Ed.) Elias Kolovos, Phokion Kotzageorgisi Sophia Laiou and Marinos Sariyannis, **The Ottoman Empire, The Balkans, The Greek Lands: Toward a Social and Economic History. Studies in Honor of John C. Alexander**, The ISIS İstanbul, s. 255-277; Yannis Spyropoulos, Stefanos Poullos, & Antonis Anastasopoulos. “Çiftlik, Landed Elites, and Tax Allocation in Eighteenth-Century Ottoman Veroia.” **European Journal of Turkish Studies. Social Sciences on Contemporary Turkey**, 2020; s. 1-35; Vera P. Moutafchieva, “Agrarian Relations in the Ottoman Empire in the 15th and 16th Centuries”, **East European Monographs**, 1988, 1-60; Canay Şahin, “Ondokuzuncu Yüzyıl’da Samsun’da Çiftlik Sahibi Hazinedarızadeler ile Kiracı-Köylüler Arasındaki Arazi ve Vergi İhtilafı Üzerine Bazı Gözlemler ve Sorular”, **Kebikeç**, 24, 2007, s. 77; Orhan Çeker (Haz.), **Arazi Kanunnamesi**, Ebru Yayınları, 1985, s. 70; Sadık Albayrak, **Budin Kanunnamesi ve Osmanlı Toprak Meselesi**, Tercüman, 1973, s. 126.

² Orhan Çeker (Haz.), **Arazi Kanunnamesi**, Ebru Yayınları, 1985, s. 70.

³ Ala yerden 70-80 dönüm, evsat yerden 100 dönüm ve edna yerden 130 dönüm kadar arazi büyüklüğünü ifade eder. Bkz.: Orhan Çeker (Haz.), **Arazi Kanunnamesi**, Ebru Yayınları, 1985, s. 70; Halil İnalcık, “Çiftlik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 313-314; Sadık Albayrak, **Budin Kanunnamesi ve Osmanlı Toprak Meselesi**, Tercüman, 1973, s. 126; Mehtap Özdeğer, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Hububat Üretimine Devletin Himaye Edici Müdahalesi (16. Yüzyıl Arşiv Kaynaklarına Göre)”, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 51 (1), 25-47.

⁴ Osmanlı İmparatorluğu’nda Balkanlarda gayrimüslim reayanın elinde bulunan büyük çiftlikler için kullanılmıştır. Bkz.: Feridun Emecen, “Baştina”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 5, 1992, s. 135-136.

⁵ Dipnot 3.

⁶ Osmanlı İmparatorluğu’nda devlet arazilerinin askeri, idari ve mali gayelerle tahsisine dayalı sistemdir. Bkz.: Ömer Lütfi Barkan, “Timar”, **İA**, XII/1, 1977, s. 286-333; Ömer Lütfi Barkan, “Feodal Düzen ve Osmanlı Timarı”, **Türkiye İktisat Tarihi Semineri** (haz. Osman Okyar – H. Ünal Nalbantoğlu), 1975, s. 1-32; Halil İnalcık, “Timar”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 41, 2012, s. 168-173; Nicoara Beldiceanu, “Le timar dans l’État ottoman (XIVe-XVe siècles)”, **Publications de l’École Française de Rome**, 44 (1), 1980: 743-753; Nicoara Beldiceanu, **Le timar dans l’État ottoman**, Harrassowitz, 1980; Nejat Göyünç, “Timar Tevcihleri Hakkında”, **Osmanlı-Türk Diplomatığı Semineri (30-31 Mayıs 1994): Bildiriler**, 1995, s. 67-74; Nejat Göyünç, “Timar Ruznâme Defterleri’nin Biyografik Kaynak Olarak Önemi”, **Belleten**, LX/227, 1996, s. 127-138.

itibaren ise, ayanların⁷ mukataalı arazileri⁸ ele geçirmesi⁹ ile artık büyük zirai işletmeleri ve malikaneleri ifade etmeye başlamıştır¹⁰. Veinstein¹¹'e göre ise “miri arazinin “yeni belirlemekte olan bir özel kişiler tabakasının” elinde büyük özel mülklere veya yarı-mülklere dönüşmesini” ifade eder. Keyder¹²'e göre de Çiftlik, “toprak mülkiyetinin özel kişilerce kontrolü ve aile tarımı ölçeklerinden daha geniş mülk sahibinin kendi yaptığı işletmecilik olarak” tanımlanabilir. İnalçık¹³'a göre; Osmanlı İmparatorluğu'nda plantasyon benzeri yani tek bir kişinin sahip ve yönetici konumunda olduğu bir üretim biçimi olarak düzenlenen büyük zirai işletmeler, miri¹⁴ olan vakıf ya da mülk arazide ortaya çıkmaz iken çift-hane sisteminin dışında kalan mevat¹⁵ arazide ortaya çıkmıştır. Genelde yönetici sınıf mensuplarınca kurulmakta, emek gücünü ise daha çok köle ve/veya ortakçılar¹⁶ oluşturmaktadır. Islah edilen topraklara “mülk” statüsü verilmektedir ve miri arazi sisteminde bir değişikliğe izin verilmediğinden dolayı aslında Osmanlı İmparatorluğu'ndaki büyük çiftliklerin

⁷ Osmanlı İmparatorluğu'nda halkın ileri gelelerini ifade eder. Bkz.: Özcan Mert, “Ayan”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 4, 1991, s. 195-198; Vera P. Moutafchieva, “XVIII. Yüzyılın Son On Yılında Ayanlık Müessesesi”, (Çev.) Bayram Kodaman, **Tarih Dergisi**, 31 1978, s. 163-182; Yücel Özkaya, **Osmanlı İmparatorluğunda Âyânlık**, (Doktora Tezi) Ankara Üniversitesi, 1977; Yücel Özkaya, “XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Yerli Ailelerin Âyânlıkları Ele Geçirileri ve Büyük Hânedânlıkların Kuruluşu”, **Belleten**, XLII/168 (1978), s. 667-723.

⁸ “Osmanlı İmparatorluğu'nda mülkiyeti devlete veya vakıflara ait arazi veya arsalarından özel şahıslara veya kurumlara kiralanen parçalar için yapılan kira sözleşmesini ve ödenen kirayı ifade etmek üzere kullanılmıştır.” Bkz.: Mehmet Genç, “Mukataa”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 31, 2020, s. 129-132.

⁹ İrfan Kökdaş, “Kent ve Devlet Arasında: 18. Yüzyıl Selanik Kırsalında Güç ve Sermaye Dinamikleri”, **Cihannüma**, 1 (2), 2015, s. 15

¹⁰ Halil İnalçık, “Çiftlik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 313-314

¹¹ Gilles Veinstein, “Çiftlik Tartışması Üzerine”, **Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 17-24

¹² Çağlar Keyder, “Osmanlı İmparatorluğu'nda Büyük Ölçekli Ticari Tarım Var mıydı?”, **Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 1

¹³ Halil İnalçık, “Çiftliklerin Doğuşu: Devlet, Toprak Sahipleri ve Kiracılar”, **Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 53

¹⁴ Osmanlı İmparatorluğu'nda mülkiyetinin devlete ait olduğu fakat tasarruf hakkının tasarrufta bulunacak kişi veya kişilere devredildiği arazilerdir. Bkz.: M. Macit Kenanoğlu, “Miri Arazi”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 30, 2020, s. 157; Ömer Lütfi Barkan, “Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi”, **Tanzimat I**, Maarif Matbaası, 1940, s. 321-379; Ömer Lütfi Barkan, **Türkiye'de Toprak Meselesi**, Gözlem Yayınları, 1980.

¹⁵ Sahipsiz ve işlenmemiş, kamu veya şahsa malı olmayan arazi. Bkz.: Hamza Aktan, “İhya”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 22, 2000, s. 7.

¹⁶ “Reayadan tamamen ayrı bir hukuki statüye sahip, ayrı defterlere kaydedilmiş, özel şartlara tab gruplardır.” Bkz.: Halil Cin, & S. Gül Akyılmaz, **Tarihte Toplum ve Yönetim Tarzı Olarak Feodalite ve Osmanlı Düzeni**, Çağ Üniversitesi, 2000, s. 293.

çoğunluğu mevat toprakların ıslah edilmesi ile ortaya çıkmıştır¹⁷. İnalıcık¹⁸'a göre "Plantasyon benzeri çiftlik bütün bir köyü kapsamaktaydı, bir başka deyişle büyük çiftlikler genel olarak çiftlik-köylerdir.". Söz konusu büyük çiftlikler aslında birer tarım işletmesidir¹⁹ ve bu çiftliklerde ücretli emek istihdamı söz konusudur. Aynı zamanda görece geniş ölçekli ve ticarileşmişlerdir²⁰. Çiftliklerin Mutasarrıfları²¹ ise aslında bu işletmelerin maliki konumundadır.²² Balkanlarda ve özellikle Selanik bölgesinde ise Mutasarrıflar çiftliklerde Subaşılar²³ tarafından temsil edilmektedir²⁴. Ayrıca 1430'dan 1912 yılına kadar Osmanlı İmparatorluğu idaresi altında kalan

¹⁷ Halil İnalıcık, "Çiftliklerin Doğuşu: Devlet, Toprak Sahipleri ve Kiracılar", **Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 53.

¹⁸ **A.y.**

¹⁹ "Belirli bir sermaye ile bir süreliğine veya tamamen kendi tasarrufunda bulunan, sahibi veya kiracısı konumunda olduğu bir arazi üzerinde zirai üretim gerçekleştiren veya hayvancılık faaliyetlerini yürüten ve bu faaliyetlerden belirli bir gelir elde eden üretim birimleri...". Bkz.: Ömer Yazan, "19. Yüzyıl Sonlarında Osmanlı Tarım İşletmelerinde Yönetim ve Muhasebe Uygulamaları: "Çiftlik İdaresi" Örneği", **MUFTAD Eylül Özel Sayısı**, 2018, s.283-284.

²⁰ Taylan Esin, "19. Yüzyılın Sonunda Osmanlı İmparatorluğu'nda Kurulan Musevi İskân Birliği (JCA) Çiftlikleri", **Toplumsal Tarih**, 249, 2014, s. 14.

²¹ Çiftliklerin toprak mülkiyetinden ziyade çiftliklere ait toprağın üst kullanım hakkına ve bu hakkın hisseli olarak devrine hak sahibi kimseleri temsil etmektedir. Bir veya birden fazla kişiyi temsil edebilirken, söz konusu mutasarrıfların yaşlarının küçük olması durumunda ise çiftlikler üzerindeki temsiliyetleri vasilerince yerine getirilmektedir. Bkz.: Ali Fuat Örenç, "Mutasarrıf", **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 31, 2020, s. 379.

²² Zafer Karademir, "Statüleri ve Mahiyetleri Açısından Osmanlı Ekonomisinde Büyük Çiftlikler (18. Yüzyıl)", **Cihannüma**, IV/2, 2018, s. 19-20

²³ Osmanlı'da daha ziyade asayiş ve inzibattan sorumlu olan kimseleri ifade etmiş olsalar da Beylerbeyi veya Sancak beyine bağlı olan konar göçer yörük taifesinden vergi tahsili ile görevlendirildikleri bilinmektedir. Söz konusu çiftliklerde mutasarrıfların tamamına yakınının çiftlik dahilinde yaşamamaları, Subaşıların ise üretime katılmaksızın hisse sahibi olmaları ve aynı zamanda tamamına yakınının çiftlik dahilinde yaşamamaları benzer şekilde çiftlik mutasarrıfları adına teftiş ve inzibatı sağlarken vergi tahsili ile birlikte üretimi denetlediklerini düşündürmektedir. Bkz.: Mücteba İlgürel, "Subaşı", **TDV İslam Ansiklopedisi**, 37, 2009, s. 447.

²⁴ Diren Çakılcı, "Temettuat Kayıtlarına Göre Selanik Şehri", **3rd International Language, Culture and Literature Symposiu, June 15-16**, 2017, s. 32; Yonca Köksal, "19. Yüzyılda Kuzeybatı Bulgaristan: Sessiz Toprak Reformu", **Toplumsal Tarih**, 170, 2008, s. 26; BOA, **ML. VRD. TMT. d.**, 11465, 11467, 11469, 11472, 11473, 11476, 11477, 11478, 11479, 11480, 11481, 11482, 11483, 11488, 11489, 11490, 11491, 11492, 11493, 11496, 11500, 11502, 11504, 11505, 11506, 11507, 11508, 11510, 11511, 11512, 11513, 11514, 11516, 11517, 11518, 11519, 11521, 11522, 11523, 11524, 11525, 11528, 11529, 11531, 11532, 11533, 11534, 11535, 11538, 11539, 11540, 11541, 11542, 11545, 11549, 11550, 11552, 11553, 11554, 11555, 11557, 11559, 11560, 11562, 11563, 11567, 11568, 11569, 11570, 11571, 11572, 11578, 11579, 11581, 11582, 11583, 11588, 11589, 11590, 11591, 11592, 11593, 11596, 11597, 11598, 11599, 11600, 11601, 11603, 11606, 11607, 11608, 11611, 11613, 11616, 11617, 11619, 11622, 11623, 11625, 11627, 11629, 11630, 11632, 11633, 11634, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11646, 11647, 11648, 11649, 11650, 11651, 11656, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

Selanik²⁵, Osmanlı İmparatorluğu'nda bu tip büyük çiftliklerin en erken ortaya çıktığı yerlerden biridir²⁶. Bu nedenle Osmanlı İmparatorluğu'nda büyük çiftliklerin idari ve mali yapısının ortaya çıkarılması adına bölge olarak Selanik ve çalışmanın ana kaynağı olarak ise Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuat Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.) tercih edilmiştir.

Osmanlı tahrir defterleri²⁷ gibi Temettuat defterleri de Osmanlı İmparatorluğu'nun idari ve mali yapısını anlamaya dönük gerçek istatistiki verileri içeren ve arşivlerde yer alan en zengin koleksiyonlardan birisi olup 1838-1848 yılları arasında yapılan üç vergi sayımına dair sonuçları içermektedir²⁸. Tanzimat'ın cari olduğu yerlerde yapılmıştır²⁹ ve en geç bir yıl içerisinde sayımın neticelendirilmesi ile birlikte 1846'dan itibaren planlanan yeni vergi düzeninin tatbiki arzu edildiği³⁰ için detaylı bir istatistiki veri setini içermektedir. Bu veri seti; Hane sahibinin adı, unvanı ve mesleği, menkul ve/veya gayrimenkul serveti, ekili ve/veya nadasa bırakılmış arazi varlığı, hane reisi ve/veya üyelerinin bir yılda esnaflık, ticaret veya emek gücünden elde ettiği gelirleri, bir yıl içerisinde ödenen gelir vergisine tekabül eden “vergi-i mahsusa³¹” miktarı ile gayrimüslim hane reisi ve/veya üyelerinin ödemekle yükümlü

²⁵ Melek Delilbaşı, “Selanik ve Yanya'da Osmanlı Egemenliğinin Kurulması”, **Belleten**, 51 (199), 1987, s. 90. Ayrıca Bkz.: Machiel Kiel, “Selanik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 36, 2009, s. 352-357; Meropi Anastassiadou, **Tanzimat Çağında Bir Osmanlı Şehri Selanik**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2001; Meropi Anastassiadou, & Méropi Anastassiadou-Dumont, **Salonique, 1830-1912: une ville ottomane à l'âge des Réformes**. Brill, 1997; Speros Vryonis, "The Ottoman conquest of Thessaloniki in 1430", (Ed.) A. Bryer, H. Lowry, **Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society**, 1986, s. 281-321; Vasiles Demetriades, **Topographia tes Thessalonikes kata ten epoche tes Tourkokratias, 1430-1912**. Hetaireia Makedonikon Spoudon, 1983.

²⁶ İrfan Kökdaş, “Kent ve Devlet Arasında: 18. Yüzyıl Selanik Kırsalında Güç ve Sermaye Dinamikleri”, **Cihannüma**, 1 (2), 2015, s. 15

²⁷ “Düzenli aralıklarla tekrarlanan ve imparatorluğun geniş sahasını kapsayan nüfus sayımlarının sistematik sonuçlarını ihtiva eder. Bu veriler, imparatorluğun tüm idari ve mali yapısının temeli olan bilgiyi sağlamayı amaçlayan gerçek istatistiklerdir.” Ömer Lütfi Barkan, “Osmanlı Mali Sayımları Üzerine Bir Araştırma”, (Çev.) Mehtap Özdeğer, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 51/1, 2001, s. 18.

²⁸ “Bu sayımların ilki, 1858'de II. Mahmud'un iktidarının son yılında yapılan mal/mülk sayımıdır. İkincisi muhassıllıkla özdeşleşen 1840 tahriri; üçüncüsü 1845 temettuat sayımı olarak bilinen sayımdır.” Ayla Efe, “Osmanlı Devleti'nde Yeniden Yapılanmanın Şafağında Üç Vergi Sayımı”, **Akademik İncelemeler Dergisi**, 11/2, 2016, s. 25.

²⁹ **A.e.**, s. 28.

³⁰ **A.e.**, s. 29.

³¹ Tanzimat'tan sonra ve Tekâlif-i örfiye vergilerinin artık tek bir başlık altına toplanılması suretiyle, vergiye tabi mükelleflerin emlak, arazi ve yıllık gelirleri dikkate alınarak bir yıldaki elde ettikleri gelirden alınan vergidir. Arşiv kaynaklarında bu vergi “virgü-yi mahsûsa” veya “virgü” adıyla kaydedilirken literatürde “vergi-i mahsusa” olarak da kullanılmıştır. Söz konusu verginin miktarı öncelikle Maliye Nezareti tarafından eyaletler düzeyinde belirlenmektedir. Her eyalet ise vergi

olduğu Cizyenin³² ala³³, evsat³⁴ ve edna³⁵ olarak türü ve sayısı, öşür³⁶ vergisinin aynı ve nakdi karşılıklarının miktarı ve türü gibi istatistiki bilgiler sunan verilerdir³⁷. Buna

miktarını sırasıyla kaza, mahalle ve köyler arasında pay etmektedir. Bkz.: Abdurrahman Vefik, **Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)**, Maliye Bakanlığı, Ankara 1999, s. 365; Ahmet Tabakoğlu, **Osmanlı Mali Tarihi**, Dergâh yay., İstanbul, 2016, s. 713; Alp Yücel Kaya, & Yücel Terzibaşoğlu, “Tahrir’den Kadastro’ya 1874 İstanbul Emlak Tahriri ve Vergisi “Kadastro Tabir Olunur Tahrir-i Emlak””, **Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi**, 9 (249), s. 25; Mert Cemal Aygün, **Osmanlı Devleti’nde Kazancın Vergilendirilmesi Teşebbüsleri (1907-1914)**, (Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019, s. 33; Mübahat S. Kütükoğlu, “Osmanlı Sosyal ve İktisâdî Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri”, **Belleten**, LIX/225, 1995, s. 411; Tevfik Güran, “Ondokuzuncu Yüzyıl Ortalarında Ödemiş Kasabasının Sosyo-Ekonomik Özellikleri”, **İ.Ü. İktisat Fakültesi Mecmuası**, Ord. Prof. Ömer Lütfi Barkan’a Armağan, XLI/1-4, 1985, s. 317; Tevfik Güran, **Osmanlı Mali İstatistikleri: Bütçeler (1841-1918)**, DİE Tarihi İstatistikler Dizisi, VII, Ankara, 2003, s. 4; Yakup Akkuş, “Osmanlı Maliyesi Literatüründe İhmal Edilmiş Bir Tartışma: Tevzi Defterlerinden Vergi-i Mahsusa’ya Geçiş”, **Tarih Dergisi**, 65, 2017, s. 45.

³² İslam hukukunda gayri müslim (zımî) tebaa ile (Hanefiler’e göre) İslam devleti sınırları içinde bir yıldan fazla ikamet eden gayri Müslimlerden can, mal ve inanç hürriyetlerinin güvence altına alınması karşılığı alınan bir vergi türüdür. Osmanlılarda ise; kendisine bağlı vasaal Hristiyan prensliklerle harağüzar devletlerin yıllık olarak ödemeyi taahhüt ettikleri veya doğrudan padişahın tebaası olan zımî reayadan cemaat olarak (can, mal ve inanç hürriyetleri karşılığında) toplu alınan vergidir. Cizye miktarları XVI. yüzyılda Selanik’te ve 1691 cizye reformundan önce ise Balkanlar’daki bazı yerlerde cemaat olarak değil aile başına belirlenmiştir. Cizye mükellefleri “âlâ”, “evsat” ve “ednâ” şeklinde üç gruba ayrılmaktadır. Bu terimler zengin, orta halli ve fakir gruplar için kullanılmakta olup gruplara dahil olanların ödedikleri cizye miktarları 1249 (1834) itibarıyla sırasıyla 60, 30 ve 15 esedî kuruş olarak belirlenmişti. 1856 Islahat Fermanı ile kaldırılan Cizye, gayri Müslimlerin askerlik hizmetlerinden belirli bir vergi alınması suretiyle bu hizmetten muafiyetlerini içeren “bedel-i askeri” adı altında 1907’ye kadar alınmaya devam etmiştir. Bkz.: Mehmet Erkal, “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 42-45; Halil İnalçık, “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 45-48. Ayrıca Bkz.: Ömer Lütfi Barkan, “894 (1488-1489) Yılı Cizyesinin Tahsilatına Ait Muhasebe Bilançoları”, **Belgeler: Türk Tarih Belgeleri Dergisi**, 1, 1964, s. 1-117; Güven Dinç, “Tanzimat Dönemi Cizye Defterlerine Göre Antalya Gayrimüslimleri”, **MJH Mediterranean Journal of Humanities**, VII/2, 2017, s. 161; Melek Delilbaşı, “Selanik ve Yanya’da Osmanlı Egemenliğinin Kurulması”, **Belleten**, 51 (199), 1987, s.75.

³³ Cizye mükellefiyetine göre “Zengin” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

³⁴ Cizye mükellefiyetine göre “Orta Halli” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

³⁵ Cizye mükellefiyetine göre “Fakir” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

³⁶ Teorik olarak Müslümanlardan 1/10 (onda bir) oranında olmak üzere toprak mahsullerinden elde edilen gelirin bir zekatı olarak alınan zirai bir vergidir ve “onda bir” anlamına gelen uşr (çoğulu a’sâr) kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. 1925’te “Âşârın İlgaı Yerine İkame Edilecek Mahsûlât-ı Arziyye Vergisi Hakkındaki Kanun” ile âşâr uygulaması yürürlükten kaldırılmıştır. Bkz.: Mehmet Erkal, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 97-100; Ahmet Tabakoğlu, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 100-103; Sadık Albayrak, **Budin Kanunnamesi ve Osmanlı Toprak Meselesi**, Tercüman, 1973, s. 104; Midhat Sertoğlu (Haz.), **Sofyalı Ali Çavuş Kanunnamesi**, Marmara Üniversitesi Yayınları, 1992, s. 12.

³⁷ Said Öztürk, “Türkiye’de Temettuat Çalışmaları”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, 1 (1), 2003, s. 288; Ayla Efe, “Osmanlı Devleti’nde Yeniden Yapılanmanın Şafağında Üç Vergi Sayımı”, **Akademik İncelemeler Dergisi**, 11/2, 2016, s. 40. Ayrıca Bkz.: Süleyman Yükcü, Nur Fidancı ve Umut Soysal, “Osmanlı Devleti’nde Temettuat Defterleri’nin Önemi ve Vergisel Açından Değerlendirilmesi” **MUFTAD**, 7, 2014, s. 170-199; Harun Şahin, “Osmanlı Vergi Sisteminde Reform ve Temettü Vergisi”, **CÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, 37 (1), 2013, s. 52; Nuri Adıkyeke, “Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları

göre Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.) yardımıyla Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve sırasıyla Bazargah³⁸, Gelmeriye³⁹, Langaza⁴⁰, Nefs-i Selanik⁴¹, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagır⁴² nahiyeleri olmak üzere toplamda 8 nahiyeye dağılmış vaziyetteki 146 adet çiftlik, idari ve mali açıdan değerlendirilerek 1844 yılına ait istatistiki verilerinin gün yüzüne çıkarılması amaçlanmaktadır.

Çalışmamızın birinci bölümünde çiftliklerin idari taksimatta nahiyelerine göre dağılımları ile birlikte çiftliklerin yerleşimlerinin eski ve yeni adları verilecektir. Ayrıca hane sayıları, cizye defteri sayıları, arazi ve hayvan varlığına dair sayısal veriler nahiye ve çiftliklere göre verilecektir.

İkinci bölümde çiftliklerin 1844 yılı finansal durumuna dair sayısal verileri, gelir ve vergi yüküne dair sayısal veriler üzerinden nahiye ve çiftliklere göre verilecektir.

Üçüncü bölümde ise 1844 yılında çiftliklerdeki zirai üretime dair istatistiki veriler ile birlikte üretimi yapılan 13 zirai ürünün birim fiyatları ile birlikte üretim miktarları da ayrıca paylaşılacaktır.

Düzenleyen Nizamname Örnekleri”, OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi. 11 (11), 2000, s. 769-823.

³⁸ Nea Apollonia (Νέα Απολλωνία) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Phokion P. Kotzageorgis, “Nomads (Yürüks) and Environment in Early Modern Halkidiki”, **Balkan Studies**, 50, 2015, s. 109; Sefer Güvenç, “Mücadele Öncesi ve Sonrası Eski ve Yeni Adları ile Kuzey Yunanistan Yer Adları Atlası”, **Lozan Mübadilleri Vakfı**, 2014, s. 41, 136; BOA, NFS. d., 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, NFS. d., 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, NFS. d., 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, NFS. d., 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841.

³⁹ Kalamaria (Καλαμαριά) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Güvenç, a.g.e., s. 40, 112; BOA, NFS. d., 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, NFS. d., 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, NFS. d., 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, NFS. d., 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, NFS. d., 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

⁴⁰ Langaza (Λαγκαδάς) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Güvenç, a.g.e., s. 40, 119; BOA, NFS. d., 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, NFS. d., 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, NFS. d., 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, NFS. d., 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, NFS. d., 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

⁴¹ Selanik’in merkezini ifade etmektedir.

⁴² Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Sagır ve Vardar-ı Kebir Nahiyeleri, Selanik’in Osmanlı idaresi altında olduğu dönemde Yenice-i Vardar (Γεννιτσά) olarak bilinen ve bugün ise Vardar Nehri çevresine konuşlanmış olan Selanik Eyaletine bağlı Pella (Πέλλα) vilayetine bağlı bölgeyi ifade etmektedir. Bkz.: Güvenç, a.g.e., s. 40, 57, 129, 131; BOA, NFS. d., 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, NFS. d., 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, NFS. d., 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, NFS. d., 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, NFS. d., 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

Çiftliklerdeki hane reisi ve/veya üyelerinin mesleki dağılımlarının nahiye ve çiftliklere göre sayısal durumu ise Ekler kısmında tablolar halinde ayrıca verilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİ (1844)

1. Çiftliklerin İdari Taksimata Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftlik sırasıyla Bazargah¹, Gelmeriye², Langaza³, Nefs-i Selanik⁴, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir⁵ nahiyeleri olmak üzere toplamda 8 nahiyeye dağılmış vaziyette görülmektedir. Çiftliklerin nahiyelere göre dağılımı ile birlikte bu kısımda çiftliklerin Mutasarrıfları⁶ ve Subaşılarının⁷ dağılımları da verilecektir.

¹ Nea Apollonia (Νέα Απολλωνία) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Phokion P. Kotzageorgis, “Nomads (Yürüks) and Environment in Early Modern Halkidiki”, **Balkan Studies**, 50, 2015, s. 109; Sefer Güvenç, “Mübadele Öncesi ve Sonrası Eski ve Yeni Adları ile Kuzey Yunanistan Yer Adları Atlası”, **Lozan Mübadilleri Vakfı**, 2014, s. 41, 136; BOA, **NFS. d.**, 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, **NFS. d.**, 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, **NFS. d.**, 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, **NFS. d.**, 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841.

² Kalamaria (Καλαμαριά) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 112; BOA, **NFS. d.**, 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, **NFS. d.**, 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, **NFS. d.**, 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, **NFS. d.**, 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, **NFS. d.**, 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

³ Langaza (Λαγκαδάς) – Selanik, Yunanistan. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 119; BOA, **NFS. d.**, 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, **NFS. d.**, 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, **NFS. d.**, 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, **NFS. d.**, 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, **NFS. d.**, 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

⁴ Selanik’in merkezini ifade etmektedir.

⁵ Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Sagir ve Vardar-ı Kebir Nahiyeleri, Selanik’in Osmanlı idaresi altında olduğu dönemde Yenice-i Vardar (Γεννιτσά) olarak bilinen ve bugün ise Vardar Nehri çevresine konuşlanmış olan Selanik Eyaletine bağlı Pella (Πέλλα) vilayetine bağlı bölgeyi ifade etmektedir. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 57, 129, 131; BOA, **NFS. d.**, 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; BOA, **NFS. d.**, 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; BOA, **NFS. d.**, 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; BOA, **NFS. d.**, 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; BOA, **NFS. d.**, 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

⁶ Çiftliklerin toprak mülkiyetinden ziyade çiftliklere ait toprağın üst kullanım hakkına ve bu hakkın hisseli olarak devrine hak sahibi kimseleri temsil etmektedir. Bir veya birden fazla kişiyi temsil edebilirken, söz konusu mutasarrıfların yaşlarının küçük olması durumunda ise çiftlikler üzerindeki temsil yetkileri vasilerince yerine getirilmektedir. Bkz.: Ali Fuat Örenç, “Mutasarrıf”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 31, 2020, s. 379.

⁷ Osmanlı’da daha ziyade asayiş ve inzibattan sorumlu olan kimseleri ifade etmiş olsalar da Beylerbeyi veya Sancak beyine bağlı olan konar göçer yörük taifesinden vergi tahsili ile görevlendirildikleri bilinmektedir. Söz konusu çiftliklerde mutasarrıfların tamamına yakınının çiftlik dahilinde yaşamamaları, Subaşılardan ise üretime katılmaksızın hisse sahibi olmaları ve aynı zamanda tamamına yakınının çiftlik dahilinde yaşamamaları benzer şekilde çiftlik mutasarrıfları adına teftiş ve inzibatı

1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftlik Tablo 1.1’de ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.2’de verilmiştir.

Tablo 1.1’de liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Bazargah Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Doğancı Çiftlikleri⁸, İstavroz Çiftliği⁹, Lance Çiftliği¹⁰, Mudye Çiftliği¹¹, Tomye Çiftliği¹² ve Usturlunga Karyesinde Bir Çiftliğin¹³ işgal ettiği araziler bugün itibariyle Yunanistan’ın Selanik şehri dahilinde yer alırken, Reşid Bey Çiftliği¹⁴ ise Kavala şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Sene Karyesi Çiftliği ile Vernaz Çiftliğine ait arazilerin bugünkü yerleri ise tespit edilememiştir.

Tablo 1.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 1
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 2
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	İstavroz Çiftliği
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Lance Çiftliği
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Mudye Çiftliği
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Tomye Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	Vernaz Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

sağlarken vergi tahsili ile birlikte üretimi denetlediklerini düşündürmektedir. Bkz.: Mücteba İlgürel, “Subaşı”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, 37, 2009, s. 447; Yonca Köksal, “19. Yüzyılda Kuzeybatı Bulgaristan: Sessiz Toprak Reformu”, **Toplumsal Tarih**, 170, 2008, s. 26; Diren Çakılcı, “Temettuât Kayıtlarına Göre Selanik Şehri”, **3rd International Language, Culture and Literature Symposium**, June 15-16, 2017, s. 32.

⁸ Agios Antonios (Άγιος Αντώνιος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 110.

⁹ Stavros (Σταυρός) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 127.

¹⁰ Lanca Çiftlik veya Limni (Λίμνη) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 119.

¹¹ Modi (Μόδι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 121.

¹² Tumba* (Τούμπα) *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 129.

¹³ Nea Madytos (Νέα Μάδυτος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 128.

¹⁴ Monastiraki (Μοναστηράκι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 29, 125.

Tablo 1.2: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 1	Arı Burunlu İbrahim Ağa ile Hüseyin Ağa	
2	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 2	Arı Burunlu İbrahim Ağa ile Hüseyin Ağa	
3	Bazargah	İstavroz Çiftliği	Çavuş Zade Mila Bey Efendi	Abdülhamid oğlu Ahmed
4	Bazargah	Lance Çiftliği	Hasan oğlu Ahmed Ağa	
5	Bazargah	Mudye Çiftliği	Üç hissede bir hissesine İshak Ağa ibn Mehmed Ağa bir hissesine Ahmed Ağa ve bir hissesine Ahmed Bey ibn Ali Ağa	Mustafa oğlu İsmail
6	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	Hekim Lafon oğlu Civanaki	
7	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	Mustafa Ağa oğlu El-hac Tahir Ağa	
8	Bazargah	Tomye Çiftliği	Ali Bey Zade Musa Bey	
9	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	Ahmed Bey ibn Ali Ağa	Abdi oğlu Ali
10	Bazargah	Vernaz Çiftliği	Halil Bey ile El-hac Osman Ağa	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.2.'ye göre Bazargah Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Örneğin Mudye Çiftliği eşit oranda hisseye sahip üç mutasarrıf tarafından yönetilmektedir.

1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftlik Tablo 1.3'de ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.4'de verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.3'te liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Gelmeriye Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Ayamama Çiftliği¹⁵, Bahçeli Çiftliği¹⁶, Bortarye Çiftliği¹⁷, Çayır Çiftliği¹⁸, Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik¹⁹, Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik²⁰, Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik²¹, Marina

¹⁵ Agios Mamas (Άγιος Μάμας) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 105.

¹⁶ Nei Epivates (Νέοι Επιβάτες) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 106.

¹⁷ Portaria (Πορταριά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 124.

¹⁸ Livadaki (Λιβαδάκη) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 108.

¹⁹ Pylaia (Πυλαία) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 115.

²⁰ Nea Kerasia/Emvolo (Νέα Κερασιά/Μικρό Έμβολο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 115.

²¹ Kurifidio* (Κουρουφίδιο) *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 34, 112.

Çiftliği²², Miryofte Çiftliği²³, Müsmer Çiftlikleri²⁴, Sofular Çiftliği²⁵, Turhanlı Çiftliği²⁶, Uzun Ali Çiftlikleri²⁷, Üç Evler Karyesi Çiftlikleri²⁸ ve Yeni Köy Çiftliği²⁹ arazileri bugün itibariyle Yunanistan'ın Selanik şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Acıbalı Çiftliği, Girne Çiftliği, Gruba Çiftliği, Hona Çiftliği, Pebşune Çiftliği, Soruklu Çiftliği ve Zağarcı Çiftliğine ait arazilerin bugünkü yerleri ise tespit edilememiştir.

Tablo 1.3: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Çayır Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Grube Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Hona Çiftliği
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği
13	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik
14	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Marina Çiftliği
15	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği
16	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
17	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
18	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
19	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
20	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
21	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
22	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

²² Nea Olynthos (Νέα Ὀλυνθος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 120.

²³ Miriofito (Μυριόφυτο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 121.

²⁴ Mesimeri (Μεσημέρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 56, 121.

²⁵ Angelochori (Αγγελοχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 127.

²⁶ Lakia (Λακκιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 129.

²⁷ Plagiari (Πλαγιάρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 129.

²⁸ Neochoraki (Νεοχωράκι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 129.

²⁹ Neochorouda (Νεοχωρούδα), Agia Paraskevi (Αγία Παρασκευή) veya Krithia (Κριθιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 131.

Tablo 1.3: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844) (Devamı)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
23	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği
24	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Sofular Çiftliği
25	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği
26	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği
27	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
28	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
29	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
30	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik
31	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik
32	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik
33	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği
34	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 1.4:** Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	Osman Ağa oğlu İsmail Ağa	İbrahim veled-i İsmail
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	Yusuf Muhlis Paşa oğulları Mustafa Mazhar Paşa Osman Bey Hüseyin Bey Mehmed Bey Ferid Bey İbrahim Bey Abdullah Bey	(İsim Yazılmamış)
3	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	... oğlu Agos	
4	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	Abdi oğlu Tarika-i Mevleviyeden Mehmed Necati Efendi	Abdi oğlu Demir
5	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	Yusuf Muhlis Paşa oğulları Mustafa Mazhar Paşa Osman Bey Hüseyin Bey Mehmed Bey Ferid Bey İbrahim Bey Abdullah Bey	(İsim Yazılmamış)
6	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	Ali Ağa oğlu El-hac Hasan Ağa	Hasan oğlu Abdurrahman
7	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Nazif zade Abdurrahman Efendi zade Es-seyyid Mehmed Esad Efendi ve Es-seyyid Mehmed Reşad Efendi	
8	Gelmeriye	Grube Çiftliği	Nazif zade Abdurrahman Efendi zade Es-seyyid Mehmed Esad Efendi ve Es-seyyid Mehmed Reşad Efendi	Ahmed oğlu Hasan
9	Gelmeriye	Hona Çiftliği	Osman Ağa	Hasan oğlu İsmail
10	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	Ali oğlu Hasan	
11	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Mikail oğlu ...	Abdi oğlu Ramazan
12	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	Ali Ağa oğlu El-hac Hasan Ağa	Abdullah oğlu El-hac Necib
13	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	Mehmed oğlu Yunus	
14	Gelmeriye	Marina Çiftliği	İsa oğlu Menan	
15	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	El-hac Timur Ağa Zade Es-seyyid Ahmed Ağa	Abdi oğlu İbrahim
16	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Abdi Efendi Zade Mehmed Said Efendi	Numan oğlu Osman
17	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	... Bezirgan	
18	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Abdi oğlu Turan Ağa	
19	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Ali oğlu Bekir	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.4: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Mehmed Efendi Zade İsmail Efendi	
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Osman Bey Zade ... Hasan Efendi	
22	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Salih oğlu Hacı Ali	
23	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	Hacı Abdi Ağa oğlu Es-Seyyid Ali Agos Ağa	
24	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	Mersin kiramından Selanik Müftüsü Abdullah Efendi oğlu Mustafa (İsa) Bey	Abdurrahman ibn Mehmed
25	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	Osman oğlu Said	
26	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	Mustafa Efendiz Zade El-hac Hüseyin Ağa	Said oğlu Süleyman
27	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Mehmed oğlu Arif	
28	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Mehmed oğlu Emin	
29	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Yakup oğlu müteveffa Ahmed Bey Yetimleri Kerime ve Ayşe ve Emine	
30	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	Emin oğlu İbrahim	
31	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	Halil oğlu Musa	
32	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	İbrahim oğlu Veysi	
33	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	Mehmed oğlu Abdurrahman	Mehmed oğlu İbrahim
34	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	Turan oğlu Ömer	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.4.'e göre Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca aynı hisse sahibi mutasarrıfların birden fazla çiftliğin mutasarrıflığına ortak oldukları görülmektedir. Örneğin; “Nazif zade Abdurrahman Efendi zade Es-seyyid Mehmed Esad Efendi ve Es-seyyid Mehmed Reşad Efendi” Girne ve Grube Çiftlikleri, “Yusuf Muhlis Paşa oğulları Mustafa Mazhar Paşa Osman Bey Hüseyin Bey Mehmed Bey Ferid Bey İbrahim Bey Abdullah Bey” ise Ayamama ve Bortarye Çiftliklerinin mutasarrıfları oldukları görülmektedir. Ayrıca “Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik”in mutasarrıfları ise “Yakup oğlu müteveffa Ahmed Bey Yetimleri Kerime ve Ayşe ve Emine” olarak görülmektedir. Bu ise kadın mutasarrıfların hem de söz konusu mutasarrıflığın miras yolu ile intikal ettiğine işaret olarak kabul edilebilir.

1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftlik Tablo 1.5’de ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin

Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.6’da verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.5: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Ayvasıl Çiftliği
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Belofça Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Boşnak Çiftliği
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Kulgallu Çiftliği
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Langaza Çiftliği
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Nebet Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Sekiköy Çiftliği
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Sesleve Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Seslova Çiftliği
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Şeremetlü Çiftliği
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Top Çiftliği
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği
13	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	Yanikköy Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.5’te liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Langaza Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Ayvasıl Çiftliği³⁰, Belofça Çiftliği³¹, Boşnak Çiftliği³², Langaza Çiftliği³³ ve Yanikköy Çiftliği³⁴ arazileri bugün Yunanistan’ın Selanik şehri sınırları dahilinde yer alırken Seslova Çiftliği³⁵ ve Şeremetlü Çiftliği³⁶ ise Kilkis şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Kulgallu Çiftliği, Nebet Çiftliği, Sekiköy Çiftliği, Sesleve Çiftliği, Top Çiftliği ve Vareste-i Sagir Çiftliği arazilerinin bugünkü yerleri ise tespit edilememiştir.

Tablo 1.6: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	Abdülkerim Bey Oğulları ... Ali Reşid Bey ve Müdür-i Sabık kiramından Mustafa Tahsin Bey	Abdi oğlu Mehmed
2	Langaza	Belofça Çiftliği	Yusuf Muhlis Paşa oğulları Mustafa Hazretleri Paşa ve Osman Paşa ve Hüseyin Bey ve Mehmed Bey ve Ferid Bey ve İbrahim Bey ve Abdi Bey	Abdi oğlu Hurşid

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

³⁰ Agia Vasilios (Άγιος Βασίλειος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 105.

³¹ Kolchiko (Κολχικό) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 106.

³² Boşnak*. Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 107.

³³ Langadas (Λαγκαδάς) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 119.

³⁴ Dorkas (Δόρκας) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 41, 131.

³⁵ Sevasto (Σεβάστο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 51, 127.

³⁶ Fanari (Φανάρη) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 51, 126.

Tablo 1.6: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
3	Langaza	Boşnak Çiftliği	Yorgaki oğlu ... Todori	
4	Langaza	Kulgallu Çiftliği	Abdurrahman Ağa Zade Mustafa Ağa	Süleyman oğlu Ahmed
5	Langaza	Langaza Çiftliği	Ahmed oğlu İbrahim ...	Abdi oğlu Süleyman
6	Langaza	Nebet Çiftliği	Nazif zade Abdurrahman Efendi zade Es-seyyid Mehmed Esad Efendi ve Es-seyyid Mehmed Reşad Efendi	
7	Langaza	Sekiköy Çiftliği	Es-seyyid Süleyman Bey ibn Talha Bey	
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	Abdülhamid Ağa Zade Mehmed Ağa	Hasan oğlu Arif
9	Langaza	Seslova Çiftliği	Abdurrahman Ağa Zade Mustafa Ağa	Ahmed oğlu ...
10	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	Yakub Bey oğlu ... Bey	
11	Langaza	Top Çiftliği	Abdurrahman Ağa Zade Mustafa Ağa	
12	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	Çavuşzade müdür-i sabık kiramından Mehmed Ataullah Bey	Abdi oğlu Ahmed
13	Langaza	Yanikköy Çiftliği	İsmail Ağa ibn Osman Ağa	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.6.'ya göre Langaza Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca Tablo 1.4'e göre bir karşılaştırma yapıldığında ise Langaza Nahiyesi dahilinde mutasarrıflığı bulunan "Nazif zade Abdurrahman Efendi zade Es-seyyid Mehmed Esad Efendi ve Es-seyyid Mehmed Reşad Efendi" ve "Yusuf Muhlis Paşa oğulları Mustafa Hazretleri Paşa ve Osman Paşa ve Hüseyin Bey ve Mehmed Bey ve Ferid Bey ve İbrahim Bey ve Abdi Bey" isimli kişilerin aynı zamanda Gelmeriye Nahiyesi dahilinde de mutasarrıfı oldukları çiftliklerin varlığını göstermektedir. Bu ise mutasarrıfların sadece bir nahiyeden ziyade birden fazla nahiyede çiftliğin mutasarrıfı olduklarını göstermektedir.

1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftlik Tablo 1.7'de ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.8'de verilmiştir.

Tablo 1.7'de liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Cedid Kavaklı Çiftliği³⁷

³⁷ Agia Athanasios (Άγιοι Αθανάσιος) Bkz.: Güvenç, a.g.e., s. 40, 116.

arazileri bugün itibariyle Yunanistan'ın Selanik şehri sınırları dahilinde yer almaktadır.

Tablo 1.7: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.8: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	Rikab-ı Hümayun-ı Şahane Kapıcıbaşılarından Ahmed Sermed Bey ibn el-Merhum Atıf Bey Efendi	Mustafa oğlu Ahmed

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftlik Tablo 1.9'da ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.10'da verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.9'da liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Vardar Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Kadıköyü Çiftliği³⁸, Kayalu ve Çakra Çiftlikleri³⁹, Kermid Çiftliği⁴⁰, Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği⁴¹ ve Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik⁴² arazileri bugün itibariyle Yunanistan'ın Selanik şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Belatı-yı Kebir Çiftliği, Belatı-yı Sagir Çiftliği, Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik, Hermer Karyesi Çiftlikleri, Legathor Çiftliği ve Tutiler Çiftliği arazilerinin bugünkü yerleri tespit edilememiştir.

³⁸ Trifili (Τριφύλλι) veya Vathilakos (Βαθύλακκος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 57, 114.

³⁹ Vrachia (Βραχιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 116.

⁴⁰ Nea Skioni (Νέα Σκιώνη) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 46, 116.

⁴¹ Kurfallı*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 118.

⁴² Nea Philadelphia (Νέα Φιλαδέλφεια) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 122.

Tablo 1.9: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 1
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 2
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Kadıköyü Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Kermid Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Legathor Çiftliği
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	Tutiler Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 1.10:** Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	El-hac Timur Ağa Zade Es-Seyyid Ahmed Ağa ve biraderi Salih Bey ve Mustafa Bey	Abdi oğlu Ahmed
2	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	El-hac Timur Ağa Zade Es-Seyyid Ahmed Ağa ve biraderi Salih Bey ve Mustafa Bey	Abdi oğlu Ali
3	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	... Ağa oğulları Hasan Ağa ve biraderleri Ahmed Ağa ve Abdülkerim Ağa ve İbrahim Efendi	
4	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 1	El-hac Timur Ağa Zade Es-seyyid Ahmed Ağa	Mustafa oğlu Abdi
5	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 2	El-hac Timur Ağa Zade Es-seyyid Ahmed Ağa	Abdi oğlu Hüseyin
6	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	Şerif Yusuf ... Bey Efendi ibn Abdurrahman Bey Efendi	Şerif ibn Hasan
7	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	Asakir-i Nizamiyye Hazret-i Şahane Kaymakamlarından Ahmed Bey	Mustafa oğlu Hasan
8	Vardar	Kermid Çiftliği	Ba-mülkaname-i Hümayun mutasarrıfı Devletlü Hüseyin Paşa Hazretleri	
9	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	Halil oğlu ... ve biraderi İbrahim	
10	Vardar	Legathor Çiftliği	Ba-mülkaname-i Hümayun mutasarrıfı Devletlü Hüseyin Paşa Hazretleri	Salih Ağa
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Reşid Efendi ibn Hafız Osman Efendi	Mehmed oğlu Ahmed
12	Vardar	Tutiler Çiftliği	Şerif Yusuf ... Bey Efendi ibn Abdurrahman Bey Efendi	İbrahim oğlu Abdil

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.10'a göre Vardar Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca mutasarrıfların nahiye dahilinde birden fazla çiftliğin mutasarrıfı oldukları görülmektedir.

1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftlik Tablo 1.11’de ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.12’de verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.11’de liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Vardareyn Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Çalı Çiftliği⁴³, Davud Bali Çiftliği⁴⁴, Durmuşlu Çiftliği⁴⁵, Hızırlı Çiftliği⁴⁶, Kuşballı Çiftliği⁴⁷, Labre Çiftliği⁴⁸, Mahmud Çiftliği⁴⁹, Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik⁵⁰ ve Tekelü Çiftliği⁵¹ arazileri bugün itibariyle Yunanistan’ın Selanik şehri sınırlarında yer alırken, Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik⁵², Babaköy Çiftliği⁵³, Cankar Çiftliği⁵⁴ ve Virlaniçe Çiftlikleri⁵⁵ Kilkis şehri ve Gorbeş Çiftliği⁵⁶ ise Pella şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Kulgallu-yı Sagir Çiftliği, Ramiye Çiftliği ve Muhtelif Çiftliklere ait arazilerin bugünkü yerleri ise tespit edilememiştir.

⁴³ Monopigado (Μονοπήγαδο) veya Çalıçiftlik*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 41, 108.

⁴⁴ Oreokastro (Ορειόκαστρο) veya Paleokastro (Παλαιόκαστρο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 109.

⁴⁵ Durmuşlu*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 110.

⁴⁶ Hızırlı*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 113.

⁴⁷ Koufalia (Κουφάλια) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 118.

⁴⁸ Lapra*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 119.

⁴⁹ Mahmutçiftlik*. *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 120.

⁵⁰ Prochoma (Πρόχωμα), Gerakarou (Γερακαρού) veya Gerakonas (Γεράκωνας) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 41, 50, 110.

⁵¹ Sindos (Σίνδος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 128.

⁵² Evropos (Ευρώπος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 113.

⁵³ Mesia (Μεσιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 106.

⁵⁴ Anidro* (Άνιδρο) *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 108.

⁵⁵ Paleo Aghioneri (Παλαιό Αγιονέρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 130.

⁵⁶ Agrosikia (Αγροσυκιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 57, 112.

Tablo 1.11: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Babaköy Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Cankar Çiftliği
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Çalı Çiftliği
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik
13	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Mahmud Çiftliği
14	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 1
15	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 2
16	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 3
17	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 4
18	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 5
19	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 6
20	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 7
21	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 8
22	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 9
23	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 10
24	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik
25	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Ramiye Çiftliği
26	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Tekelü Çiftliği
27	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği
28	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri
29	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 1.12:** Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	Mehmed oğlu Hasan	
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	Abdullatif ibn Osman	Süleyman oğlu Receb
3	Vardareyn	Cankar Çiftliği	Mehmed Bey Kerimesi Emine Hanım	
4	Vardareyn	Çalı Çiftliği	El-Hac Şakir Ağa ibn Abdi	Hacı Hasan ibn Abdi
5	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Osman oğlu İsmail	
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	Mikail Bey Zade İbrahim Bey	Abdi oğlu Mustafa
7	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	Ebubekir Bey Kerimesi Hediye Hanım	
8	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	Hasan Bey oğlu Latif Bey	Halil oğlu Mustafa

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.12: Vardareyn Nahiyesi Dâhilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
9	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	Serdivan Dergâh-ı Aliyeden Şerif Yusuf Refik Bey ve Serdivan Dergâh-ı Aliden Şerif Mehmed Şefik Bey ve Cerrah Bey ve Abdurrahman Bey ve Mustafa Mazhar Bey	... oğlu Halil
10	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	Hacı Hurşid Ağa Bey oğlu Salih Ağa Yetim	Nikola oğlu Angela
11	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	Ahmed oğlu Mehmed Said Efendi	
12	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Osman Ağa ibn İsa	Abdi oğlu Hasan
13	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	Osman Ağa ibn İsa	Abdi oğlu Hasan
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 1	Kara Mustafa oğlu Mehmed Ağa	
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 2	İbrahim oğlu Ahmed	
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 3	Fatih Mustafa oğlu Mustafa Ağa	
17	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 4	İbrahim oğlu ... Mehmed	
18	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 5	Abdurrahman oğlu Mustafa Ağa	
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 6	İbrahim oğlu Mehmed ve Abdülhalim Hoca oğlu El-hac Ali Ağa	
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 7	Abdurrahman oğlu ... ve Hasan Hoca ve Mustafa oğlu Abdurrahman	
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 8	Abdurrahman oğlu ... ve Hasan Hoca ve Mustafa oğlu Abdurrahman	
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 9	Mustafa oğlu Ali Ağa	
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 10	Halil oğlu Hüseyin Ağa	
24	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	... Efendi Zade Mehmed Efendi ve biraderi Abdulkadir Efendi	Abdi oğlu Osman
25	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	Mehmed Bey Kerimesi Emine Hatun	
26	Vardareyn	Tekeli Çiftliği	Osman Ağa	Abdi oğlu Ali
27	Vardareyn	Viraniçe Çiftliği	El-Hac Mehmed oğlu Hasan	
28	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	Osman oğlu Yakup	Abdi oğlu Hurşid
29	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	Ali Paşa Zade Mehmed Ağa	Osman oğlu Ahmed

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.12'ye göre Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca birden fazla çiftlikte aynı mutasarrıfların varlığı da tespit edilmiştir. Diğer bir yandan ise Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerden Cankar ve Ramiye Çiftlikleri mutasarrıfı “Mehmed Bey Kerimesi Emine Hatun” iken Gorbeş Çiftliği mutasarrıfı ise “Ebubekir Bey Kerimesi Hediye Hanım”dır. Fakat bu durum nahiye dahilindeki çiftliklerde kadın mutasarrıflarının varlığını gösterse de eşlerinin hayatta olup olmadıkları bilinemediğinden ilgili çiftliklerin mutasarrıflığının intikalinin kaynağı da bilinmemektedir.

1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftlik Tablo 1.13’te ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.14’te verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.13: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği
13	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği
14	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 1
15	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 2
16	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 3
17	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 4
18	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği
19	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği
20	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği
21	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği
22	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği
23	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği
24	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği
25	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği
26	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği
27	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği
28	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği
29	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği
30	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği
31	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği
32	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.13'te liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik⁵⁷, Betkız Çiftliği⁵⁸, Buzca Çiftliği⁵⁹, İkizler Çiftlikleri⁶⁰, Libahova Çiftliği⁶¹ ve Valgat Çiftliği⁶² arazileri bugün itibariyle Yunanistan'ın Kilkis şehri, Kayalı Çiftliği⁶³, Kırıcılar Çiftliği⁶⁴, Sarıca Çiftliği⁶⁵ ve Yaylacı Çiftliği⁶⁶ arazileri Yunanistan'ın Selanik şehri, Bozec Çiftliği⁶⁷, Litova Çiftliği⁶⁸ ve Remel Çiftliği⁶⁹ arazileri Yunanistan'ın Pella şehri, Çınarformus Çiftliği⁷⁰ ve Nihor Çiftliği⁷¹ arazileri ise Yunanistan'ın Imathia şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Ağaç Ayak Çiftliği, Balbehör Çiftliği, Eşkenan Çiftliği, Falyan Çiftliği, Gedehor Çiftliği, Gurgavnik Çiftliği, Gurgob Çiftliği, Hanuryaköy Çiftliği, İlhanlu Çiftliği, Körpe Çiftliği, Lanyor Çiftliği, Süleymanlı Çiftliği, Taraklı Çiftliği ve Torişleva Çiftliği arazilerinin bugünkü yerleri ise tespit edilememiştir.

Tablo 1.14: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	... Paşa Hazretleri	Yusuf ibn Mehmed
2	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	Serdivan Dergah-ı Aliye-i Şerif Yusuf Refik Bey	Talha oğlu Mustafa
3	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	... Konya Ayanı Müşiri Ahmed Paşa Hazretleri	Ahmed ibn Ömür
4	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	Arnavud Süleyman ibn Şaban	
5	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	Merhum Ahmed Bey Kerimesi ... Hanım	Abdullah oğlu Hasan
6	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	Es-seyyid Tuna Eyaleti Müşiri Ahmed Paşa Hazretleri	Yusuf ibn Mehmed
7	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	Fatih Mehmed Ali Efendi oğlu Mehmed Ali Efendi	İbrahim oğlu Halil
8	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	İsmail oğlu Mustafa Bey	Ahmed oğlu Hüseyin
9	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	Osman Bey Zade Said Bey	oğlu Sezer
10	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	Serdivan Dergah-ı Aliyeden Şerif Mehmed Şefik? Bey	Mehmed oğlu Reşid
11	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	Hacı Numay Bey oğlu İbrahim Edhem Bey	
12	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	Rikab-ı Şahane Kocabaşılarından Süleyman Tevfik Bey	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

⁵⁷ Agios Petros (Άγιος Πέτρος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 124.

⁵⁸ Pendalofo (Πεντόλοφο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 124.

⁵⁹ Anahori* (Αναχώρι). *Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 51, 107.

⁶⁰ Polypetro (Πολύπετρο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 114.

⁶¹ Filiria (Φιλυρία) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 119.

⁶² Kambochori (Καμποχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 129.

⁶³ Vrachia (Βραχιά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 116.

⁶⁴ Adendro (Αδενδρο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 116.

⁶⁵ Valtochori (Βαλτοχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 126.

⁶⁶ Halkidona (Χαλκηδόνα) veya Filiro (Φίλυρο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 131.

⁶⁷ Athira (Αθυρά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 57, 107.

⁶⁸ Leptokaria (Λεπτοκαρυά) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 57, 119.

⁶⁹ Rachona (Ραχώνα) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 57, 125.

⁷⁰ Platanos (Πλάτανος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 61, 108.

⁷¹ Neochori (Νεοχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 61, 122.

Tablo 1.14: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
13	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	Merhum Şerif Yusuf Bey Kerimesi Hediye Hanım	Abdi oğlu Mehmed Talat
14	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 1	Osman Ağa ibn İsa	Ahmed oğlu Ali
15	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 2	Abdurrahman ibn Mehmed	
16	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 3	İbrahim ibn ...	
17	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 4	Osman ibn Mustafa	
18	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	Altmış bir sehim ağyar ile 29 sehimine Feleknaz Zekiye Kadın ve 16,5 sehimine Hüsnihal Nefise Kadın ile 15,5 sehimine Der Aliye'de sakin Aliye ... Kadın mutasarrıf olundu	Abdi oğlu Ahmed
19	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	Hacı Numan Bey oğlu İbrahim Edhem Bey ve Hazinedarbaşı Şakir Ağa oğlu Süleyman Tevfik Bey	Abdi oğlu Mustafa
20	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	Müdür-i Sabık Kırımından Çavuş Zade Mila Bey Efendi	Ahmed oğlu Osman Ağa
21	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	Rikab-ı Hümayun-ı Şahane Kapucubaşlarından Ahmed Sermed Bey ibn el-Merhum Atıf Bey Efendi	İbrahim ibn Ahmed
22	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	... ve ... Ali ve ... Bey oğlu müdür-i sabık kırımından Mehmed Bey ve Abdülkerim Bey ve Hoca Ahmed Tahir Bey	Said oğlu Halil
23	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	Ebubekir Bey Kerimesi Hatice Hanım	Hasan oğlu Halil
24	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	Alay Emiri Hacı Osman Bey oğlu Raşid	Ali oğlu Mustafa
25	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	İbrahim Bey Zade Dergah-ı Ali Kapucubaşlarından Hasan Bey ve Biraderi Hâcegan Divan-ı Hümayundan Şakir Bey	Abdi oğlu Hasan
26	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	Emin-i Konya Ayanı Müşartünileyh Ahmed Paşa Hazretleri	Ahmed oğlu Mahmud
27	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	Rikab-ı Hümayun-ı Şahane Kapucubaşlarından Ahmed Sermed Bey ibn el-Merhum Atıf Bey Efendi	Osman veled-i Abdi
28	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	Konya Ayanı Müşir Said Paşa Hazretleri	Osman ibn Mustafa
29	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	İbrahim Bey Zade Dergah-ı Ali Kapucubaşlarından Hasan Bey ve Biraderi Hâcegan Divan-ı Hümayundan Şakir Bey	Abdi oğlu Hüseyin
30	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	El-hac Numan Bey oğlu İbrahim Edhem Bey	
31	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	Ali ... Bey oğulları ... Mehmed Bey ve Abdülkerim Bey ve Ahmed Tahir Bey	... oğlu Abdülhalim
32	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	Abdülkerim Bey Oğulları ... Ali Reşid Bey ve Müdür-i Sabık kırımından Mustafa Tahsin Bey	Abdi oğlu Mustafa

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.14'e göre Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca diğer nahiyelerdeki çiftliklerde olduğu gibi Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftliklerinde de kadın mutasarrıflar yer almakla beraber İlhanlı Çiftliği arşiv kayıtlarındaki "Altmış bir sehim ağyar ile 29 sehimine Feleknaz Zekiye Kadın ve 16,5 sehimine Hüsnihal Nefise Kadın ile 15,5 sehimine Der Aliye'de sakin Aliye ... Kadın mutasarrıf olundu" ifadesi üzere birden fazla kadının farklı oranlarda hisse sahipliğinde mutasarrıf oldukları da görülmektedir. Fakat mutasarrıflığın intikalinin kaynağı ise tespit edilememiştir.

1.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftlik Tablo 1.15’te ve bu çiftliklerin bulunduğu yerlerin bugünkü adları ise dipnotta ayrıca verilmiştir. Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşılarını gösterir liste ise Tablo 1.16’da verilmiştir. İsim veya yer adlarında okunamayan yerler için tablolarda ilgili yerlere “...” ifadesi eklenmiştir.

Tablo 1.15: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftlikler (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi’nde Bir Çiftlik
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği
9	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik
10	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği
11	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği
12	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri
13	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği
14	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği
15	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.15’de liste halinde verilen ve 1844 yılı itibariyle Selanik kazasına bağlı Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde yer alan çiftliklerden Akpınar Çiftliği⁷², Davud Bali Çiftlikleri⁷³, Gördene Çiftliği⁷⁴, Harmanköylü Çiftliği⁷⁵, Tekelü Çiftliği⁷⁶, Topçu Çiftliği⁷⁷ ve Üç Hanlar Çiftliği⁷⁸ arazileri bugün itibariyle Yunanistan’ın Selanik şehri,

⁷² Asprovrissi* (Ασπροβρύση) (*Terkedilmiş köy) veya Vavdos (Βάβδος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 46, 104.

⁷³ Oreokastro (Ωραιόκαστρο) veya Paleokastro (Παλαιόκαστρο) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 109.

⁷⁴ Xirochori (Ξηροχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 118.

⁷⁵ Eleftherio-Kordelyo (Ελευθέριο-Κορδελιό) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 113.

⁷⁶ Sindos (Σίνδος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 128.

⁷⁷ Gefira (Γέφυρα) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 128.

⁷⁸ Üç Hanlar*. * Terkedilmiş köy. Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 40, 129.

Anbar Karyesi Çiftliği⁷⁹, Kavaklı-yı Zir Çiftliği⁸⁰ ve Vardarofça Çiftliği⁸¹ arazileri ise Kilis şehri sınırları dahilinde yer almaktadır. Kulye-i Bala Çiftliği arazilerinin bugünkü yeri ise tespit edilememiştir.

Tablo 1.16: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Mutasarrıfları ve Subaşıları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı
1	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	Niko Zade ve Adurrahman Efendi Zade ve Mehmed ... Efendi ve Mehmed ... Efendi	
2	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	Müdür-i Sabık Kırımından Abdülkerim Bey Zade Mehmed Halid Bey	Süleyman oğlu Ali
3	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Ahmed Bey ibn Ali Ağa	Abdi oğlu İsmail
4	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Serdvan Dergâh-ı Ali'den Şerif Yusuf Refik Bey ve Serdivan Dergâh-ı Ali'den Şerif Mehmed Şefik Bey ve biraderleri Cerrah Bey ve Abdurrahman Bey ve Mustafa Mazhar Bey	İbrahim oğlu ...
5	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Yusuf Paşa oğlu Mazhar Paşa	Petra oğlu Gorge
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Yusuf Paşa oğlu Mazhar Paşa	
7	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	Yusuf oğlu Halil	Abdi oğlu ...
8	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	Es-seyyid Selim Bey ibn Talha Bey	Süleyman oğlu Hasan
9	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	Esbak-ı Diyarbekir Ayanı Müşir Merhum Zekeriya Paşa Melikesi Sude Hanım	Abdi oğlu Süleyman
10	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	Rikab-ı Hümayun-ı Şahane Kapucubaşlarından Ahmed Sermed Bey ibn el-Merhum Atıf Bey Efendi	Yakup oğlu Mehmed Ali
11	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	Şeyh Ahmed Efendi oğlu Mevlevi Şeyhi İbrahim Efendi	oğlu ...
12	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	El-Hac Numan Bey oğlu İbrahim Bey ve Atıf Bey oğlu Sermed Bey	Mustafa oğlu İbrahim
13	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	Rikab-ı Hümayun-ı Şahane Kapucubaşlarından Ahmed Sermed Bey ibn el-Merhum Atıf Bey Efendi	Abdi veled-i Ahmed
14	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	Müdür-i Sabık Kırımından Abdülkerim Bey Zade Mehmed Halid Bey	...
15	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	El-hac Mehmed Ali Efendi oğlu Mehmed Ali Efendi	İbrahim oğlu Hüseyin

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.16'ya göre Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir.

1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Nahiyelerine Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftliğin dağılımı Tablo 1.17'de verilmiştir.

⁷⁹ Aravissos (Αραβησσός) veya Mandres (Μάνδρες) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 51, 57, 104.

⁸⁰ Perinthos (Πέρινθος) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 51, 116.

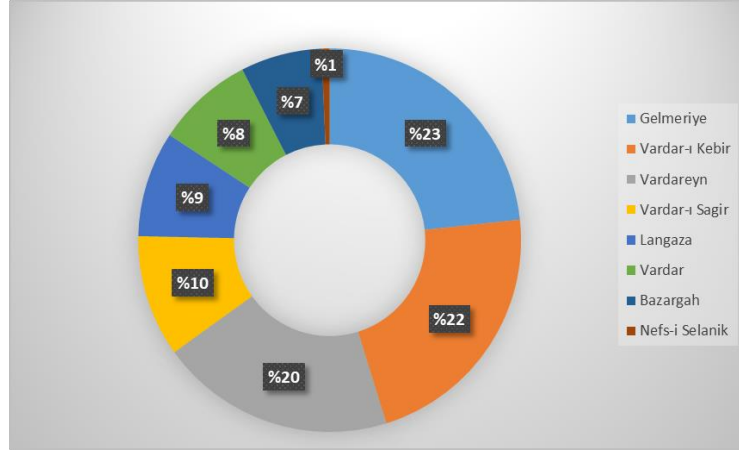
⁸¹ Axiochori (Αξιχώρι) Bkz.: Güvenç, **a.g.e.**, s. 50, 129.

Tablo 1.2, Tablo 1.4, Tablo 1.6, Tablo 1.8, Tablo 1.10, Tablo 1.12, Tablo 1.14 ve Tablo 1.16 incelendiğinde Selanik Kazası dahilinde bulunan 8 nahiyedeki çiftliklerde bir veya birden fazla mutasarrıfın hisseleri oranında mülkiyete sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca merhum eşleri kaynaklı miras yolu ile veya intikaline dair kaynağı belli olmayan şekilde bir veya birden fazla kadının hisseleri oranında çiftliklerin mutasarrıfları oldukları tespit edilmiştir. Mutasarrıfların idaresi altındaki çiftlikler nahiye içi ile sınırlı kalmamakta, birden fazla nahiyede yer alan çiftliğin mutasarrıfı ve mutasarrıflarının aynı kişiler olduğu da tespit edilmiştir.

Tablo 1.17'ye göre Gelmeriye Nahiyesinde 34, Vardar-ı Kebir Nahiyesinde 32, Vardareyn Nahiyesinde 29, Vardar-ı Sagir Nahiyesinde 15, Langaza Nahiyesinde 13, Vardar Nahiyesinde 12, Bazargah Nahiyesinde 10 ve Nefs-i Selanik Nahiyesinde ise 1 adet çiftlik bulunmaktadır. Şekil 1.1'e göre ise 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerin %23'ü Gelmeriye, %22'si Vardar-ı Kebir, %20'si Vardareyn, %10'u Vardar-ı Sagir, %9'u Vardar-ı Sagir, %8'i Vardar, %7'si Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik nahiyelerinde bulunmaktadır.

Tablo 1.17: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Çiftlik Sayısı	Kaynak
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	34	Tablo 1.3
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	32	Tablo 1.13
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	29	Tablo 1.11
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	15	Tablo 1.15
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	13	Tablo 1.5
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	12	Tablo 1.9
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	10	Tablo 1.1
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Nefs-i Selanik	1	Tablo 1.7
Toplam					146	

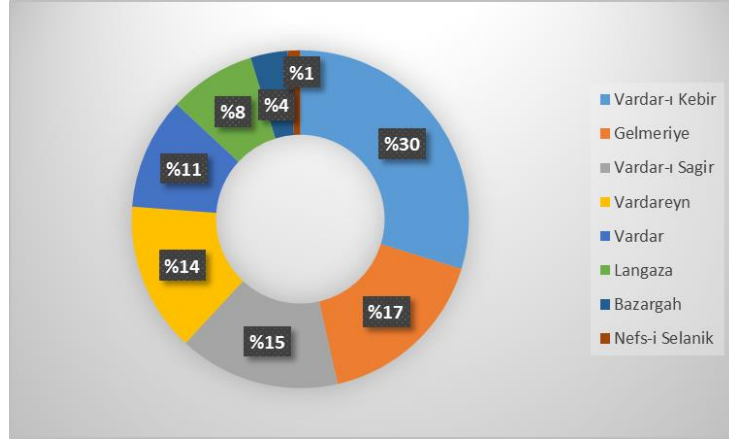
Şekil 1.1: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.17

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftliğin Subaşı varlığının nahiyele göre dağılımı Tablo 1.18'de verilmiştir. Tablo 1.18'e göre Subaşı bulunmayan tek bir nahiye mevcut değildir. 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftliğin 84'ünde Subaşı mevcut iken geriye kalan 64 çiftlikte Subaşı varlığı Temettuat defterlerine göre mevcut değildir. Şekil 1.2 ve Şekil 1.3'de ise Subaşı ve Subaşı olmayan çiftliklerin nahiyele göre oransal dağılımı verilmiştir. Şekil 1.2'ye göre Subaşı çiftliklerin %30'u Vardar-ı Kebir, %17'si Gelmeriye, %15'i Vardar-ı Sagir, %14'ü Vardareyn, %11'i Vardar, %8'i Langaza, %4'ü Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik nahiyelede bulunmaktadır. Şekil 1.3'e göre ise Subaşı olmayan çiftliklerin %32'si Gelmeriye, %27'si Vardareyn, %11'i Bazargah, %11'i Vardar-ı Kebir, %10'u Langaza, %5'i Vardar ve %3'ü ise Vardar-ı Sagir nahiyelede bulunmaktadır.

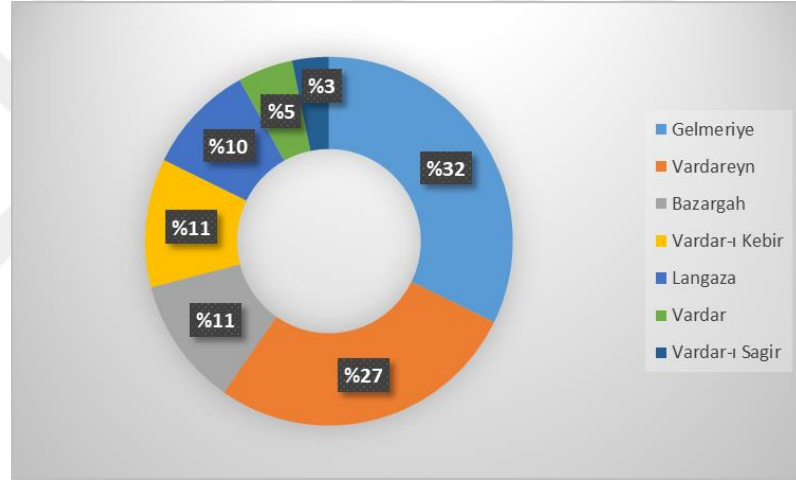
Tablo 1.18: Selanik Kazası Dahilindeki Çiftliklerin Subaşı Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Subaşı		Toplam	Kaynak
					Var	Yok		
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	3	7	10	Tablo 1.4
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	14	20	34	Tablo 1.14
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	7	6	13	Tablo 1.12
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Nefs-i Selanik	1	0	1	Tablo 1.16
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	9	3	12	Tablo 1.6
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	12	17	29	Tablo 1.10
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	25	7	32	Tablo 1.2
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagir	13	2	15	Tablo 1.8
Toplam					84	64	146	

Şekil 1.2: Subaşıllı Çiftliklerin Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.18

Şekil 1.3: Subaşılsız Çiftliklerin Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.18

2. Çiftliklerin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelelerindeki hanelerin dağılımı nahiye bazında verilmeye çalışılacaktır. Mutasarrıf ve Subaşılların tamamına yakını çiftlik dahilinde ikamet etmemelerine rağmen söz konu çiftliklerin hanelerine göre dağılımı bir nüfus sayımı amacından ziyade çiftlik varlıkları üzerindeki üretim sürecine dahil ve vergiye tabi tüm hane sayısını ortaya çıkarmaktır. Bu sebeple oluşturulan hane

sayısı tablolarında Mutasarrıf ve Subaşılar ile çiftlik dahilinde ikamet eden haneler ayrı ayrı tutulmuştur. Fakat çiftliklerin genel üretimden doğan gelir dağılımı ve vergi yüküne Mutasarrıf ve Subaşılar da dahil olduklarından dolayı ileriki bölümlerde çiftliklerin hane sayıları verilirken ilgili sayıya Mutasarrıf ve Subaşı haneleri de dahil edilecektir. Çiftlik dahilindeki hane sayısı üzerinden tahmini bir nüfus sayımı yapılması istendiğinde bu ayrım dikkate alınmalıdır.

2.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.19’da verilmiştir. 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 278’tir. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 260 olup geriye kalan 15 hane Mutasarrıf ve 3 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸².

Tablo 1.19: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1		55	56
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	3	1	40	44
3	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	1		35	36
4	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1	1	30	32
5	Bazargah	Tomye Çiftliği	1		31	32
6	Bazargah	Vernaz Çiftliği	2		22	24
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 1	2		16	18
8	Bazargah	Lance Çiftliği	1		14	15
9	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 2	2		10	12
10	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	1	1	7	9
		Toplam	15	3	260	278

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı

⁸² BOA, ML. VRD. TMT. d., 11532, 11592, 11622, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

Tablo 1.20’de verilmiştir. 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 510’dur. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 446 olup geriye kalan 50 hane Mutasarrıf ve 14 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸³.

Tablo 1.20: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	7	1	73	81
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	7	1	70	78
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1	1	39	41
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1	1	35	37
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2		32	34
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	1	1	22	24
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	1	1	16	18
8	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	1		17	18
9	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	1	1	16	18
10	Gelmeriye	Grube Çiftliği	2	1	14	17
11	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	13	15
12	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1	1	12	14
13	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	11	13
14	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	1		11	12
15	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1	1	9	11
16	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3		8	11
17	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	1		6	7
18	Gelmeriye	Marina Çiftliği	1		5	6
19	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	1	1	4	6
20	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	1		4	5
21	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	1	1	3	5
22	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		4	5
23	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	1		3	4
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		3	4
25	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1		3	4
26	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
31	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		2	3
32	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	1		1	2
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1			1
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1			1
		Toplam	50	14	446	510

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

⁸³ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11465, 11479, 11491, 11493, 11500, 11516, 11517, 11518, 11519, 11524, 11529, 11533, 11538, 11554, 11557, 11562, 11567, 11568, 11572, 11578, 11589, 11597, 11598, 11599, 11611, 11616, 11617, 11629, 11632, 11634, 11647, 11650, 11651, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

2.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.21’de verilmiştir. 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 334’dür. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 307 olup geriye kalan 20 hane Mutasarrıf ve 7 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁴.

Tablo 1.21: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Langaza	Belofça Çiftliği	7	1	81	89
2	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	1	1	82	84
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	2	1	41	44
4	Langaza	Top Çiftliği	1		20	21
5	Langaza	Şeremetli Çiftliği	1		14	15
6	Langaza	Yanikköy Çiftliği	1		14	15
7	Langaza	Seslova Çiftliği	1	1	11	13
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	1	1	10	12
9	Langaza	Boşnak Çiftliği	1		9	10
10	Langaza	Kulgallı Çiftliği	1	1	8	10
11	Langaza	Sekiköy Çiftliği	1		9	10
12	Langaza	Langaza Çiftliği	1	1	5	7
13	Langaza	Nebet Çiftliği	1		3	4
Toplam			20	7	307	334

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.22’de verilmiştir. 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 15’dir. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 13 olup geriye kalan 1 hane Mutasarrıf ve 1 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet

⁸⁴ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11472, 11483, 11490, 11496, 11507, 11522, 11541, 11542, 11570, 11600, 11619, 11623, 11625, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁵.

Tablo 1.22: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1	1	13	15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.23'de verilmiştir. 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 359'dur. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 334 olup geriye kalan 16 hane Mutasarrıf ve 9 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁶.

Tablo 1.23: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	1	1	83	85
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	1	1	58	60
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	1	1	43	45
4	Vardar	Legathor Çiftliği	1	1	32	34
5	Vardar	Kermid Çiftliği	1		24	25
6	Vardar	Tutiler Çiftliği	1	1	23	25
7	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	1	1	21	23
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 2	1	1	15	17
9	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4		10	14
10	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	10	12
11	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri- 1	1	1	9	11
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	2		6	8
		Toplam	16	9	334	359

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

⁸⁵ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11638, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

⁸⁶ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11478, 11481, 11510, 11521, 11569, 11593, 11601, 11608, 11644, 11644, 11646, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

2.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.24’te verilmiştir. 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 495’dir. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 444 olup geriye kalan 39 hane Mutasarrıf ve 12 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁷.

Tablo 1.24: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	1		51	52
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	5	1	35	41
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1	1	37	39
4	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1	1	33	35
5	Vardareyn	Çalı Çiftliği	1	1	29	31
6	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1		29	30
7	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	1	1	27	29
8	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	1	1	24	26
9	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	1	1	20	22
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	1	1	19	21
11	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	2	1	17	20
12	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1		19	20
13	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	1	1	17	19
14	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	17	19
15	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	1		12	13
16	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	1		12	13
17	Vardareyn	Viraniçe Çiftliği	1		12	13
18	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	1	1	7	9
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 7	3		3	6
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 6	3		2	5
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 8	1		4	5
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 9	1		4	5
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 1	1		3	4
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 10	1		3	4
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 4	1		3	4
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 5	2		2	4
27	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		1	2
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 2	1		1	2
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler- 3	1		1	2
Toplam			39	12	444	495

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

⁸⁷ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11473, 11476, 11502, 11528, 11535, 11539, 11545, 11553, 11555, 11582, 11588, 11591, 11613, 11637, 11640, 11641, 11642, 11648, 11649, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

2.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.25’de verilmiştir. 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 1187’dir. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 1117 olup geriye kalan 45 hane Mutasarrıf ve 25 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁸.

Tablo 1.25: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1	1	129	131
2	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	1	1	87	89
3	Vardar-ı Kebir	Kırclar Çiftliği	1	1	77	79
4	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	68	70
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1	1	66	68
6	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	1	1	64	66
7	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	2	1	56	59
8	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	2	1	52	55
9	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	1	1	51	53
10	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	3	1	46	50
11	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	5	1	39	45
12	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	1	1	41	43
13	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	2	1	32	35
14	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1	1	30	32
15	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	1	1	30	32
16	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1	1	27	29
17	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1		26	27
18	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	3	1	23	27
19	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	1	1	22	24
20	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1	1	21	23
21	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1		20	21
22	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1	1	19	21
23	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1	1	17	19
24	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	1		17	18
25	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	2	1	11	14
26	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1	1	11	13
27	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	2	1	9	12
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	1		10	11
29	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 1	1	1	7	9
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 4	1		6	7
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 2	1		2	3
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği- 3	1		1	2
Toplam			45	25	1117	1187

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

⁸⁸ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11469, 11480, 11482, 11488, 11492, 11505, 11506, 11508, 11512, 11513, 11525, 11531, 11534, 11540, 11552, 11559, 11571, 11579, 11581, 11590, 11596, 11603, 11606, 11607, 11627, 11633, 11656, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

2.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.26’da verilmiştir. 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam hanesi sayısı 240’tır. Çiftlik dahilinde ikamet eden hane sayısı 204 olup geriye kalan 23 hane Mutasarrıf ve 13 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁸⁹.

Tablo 1.26: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Hane Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf	Subaşı	Hane	Toplam
1	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	1	1	33	35
2	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1	1	31	33
3	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	1	1	28	30
4	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1	1	18	20
5	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	1	1	17	19
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5	1	8	14
7	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	12	14
8	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1		11	12
9	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	1	1	10	12
10	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	4		7	11
11	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	2	1	7	10
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	7	9
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	1	6	8
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	1	1	6	8
15	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	1	1	3	5
Toplam			23	13	204	240

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Nahiyeleere Göre Hane Sayılarının Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dâhilinde bulunan 146 çiftliğin hane sayılarının nahiyeleere göre genel dağılımı Tablo 1.27’de verilmiştir. Tablo 1.27’ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dâhilindeki 8 nahiyelede bulunan 146 çiftlikteki toplam hane sayısı 3418’dir. Çiftlikler

⁸⁹ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11467, 11477, 11504, 11511, 11514, 11523, 11549, 11550, 11560, 11563, 11583, 11630, 11639, 11643, 11656, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

dâhilinde ikamet eden hane sayısı 3125 olup geriye kalan 209 hane Mutasarrıf ve 84 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler⁹⁰.

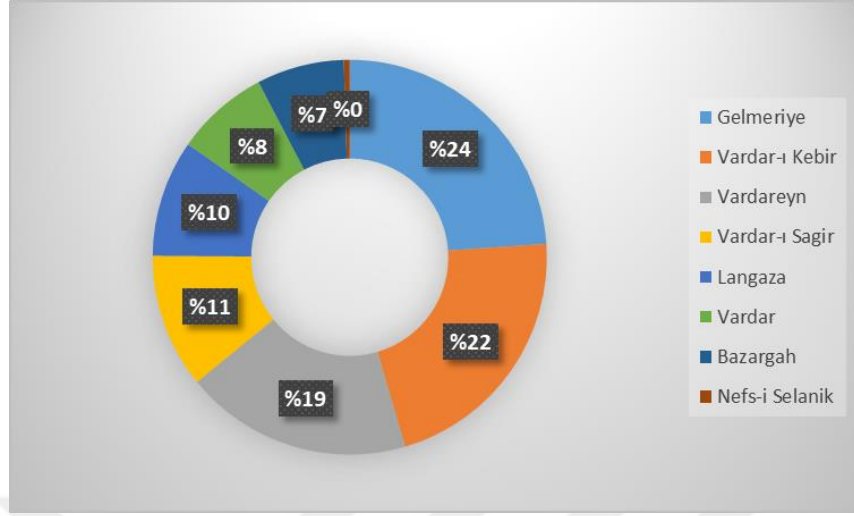
Tablo 1.27: Çiftliklerin Hane Sayılarının Nahiyelere Göre Genel Dağılımı (1844)

	Nahiye	Mutasarrıf	Subaşı	Hane*	Toplam	Kaynak
1	Vardar-ı Kebir	45	25	1117	1187	Tablo 1.25
2	Gelmeriye	50	14	446	510	Tablo 1.20
3	Vardareyn	39	12	444	495	Tablo 1.24
4	Vardar	16	9	334	359	Tablo 1.23
5	Langaza	20	7	307	334	Tablo 1.21
6	Bazargah	15	3	260	278	Tablo 1.19
7	Vardar-ı Sagir	23	13	204	240	Tablo 1.26
8	Nefs-i Selanik	1	1	13	15	Tablo 1.22
	Toplam	209	84	3125	3418	

* Mutasarrıf ve Subaşılar haricinde kalan, çiftlik dâhilinde ikamet eden haneleri ifade eder.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dâhilinde bulunan 146 çiftlikteki Mutasarrıf haneleri sayısının nahiyelere göre oransal dağılımı Şekil 1.4’te, Subaşı hanelerinin nahiyelere göre oransal dağılımı Şekil 1.5’de, Mutasarrıf ve Subaşı haneleri dışında kalıp çiftliklerde ikamet eden hane sayılarının nahiyelere göre oransal dağılımı Şekil 1.6’da ve çiftliklerdeki toplam hane sayısının nahiyelere göre genel dağılımı ise Şekil 1.7’de verilmiştir.

⁹⁰ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11465, 11467, 11469, 11472, 11473, 11476, 11477, 11478, 11479, 11480, 11481, 11482, 11483, 11488, 11489, 11490, 11491, 11492, 11493, 11496, 11500, 11502, 11504, 11505, 11506, 11507, 11508, 11510, 11511, 11512, 11513, 11514, 11516, 11517, 11518, 11519, 11521, 11522, 11523, 11524, 11525, 11528, 11529, 11531, 11532, 11533, 11534, 11535, 11538, 11539, 11540, 11541, 11542, 11545, 11549, 11550, 11552, 11553, 11554, 11555, 11557, 11559, 11560, 11562, 11563, 11567, 11568, 11569, 11570, 11571, 11572, 11578, 11579, 11581, 11582, 11583, 11588, 11589, 11590, 11591, 11592, 11593, 11596, 11597, 11598, 11599, 11600, 11601, 11603, 11606, 11607, 11608, 11611, 11613, 11616, 11617, 11619, 11622, 11623, 11625, 11627, 11629, 11630, 11632, 11633, 11634, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11646, 11647, 11648, 11649, 11650, 11651, 11656, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

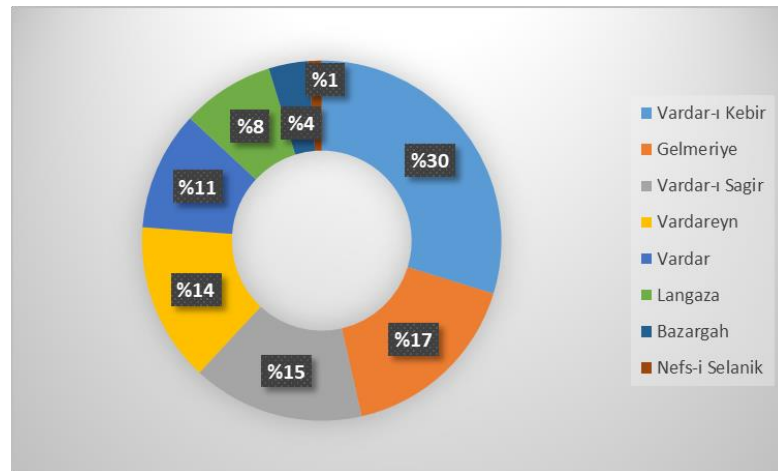

Şekil 1.4: Mutasarrıf Haneleri Sayısının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.27

Şekil 1.4'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftlikteki Mutasarrıf hanelerinin %24'ü Gelmeriye, %22'si Vardar-ı Kebir, %19'u Vardareyn, %11'i Vardar-ı Sagir, %10'u Langaza, %8'i Vardar ve %7'si ise Bazargah Nahiyesi'nde bulunmaktadır. Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde ise sadece 1 Mutasarrıf bulunmaktadır.

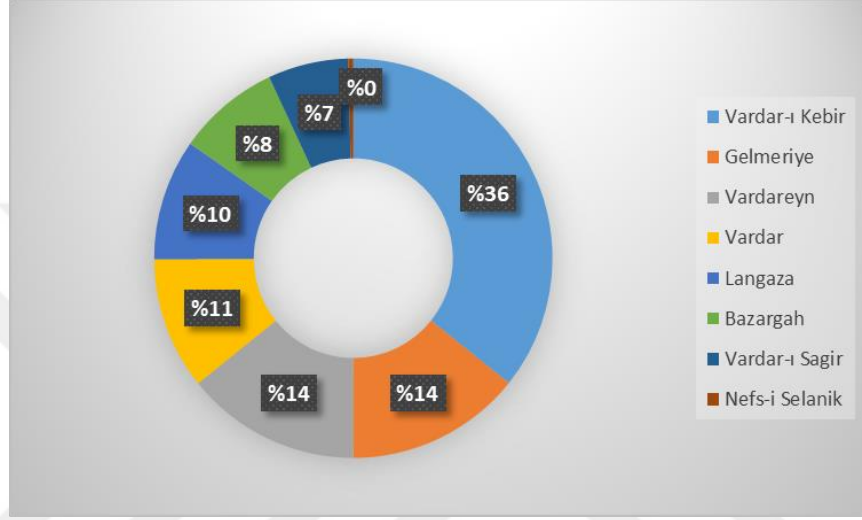
Şekil 1.5'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftlikteki Subaşı hanelerinin %30'u Vardar-ı Kebir, %17'si Gelmeriye, %15'i Vardar-ı Sagir, %14'ü Vardareyn, %11'i Vardar, %8'i Langaza, %4'ü Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde bulunmaktadır.

Şekil 1.5: Subaşı Haneleri Sayısının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.27

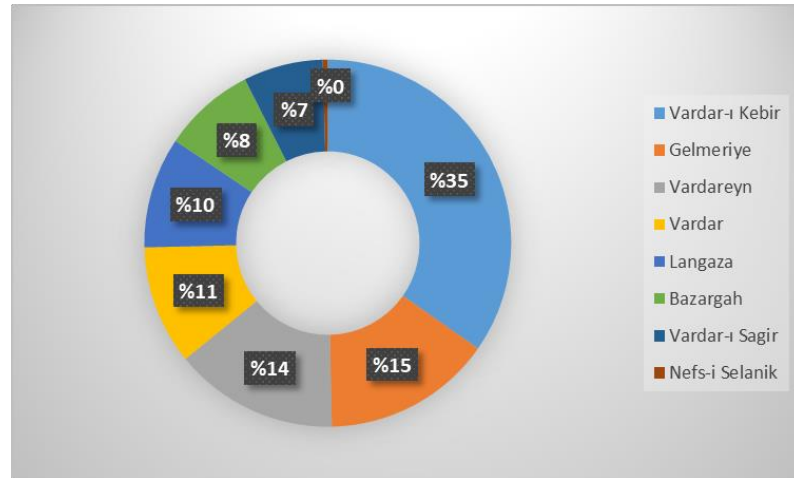
Şekil 1.6'ya göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 çiftlikte ikamet eden ve Mutasarrıf ile Subaşı haneleri dışında kalan hanelerin %36'sı Vardar-ı Kebir, %14'ü Gelmeriye, %14'ü Vardareyn, %11'i Vardar, %10'u Langaza, %8'i Bazargah, %4'ü Bazargah ve %7'si Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde bulunmaktadır. Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde ise sadece 1 Subaşı bulunmaktadır.

Şekil 1.6: Çiftliklerde İkamet Eden Hane Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.27

Şekil 1.7'ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dâhilinde bulunan 146 çiftlikteki Mutasarrıf ile Subaşılar ile çiftliklerde ikamet eden hanelerin %35'i Vardar-ı Kebir, %15'i Gelmeriye, %14'ü Vardareyn, %11'i Vardar, %10'u Langaza, %8'i Bazargah ve %7'si Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde bulunmaktadır.

Şekil 1.7: Toplam Hane Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.27

3. Çiftliklerin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları cizye⁹¹ defteri sayılarının dağılımı, (Ala⁹², Evsat⁹³, Edna⁹⁴ olarak) türlerine göre nahiye bazında verilmeye çalışılacaktır.

3.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.28’de verilmiştir. 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 395’dir. Bu çiftliklerdeki toplam

⁹¹ İslam hukukunda gayri müslim (zımmi) tebaa ile (Hanefiler’e göre) İslam devleti sınırları içinde bir yıldan fazla ikamet eden gayri Müslimlerden can, mal ve inanç hürriyetlerinin güvence altına alınması karşılığı alınan bir vergi türüdür. Osmanlılarda ise; kendisine bağlı vasaal Hristiyan prensliklerle harağgüzar devletlerin yıllık olarak ödemeyi taahhüt ettikleri veya doğrudan padişahın tebaası olan zımmi reayadan cemaat olarak (can, mal ve inanç hürriyetleri karşılığında) toplu alınan vergidir. Cizye miktarları XVI. yüzyılda Selanik’te ve 1691 cizye reformundan önce ise Balkanlar’daki bazı yerlerde cemaat olarak değil aile başına belirlenmiştir. Cizye mükellefleri “âlâ”, “evsat” ve “ednâ” şeklinde üç gruba ayrılmaktadır. Bu terimler zengin, orta halli ve fakir gruplar için kullanılmakta olup gruplara dahil olanların ödedikleri cizye miktarları 1249 (1834) itibariyle sırasıyla 60, 30 ve 15 esedî kuruş olarak belirlenmişti. 1856 Islahat Fermanı ile kaldırılan Cizye, gayri Müslimlerin askerlik hizmetlerinden belirli bir vergi alınması suretiyle bu hizmetten muafiyetlerini içeren “bedel-i askeri” adı altında 1907’ye kadar alınmaya devam etmiştir. Bkz.: Mehmet Erkal, “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 42-45; Halil İnalçık, “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 45-48. Ayrıca Bkz.: Ömer Lütfi Barkan, “894 (1488-1489) Yılı Cizyesinin Tahsilatına Ait Muhasebe Bilançoları”, **Belgeler: Türk Tarih Belgeleri Dergisi**, 1, 1964, s. 1-117; Güven Dinç, “Tanzimat Dönemi Cizye Defterlerine Göre Antalya Gayrimüslimleri”, **MJH Mediterranean Journal of Humanities**, VII/2, 2017, s. 161; Melek Delilbaşı, “Selanik ve Yanya’da Osmanlı Egemenliğinin Kurulması”, **Belleten**, 51 (199), 1987, s.75.

⁹² Cizye mükellefiyetine göre “Zengin” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

⁹³ Cizye mükellefiyetine göre “Orta Halli” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

⁹⁴ Cizye mükellefiyetine göre “Fakir” kabul edilenler. Bkz.: Erkal, **a.g.e.**, s. 42-45; İnalçık, **a.g.e.**, s. 45-48.

395 Cizye defterinin 28 tanesi “Ala”, 342 tanesi “Evasıt” ve 25 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.28: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	5	67	4	76
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	3	65	7	75
3	Bazargah	Mudye Çiftliği	12	55	6	73
4	Bazargah	Tomye Çiftliği		47	2	49
5	Bazargah	Vernaz Çiftliği	1	29	4	34
6	Bazargah	İstavroz Çiftliği	7	23		30
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 1		18	1	19
8	Bazargah	Lance Çiftliği		18		18
9	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik		11		11
10	Bazargah	Doğancı Çiftliği- 2		9	1	10
Toplam			28	342	25	395

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.29’da verilmiştir. 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 733’tür. Bu çiftliklerdeki toplam 733 Cizye defterinin 47 tanesi “Ala”, 617 tanesi “Evasıt” ve 69 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.29: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	15	112	13	140
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	14	111	8	133
3	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	6	50	6	62
4	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1	54	6	61
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5	43	9	57
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagır Çiftliği	2	33	4	39
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	2	19	5	26
8	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	1	17	6	24
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği		19	1	20
10	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	15	3	19
11	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği		18	1	19
12	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği		17	1	18
13	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik		17		17
14	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik		14	2	16
15	Gelmeriye	Hona Çiftliği		11	2	13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.29: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
16	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği		10		10
17	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		7	1	8
18	Gelmeriye	Çayır Çiftliği		6		6
19	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği		6		6
20	Gelmeriye	Marina Çiftliği		5		5
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		5		5
22	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik		4		4
23	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik		3	1	4
24	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik		3		3
25	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		3		3
26	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		3		3
27	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği		3		3
28	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik		2		2
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		2		2
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik		2		2
31	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik		2		2
32	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik		1		1
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik				0
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik				0
Toplam			47	617	69	733

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.30’da verilmiştir. 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 393’tür. Bu çiftliklerdeki toplam 733 Cizye defterinin 42 tanesi “Ala”, 320 tanesi “Evasıt” ve 31 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.30: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Langaza	Belofça Çiftliği	26	86	17	129
2	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	13	69		82
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği		54	4	58
4	Langaza	Yanikköy Çiftliği	1	23	4	28
5	Langaza	Top Çiftliği		22		22
6	Langaza	Şeremetli Çiftliği		14	2	16
7	Langaza	Seslova Çiftliği		14		14
8	Langaza	Sesleve Çiftliği		12		12
9	Langaza	Boşnak Çiftliği		8	2	10
10	Langaza	Sekiköy Çiftliği	1	8		9
11	Langaza	Kulgallu Çiftliği		8		8
12	Langaza	Nebet Çiftliği	1	2	2	5
13	Langaza	Langaza Çiftliği				0
Toplam			42	320	31	393

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.31’de verilmiştir. 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 23’tür. Bu çiftliklerdeki toplam 23 Cizye defterinin 1 tanesi “Ala”, 22 tanesi “Evasıt” grubu Cizye defteri olup “Edna” grubu Cizye defteri bulunmamaktadır.

Tablo 1.31: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1	22		23

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.32’de verilmiştir. 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 523’tür. Bu çiftliklerdeki toplam 523 Cizye defterinin 28 tanesi “Ala”, 452 tanesi “Evasıt” ve 43 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.32: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	11	139	21	171
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	2	79	6	87
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	3	72	2	77
4	Vardar	Legathor Çiftliği	3	47		50
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	2	26	3	31
6	Vardar	Belatı-yı Sagır Çiftliği		24	3	27
7	Vardar	Kermid Çiftliği		26	1	27
8	Vardar	Hermer Karyesi’ndeki Çiftliklerden Biri - 2	4	8	1	13
9	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik		11	2	13
10	Vardar	Hermer Karyesi’ndeki Çiftliklerden Biri - 1	2	8	1	11
11	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	7		8
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği		5	3	8
Toplam			28	452	43	523

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelelerine göre dağılımı Tablo 1.33’te verilmiştir. 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 841’dir. Bu çiftliklerdeki toplam 841 Cizye defterinin 63 tanesi “Ala”, 692 tanesi “Evasıt” ve 86 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.33: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	8	89	9	106
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	11	63	9	83
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	2	67	6	75
4	Vardareyn	Çalı Çiftliği	8	44	10	62
5	Vardareyn	Cankar Çiftliği	2	49	5	56
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	2	47	6	55
7	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	4	39	6	49
8	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	6	30	8	44
9	Vardareyn	Ramiye Çiftliği		31	4	35
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	4	27	1	32
11	Vardareyn	Tekeli Çiftliği	3	23	5	31
12	Vardareyn	Virlançe Çiftliği	3	21	3	27
13	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik		24		24
14	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik		19	5	24
15	Vardareyn	Virlançe Çiftliklerinden Biri	1	21	1	23
16	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	2	19	1	22
17	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	19		22
18	Vardareyn	Virlançe Çiftliklerinden Biri	1	9	1	11
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	2	8		10
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4		6	1	7
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5		6	1	7
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1		6		6
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7		5	1	6
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9		5	1	6
25	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	4		5
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6		4		4
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10		3		3
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2		2	1	3
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3		2	1	3
Toplam			63	692	86	841

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelelerine göre dağılımı Tablo 1.34’te verilmiştir. 1844 yılında Vardar-ı Kebir

Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 2018’dir. Bu çiftliklerdeki toplam 2018 Cizye defterinin 140 tanesi “Ala”, 1661 tanesi “Evasıt” ve 217 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.34: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	13	197	8	218
2	Vardar-ı Kebir	Balbehor Çiftliği	11	140	8	159
3	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7	112	15	134
4	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	6	114	13	133
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	13	102	6	121
6	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	8	107	4	119
7	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	9	84	14	107
8	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	2	81	5	88
9	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	3	70	15	88
10	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	10	66		76
11	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	9	58	9	76
12	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	4	61	7	72
13	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	2	64	6	72
14	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	6	50	7	63
15	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	5	42	10	57
16	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	3	3	48	54
17	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	6	35	4	45
18	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	3	36	5	44
19	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	3	32	6	41
20	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	3	25	8	36
21	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1	31	2	34
22	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	3	24	4	31
23	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	3	19	6	28
24	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1	26		27
25	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1	16	3	20
26	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	2	17		19
27	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği		17	2	19
28	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	1	10	2	13
29	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	1	10		11
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4		6		6
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	1	3		4
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3		3		3
Toplam			140	1661	217	2018

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

3.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin Cizye defteri sayılarının nahiyelelerine göre dağılımı Tablo 1.35’de verilmiştir. 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerdeki toplam Cizye Defteri sayısı 331’dir. Bu çiftliklerdeki toplam 331 Cizye defterinin 24 tanesi “Ala”, 274 tanesi “Evasıt” ve 33 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.35: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Cizye Defteri Sayılarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Cizye Defteri			
			Ala	Evasıt	Edna	Toplam
1	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	2	51	8	61
2	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	4	53	1	58
3	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	3	29	5	37
4	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	4	26	4	34
5	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	3	21	3	27
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	15	5	21
7	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2	13	3	18
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği		11	1	12
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2	9		11
10	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1	8	2	11
11	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	8	1	10
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik		10		10
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1	8		9
14	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği		7		7
15	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği		5		5
Toplam			24	274	33	331

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

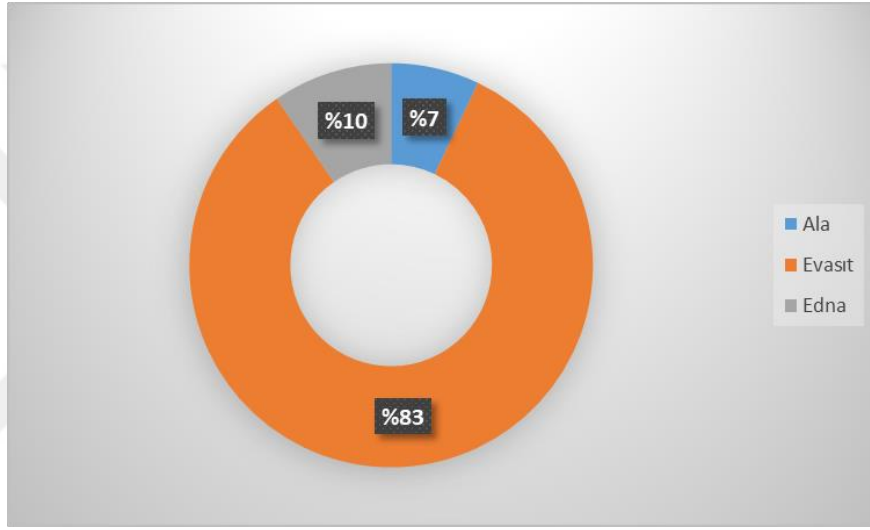
3.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Hanelere Göre Cizye Sayılarının Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları cizye defteri sayılarının nahiyelelere göre genel dağılımı Tablo 1.36'da verilmiştir. 1844 yılında söz konusu çiftliklerdeki toplam cizye defteri sayısının türlerine göre oransal dağılımı Şekil 1.8'de, "Ala" cizye defteri sayısının nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 1.9'da "Evasıt" cizye defteri sayısının nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 1.10'da ve "Edna" cizye defteri sayısının nahiyelelere göre oransal dağılımı ise Şekil 1.11'de verilmiştir.

Tablo 1.36'ya göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelelerde mevcut çiftliklerdeki toplam Cizye defteri sayısı 5257'dir. Bu çiftliklerdeki toplam 5257 Cizye defterinin 373 tanesi "Ala", 4380 tanesi "Evasıt" ve 504 tanesi ise "Edna" grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

Tablo 1.36: Çiftliklerin Cizye Defteri Sayılarının Nahiylere Göre Dağılımı (1844)

	Eyalet	Sancak	Kaza	Nahiye	Cizye Defteri				Kaynak
					Ala	Evasıt	Edna	Toplam	
1	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Kebir	140	1661	217	2018	Tablo 1.34
2	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardareyn	63	692	86	841	Tablo 1.33
3	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Gelmeriye	47	617	69	733	Tablo 1.29
4	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar	28	452	43	523	Tablo 1.32
5	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Bazargah	28	342	25	395	Tablo 1.28
6	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Langaza	42	320	31	393	Tablo 1.30
7	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Vardar-ı Sagır	24	274	33	331	Tablo 1.35
8	Selanik	Selanik	Nefs-i Selanik	Nefs-i Selanik	1	22		23	Tablo 1.31
Toplam					373	4380	504	5257	

Şekil 1.8: Toplam Cizye Defteri Sayısının Türlerine Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.36

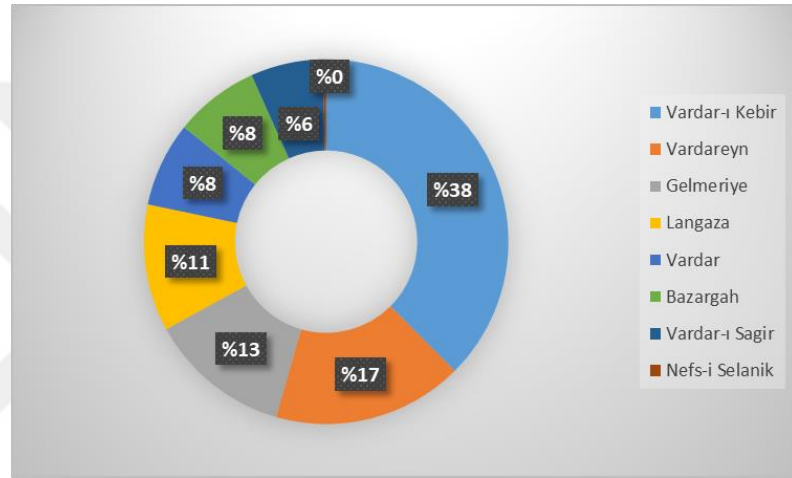
Şekil 1.8'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut çiftliklerdeki toplam Cizye defterinin %83'ü "Evasıt", %10'u "Edna" ve %7'si ise "Ala" grubu Cizye defteridir. Buna göre Cizye mükellefiyeti açısından söz konusu çiftliklerdeki hanelerin genelinin gelir durumu için "Orta Gelirli" yorumu getirilebilir.

Şekil 1.9'a göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut çiftliklerdeki toplam "Ala" grubu Cizye defterlerinin %38'i Vardar-ı Kebir, %17'si Vardareyn, %13'ü Gelmeriye, %11'i Langaza, %8'i Bazargah, %7'si Vardar, %6'sı ise Vardar-ı Sagır Nahiyesi'nde yer almaktadır. Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde ise sadece 1 adet "Ala" grubu Cizye defteri mevcut bulunmaktadır.

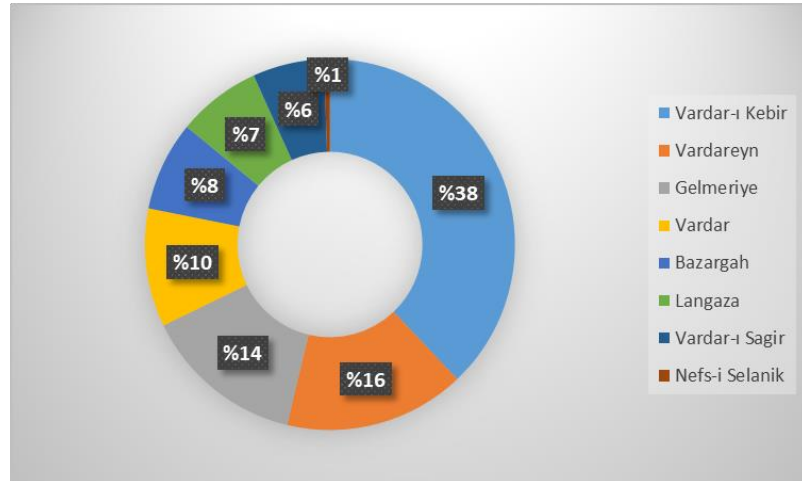
Şekil 1.10'a göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut çiftliklerdeki toplam "Evasıt" grubu Cizye defterlerinin %38'i Vardar-ı Kebir, %16'sı

Vardareyn, %14'ü Gelmeriye, %10'u Vardar, %8'i Bazargah, %7'si Langaza, %6'sı Vardar-ı Sagir ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde yer almaktadır.

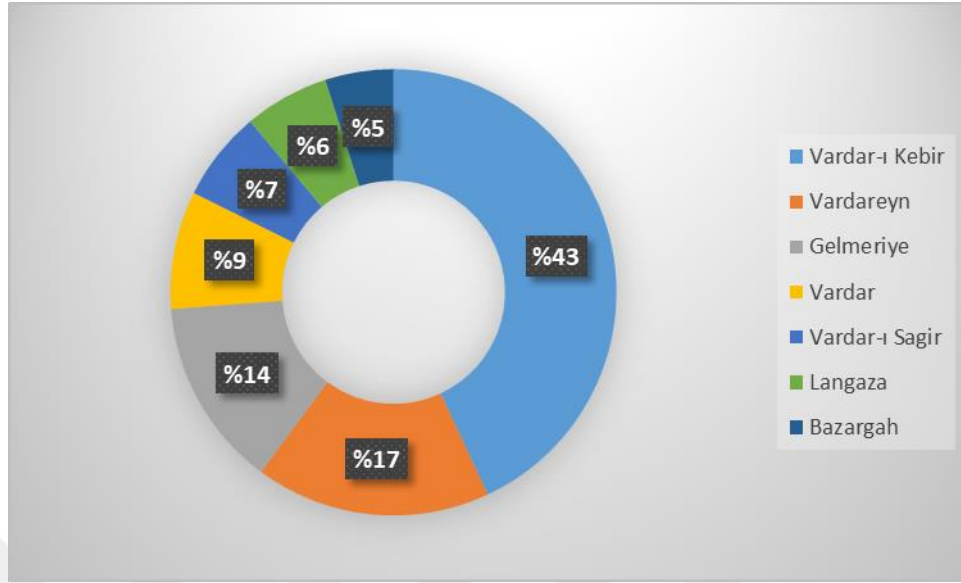
Şekil 1.11'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyeelerde mevcut çiftliklerdeki toplam "Edna" grubu Cizye defterlerinin %43'ü Vardar-ı Kebir, %17'si Vardareyn, %14'ü Gelmeriye, %8'i Vardar, %7'si Vardar-ı Sagir, %6'sı Langaza ve %5'i ise Bazargah Nahiyesi'nde yer almaktadır. Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde ise "Edna" grubu Cizye defteri bulunmamaktadır.

Şekil 1.9: "Ala" Cizye Defteri Sayısının Nahiyeelere Göre Dağılımı (1844)
Kaynak: Tablo 1.36

Şekil 1.10: "Evasıt" Cizye Defteri Sayısının Nahiyeelere Göre Dağılımı (1844)
Kaynak: Tablo 1.36

Şekil 1.11: “Edna” Cizye Defteri Sayısının Nahiyele göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.36

4. Çiftliklerin Arazi Varlıklarına Göre Dağılımı (1844)

Çiftlik arazileri üzerinden elde edilen ve tarımsal üretimden doğan gelirin öncelikle sahibi çiftliklerin mutasarrıflarıdır. Mutasarrıflar doğrudan üretime katılmayıp ekseriyetle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler.⁹⁵ Çiftlik arazileri üzerindeki tarımsal üretim ise Mutasarrıf adına çiftlik dâhilinde ikamet eden ve “Erbab-ı Ziraat⁹⁶” olarak mesleği belirtilmiş hane mensuplarınca yerine getirilmektedir. “Erbab-ı Ziraat” olarak nitelenen ve Mutasarrıf adına tarımsal üretime katılan bu hane mensupları “Şeriken⁹⁷” tarımsal üretim sonucu elde edilen gelirden hisseleri oranında gelir elde etmektedirler. Ayrıca Subaşılı çiftliklerde ise subaşılar tarımsal üretime katılmamaları ve hatta söz konusu

⁹⁵ BOA, **ML. VRD. TMT.** d., 11465, 11467, 11469, 11472, 11473, 11476, 11477, 11478, 11479, 11480, 11481, 11482, 11483, 11488, 11489, 11490, 11491, 11492, 11493, 11496, 11500, 11502, 11504, 11505, 11506, 11507, 11508, 11510, 11511, 11512, 11513, 11514, 11516, 11517, 11518, 11519, 11521, 11522, 11523, 11524, 11525, 11528, 11529, 11531, 11532, 11533, 11534, 11535, 11538, 11539, 11540, 11541, 11542, 11545, 11549, 11550, 11552, 11553, 11554, 11555, 11557, 11559, 11560, 11562, 11563, 11567, 11568, 11569, 11570, 11571, 11572, 11578, 11579, 11581, 11582, 11583, 11588, 11589, 11590, 11591, 11592, 11593, 11596, 11597, 11598, 11599, 11600, 11601, 11603, 11606, 11607, 11608, 11611, 11613, 11616, 11617, 11619, 11622, 11623, 11625, 11627, 11629, 11630, 11632, 11633, 11634, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11646, 11647, 11648, 11649, 11650, 11651, 11656, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

⁹⁶ Çiftçi.

⁹⁷ Ortaklaşa.

çiftliklerde ikamet bile etmemelerine rağmen “Şeriken” tarımsal üretim sonu elde edilen gelirden belli bir hisse oranında gelir elde etmektedirler. Bu durum Subaşıların söz konusu çiftliklerde Mutasarrıfları temsilen üretimi denetlemekle beraber, tarımsal üretimden doğan tüm öşür⁹⁸ vergisinin Mutasarrıf tarafından ödeniyor olması hasebiyle ise de vergi tahsildarı görevi üstlendiği izlenimini vermektedir. Çiftliklerdeki tarımsal üretimden doğan gelir üzerinden hisse sahibi olan haneler dışındaki haneler ise çiftlik dahilindeki diğer işleri yerine getirmekte ve bu hizmetlerin karşılığı olarak bir ücret almaktadırlar.⁹⁹ Tüm bu sebeplerden dolayı 1844 yılı Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde yer alan çiftliklerin arazi miktarlarına göre dağılımları verilirken hem tüm hane sayısına göre hem de hisse sahibi hane sayısına göre ortalama arazi miktarları ayrıca dikkate alınmıştır.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları arazi varlıklarının “Ekilebilir” ve “Nadas” arazi olarak dönüm bazında miktarları hisse sahibi hane sayıları da dikkate alınarak nahiyelerine göre dağılımı verilmeye çalışılacaktır.

4.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.37’de verilmiştir. Tablo 1.37’ye göre

⁹⁸ Teorik olarak Müslümanlardan 1/10 (onda bir) oranında olmak üzere toprak mahsullerinden elde edilen gelirin bir zekatı olarak alınan zirai bir vergidir ve “onda bir” anlamına gelen uşr (çoğulu a’sâr) kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. 1925’te “Âşârın İlgaı Yerine İkame Edilecek Mahsûlât-ı Arziyye Vergisi Hakkındaki Kanun” ile âşâr uygulaması yürürlükten kaldırılmıştır. Bkz.: Mehmet Erkal, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 97-100; Ahmet Tabakoğlu, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 100-103.

⁹⁹ Dipnot 95.

1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 6.055 dönümü ekilebilir, 5.695 dönümü nadas olmak üzere toplamda 11.750 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 175 dönüm ile Doğancı Çiftliği iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 3.000 dönüm ile Tomye Çiftliği'dir. Bazargah Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 42,27 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 65,64 dönüm olmaktadır.

4.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.38'de verilmiştir. Tablo 1.38'ye göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 11.765 dönümü ekilebilir, 33.912 dönümü nadas olmak üzere toplamda 45.677 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 65 dönüm ile Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 7.200 dönüm ile Sofular Çiftliği'dir. Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 89,56 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 105,49 dönüm olmaktadır.

4.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.39'da verilmiştir. Tablo 1.39'a göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 5.530 dönümü ekilebilir, 12.910 dönümü nadas olmak üzere toplamda 18.440 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 350 dönüm ile Nebet Çiftliği iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 3.600 dönüm ile Ayvasıl Çiftliği'dir. Langaza Nahiyesi dahilindeki

çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 55,21 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 84,20 dönüm olmaktadır.

4.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.40'ta verilmiştir. Tablo 1.40'a göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 763 dönümü ekilebilir, 2.100 dönümü nadas olmak üzere toplamda 2.863 dönümdür. Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 190,87 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 204,50 dönüm olmaktadır.

4.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.41'de verilmiştir. Tablo 1.41'e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 12.535 dönümü ekilebilir, 28.791 dönümü nadas olmak üzere toplamda 41.326 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 375 dönüm ile Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 13.950 dönüm ile Kadıköyü Çiftliği'dir. Vardar Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 115,11 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 161,43 dönüm olmaktadır.

4.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyeelerine göre dağılımı Tablo 1.42'de verilmiştir. Tablo 1.42'ye göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 11.789 dönümü ekilebilir, 25.458 dönümü nadas olmak üzere toplamda 37.247 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 10 dönüm ile Muhtelif Çiftliklerden biri iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 5.600 dönüm ile Tekelü Çiftliği'dir. Vardareyn Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 75,25 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 139,50 dönüm olmaktadır.

4.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyeelerine göre dağılımı Tablo 1.43'te verilmiştir. Tablo 1.43'e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 27.440 dönümü ekilebilir, 47.318 dönümü nadas olmak üzere toplamda 74.758 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 350 dönüm ile İkizler Çiftliklerinden biri iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 6.000 dönüm ile Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftliktir. Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 62,98 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 100,89 dönüm olmaktadır.

4.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin dönüm bazında arazi miktarlarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.44'te verilmiştir. Tablo 1.44'e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 8.770 dönümü ekilebilir, 21.830 dönümü nadas olmak üzere toplamda 30.600 dönümdür. En küçük arazi miktarına sahip çiftlik 100 dönüm ile Davud Bali Çiftliklerinden biri iken en büyük arazi miktarına sahip çiftlik ise 5.000 dönüm ile Topçu Çiftliği'dir. Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 127,50 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 180,00 dönüm olmaktadır.

Tablo 1.37: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Bazargah	Tomye Çiftliği	32	1.000	2.000	3.000	31,25	62,50	93,75	27	37,04	74,07	111,11
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	44	1.800	800	2.600	40,91	18,18	59,09	38	47,37	21,05	68,42
3	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	36	550	800	1.350	15,28	22,22	37,50	36	15,28	22,22	37,50
4	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	9	530	475	1.005	58,89	52,78	111,67	9	58,89	52,78	111,67
5	Bazargah	İstavroz Çiftliği	32	1.000		1.000	31,25		31,25	27	37,04		37,04
6	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	56	200	800	1.000	3,57	14,29	17,86	6	33,33	133,33	166,67
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	18	340	500	840	18,89	27,78	46,67	12	28,33	41,67	70,00
8	Bazargah	Lance Çiftliği	15	80	320	400	5,33	21,33	26,67	4	20,00	80,00	100,00
9	Bazargah	Vernaz Çiftliği	24	380		380	15,83		15,83	12	31,67		31,67
10	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	12	175		175	14,58		14,58	8	21,88		21,88
Toplam			278	6.055	5.695	11.750	21,78	20,49	42,27	179	33,83	31,82	65,64

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.38: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	41	1.300	5.900	7.200	31,71	143,90	175,61	36	36,11	163,89	200,00
2	Gelmeriye	Mıryofte Çiftliği	37	1.500	4.500	6.000	40,54	121,62	162,16	29	51,72	155,17	206,90
3	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagır Çiftliği	24	1.060	3.800	4.860	44,17	158,33	202,50	24	44,17	158,33	202,50
4	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	5	350	2.600	2.950	70,00	520,00	590,00	5	70,00	520,00	590,00
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	34	700	1.500	2.200	20,59	44,12	64,71	29	24,14	51,72	75,86
6	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	18	550	1.550	2.100	30,56	86,11	116,67	11	50,00	140,91	190,91
7	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11	375	1.725	2.100	34,09	156,82	190,91	11	34,09	156,82	190,91
8	Gelmeriye	Grube Çiftliği	17	550	1.500	2.050	32,35	88,24	120,59	15	36,67	100,00	136,67
9	Gelmeriye	Hona Çiftliği	14	500	1.000	1.500	35,71	71,43	107,14	9	55,56	111,11	166,67
10	Gelmeriye	Marina Çiftliği	6	400	800	1.200	66,67	133,33	200,00	6	66,67	133,33	200,00
11	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	300	900	1.200	100,00	300,00	400,00	3	100,00	300,00	400,00
12	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	18	910	192	1.102	50,56	10,67	61,22	17	53,53	11,29	64,82
13	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	18	200	900	1.100	11,11	50,00	61,11	8	25,00	112,50	137,50
14	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	11	250	800	1.050	22,73	72,73	95,45	9	27,78	88,89	116,67
15	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	12	300	600	900	25,00	50,00	75,00	8	37,50	75,00	112,50
16	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	7	300	600	900	42,86	85,71	128,57	7	42,86	85,71	128,57
17	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	6	300	500	800	50,00	83,33	133,33	5	60,00	100,00	160,00
18	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	4	250	550	800	62,50	137,50	200,00	4	62,50	137,50	200,00
19	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4	110	650	760	27,50	162,50	190,00	4	27,50	162,50	190,00
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5	120	600	720	24,00	120,00	144,00	5	24,00	120,00	144,00
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15	250	450	700	16,67	30,00	46,67	8	31,25	56,25	87,50
22	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	200	500	700	66,67	166,67	233,33	3	66,67	166,67	233,33
23	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	4	200	400	600	50,00	100,00	150,00	4	50,00	100,00	150,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.38: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	120	300	420	40,00	100,00	140,00	3	40,00	100,00	140,00
25	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	75	325	400	25,00	108,33	133,33	3	25,00	108,33	133,33
26	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	150	250	400	50,00	83,33	133,33	3	50,00	83,33	133,33
27	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	5	250	55	305	50,00	11,00	61,00	5	50,00	11,00	61,00
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	75	175	250	25,00	58,33	83,33	3	25,00	58,33	83,33
29	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	2	45	130	175	22,50	65,00	87,50	2	22,50	65,00	87,50
30	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	50	120	170	50,00	120,00	170,00	1	50,00	120,00	170,00
31	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	25	40	65	25,00	40,00	65,00	1	25,00	40,00	65,00
32	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	78							63			
33	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	13							13			
34	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	81							76			
Toplam			510	11.765	33.912	45.677	23,07	66,49	89,56	433	27,17	78,32	105,49

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.39: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	44	1.100	2.500	3.600	25,00	56,82	81,82	23	47,83	108,70	156,52
2	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	84	1.500	1.200	2.700	17,86	14,29	32,14	77	19,48	15,58	35,06
3	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	15	500	1.750	2.250	33,33	116,67	150,00	8	62,50	218,75	281,25
4	Langaza	Langaza Çiftliği	7	440	1.650	2.090	62,86	235,71	298,57	7	62,86	235,71	298,57
5	Langaza	Top Çiftliği	21	600	1.200	1.800	28,57	57,14	85,71	8	75,00	150,00	225,00
6	Langaza	Sekiköy Çiftliği	10	160	1.500	1.660	16,00	150,00	166,00	8	20,00	187,50	207,50
7	Langaza	Yanikköy Çiftliği	15	380	910	1.290	25,33	60,67	86,00	12	31,67	75,83	107,50
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	12	200	650	850	16,67	54,17	70,83	9	22,22	72,22	94,44
9	Langaza	Seslova Çiftliği	13	200	600	800	15,38	46,15	61,54	9	22,22	66,67	88,89
10	Langaza	Boşnak Çiftliği	10	200	400	600	20,00	40,00	60,00	4	50,00	100,00	150,00
11	Langaza	Kulgallu Çiftliği	10	150	300	450	15,00	30,00	45,00	7	21,43	42,86	64,29
12	Langaza	Nebet Çiftliği	4	100	250	350	25,00	62,50	87,50	4	25,00	62,50	87,50
13	Langaza	Belofça Çiftliği	89							43			
Toplam			334	5.530	12.910	18.440	16,56	38,65	55,21	219	25,25	58,95	84,20

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.40: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	15	763	2.100	2.863	50,87	140,00	190,87	14	54,50	150,00	204,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 1.41:** Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	85	4.350	9.600	13.950	51,18	112,94	164,12	58	75,00	165,52	240,52
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	60	1.500	3.000	4.500	25,00	50,00	75,00	47	31,91	63,83	95,74
3	Vardar	Legathor Çiftliği	34	1.200	3.000	4.200	35,29	88,24	123,53	26	46,15	115,38	161,54
4	Vardar	Tutiler Çiftliği	25	950	2.821	3.771	38,00	112,84	150,84	19	50,00	148,47	198,47
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	45	1.350	1.850	3.200	30,00	41,11	71,11	19	71,05	97,37	168,42
6	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	23	700	2.100	2.800	30,43	91,30	121,74	21	33,33	100,00	133,33
7	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	300	1.930	2.230	25,00	160,83	185,83	7	42,86	275,71	318,57
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	11	500	1.300	1.800	45,45	118,18	163,64	11	45,45	118,18	163,64
9	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	17	500	1.300	1.800	29,41	76,47	105,88	11	45,45	118,18	163,64
10	Vardar	Kermid Çiftliği	25	600	1.000	1.600	24,00	40,00	64,00	23	26,09	43,48	69,57
11	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	450	650	1.100	32,14	46,43	78,57	9	50,00	72,22	122,22
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	8	135	240	375	16,88	30,00	46,88	5	27,00	48,00	75,00
Toplam			359	12.535	28.791	41.326	34,92	80,20	115,11	256	48,96	112,46	161,43

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.42: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	26	1.600	4.000	5.600	61,54	153,85	215,38	21	76,19	190,48	266,67
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	39	940	3.050	3.990	24,10	78,21	102,31	26	36,15	117,31	153,46
3	Vardareyn	Çalı Çiftliği	31	1.200	2.200	3.400	38,71	70,97	109,68	8	150,00	275,00	425,00
4	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	41	1.200	2.000	3.200	29,27	48,78	78,05	31	38,71	64,52	103,23
5	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	52	1.150	2.000	3.150	22,12	38,46	60,58	33	34,85	60,61	95,45
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	35	940	1.600	2.540	26,86	45,71	72,57	19	49,47	84,21	133,68
7	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	21	800	1.700	2.500	38,10	80,95	119,05	10	80,00	170,00	250,00
8	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	19	600	1.400	2.000	31,58	73,68	105,26	15	40,00	93,33	133,33
9	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	19	700	1.300	2.000	36,84	68,42	105,26	7	100,00	185,71	285,71
10	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	20	400	800	1.200	20,00	40,00	60,00	9	44,44	88,89	133,33
11	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	22	300	900	1.200	13,64	40,91	54,55	7	42,86	128,57	171,43
12	Vardareyn	Viraniçe Çiftliği	13	190	1.000	1.190	14,62	76,92	91,54	5	38,00	200,00	238,00
13	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	20	100	1.000	1.100	5,00	50,00	55,00	7	14,29	142,86	157,14
14	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	13	300	500	800	23,08	38,46	61,54	6	50,00	83,33	133,33
15	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	9	350	400	750	38,89	44,44	83,33	7	50,00	57,14	107,14
16	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	13	200	400	600	15,38	30,77	46,15	9	22,22	44,44	66,67
17	Vardareyn	Cankar Çiftliği	30	200	400	600	6,67	13,33	20,00	11	18,18	36,36	54,55
18	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	29	279	300	579	9,62	10,34	19,97	5	55,80	60,00	115,80
19	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2	100	150	250	50,00	75,00	125,00	2	50,00	75,00	125,00
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	5	45	80	125	9,00	16,00	25,00	4	11,25	20,00	31,25
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	4	30	50	80	7,50	12,50	20,00	3	10,00	16,67	26,67
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	4	30	41	71	7,50	10,25	17,75	4	7,50	10,25	17,75
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	5	30	41	71	6,00	8,20	14,20	4	7,50	10,25	17,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.42: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	6	15	45	60	2,50	7,50	10,00	4	3,75	11,25	15,00
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	5	25	35	60	5,00	7,00	12,00	2	12,50	17,50	30,00
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	4	25	25	50	6,25	6,25	12,50	2	12,50	12,50	25,00
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	2	17	25	42	8,50	12,50	21,00	2	8,50	12,50	21,00
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	2	13	16	29	6,50	8,00	14,50	2	6,50	8,00	14,50
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	4	10		10	2,50		2,50	2	5,00		5,00
Toplam			495	11.789	25.458	37.247	23,82	51,43	75,25	267	44,15	95,35	139,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.43: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	70	2.050	3.950	6.000	29,29	56,43	85,71	44	46,59	89,77	136,36
2	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	66	2.200	3.300	5.500	33,33	50,00	83,33	53	41,51	62,26	103,77
3	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	131	1.800	3.500	5.300	13,74	26,72	40,46	84	21,43	41,67	63,10
4	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	55	1.100	2.950	4.050	20,00	53,64	73,64	38	28,95	77,63	106,58
5	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	32	1.350	2.650	4.000	42,19	82,81	125,00	22	61,36	120,45	181,82
6	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	79	2.400	1.500	3.900	30,38	18,99	49,37	34	70,59	44,12	114,71
7	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	43	1.150	2.500	3.650	26,74	58,14	84,88	26	44,23	96,15	140,38
8	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	89	1.400	2.200	3.600	15,73	24,72	40,45	64	21,88	34,38	56,25
9	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	32	1.050	2.350	3.400	32,81	73,44	106,25	23	45,65	102,17	147,83
10	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	50	989	2.000	2.989	19,78	40,00	59,78	25	39,56	80,00	119,56
11	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	53	1.000	1.700	2.700	18,87	32,08	50,94	22	45,45	77,27	122,73
12	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	24	750	1.850	2.600	31,25	77,08	108,33	13	57,69	142,31	200,00
13	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	35	1.100	1.500	2.600	31,43	42,86	74,29	26	42,31	57,69	100,00
14	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	45	1.000	1.500	2.500	22,22	33,33	55,56	43	23,26	34,88	58,14
15	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	23	630	1.650	2.280	27,39	71,74	99,13	15	42,00	110,00	152,00
16	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	19	800	1.300	2.100	42,11	68,42	110,53	15	53,33	86,67	140,00
17	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	68	750	1.250	2.000	11,03	18,38	29,41	41	18,29	30,49	48,78
18	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	27	800	1.200	2.000	29,63	44,44	74,07	21	38,10	57,14	95,24
19	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	29	850	1.100	1.950	29,31	37,93	67,24	22	38,64	50,00	88,64
20	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	12	150	1.650	1.800	12,50	137,50	150,00	6	25,00	275,00	300,00
21	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	9	500	750	1.250	55,56	83,33	138,89	8	62,50	93,75	156,25
22	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	14	460	700	1.160	32,86	50,00	82,86	11	41,82	63,64	105,45
23	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	59	1.047	53	1.100	17,75	0,90	18,64	28	37,39	1,89	39,29

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.43: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
24	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	21	450	600	1.050	21,43	28,57	50,00	13	34,62	46,15	80,77
25	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	18	200	800	1.000	11,11	44,44	55,56	6	33,33	133,33	166,67
26	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	13	250	650	900	19,23	50,00	69,23	7	35,71	92,86	128,57
27	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	7	400	500	900	57,14	71,43	128,57	3	133,33	166,67	300,00
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	11	94	515	609	8,55	46,82	55,36	6	15,67	85,83	101,50
29	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	21	250	350	600	11,90	16,67	28,57	8	31,25	43,75	75,00
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	3	200	300	500	66,67	100,00	166,67	3	66,67	100,00	166,67
31	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	27	120	300	420	4,44	11,11	15,56	9	13,33	33,33	46,67
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	2	150	200	350	75,00	100,00	175,00	2	75,00	100,00	175,00
Toplam			1187	27.440	47.318	74.758	23,12	39,86	62,98	741	37,03	63,86	100,89

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.44: Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Arazi Miktarına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
				Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Vardar-1 Sagir	Topçu Çiftliği	5	1.500	3.500	5.000	300,00	700,00	1.000,00	5	300,00	700,00	1.000,00
2	Vardar-1 Sagir	Gördene Çiftliği	33	920	2.700	3.620	27,88	81,82	109,70	19	48,42	142,11	190,53
3	Vardar-1 Sagir	Vardarofça Çiftliği	35	1.200	2.000	3.200	34,29	57,14	91,43	25	48,00	80,00	128,00
4	Vardar-1 Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	19	730	2.100	2.830	38,42	110,53	148,95	17	42,94	123,53	166,47
5	Vardar-1 Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	20	730	1.800	2.530	36,50	90,00	126,50	15	48,67	120,00	168,67
6	Vardar-1 Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	30	850	1.500	2.350	28,33	50,00	78,33	15	56,67	100,00	156,67
7	Vardar-1 Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	500	1.700	2.200	35,71	121,43	157,14	10	50,00	170,00	220,00
8	Vardar-1 Sagir	Tekeli Çiftliklerinden Biri	10	320	1.380	1.700	32,00	138,00	170,00	7	45,71	197,14	242,86
9	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	350	1.250	1.600	29,17	104,17	133,33	12	29,17	104,17	133,33
10	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	9	500	1.100	1.600	55,56	122,22	177,78	7	71,43	157,14	228,57
11	Vardar-1 Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	12	360	1.200	1.560	30,00	100,00	130,00	8	45,00	150,00	195,00
12	Vardar-1 Sagir	Akpınar Çiftliği	11	210	800	1.010	19,09	72,73	91,82	11	19,09	72,73	91,82
13	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	8	300	500	800	37,50	62,50	100,00	7	42,86	71,43	114,29
14	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8	200	300	500	25,00	37,50	62,50	4	50,00	75,00	125,00
15	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	100		100	7,14		7,14	8	12,50		12,50
Toplam			240	8.770	21.830	30.600	36,54	90,96	127,50	170	51,59	128,41	180,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

4.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Arazi Varlıklarının Nahiyelere Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları arazi miktarlarının nahiyelere göre genel dağılımı Tablo 1.45’de verilmiştir.

Tablo 1.45’e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 84.647 dönümü ekilebilir, 178.014 dönümü nadas olmak üzere toplamda 262.261 dönümdür. Toplam çiftlik arazisi bakımından en küçük arazi miktarına sahip nahiye 2.863 dönüm ile Nefs-i Selanik Nahiyesi iken en büyük arazi miktarına sahip nahiye ise 74.758 dönüm ile Vardar-ı Kebir Nahiyesi’dir. 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 76,85 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 115,25 dönüm olmaktadır. En küçük arazi varlığına sahip çiftlik 10 dönüm arazi varlığı ile Vardareyn Nahiyesi’nde Muhtelif Çiftliklerden Bir Çiftlik iken en büyük arazi varlığına çiftlik ise 13.950 dönüm arazi varlığı ile Kadıköyü Çiftliği’dir.¹⁰⁰

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde bulunan çiftliklerde tarımsal üretiminden doğan gelirin hisse sahiplerinin hane sayısına dair bilgiler ise Tablo 1.46’da verilmiştir. Çiftliklerdeki “Ekilebilir” arazi varlığının nahiyelere göre dağılımı Şekil 1.12’de, “Nadas” arazi varlığının nahiyelere göre dağılımı Şekil 1.13’te ve toplam arazi varlığının nahiyelere göre dağılımı ise Şekil 1.14’te verilmiştir.

¹⁰⁰ Tablo 1.41 ve Tablo 1.44

Tablo 1.45: Çiftliklerinin Arazi Miktarlarının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hane Sayısı	Toplam Arazi Varlığı			Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı			Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Başına Ortalama Arazi Varlığı		
			Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)	Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)		Ekilebilir (Dönüm)	Nadas (Dönüm)	Toplam (Dönüm)
1	Vardar-ı Kebir	1187	27.440	47.318	74.758	23,12	39,86	62,98	741	37,03	63,86	100,89
2	Gelmeriye	510	11.765	33.912	45.677	23,07	66,49	89,56	433	27,17	78,32	105,49
3	Vardar	359	12.535	28.791	41.326	34,92	80,20	115,11	256	48,96	112,46	161,43
4	Vardareyn	495	11.789	25.458	37.247	23,82	51,43	75,25	267	44,15	95,35	139,50
5	Vardar-ı Sagir	240	8.770	21.830	30.600	36,54	90,96	127,50	170	51,59	128,41	180,00
6	Langaza	334	5.530	12.910	18.440	16,56	38,65	55,21	219	25,25	58,95	84,20
7	Bazargah	278	6.055	5.695	11.750	21,78	20,49	42,27	179	33,83	31,82	65,64
8	Nefs-i Selanik	15	763	2.100	2.863	50,87	140,00	190,87	14	54,50	150,00	204,50
Toplam		3418	84.647	178.014	262.661	24,77	52,08	76,85	2279	37,14	78,11	115,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.46: Çiftliklerdeki Hisse Sahibi Hane Sayılarının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

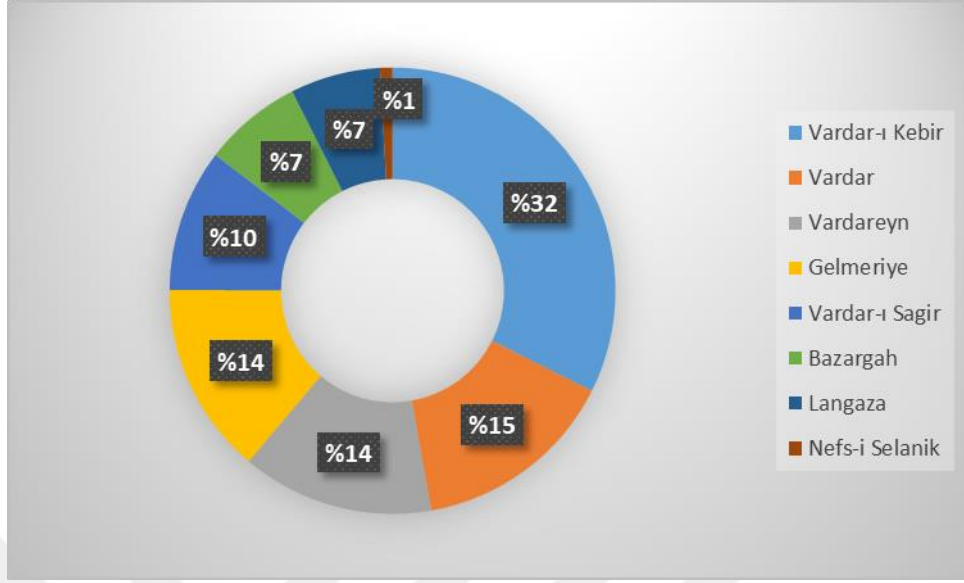
	Nahiye	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı / Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı / Toplam Hisse Sahibi Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı / Toplam Hane Sayısı
1	Vardar-ı Kebir	1.187	741	62,43%	32,51%	21,68%
2	Gelmeriye	510	433	84,90%	19,00%	12,67%
3	Vardareyn	495	267	53,94%	11,72%	7,81%
4	Vardar	359	256	71,31%	11,23%	7,49%
5	Langaza	334	219	65,57%	9,61%	6,41%
6	Vardar-ı Sagir	240	170	70,83%	7,46%	4,97%
7	Bazargah	278	179	64,39%	7,85%	5,24%
8	Nefs-i Selanik	15	14	93,33%	0,61%	0,41%
	Toplam	3.418	2.279	66,68%		

Kaynak: Tablo 1.37, Tablo 1.38, Tablo 1.39, Tablo 1.40, Tablo 1.41, Tablo 1.42, Tablo 1.43 ve Tablo 1.44

Tablo 1.46'ya göre, 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan nahiyelerdeki çiftliklerde tarımsal üretimden doğan gelirisin hisse sahibi hane sayısı toplam 2.279 hanedir ve toplam hane sayısının %66,68'ini oluşturmaktadır. Hisse sahibi hane sayılarının Nahiye bazında değerlendirilmesi durumunda ise; hisse sahibi sayısının toplam hane sayısına oranının en düşük olduğu nahiye %53,94 ile Vardareyn Nahiyesi iken bu oranın en yüksek olduğu nahiye ise %93,33 ile Nefs-i Selanik Nahiyesi'dir. Hisse sahibi hane sayısı kendi içerisinde değerlendirildiğinde ise toplam hisse sahibi hanenin %32,51'i Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde bulunmaktadır. Hisse sahibi haneler çiftliklerdeki tarımsal üretimden doğan gelirin doğrudan sahibi olmaları sebebiyle bu hanelerle ilgili istatistiki bilgi çiftliklerin hanelere göre dağılımından ziyade konuyu doğrudan ilgilendiren çiftliklerin arazi varlıklarına göre dağılımı başlığı altında verilmiştir.

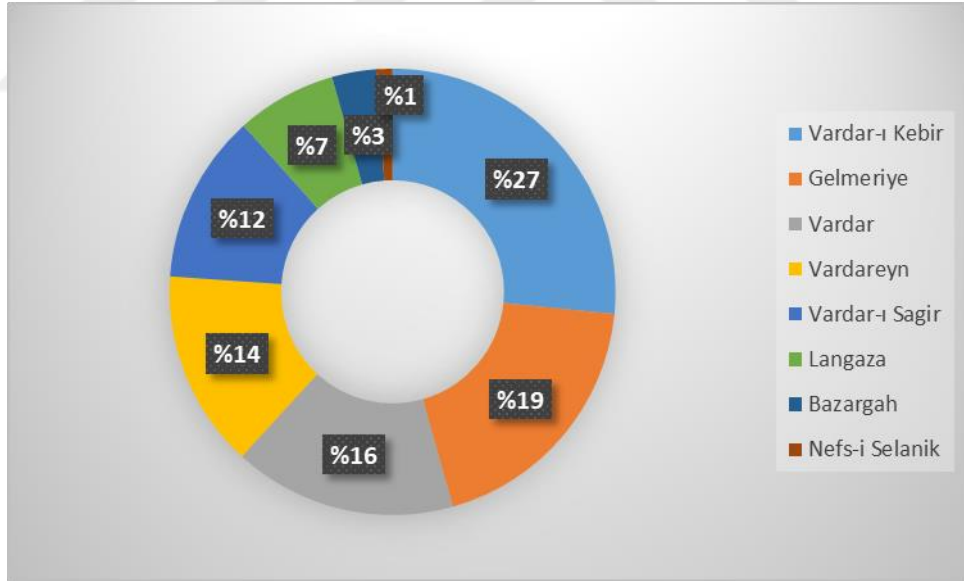
Şekil 1.12'ye göre "Ekilebilir" arazi varlığının dönüm bazında %32'si Vardar-ı Kebir, %15', Vardar, %14'ü Gelmeriye, %14'ü Vardareyn, %10'u Vardar-ı Sagir, %7'si Langaza, %7'si Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri dahilinde yer almaktadır.

Şekil 1.13'e göre "Nadas" arazi varlığının dönüm bazında %27'si Vardar-ı Kebir, %19'u Gelmeriye, %16'sı Vardar, %15'i Vardareyn, %12'si Vardar-ı Sagir, %7'si Langaza, %3'ü Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri dahilinde yer almaktadır.

Şekil 1.12: “Ekilebilir” Arazi Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

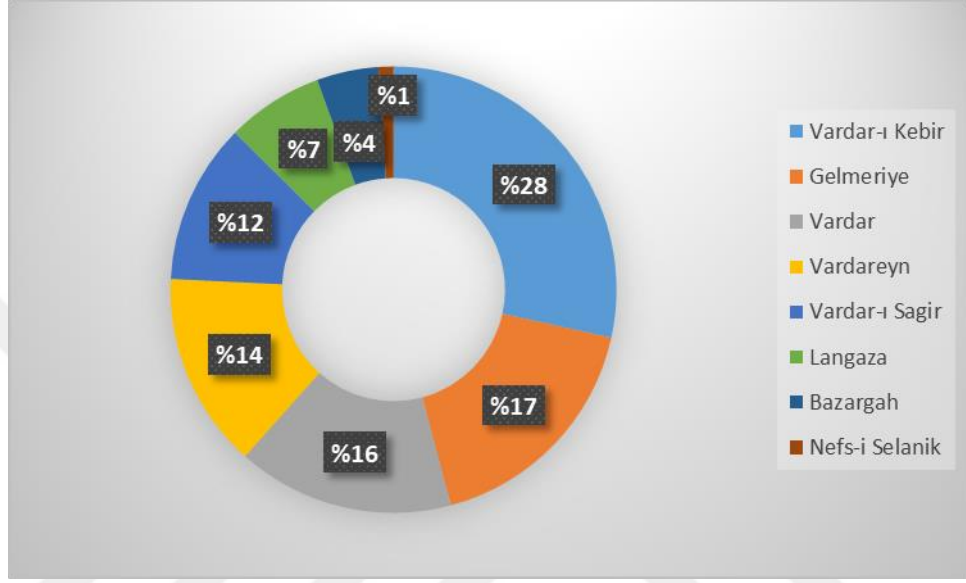
Kaynak: Tablo 1.45

Şekil 1.13: “Nadas” Arazi Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.45

Şekil 1.14'e göre toplam arazi varlığının dönüm bazında %28'i Vardar-ı Kebir, %17'si Gelmeriye, %16'sı Vardar, %14'ü Vardareyn, %12'si Vardar-ı Sagir, %7'si Langaza, %5'i Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri dahilinde bulunmaktadır.

Şekil 1.14: Toplam Arazi Varlığının Nahiyelelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.45

5. Çiftliklerin Hayvan Varlıklarına Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş¹⁰¹”, “Küçükbaş¹⁰²” ve “Binek¹⁰³” hayvanı kategorisinde hayvan varlıklarının sayılarının nahiyelelerine göre dağılımı verilmeye çalışılacaktır.

¹⁰¹ Öküz, sığır, dana, tosun, camış vb. büyükbaş hayvanlar.

¹⁰² Koyun, koç, kuzu, teke, oğlak vb. küçükbaş hayvanlar.

¹⁰³ At, kısırak, tay, eşek, katır, sığa vb. binek hayvanlar.

5.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.47’de verilmiştir.

Tablo 1.47’ye göre, 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilindeki 10 çiftlikte 1.203’ü “Büyükbaş”, 3.145’i “Küçükbaş” ve 258’i “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 4.426’dır. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 4 “Büyükbaş”, 11 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 16 olarak tespit edilmiştir.

5.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.48’de verilmiştir.

Tablo 1.48’e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilindeki 34 çiftlikte 1.831’i “Büyükbaş”, 4.948’i “Küçükbaş” ve 453’ü “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 7.232’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 4 “Büyükbaş”, 10 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 15 olarak tespit edilmiştir.

5.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.49’da verilmiştir.

Tablo 1.49’a göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilindeki 13 çiftlikte 1.224’ü “Büyükbaş”, 3.674’ü “Küçükbaş” ve 374’ü “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 5.272’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 4 “Büyükbaş”, 11 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 16 olarak tespit edilmiştir.

5.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.50’de verilmiştir.

Tablo 1.50’ye göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilindeki 1 çiftlikte 67’si “Büyükbaş” ve 6’sı “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 73’dür. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 4 “Büyükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 5 olarak tespit edilmiştir.

5.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.51’de verilmiştir.

Tablo 1.51’e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilindeki 12 çiftlikte 2.121’i “Büyükbaş”, 5.236’sı “Küçükbaş” ve 539’u “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 7.896’dır. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 6 “Büyükbaş”, 5 “Küçükbaş” ve 2’si de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 13 olarak tespit edilmiştir.

5.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.52’de verilmiştir.

Tablo 1.52’ye göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilindeki 29 çiftlikte 2.440’i “Büyükbaş”, 10.466’sı “Küçükbaş” ve 757’si “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 13.663’dür. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 5 “Büyükbaş”, 21 “Küçükbaş” ve 2’si de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 28 olarak tespit edilmiştir.

5.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.53’te verilmiştir.

Tablo 1.53’e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilindeki 32 çiftlikte 7.524’ü “Büyükbaş”, 13.851’i “Küçükbaş” ve 1.867’si “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 23.242’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 6 “Büyükbaş”, 12 “Küçükbaş” ve 2’si de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 20 olarak tespit edilmiştir.

5.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin sahip olduğu ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlığına dair dağılımı Tablo 1.54’te verilmiştir.

Tablo 1.54’e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilindeki 15 çiftlikte 1.411’i “Büyükbaş”, 3.099’u “Küçükbaş” ve 271’i “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 4.781’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 6 “Büyükbaş”, 13 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 20 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 1.47: Bazargah Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Bazargah	Tomye Çiftliği	103	977	31	1.111	32	3,22	30,53	0,97	34,72
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	335	419	63	817	44	7,61	9,52	1,43	18,57
3	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	84	681	40	805	56	1,50	12,16	0,71	14,38
4	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	91	437	20	548	36	2,53	12,14	0,56	15,22
5	Bazargah	İstavroz Çiftliği	143	353	37	533	32	4,47	11,03	1,16	16,66
6	Bazargah	Vernaz Çiftliği	96	138	20	254	24	4,00	5,75	0,83	10,58
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	79	60	25	164	18	4,39	3,33	1,39	9,11
8	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	38	80	18	136	12	3,17	6,67	1,50	11,33
9	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	36		4	40	9	4,00		0,44	4,44
10	Bazargah	Lance Çiftliği	18			18	15	1,20			1,20
Toplam			1.023	3.145	258	4.426	278	3,68	11,31	0,93	15,92

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.48: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	87	844	31	962	34	2,56	24,82	0,91	28,29
2	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	228	413	35	676	41	5,56	10,07	0,85	16,49
3	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	131	471	71	673	78	1,68	6,04	0,91	8,63
4	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	202	317	68	587	81	2,49	3,91	0,84	7,25
5	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	199	271	70	540	37	5,38	7,32	1,89	14,59
6	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	62	470	5	537	11	5,64	42,73	0,45	48,82
7	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	56	400	6	462	18	3,11	22,22	0,33	25,67
8	Gelmeriye	Marina Çiftliği	30	310	5	345	6	5,00	51,67	0,83	57,50
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği	65	245	9	319	17	3,82	14,41	0,53	18,76
10	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	64	200	17	281	18	3,56	11,11	0,94	15,61
11	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik		250		250	5	0,00	50,00		50,00
12	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	136	60	27	223	24	5,67	2,50	1,13	9,29
13	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	116	81	21	218	18	6,44	4,50	1,17	12,11
14	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	19	180	5	204	4	4,75	45,00	1,25	51,00
15	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	32	117	7	156	5	6,40	23,40	1,40	31,20
16	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	29	110	13	152	12	2,42	9,17	1,08	12,67
17	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	15	95	2	112	4	3,75	23,75	0,50	28,00
18	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16	70	5	91	3	5,33	23,33	1,67	30,33
19	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	75	1	11	87	13	5,77	0,08	0,85	6,69
20	Gelmeriye	Hona Çiftliği	44	10	5	59	14	3,14	0,71	0,36	4,21
21	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	21	33	2	56	1	21,00	33,00	2,00	56,00
22	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	34		14	48	15	2,27		0,93	3,20
23	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	30		3	33	11	2,73		0,27	3,00
24	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	23		7	30	7	3,29		1,00	4,29

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.48: Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
25	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	18		5	23	4	4,50		1,25	5,75
26	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	23			23	1	23,00			23,00
27	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	20			20	5	4,00			4,00
28	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	18		1	19	6	3,00		0,17	3,17
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14		3	17	3	4,67		1,00	5,67
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11		3	14	3	3,67		1,00	4,67
31	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	6		1	7	3	2,00		0,33	2,33
32	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5			5	3	1,67			1,67
33	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	2		1	3	2	1,00		0,50	1,50
34	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik					3				
Toplam			1.831	4.948	453	7.232	510	3,59	9,70	0,89	14,18

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.49: Langaza Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Langaza	Belofça Çiftliği	221	2.174	98	2.493	89	2,48	24,43	1,10	28,01
2	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	368	1.332	155	1.855	84	4,38	15,86	1,85	22,08
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	253		45	298	44	5,75		1,02	6,77
4	Langaza	Yanikköy Çiftliği	39	105	11	155	15	2,60	7,00	0,73	10,33
5	Langaza	Sesleve Çiftliği	60	58	9	127	12	5,00	4,83	0,75	10,58
6	Langaza	Langaza Çiftliği	71		11	82	7	10,14		1,57	11,71
7	Langaza	Top Çiftliği	60	2	1	63	21	2,86	0,10	0,05	3,00
8	Langaza	Sekiköy Çiftliği	35	3	12	50	10	3,50	0,30	1,20	5,00
9	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	34		9	43	15	2,27		0,60	2,87
10	Langaza	Kulgallu Çiftliği	29		9	38	10	2,90		0,90	3,80
11	Langaza	Seslova Çiftliği	28		8	36	13	2,15		0,62	2,77
12	Langaza	Nebet Çiftliği	15		4	19	4	3,75		1,00	4,75
13	Langaza	Boşnak Çiftliği	11		2	13	10	1,10		0,20	1,30
Toplam			1.224	3.674	374	5.272	334	3,66	11,00	1,12	15,78

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 1.50:** Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	67		6	73	15	4,47		0,40	4,87

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.51: Vardar Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	877	2.618	184	3.679	85	10,32	30,80	2,16	43,28
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	123	918	35	1.076	25	4,92	36,72	1,40	43,04
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	310	398	87	795	60	5,17	6,63	1,45	13,25
4	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	344	46	109	499	45	7,64	1,02	2,42	11,09
5	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	66	390	8	464	11	6,00	35,45	0,73	42,18
6	Vardar	Legathor Çiftliği	98	272	32	402	34	2,88	8,00	0,94	11,82
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	73	302	26	401	17	4,29	17,76	1,53	23,59
8	Vardar	Kermid Çiftliği	63	277	23	363	25	2,52	11,08	0,92	14,52
9	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	75	15	21	111	23	3,26	0,65	0,91	4,83
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	39		5	44	14	2,79		0,36	3,14
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	37		4	41	12	3,08		0,33	3,42
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	16		5	21	8	2,00		0,63	2,63
Toplam			2.121	5.236	539	7.896	359	5,91	14,58	1,50	21,99

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.52: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Vardareyn	Çalı Çiftliği	373	3.688	103	4.164	31	12,03	118,97	3,32	134,32
2	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	174	1.494	26	1.694	21	8,29	71,14	1,24	80,67
3	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	243	1.165	61	1.469	26	9,35	44,81	2,35	56,50
4	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	94	1.008	47	1.149	29	3,24	34,76	1,62	39,62
5	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	163	543	61	767	19	8,58	28,58	3,21	40,37
6	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	132	542	28	702	52	2,54	10,42	0,54	13,50
7	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	156	331	39	526	35	4,46	9,46	1,11	15,03
8	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	264	183	63	510	39	6,77	4,69	1,62	13,08
9	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	270	178	45	493	41	6,59	4,34	1,10	12,02
10	Vardareyn	Cankar Çiftliği	72	363	51	486	30	2,40	12,10	1,70	16,20
11	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	31	310	7	348	22	1,41	14,09	0,32	15,82
12	Vardareyn	Viraniçe Çiftliği	47	240	14	301	13	3,62	18,46	1,08	23,15
13	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	85	100	38	223	20	4,25	5,00	1,90	11,15
14	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	39	123	27	189	20	1,95	6,15	1,35	9,45
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	12	48	60	120	4	3,00	12,00	15,00	30,00
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	7	110	3	120	5	1,40	22,00	0,60	24,00
17	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	84		30	114	19	4,42		1,58	6,00
18	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	53		15	68	13	4,08		1,15	5,23
19	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	36		13	49	13	2,77		1,00	3,77
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	24	8	7	39	5	4,80	1,60	1,40	7,80
21	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	23		7	30	9	2,56		0,78	3,33
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	10	11	2	23	4	2,50	2,75	0,50	5,75
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	7	10	3	20	4	1,75	2,50	0,75	5,00
24	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	10		3	13	2	5,00		1,50	6,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.52: Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	8	4		12	6	1,33	0,67		2,00
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	9		2	11	4	2,25		0,50	2,75
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	2	7		9	2	1,00	3,50		4,50
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	6		1	7	2	3,00		0,50	3,50
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	6		1	7	5	1,20		0,20	1,40
Toplam			2.440	10.466	757	13.663	495	4,93	21,14	1,53	27,60

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.53: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	677	2.984	123	3.784	79	8,57	37,77	1,56	47,90
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1.110	2.345	215	3.670	131	8,47	17,90	1,64	28,02
3	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	330	1.785	146	2.261	50	6,60	35,70	2,92	45,22
4	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	447	1.191	154	1.792	53	8,43	22,47	2,91	33,81
5	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	605	898	176	1.679	59	10,25	15,22	2,98	28,46
6	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	522	749	172	1.443	89	5,87	8,42	1,93	16,21
7	Vardar-ı Kebir	Çınarfornus Çiftliği	72	1.060	23	1.155	24	3,00	44,17	0,96	48,13
8	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	367	414	115	896	68	5,40	6,09	1,69	13,18
9	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	447	347	72	866	66	6,77	5,26	1,09	13,12
10	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	487	92	87	666	32	15,22	2,88	2,72	20,81
11	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	357	206	63	626	45	7,93	4,58	1,40	13,91
12	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	365	143	78	586	70	5,21	2,04	1,11	8,37
13	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	194	337	45	576	35	5,54	9,63	1,29	16,46
14	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	147	241	54	442	43	3,42	5,60	1,26	10,28
15	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	74	309	18	401	21	3,52	14,71	0,86	19,10
16	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	79	258	7	344	19	4,16	13,58	0,37	18,11
17	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	274		19	293	55	4,98		0,35	5,33
18	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	122	80	58	260	21	5,81	3,81	2,76	12,38
19	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	90	150	12	252	14	6,43	10,71	0,86	18,00
20	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	169		44	213	32	5,28		1,38	6,66
21	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	157		37	194	27	5,81		1,37	7,19
22	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	70	85	31	186	27	2,59	3,15	1,15	6,89
23	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	65	68	14	147	29	2,24	2,34	0,48	5,07
24	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	74	35	28	137	23	3,22	1,52	1,22	5,96

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.53: Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
25	Vardar-1 Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	40	15	15	70	13	3,08	1,15	1,15	5,38
26	Vardar-1 Kebir	Gurgob Çiftliği	34	13	17	64	18	1,89	0,72	0,94	3,56
27	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 1	39	12	11	62	9	4,33	1,33	1,22	6,89
28	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 4	27	14	5	46	7	3,86	2,00	0,71	6,57
29	Vardar-1 Kebir	Torişleva Çiftliği	23	12	10	45	11	2,09	1,09	0,91	4,09
30	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 2	24	8	8	40	3	8,00	2,67	2,67	13,33
31	Vardar-1 Kebir	Taraklı Çiftliği	25		9	34	12	2,08		0,75	2,83
32	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 3	11		1	12	2	5,50		0,50	6,00
Toplam			7.524	13.851	1.867	23.242	1187	6,34	11,67	1,57	19,58

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 1.54: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerinin Hayvan Varlığına Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı			
			Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam
1	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	329	1.275	43	1.647	33	9,97	38,64	1,30	49,91
2	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	240	418	56	714	35	6,86	11,94	1,60	20,40
3	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	204	400	37	641	19	10,74	21,05	1,95	33,74
4	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	76	400	17	493	14	5,43	28,57	1,21	35,21
5	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	133	215	19	367	30	4,43	7,17	0,63	12,23
6	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	54	172	7	233	10	5,40	17,20	0,70	23,30
7	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	17	150	6	173	14	1,21	10,71	0,43	12,36
8	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	94		12	106	20	4,70		0,60	5,30
9	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	74		17	91	12	6,17		1,42	7,58
10	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	55		22	77	5	11,00		4,40	15,40
11	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	33	31	12	76	9	3,67	3,44	1,33	8,44
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	24	35	8	67	8	3,00	4,38	1,00	8,38
13	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	37	3	6	46	11	3,36	0,27	0,55	4,18
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	29		6	35	12	2,42		0,50	2,92
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	12		3	15	8	1,50		0,38	1,88
Toplam			1.411	3.099	271	4.781	240	5,88	12,91	1,13	19,92

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

5.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Hayvan Varlıklarının Nahiyelere Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

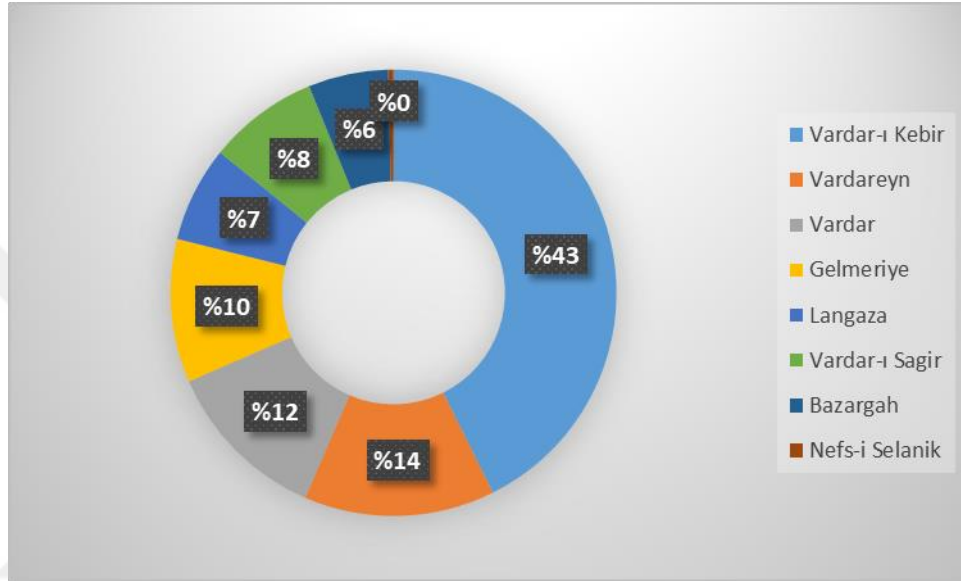
Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelerindeki hanelerin 1844 yılında sahip oldukları ve hayvancılık gelirlerine konu “Büyükbaş”, “Küçükbaş” ve “Binek” hayvanı kategorisinde hayvan varlıklarının sayılarının nahiyelerine göre dağılımı Tablo 1.55’de verilmiştir.

Tablo 1.55: Çiftliklerin Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hane Başına Toplam Hayvan Varlığı				Hane Sayısı	Hane Başına Ortalama Hayvan Varlığı				Kaynak
		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam		Büyükbaş (Adet)	Küçükbaş (Adet)	Binek (Adet)	Toplam	
1	Vardar-ı Kebir	7.524	13.851	1.867	23.242	1187	6,34	11,67	1,57	19,58	Tablo 1.53
2	Vardareyn	2.440	10.466	757	13.663	495	4,93	21,14	1,53	27,60	Tablo 1.52
3	Vardar	2.121	5.236	539	7.896	359	5,91	14,58	1,50	21,99	Tablo 1.51
4	Gelmeriye	1.831	4.948	453	7.232	510	3,59	9,70	0,89	14,18	Tablo 1.48
5	Langaza	1.224	3.674	374	5.272	334	3,66	11,00	1,12	15,78	Tablo 1.49
6	Vardar-ı Sagir	1.411	3.099	271	4.781	240	5,88	12,91	1,13	19,92	Tablo 1.54
7	Bazargah	1.023	3.145	258	4.426	278	3,68	11,31	0,93	15,92	Tablo 1.47
8	Nefs-i Selanik	67		6	73	15	4,47		0,40	4,87	Tablo 1.50
	Toplam	17.641	44.419	4.525	66.585	3418	5,16	13,00	1,32	19,48	

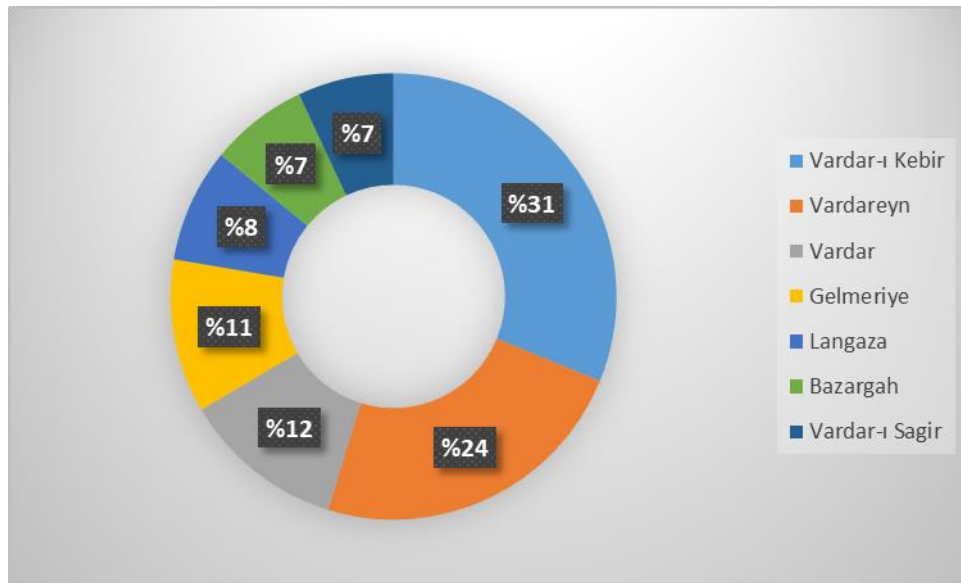
Tablo 1.55’e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut 146 çiftlikte 17.641’i “Büyükbaş”, 44.419’u “Küçükbaş” ve 4.525’i “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 66.585’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 5 “Büyükbaş”, 13 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 19 olarak tespit edilmiştir. Nahiyeler arasından hayvan varlığına en az sahip nahiye Nefs-i Selanik Nahiyesi iken en fazla hayvan varlığına sahip nahiye ise Vardar-ı Kebir Nahiyesi olarak tespit edilmiştir. Tablo 1.55’den elde edilen veriler ışığında ise; 1844 yılı Selanik Kazası dahilindeki nahiyelere göre “Büyükbaş” hayvan varlığının oransal dağılımı Şekil 1.15’de,

“Küçükbaş” hayvan varlığının oransal dağılımı Şekil 1.16’da, “Binek” hayvan varlığının oransal dağılımı ise Şekil 1.17’de verilirken, hane başına ortalama “Büyükbaş” hayvan varlığının oransal dağılımı Şekil 1.18’de, hane başına ortalama “Küçükbaş” hayvan varlığının oransal dağılımı Şekil 1.19’da ve son olarak ise hane başına ortalama “Binek” hayvan varlığının oransal dağılımı Şekil 1.20’de verilmiştir.

Şekil 1.15: “Büyükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.55

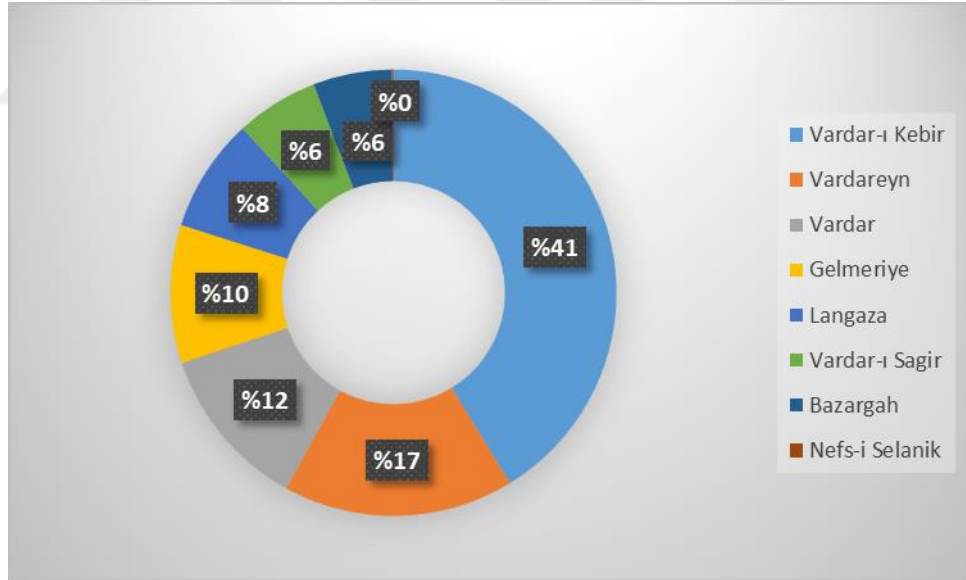
Şekil 1.16: “Küçükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.55

Şekil 1.15'e göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyyelerinde yer alan 146 çiftlikteki toplam "Büyükbaş" hayvanın %43'ü Vardar-ı Kebir, %14'ü Vardareyn, %12'si Vardar, %10'u Gelmeriye, %8'i Vardar-ı Sagir, %7'si Langaza, ve yaklaşık %1'e yakını ise Nefs-i Selanik Nahiyyesi'nde bulunmaktadır.

Şekil 1.16'ya göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyyelerinde yer alan 146 çiftlikteki toplam "Küçükbaş" hayvanın %31'i Vardar-ı Kebir, %24'ü Vardareyn, %12'si Vardar, %11'i Gelmeriye, %8'i Langaza, %7'si Bazargah ve geriye kalan %7'si ise Vardar-ı Sagir Nahiyyesi'nde bulunmaktadır. Nefs-i Selanik Nahiyyesi çiftliklerindeki hanelerde "Küçükbaş" hayvan bulunmamaktadır.

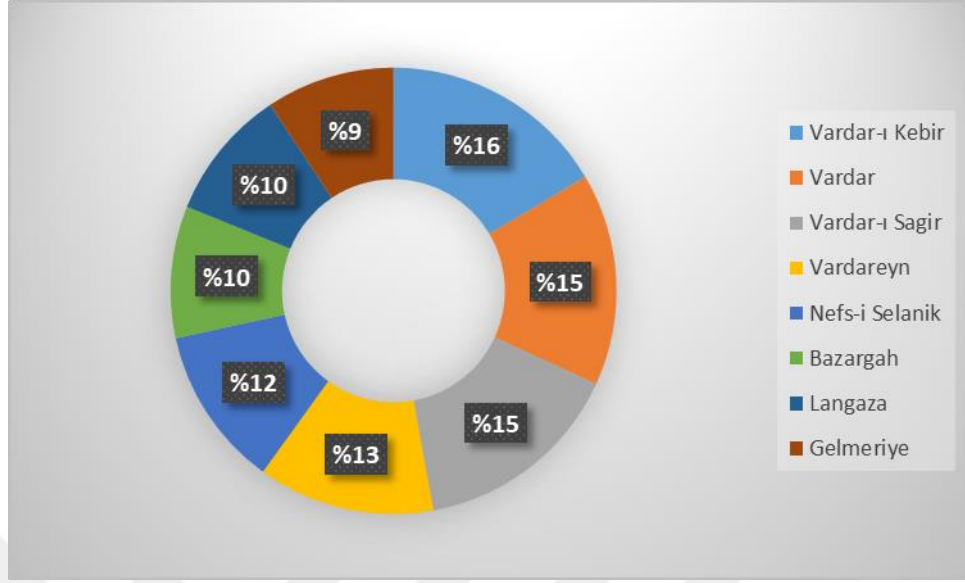
Şekil 1.17'ye göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyyelerinde yer alan 146 çiftlikteki toplam "Binek" hayvanının %41'i Vardar-ı Kebir, %17'si Vardareyn, %12'si Vardar, %10'u Gelmeriye, %8'i Langaza, %6'sı Vardar-ı Sagir, %6'sı Bazargah ve yaklaşık %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyyesi'ne bulunmaktadır.

Şekil 1.17: "Binek" Hayvan Varlığının Nahiyyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.55

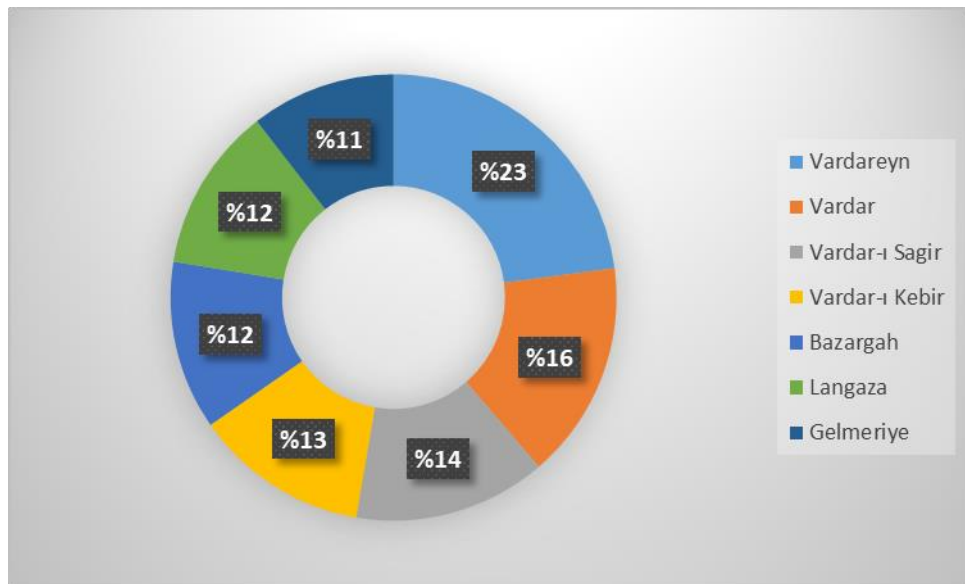
Şekil 1.18'ye göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyyelerinde yer alan 146 çiftlikteki hane başına mevcut "Büyükbaş" hayvanın %16'sı Vardar-ı Kebir, %15'i Vardar, %15'i Vardar-ı Sagir, %13'ü Vardareyn, %12'si Nefs-i Selanik, %10'u Bazargah ve %9'u ise Gelmeriye Nahiyyesi'nde bulunmaktadır.

Şekil 1.18: Hane Başına “Büyükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

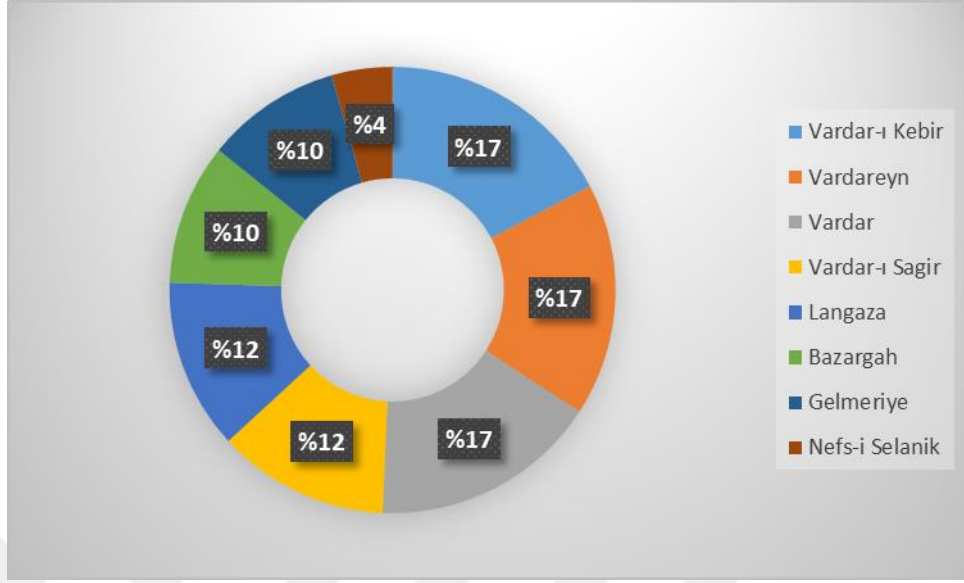
Kaynak: Tablo 1.55

Şekil 1.19’a göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyelerinde yer alan 146 çiftlikteki hane başına mevcut “Küçükbaş” hayvanın %16’sı Vardar-ı Kebir, %15’i Vardar, %15’i Vardar-ı Sagir, %13’ü Vardareyn, %12’si Nefs-i Selanik, %10’u Bazargah, %10’u Langaza ve %9’u ise Gelmeriye Nahiyesi’nde bulunmaktadır.

Şekil 1.19: Hane Başına “Küçükbaş” Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.55

Şekil 1.20: Hane Başına “Binek” Hayvan Varlığının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 1.55

Şekil 1.20'ye göre, 1844 yılı Selanik Kazası nahiyelerinde yer alan 146 çiftlikteki hane başına mevcut “Binek” hayvanın %17'si Vardar-ı Kebir, %17'si Vardareyn, %17'si Vardar, %12'si Vardar-ı Sagir, %12'si Langaza, %10'u Bazargah, %10'u Gelmeriye ve %4'ü ise Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde bulunmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİ FİNANSAL DURUMU (1844)

1. Çiftliklerin Nahiyelere Göre Gelir Dağılımı (1844)

Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin nahiyelerine göre 1844 yılında sahip oldukları hane gelirleri kaynaklarının dağılımı sırasıyla “Hisse Gelirleri”, “Hayvancılık Gelirleri” ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” olmak üzere 3 (üç) kategoride verilmeye çalışılacaktır. Hisse gelirlerini ziraai üretimden doğan gelir oluşturmaktadır. Bu gelir çiftlik Mutasarrıfı ve Mutasarrıfı temsilen çiftliklerde “şeriken¹” üretime katılan “Erbab-ı Ziraat²” haneler ile Subaşı haneler arasında hisseleri oranında dağıtılmaktadır³. Hayvancılık gelirleri çiftlik hanelerindeki büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan sağlanmakla beraber kısmen arıcılıktan elde edilen gelir de söz konusudur⁴. “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise çiftliklerde hisse sahibi haneler dışındaki hanelerin meslekleri üzere aldıkları ücretler, kayıtlarda sadece “ticaret” olarak geçen gelirler ile Gelmeriye’den geçen hayvanlardan alınan “Otlakiye Bedeli⁵” ve çiftlik dahilindeki bağların “kürüm⁶”undan hanelerin elde ettikleri vb. diğer gelirlerdir.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik

¹ Ortak olarak.

² Çiftçi.

³ BOA, ML. VRD. TMT. d., 11465, 11467, 11469, 11472, 11473, 11476, 11477, 11478, 11479, 11480, 11481, 11482, 11483, 11488, 11489, 11490, 11491, 11492, 11493, 11496, 11500, 11502, 11504, 11505, 11506, 11507, 11508, 11510, 11511, 11512, 11513, 11514, 11516, 11517, 11518, 11519, 11521, 11522, 11523, 11524, 11525, 11528, 11529, 11531, 11532, 11533, 11534, 11535, 11538, 11539, 11540, 11541, 11542, 11545, 11549, 11550, 11552, 11553, 11554, 11555, 11557, 11559, 11560, 11562, 11563, 11567, 11568, 11569, 11570, 11571, 11572, 11578, 11579, 11581, 11582, 11583, 11588, 11589, 11590, 11591, 11592, 11593, 11596, 11597, 11598, 11599, 11600, 11601, 11603, 11606, 11607, 11608, 11611, 11613, 11616, 11617, 11619, 11622, 11623, 11625, 11627, 11629, 11630, 11632, 11633, 11634, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11646, 11647, 11648, 11649, 11650, 11651, 11656, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

⁴ Dipnot 3.

⁵ Gelmeriye’deki çayır ve meralarda otlayan hayvanların sahiplerinden ilgili arazinin dahil olduğu çiftlik mutasarrıfına ödenen bedeli temsil etmektedir ve mutasarrıf bu gelirden %10 düzeyinde “Resm-i Otlakiye” olarak vergi ödemektedir. Bkz.: Dipnot 3.

⁶ Üzüm kütüğü.

Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin 1844 yılı gelir dağılımları nahiyelere göre verilmeye çalışılacaktır. Çalışmamıza konu Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’nde 1845 yılına ait yer alan gelire dair verilerin sadece “tahmin” niteliğinde olması, bu tahminin ne şekilde yapıldığının bilinmemesi, tahmine dair verilerin her iki yıl arasında belli bir oransal değişime işaret etmemesinden ötürü ilgili yıla ait “tahmini” gelir verileri dikkate alınmamıştır. Çalışmamıza konu çiftliklerin gelir yapıları incelenirken “kesin veri” niteliği taşıyan 1844 yılına ait gerçekleşmiş veriler dikkate alınacaktır.

1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.1’de verilmiştir.

Tablo 2.1’e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 114.142,25 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 9.841,00 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 119.034,68 kuruş olmak üzere toplam gelir 243.017,93 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 637,67 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 874,17 kuruştur. Toplam gelirin %46,97’sini “Hisse Gelirleri”, %4,05’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %48,98’ini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.2’de verilmiştir.

Tablo 2.2’ye göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 435.269,92 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 15.563,51 kuruş ve

“Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 104.914,82 kuruş olmak üzere toplam gelir 555.748,25 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.005,24 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.089,70 kuruştur. Toplam gelirin %78,32’sini “Hisse Gelirleri”, %2,80’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %18,88’ini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.3’te verilmiştir.

Tablo 2.3’e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 148.089,25 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 12.546,45 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 136.552,25 kuruş olmak üzere toplam gelir 297.187,95 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 676,21 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 889,78 kuruştur. Toplam gelirin %49,83’ünü “Hisse Gelirleri”, %4,22’sini “Hayvancılık Gelirleri” ve %45,95’ini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.4’te verilmiştir.

Tablo 2.4’e göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 25.070,00 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 435,00 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 9.700,00 kuruş olmak üzere toplam gelir 32.205,00 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.790,71 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 2.347,00 kuruştur. Toplam gelirin %71,21’ini “Hisse

Gelirleri”, %1,24’ünü “Hayvancılık Gelirleri” ve %27,55’ini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.5’te verilmiştir.

Tablo 2.5’e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 258.755,08 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 17.463,50 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 87.798,25 kuruş olmak üzere toplam gelir 364.016,83 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.010,76 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.013,97 kuruştur. Toplam gelirin %71,08’ini “Hisse Gelirleri”, %4,80’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %24,12’sini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.6’da verilmiştir.

Tablo 2.6’ya göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 268.150,38 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 36.768,13 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 220.140,25 kuruş olmak üzere toplam gelir 525.058,76 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.004,31 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.060,72 kuruştur. Toplam gelirin %51,07’sini “Hisse Gelirleri”, %7,00’sini “Hayvancılık Gelirleri” ve %41,93’ünü ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.7’de verilmiştir.

Tablo 2.7’ye göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 1.017.781,88 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 68.556,26 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 371.536,50 kuruş olmak üzere toplam gelir 1.457.874,64 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.373,52 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.228,20 kuruştur. Toplam gelirin %69,81’ini “Hisse Gelirleri”, %4,70’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %25,48’ini ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

1.8. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Gelir Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin gelir dağılımı Tablo 2.8’de verilmiştir.

Tablo 2.8’e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 205.752,85 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 13.155,00 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 60.434,00 kuruş olmak üzere toplam gelir 379.341,85 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.210,31 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.163,92 kuruştur. Toplam gelirin %73,66’sını “Hisse Gelirleri”, %4,71’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %21,63’ünü ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır.

Tablo 2.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	56	6	2.490,00	2.708,00	39.719,00	44.917,00	415,00	802,09	5,54%	6,03%	88,43%
2	Bazargah	İstavroz Çiftliği	32	27	19.882,00	1.241,50	23.593,00	44.716,50	736,37	1.397,39	44,46%	2,78%	52,76%
3	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	36	36	23.150,00	1.284,50	19.862,00	44.296,50	643,06	1.230,46	52,26%	2,90%	44,84%
4	Bazargah	Mudye Çiftliği	44	38	24.040,00	1.179,00	7.289,00	32.508,00	632,63	738,82	73,95%	3,63%	22,42%
5	Bazargah	Tomye Çiftliği	32	27	18.171,25	2.048,00	9.100,00	29.319,25	673,01	916,23	61,98%	6,99%	31,04%
6	Bazargah	Vernaz Çiftliği	24	12	10.840,00	670,00	8.700,00	20.210,00	903,33	842,08	53,64%	3,32%	43,05%
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	18	12	8.130,00	340,00	4.880,68	13.350,68	677,50	741,70	60,90%	2,55%	36,56%
8	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	12	8	2.809,00	270,00	2.341,00	5.420,00	351,13	451,67	51,83%	4,98%	43,19%
9	Bazargah	Lance Çiftliği	15	4	1.720,00	90,00	2.950,00	4.760,00	430,00	317,33	36,13%	1,89%	61,97%
10	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	9	9	2.910,00	10,00	600,00	3.520,00	323,33	391,11	82,67%	0,28%	17,05%
Toplam			278	179	114.142,25	9.841,00	119.034,68	243.017,93	637,67	874,17	46,97%	4,05%	48,98%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.2: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	81	76	81.552,50	960,50	11.701,01	94.214,01	1.073,06	1.163,14	86,56%	1,02%	12,42%
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	78	63	59.457,50	1.425,13	22.082,88	82.965,51	943,77	1.063,66	71,67%	1,72%	26,62%
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	41	36	52.412,50	1.138,88	13.800,00	67.351,38	1.455,90	1.642,72	77,82%	1,69%	20,49%
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	37	29	37.770,00	736,50	12.034,00	50.540,50	1.302,41	1.365,96	74,73%	1,46%	23,81%
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	34	29	19.525,00	2.326,00	9.365,00	31.216,00	673,28	918,12	62,55%	7,45%	30,00%
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	24	24	22.014,00	372,50	1.805,00	24.191,50	917,25	1.007,98	91,00%	1,54%	7,46%
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	18	17	17.425,00	52,50	2.311,00	19.788,50	1.025,00	1.099,36	88,06%	0,27%	11,68%
8	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	13	13	12.753,13	87,50	3.425,00	16.265,63	981,01	1.251,20	78,41%	0,54%	21,06%
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği	17	15	13.735,00	842,50	1.070,00	15.647,50	915,67	920,44	87,78%	5,38%	6,84%
10	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	18	8	6.930,00	2.656,00	4.885,00	14.471,00	866,25	803,94	47,89%	18,35%	33,76%
11	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11	11	12.080,00	1.177,50	300,00	13.557,50	1.098,18	1.232,50	89,10%	8,69%	2,21%
12	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	11	9	10.064,06	37,50	2.040,50	12.142,06	1.118,23	1.103,82	82,89%	0,31%	16,81%
13	Gelmeriye	Pebşüne Çiftliği	18	11	7.968,10	670,00	2.485,43	11.123,53	724,37	617,97	71,63%	6,02%	22,34%
14	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	12	8	10.710,00	12,50		10.722,50	1.338,75	893,54	99,88%	0,12%	
15	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	5	5	7.170,00		3.550,00	10.720,00	1.434,00	2.144,00	66,88%		33,12%
16	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15	8	7.080,00	50,00	3.055,00	10.185,00	885,00	679,00	69,51%	0,49%	30,00%
17	Gelmeriye	Hona Çiftliği	14	9	5.420,00	20,00	4.350,00	9.790,00	602,22	699,29	55,36%	0,20%	44,43%
18	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	7	7	8.920,00	12,50	850,00	9.782,50	1.274,29	1.397,50	91,18%	0,13%	8,69%
19	Gelmeriye	Marina Çiftliği	6	6	3.048,00	854,00	1.850,00	5.752,00	508,00	958,67	52,99%	14,85%	32,16%
20	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	5	5	4.382,50	720,00	200,00	5.302,50	876,50	1.060,50	82,65%	13,58%	3,77%
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5	5	3.806,25	297,00	867,50	4.970,75	761,25	994,15	76,57%	5,97%	17,45%
22	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	6	5	2.987,50		910,00	3.897,50	597,50	649,58	76,65%		23,35%
23	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	4	4	3.220,00	660,00		3.880,00	805,00	970,00	82,99%	17,01%	
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	3.232,50	260,00	300,00	3.792,50	1.077,50	1.264,17	85,23%	6,86%	7,91%
25	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	3.340,00	25,00	360,00	3.725,00	1.113,33	1.241,67	89,66%	0,67%	9,66%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.2: Gelmeriye Nahiyesi Dâhilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
26	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	4	4	3.670,00			3.670,00	917,50	917,50	100,00%		
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4	4	3.032,00	16,00	397,50	3.445,50	758,00	861,38	88,00%	0,46%	11,54%
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	2.750,00			2.750,00	916,67	916,67	100,00%		
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	2.040,00		140,00	2.180,00	680,00	726,67	93,58%		6,42%
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	1.820,00		330,00	2.150,00	606,67	716,67	84,65%		15,35%
31	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	3	1.509,38	12,50	400,00	1.921,88	503,13	640,63	78,54%	0,65%	20,81%
32	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	2	2	1.530,00		50,00	1.580,00	765,00	790,00	96,84%		3,16%
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	1	1.120,00	25,00		1.145,00	1.120,00	1.145,00	97,82%	2,18%	
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	1	795,00	116,00		911,00	795,00	911,00	87,27%	12,73%	
Toplam			510	433	435.269,92	15.563,51	104.914,82	555.748,25	1.005,24	1.089,70	78,32%	2,80%	18,88%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.3: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	84	77	48.197,50	3.083,00	55.995,50	107.276,00	625,94	1.277,10	44,93%	2,87%	52,20%
2	Langaza	Belofça Çiftliği	89	43	25.780,00	7.791,50	38.601,15	72.172,65	599,53	810,93	35,72%	10,80%	53,48%
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	44	23	23.601,75	419,95	17.189,60	41.211,30	1.026,16	936,62	57,27%	1,02%	41,71%
4	Langaza	Top Çiftliği	21	8	7.325,00	37,50	6.710,00	14.072,50	915,63	670,12	52,05%	0,27%	47,68%
5	Langaza	Şeremetli Çiftliği	15	8	6.115,00	100,00	4.150,00	10.365,00	764,38	691,00	59,00%	0,96%	40,04%
6	Langaza	Yanikköy Çiftliği	15	12	6.650,00	385,00	1.385,00	8.420,00	554,17	561,33	78,98%	4,57%	16,45%
7	Langaza	Langaza Çiftliği	7	7	6.180,00		1.550,00	7.730,00	882,86	1.104,29	79,95%		20,05%
8	Langaza	Sekiköy Çiftliği	10	8	2.870,00	55,00	4.495,00	7.420,00	358,75	742,00	38,68%	0,74%	60,58%
9	Langaza	Seslova Çiftliği	13	9	5.340,00	40,00	1.800,00	7.180,00	593,33	552,31	74,37%	0,56%	25,07%
10	Langaza	Sesleve Çiftliği	12	9	5.220,00	402,00	840,00	6.462,00	580,00	538,50	80,78%	6,22%	13,00%
11	Langaza	Kulgallu Çiftliği	10	7	5.240,00	170,00	526,00	5.936,00	748,57	593,60	88,27%	2,86%	8,86%
12	Langaza	Boşnak Çiftliği	10	4	2.820,00	37,50	2.060,00	4.917,50	705,00	491,75	57,35%	0,76%	41,89%
13	Langaza	Nebet Çiftliği	4	4	2.750,00	25,00	1.250,00	4.025,00	687,50	1.006,25	68,32%	0,62%	31,06%
Toplam			334	219	148.089,25	12.546,45	136.552,25	297.187,95	676,21	889,78	49,83%	4,22%	45,95%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.4: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	15	14	25.070,00	435,00	9.700,00	35.205,00	1.790,71	2.347,00	71,21%	1,24%	27,55%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.5: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	85	58	91.607,50	8.392,50	20.017,75	120.017,75	1.579,44	1.411,97	76,33%	6,99%	16,68%
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	60	47	40.580,00	1.362,50	9.095,00	51.037,50	863,40	850,63	79,51%	2,67%	17,82%
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	45	19	31.652,58	1.021,00	15.830,00	48.503,58	1.665,93	1.077,86	65,26%	2,10%	32,64%
4	Vardar	Legathor Çiftliği	34	26	19.000,00	1.283,00	12.490,00	32.773,00	730,77	963,91	57,97%	3,91%	38,11%
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	25	19	21.381,25	1.878,50	5.377,50	28.637,25	1.125,33	1.145,49	74,66%	6,56%	18,78%
6	Vardar	Kermid Çiftliği	25	23	6.160,00	1.044,50	14.488,00	21.692,50	267,83	867,70	28,40%	4,82%	66,79%
7	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	23	21	14.907,50	245,00	150,00	15.302,50	709,88	665,33	97,42%	1,60%	0,98%
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	17	11	9.797,50	889,00	2.357,50	13.044,00	890,68	767,29	75,11%	6,82%	18,07%
9	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	11	11	8.382,50	1.177,50	507,50	10.067,50	762,05	915,23	83,26%	11,70%	5,04%
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	9	5.896,25	12,50	3.380,00	9.288,75	655,14	663,48	63,48%	0,13%	36,39%
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	7	5.160,00	105,00	2.525,00	7.790,00	737,14	649,17	66,24%	1,35%	32,41%
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	8	5	4.230,00	52,50	1.580,00	5.862,50	846,00	732,81	72,15%	0,90%	26,95%
Toplam			359	256	258.755,08	17.463,50	87.798,25	364.016,83	1.010,76	1.013,97	71,08%	4,80%	24,12%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.6: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	41	31	35.260,63	962,50	26.402,50	62.625,63	1.137,44	1.527,45	56,30%	1,54%	42,16%
2	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	52	33	28.318,75	2.361,63	29.770,00	60.450,38	858,14	1.162,51	46,85%	3,91%	49,25%
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	39	26	36.405,00	1.237,00	11.223,00	48.865,00	1.400,19	1.252,95	74,50%	2,53%	22,97%
4	Vardareyn	Çalı Çiftliği	31	8	23.662,50	11.845,50	10.088,00	45.596,00	2.957,81	1.470,84	51,90%	25,98%	22,12%
5	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	26	21	24.540,00	5.030,00	7.985,00	37.555,00	1.168,57	1.444,42	65,34%	13,39%	21,26%
6	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	29	5	6.070,00	3.370,00	20.308,75	29.748,75	1.214,00	1.025,82	20,40%	11,33%	68,27%
7	Vardareyn	Durmşlu Çiftliği	35	19	19.200,00	1.406,00	8.457,50	29.063,50	1.010,53	830,39	66,06%	4,84%	29,10%
8	Vardareyn	Cankar Çiftliği	30	11	3.520,00	1.029,00	24.345,50	28.894,50	320,00	963,15	12,18%	3,56%	84,26%
9	Vardareyn	Hızrlı Çiftliği	19	15	18.372,50	1.557,50	7.810,50	27.740,50	1.224,83	1.460,03	66,23%	5,61%	28,16%
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	21	10	13.535,00	4.689,00	4.350,00	22.574,00	1.353,50	1.074,95	59,96%	20,77%	19,27%
11	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	19	7	7.600,00	60,00	8.605,00	16.265,00	1.085,71	856,05	46,73%	0,37%	52,91%
12	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	20	7	1.920,00	369,50	13.769,00	16.058,50	274,29	802,93	11,96%	2,30%	85,74%
13	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	20	9	8.410,00	430,00	6.264,00	15.104,00	934,44	755,20	55,68%	2,85%	41,47%
14	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	13	9	5.867,50	60,00	6.859,00	12.786,50	651,94	983,58	45,89%	0,47%	53,64%
15	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	22	7	6.732,50	925,00	4.420,00	12.077,50	961,79	548,98	55,74%	7,66%	36,60%
16	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	13	6	6.700,00	71,00	4.899,50	11.670,50	1.116,67	897,73	57,41%	0,61%	41,98%
17	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliği	13	5	5.020,00	657,50	5.960,50	11.638,00	1.004,00	895,23	43,13%	5,65%	51,22%
18	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	9	7	5.280,00	35,00	1.760,00	7.075,00	754,29	786,11	74,63%	0,49%	24,88%
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	5	4	1.915,00	77,00	4.010,00	6.002,00	478,75	1.200,40	31,91%	1,28%	66,81%
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	5	2	865,00	309,00	2.985,00	4.159,00	432,50	831,80	20,80%	7,43%	71,77%
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	4	3	1.340,00	163,00	1.481,00	2.984,00	446,67	746,00	44,91%	5,46%	49,63%
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	4	4	1.315,00	29,00	1.365,00	2.709,00	328,75	677,25	48,54%	1,07%	50,39%
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	4	2	476,00	27,00	1.860,00	2.363,00	238,00	590,75	20,14%	1,14%	78,71%
24	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2	2	2.185,00	10,00	60,00	2.255,00	1.092,50	1.127,50	96,90%	0,44%	2,66%
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	5	4	1.320,00	16,00	825,00	2.161,00	330,00	432,20	61,08%	0,74%	38,18%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.6: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	4	2	425,00	16,00	1.695,00	2.136,00	212,50	534,00	19,90%	0,75%	79,35%
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	6	4	750,00	12,00	1.267,50	2.029,50	187,50	338,25	36,95%	0,59%	62,45%
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	2	2	657,50		680,00	1.337,50	328,75	668,75	49,16%		50,84%
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	2	2	487,50	13,00	634,00	1.134,50	243,75	567,25	42,97%	1,15%	55,88%
Toplam			495	267	268.150,38	36.768,13	220.140,25	525.058,76	1.004,31	1.060,72	51,07%	7,00%	41,93%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.7: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	131	84	105.967,50	11.784,00	40.764,50	158.516,00	1.261,52	1.210,05	66,85%	7,43%	25,72%
2	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	89	64	83.195,00	4.520,00	35.525,00	123.240,00	1.299,92	1.384,72	67,51%	3,67%	28,83%
3	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	79	34	72.980,00	13.320,50	22.565,00	108.865,50	2.146,47	1.378,04	67,04%	12,24%	20,73%
4	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	70	44	85.167,50	820,00	14.728,75	100.716,25	1.935,63	1.438,80	84,56%	0,81%	14,62%
5	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	66	53	83.600,00	1.926,50	4.910,00	90.436,50	1.577,36	1.370,25	92,44%	2,13%	5,43%
6	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	59	28	47.962,50	4.978,00	20.175,00	73.115,50	1.712,95	1.239,25	65,60%	6,81%	27,59%
7	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	45	43	67.062,50	1.873,50	1.465,00	70.401,00	1.559,59	1.564,47	95,26%	2,66%	2,08%
8	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	53	22	31.466,25	5.166,00	30.990,50	67.622,75	1.430,28	1.275,90	46,53%	7,64%	45,83%
9	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	68	41	40.000,00	3.415,00	22.875,00	66.290,00	975,61	974,85	60,34%	5,15%	34,51%
10	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	55	38	50.800,00	1.154,00	9.885,00	61.839,00	1.336,84	1.124,35	82,15%	1,87%	15,99%
11	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	32	22	41.913,75	1.168,00	10.165,00	53.246,75	1.905,17	1.663,96	78,72%	2,19%	19,09%
12	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	50	25	31.150,00	7.097,50	12.575,00	50.822,50	1.246,00	1.016,45	61,29%	13,97%	24,74%
13	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	43	26	33.615,00	843,50	16.017,50	50.476,00	1.292,88	1.173,86	66,60%	1,67%	31,73%
14	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	32	23	40.428,75	162,00	7.587,50	48.178,25	1.757,77	1.505,57	83,91%	0,34%	15,75%
15	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	35	26	33.856,25	1.101,00	11.105,00	46.062,25	1.302,16	1.316,06	73,50%	2,39%	24,11%
16	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	29	22	18.393,75	355,00	15.389,40	34.138,15	836,08	1.177,18	53,88%	1,04%	45,08%
17	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	27	9	8.901,25	384,50	21.703,25	30.989,00	989,03	1.147,74	28,72%	1,24%	70,04%
18	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	23	15	22.920,00	157,00	7.507,50	30.584,50	1.528,00	1.329,76	74,94%	0,51%	24,55%
19	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	24	13	15.710,63	4.014,50	5.220,00	24.945,13	1.208,51	1.039,38	62,98%	16,09%	20,93%
20	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	27	21	18.187,50	164,00	5.205,50	23.557,00	866,07	872,48	77,21%	0,70%	22,10%
21	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	21	13	13.276,25	540,00	9.294,50	23.110,75	1.021,25	1.100,51	57,45%	2,34%	40,22%
22	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	19	15	12.397,50	1.176,50	6.451,60	20.025,60	826,50	1.053,98	61,91%	5,87%	32,22%
23	Vardar-ı Kebir	Sanca Çiftliği	14	11	15.525,00	720,00	2.050,00	18.295,00	1.411,36	1.306,79	84,86%	3,94%	11,21%
24	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	21	8	4.902,50	995,50	11.758,00	17.656,00	612,81	840,76	27,77%	5,64%	66,59%
25	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	18	6	3.815,00	134,63	11.145,00	15.094,63	635,83	838,59	25,27%	0,89%	73,83%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.7: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
26	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	13	7	9.025,00	91,00	4.170,50	13.286,50	1.289,29	1.022,04	67,93%	0,68%	31,39%
27	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	12	6	7.177,50	168,00	3.700,00	11.045,50	1.196,25	920,46	64,98%	1,52%	33,50%
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	11	6	4.005,00	74,13	3.649,50	7.728,63	667,50	702,60	51,82%	0,96%	47,22%
29	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	9	8	6.400,00	72,00	963,00	7.435,00	800,00	826,11	86,08%	0,97%	12,95%
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	7	3	3.380,00	88,00	1.315,00	4.783,00	1.126,67	683,29	70,67%	1,84%	27,49%
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	3	3	3.015,00	72,00	450,00	3.537,00	1.005,00	1.179,00	85,24%	2,04%	12,72%
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	2	2	1.585,00	20,00	230,00	1.835,00	792,50	917,50	86,38%	1,09%	12,53%
Toplam			1.187	741	1.017.781,88	68.556,26	371.536,50	1.457.874,64	1.373,52	1.228,20	69,81%	4,70%	25,48%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.8: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay		
					Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler
1	Vardar-ı Sagir	Vardaroğça Çiftliği	35	25	29.255,63	2.146,50	10.448,00	41.850,13	1.170,23	1.195,72	69,91%	5,13%	24,97%
2	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	33	19	23.550,00	4.648,00	12.144,00	40.342,00	1.239,47	1.222,48	58,38%	11,52%	30,10%
3	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	5	5	37.632,50	55,00	1.900,00	39.587,50	7.526,50	7.917,50	95,06%	0,14%	4,80%
4	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	19	17	32.142,50	2.089,50	3.075,00	37.307,00	1.890,74	1.963,53	86,16%	5,60%	8,24%
5	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	30	15	17.295,00	859,00	8.570,00	26.724,00	1.153,00	890,80	64,72%	3,21%	32,07%
6	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	20	15	13.085,00	150,00	2.590,00	15.825,00	872,33	791,25	82,69%	0,95%	16,37%
7	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	10	9.408,12	1.607,50	4.000,00	15.015,62	940,81	1.072,54	62,66%	10,71%	26,64%
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	12	8	9.310,00	60,00	4.880,00	14.250,00	1.163,75	1.187,50	65,33%	0,42%	34,25%
9	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	10	7	7.688,75	776,50	5.650,00	14.115,25	1.098,39	1.411,53	54,47%	5,50%	40,03%
10	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	12	7.255,00		260,00	7.515,00	604,58	626,25	96,54%		3,46%
11	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	9	7	4.860,00	83,00	1.500,00	6.443,00	694,29	715,89	75,43%	1,29%	23,28%
12	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	11	11	6.095,00	24,50	150,00	6.269,50	554,09	569,95	97,22%	0,39%	2,39%
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	8	2.040,00	471,50	2.230,00	4.741,50	255,00	338,68	43,02%	9,94%	47,03%
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8	4	2.625,00	176,00	1.887,00	4.688,00	656,25	586,00	55,99%	3,75%	40,25%
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	8	7	3.510,35	8,00	1.150,00	4.668,35	501,48	583,54	75,19%	0,17%	24,63%
Toplam			240	170	205.752,85	13.155,00	60.434,00	279.341,85	1.210,31	1.163,92	73,66%	4,71%	21,63%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Gelir Kaynaklarının Genel Dağılımının Nahiyelelere Göre Değerlendirilmesi (1844)

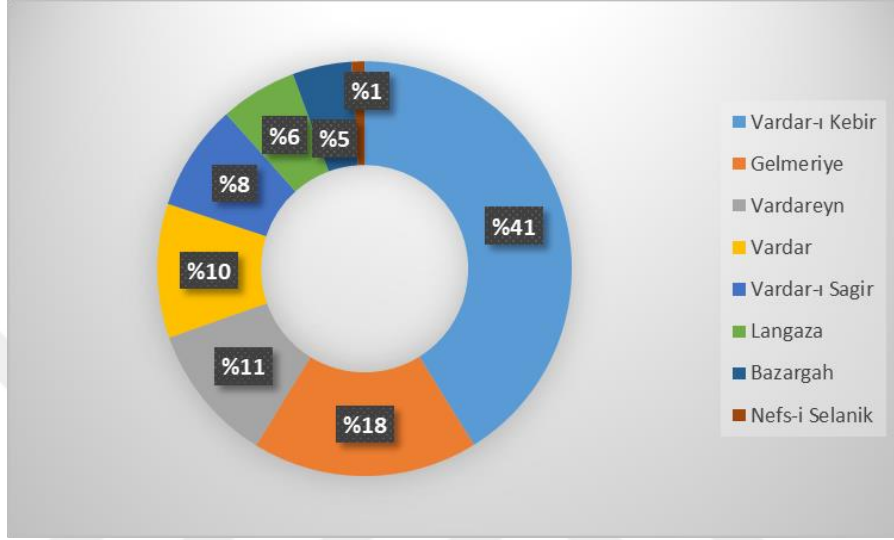
Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin bulunduğu Bazargah, Gelmeriye, Langaza, Nefs-i Selanik, Vardar, Vardareyn, Vardar-ı Kebir ve Vardar-ı Sagir nahiyelelerindeki hanelerin 1844 yılı gelirleri Tablo 2.9’da verilmiştir. Hisse gelirlerinin nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 2.1’de, hayvancılık gelirlerinin nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 2.2’de, ücret, ticaret ve diğer gelirlerin nahiyelelere göre dağılımı ise Şekil 2.3’de verilmiştir. Toplam gelirin nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 2.4’te, hisse sahibi hane başına ortalama hisse gelirlerinin nahiyelelere göre oransal dağılımı Şekil 2.5’de ve hane başına ortalama gelirin nahiyelelere göre oransal dağılımı ise Şekil 2.6’da verilmiştir.

Tablo 2.9’a göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelelerdeki 146 çiftliğin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 2.473.011,61 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 1.743.28,85 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 1.110.110,75 kuruş olmak üzere toplam gelir 3.757.451,21 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.085,13 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.099,31 kuruştur. Toplam gelirin %65,82’sını “Hisse Gelirleri”, %4,64’ini “Hayvancılık Gelirleri” ve %29,54’ünü ise “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” oluşturmaktadır. Buna göre çiftliklerin ana gelir kaynağı hisse gelirleri olup, bir sonraki bölümde hisse gelirlerine konu tarımsal gelir kaynakları detaylı şekilde ele alınacaktır. Hisse gelirlerinden sonra çiftlikler dahilindeki hisse sahibi haneler dışında kalan hanelerin asıl gelir kaynağı ücret, ticaret ve diğer gelir kaynaklarından elde edilen gelirler olduğu görülmektedir.

Tablo 2.9: Çiftliklerin Gelirlerinin Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hane Sayısı	Hisse Sahibi Hane Sayısı	Gelir				Hisse Gelirlerinin Hisse Sahibine Göre Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelirin Hane Başına Ortalaması (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisindeki Pay			Kaynak
				Hisse Gelirleri (Kuruş)	Hayvancılık Gelirleri (Kuruş)	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)			Hisse Gelirleri	Hayvancılık Gelirleri	Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler	
1	Vardar-ı Kebir	1.187	741	1.017.781,88	68.556,26	371.536,50	1.457.874,64	1.373,52	1.228,20	69,81%	4,70%	25,48%	Tablo 2.7
2	Gelmeriye	510	433	435.269,92	15.563,51	104.914,82	555.748,25	1.005,24	1.089,70	78,32%	2,80%	18,88%	Tablo 2.2
3	Vardareyn	495	267	268.150,38	36.768,13	220.140,25	525.058,76	1.004,31	1.060,72	51,07%	7,00%	41,93%	Tablo 2.6
4	Vardar	359	256	258.755,08	17.463,50	87.798,25	364.016,83	1.010,76	1.013,97	71,08%	4,80%	24,12%	Tablo 2.5
5	Langaza	334	219	148.089,25	12.546,45	136.552,25	297.187,95	676,21	889,78	49,83%	4,22%	45,95%	Tablo 2.3
6	Vardar-ı Sagir	240	170	205.752,85	13.155,00	60.434,00	279.341,85	1.210,31	1.163,92	73,66%	4,71%	21,63%	Tablo 2.8
7	Bazargah	278	179	114.142,25	9.841,00	119.034,68	243.017,93	637,67	874,17	46,97%	4,05%	48,98%	Tablo 2.1
8	Nefs-i Selanik	15	14	25.070,00	435,00	9.700,00	35.205,00	1.790,71	2.347,00	71,21%	1,24%	27,55%	Tablo 2.4
Toplam		3.418	2.279	2.473.011,61	174.328,85	1.110.110,75	3.757.451,21	1.085,13	1.099,31	65,82%	4,64%	29,54%	

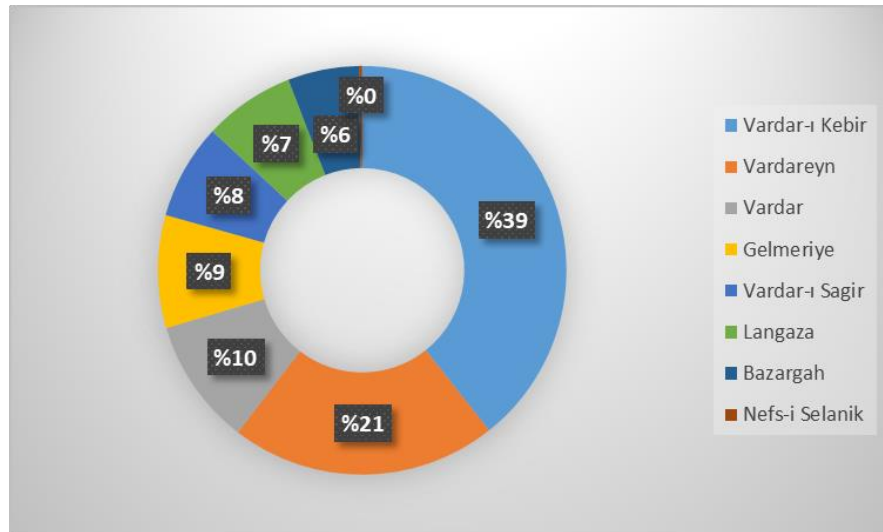
Şekil 2.1'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin hisse gelirlerinin %41'i Vardar-ı Kebir, %18'i Gelmeriye, %11'i Vardareyn, %10'u Vardar, %8'i Vardar-ı Sagir, %6'sı Langaza, %5'i Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.1: Hisse Gelirlerinin Nahiyelelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

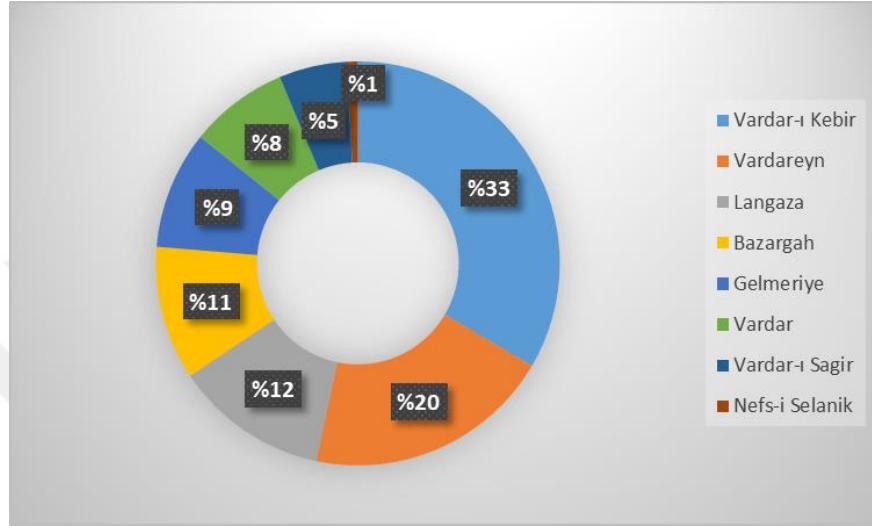
Şekil 2.2'ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin hayvancılık gelirlerinin %39'u Vardar-ı Kebir, %21'i Vardareyn, %10'u Vardar, %9'u Gelmeriye, %8'i Vardar-ı Sagir, %7'si Langaza, %6'sı Bazargah ve yaklaşık %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.2: Hayvancılık Gelirlerinin Nahiyelelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

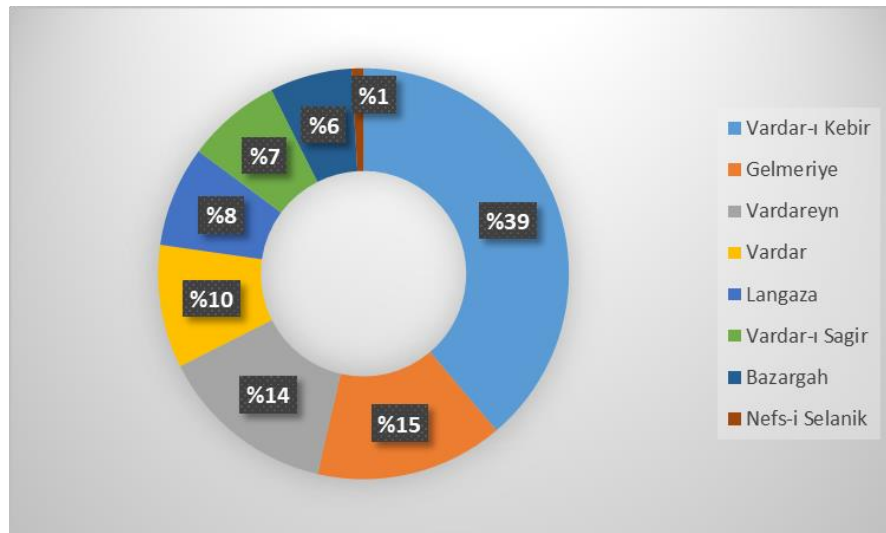
Şekil 2.3'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin ücret, ticaret ve diğer gelirlerinin %33'ü Vardar-ı Kebir, %20'si Vardareyn, %12'si Langaza, %11'i Bazargah, %9'u Gelmeriye, %8'i Vardar, %5'i Vardar-ı Sagir ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.3: Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirlerin Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

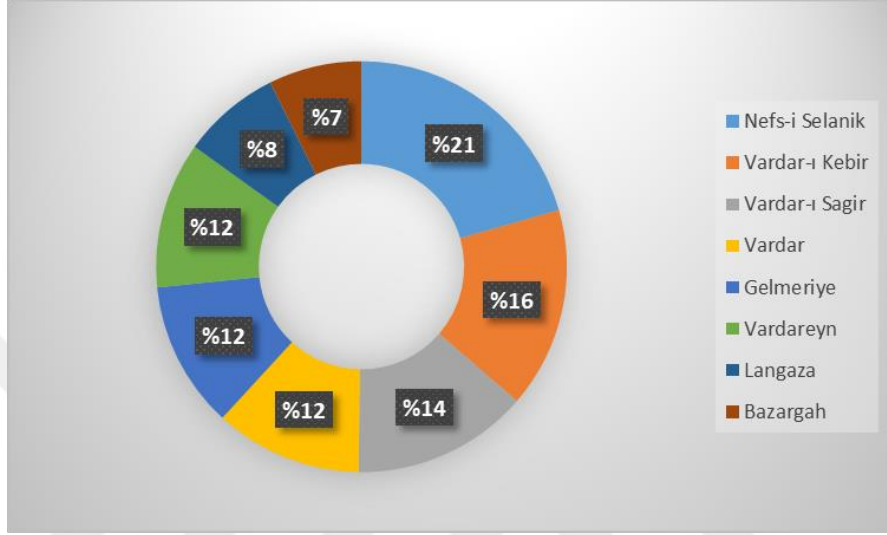
Şekil 2.4'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin toplam gelirinin %39'u Vardar-ı Kebir, %15'i Gelmeriye, %14'ü Vardareyn, %10'u Vardar, %8'i Langaza, %7'si Vardar-ı Sagir, %6'sı Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.4: Toplam Gelirin Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

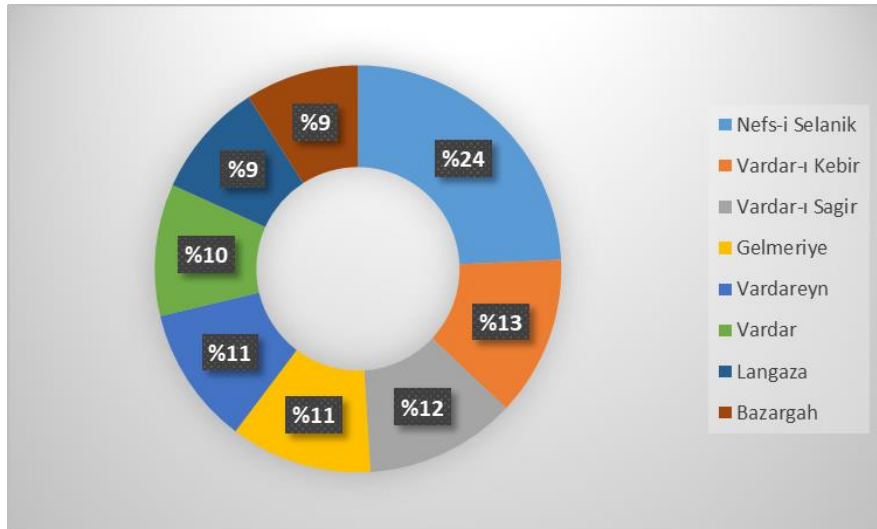
Şekil 2.5'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin hisse sahibi hane başına ortalama hisse gelirlerinin %21'i Nefs-i Selanik, %16'sı Vardar-ı Kebir, %14'ü Vardar-ı Sagir, %12'si Vardar, %12'si Vardareyn, %12'si Gelmeriye, %8'i Langaza ve %7'si ise Bazargah Nahiyesi çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.5: Hisse Sahibi Hane Başına Hisse Gelirlerinin Nahiyelelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

Şekil 2.6'ya göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 146 çiftliğin hane başına ortalama gelirinin %24'ü Nefs-i Selanik, %13'ü Vardar-ı Kebir, %12'si Vardar-ı Sagir, %11'er oranlarında Gelmeriye ve Vardareyn, %10'u Vardar ve %9'ar oranlarında ise Langaza ve Bazargah Nahiyeleleri çiftliklerinden elde edilmektedir.

Şekil 2.6: Hane Başına Gelirin Nahiyelelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.9

2. Çiftliklerin Nahiyelere Göre Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin nahiyelerine göre 1844 yılına ait vergi yüklerinin dağılımı verilmeye çalışılacaktır. Çiftlik hanelerinin vergi yükleri “Vergi-i Mahsusa⁷”, “Öşür⁸”, “Ağnam⁹” vergileri ile bunlar dışında kalan vergiler için ise “Diğer¹⁰” vergiler kategorisi altında verilmeye çalışılmıştır.

2.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Bazargah

⁷ Tanzimat’tan sonra ve Tekâlif-i örfiye vergilerinin artık tek bir başlık altına toplanılması suretiyle, vergiye tabi mükelleflerin emlak, arazi ve yıllık gelirleri dikkate alınarak bir yıldaki elde ettikleri gelirden alınan vergidir. Arşiv kaynaklarında bu vergi “virgü-yi mahsûsa” veya “virgü” adıyla kaydedilirken literatürde “vergi-i mahsusa” olarak da kullanılmaktadır. Söz konusu verginin miktarı öncelikle Maliye Nezareti tarafından eyaletler düzeyinde belirlenmektedir. Her eyalet ise vergi miktarını sırasıyla kaza, mahalle ve köyler arasında pay etmektedir. Bkz.: Abdurrahman Vefik, **Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)**, Maliye Bakanlığı, Ankara 1999, s. 365; Ahmet Tabakoğlu, **Osmanlı Mali Tarihi**, Dergâh yay., İstanbul, 2016, s. 713; Alp Yücel Kaya, & Yücel Terzibaşoğlu, “Tahrir’den Kadastro’ya 1874 İstanbul Emlak Tahriri ve Vergisi “Kadastro Tabir Olunur Tahrir-i Emlak””, **Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi**, 9 (249), s. 25; Mert Cemal Aygün, **Osmanlı Devleti’nde Kazancın Vergilendirilmesi Teşebbüsleri (1907-1914)**, (Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019, s. 33; Mübahat S. Kütükoğlu, “Osmanlı Sosyal ve İktisâdî Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri”, **Belleten**, LIX/225, 1995, s. 411; Tevfik Güran, “Ondokuzuncu Yüzyıl Ortalarında Ödemiş Kasabasının Sosyo-Ekonomik Özellikleri”, **İ.Ü. İktisat Fakültesi Mecmuası**, Ord. Prof. Ömer Lütfi Barkan’a Armağan, XLI/1-4, 1985, s. 317; Tevfik Güran, **Osmanlı Mali İstatistikleri: Bütçeler (1841-1918)**, DİE Tarihi İstatistikler Dizisi, VII, Ankara, 2003, s. 4; Yakup Akkuş, “Osmanlı Maliyesi Literatüründe İhmal Edilmiş Bir Tartışma: Tevzi Defterlerinden Vergi-i Mahsusa’ya Geçiş”, **Tarih Dergisi**, 65, 2017, s. 45.

⁸ Teorik olarak Müslümanlardan 1/10 (onda bir) oranında olmak üzere toprak mahsullerinden elde edilen gelirin bir zekatı olarak alınan zirai bir vergidir ve “onda bir” anlamına gelen uşr (çoğulu a’sâr) kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir. 1925’te “Âşârın İlgası Yerine İkame Edilecek Mahsûlât-ı Arziyye Vergisi Hakkındaki Kanun” ile âşâr uygulaması yürürlükten kaldırılmıştır. Bkz.: Mehmet Erkal, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 97-100; Ahmet Tabakoğlu, “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 100-103; Sadık Albayrak, **Budin Kanunnamesi ve Osmanlı Toprak Meselesi**, Tercüman, 1973, s. 104; Midhat Sertoğlu (Haz.), **Sofyalı Ali Çavuş Kanunnamesi**, Marmara Üniversitesi Yayınları, 1992, s. 12.

⁹ Koyun ve keçi başına alınan, arşiv kayıtlarında resm-i ganem, âdet-i ağnâm şekillerinde de geçen bir vergi türüdür. Tanzimat’tan sonra da bu vergi bazı yeni düzenlemelerle alınmaya devam edilirken 1962’de tamamen kaldırılmıştır. Bkz.: Feridun Emecen, “Ağnam Resmi”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 1, 1998, s. 485-487.

¹⁰ Vergi-i Mahsusa, öşür ve âdet-i ağnâm resmi dışında kalan vergiler için kullanılmıştır. Otlakiye bedeli, resm-i çayır vb. diğer arazi vergileri içermektedir.

Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.10’da verilmiştir.

Tablo 2.10’a göre Bazargah Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 23.320,17 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 14.116,46 kuruşu “Öşür”, 246,63 kuruşu “Ağnam” ve 2.602,00 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 40.285,16 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 83,89 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 50,78 kuruşu “Öşür”, 0,89 kuruşu “Ağnam” ve 9,36 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 144,91 kuruş şeklindedir.

2.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.11’de verilmiştir.

Tablo 2.11’e göre Gelmeriye Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 48.556,78 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 46.014,02 kuruşu “Öşür”, 564,58 kuruşu “Ağnam” ve 4.404,10 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 99.539,47 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 95,21 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 90,22 kuruşu “Öşür”, 1,11 kuruşu “Ağnam” ve 8,64 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 195,18 kuruş şeklindedir.

2.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.12’de verilmiştir.

Tablo 2.12'ye göre Langaza Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 31.414,54 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 16.733,88 kuruşu “Öşür”, 391,60 kuruşu “Ağnam” ve 3.733,95 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 52.273,97 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 94,06 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 50,10 kuruşu “Öşür”, 1,17 kuruşu “Ağnam” ve 11,18 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 156,51 kuruş şeklindedir.

2.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.13'te verilmiştir.

Tablo 2.13'e göre Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 1.833,30 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 2.507,00 kuruşu “Öşür” ve 630,00 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 4.970,30 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 122,22 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 5.167,13 kuruşu “Öşür” ve 42,00 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 331,35 kuruş şeklindedir.

2.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.14'te verilmiştir.

Tablo 2.14'e göre Vardar Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 29.614,64 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 26.842,01 kuruşu

“Öşür”, 575,20 kuruşu “Ağnam” ve 1.215,50 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 58.247,35 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalama göre vergi yükünün dağılımı ise; 82,49 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 74,77 kuruşu “Öşür”, 1,60 kuruşu “Ağnam” ve 3,39 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 162,25 kuruş şeklindedir.

2.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yükü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.15’de verilmiştir.

Tablo 2.15’e göre Vardareyn Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 49.252,25 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 32.654,29 kuruşu “Öşür”, 1.195,28 kuruşu “Ağnam” ve 1.835,00 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 84.936,81 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalama göre vergi yükünün dağılımı ise; 99,50 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 65,97 kuruşu “Öşür”, 2,41 kuruşu “Ağnam” ve 3,71 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 171,59 kuruş şeklindedir.

2.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yükü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.16’da verilmiştir.

Tablo 2.16’ya göre Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 135.213,89 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 106.886,42 kuruşu “Öşür”, 1.766,98 kuruşu “Ağnam” ve 22.318,00 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 266.185,29 kuruş şeklindedir. Hane başına

ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 113,91 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 90,05 kuruşu “Öşür”, 1,49 kuruşu “Ağnam” ve 18,80 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 224,25 kuruş şeklindedir.

2.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.17’de verilmiştir.

Tablo 2.17’ye göre Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 20.439,66 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 21.018,24 kuruşu “Öşür”, 162,13 kuruşu “Ağnam” ve 5.798,78 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 47.418,81 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalama göre vergi yükünün dağılımı ise; 85,17 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 87,58 kuruşu “Öşür”, 0,68 kuruşu “Ağnam” ve 24,16 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 197,58 kuruş şeklindedir.

2.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Vergi Yüğü Genel Dağılımının Nahiyelere Göre Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftliğin 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı Tablo 2.18’de verilmiştir.

Tablo 2.18’ye göre Selanik Kazası çiftliklerinin tamamına ait 1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 339.645,12 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 266.772,32 kuruşu “Öşür”, 4.902,40 kuruşu “Ağnam” ve 42.537,33 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere toplamda 653.857,17 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalama göre vergi yükünün dağılımı ise; 99,37 kuruşu “Vergi-i Mahsusa”, 78,05 kuruşu “Öşür”, 1,43 kuruşu “Ağnam” ve 12,45 kuruşu ise “Diğer” kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 191,30 kuruş şeklindedir.

Tablo 2.10: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	4.515,50	2.552,00	31,90	350,00	7.449,40	44	102,63	58,00	0,73	7,95	169,30
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	3.591,15	3.162,00	49,00	550,00	7.352,15	36	99,75	87,83	1,36	15,28	204,23
3	Bazargah	İstavroz Çiftliği	3.843,95	1.988,20	22,10	1.302,00	7.156,25	32	120,12	62,13	0,69	40,69	223,63
4	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	4.314,80	955,00	58,05	60,00	5.387,85	56	77,05	17,05	1,04	1,07	96,21
5	Bazargah	Tomye Çiftliği	2.623,10	2.469,13	85,58	50,00	5.227,81	32	81,97	77,16	2,67	1,56	163,37
6	Bazargah	Vernaz Çiftliği	1.747,00	1.159,00		120,00	3.026,00	24	72,79	48,29		5,00	126,08
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	1.432,28	852,13		60,00	2.344,41	18	79,57	47,34		3,33	130,25
8	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	764,53	438,00		30,00	1.232,53	12	63,71	36,50		2,50	102,71
9	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	243,83	369,00		60,00	672,83	9	27,09	41,00		6,67	74,76
10	Bazargah	Lance Çiftliği	243,93	172,00		20,00	435,93	15	16,26	11,47		1,33	29,06
Toplam			23.320,07	14.116,46	246,63	2.602,00	40.285,16	278	83,89	50,78	0,89	9,36	144,91

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.11: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	11.309,55	8.779,68	28,15	500,00	20.617,38	81	139,62	108,39	0,35	6,17	254,54
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	9.213,25	6.422,51	45,60	900,00	16.581,36	78	118,12	82,34	0,58	11,54	212,58
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	5.451,50	5.241,25		450,00	11.142,75	41	132,96	127,84		10,98	271,77
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	4.227,53	4.280,25	16,95	300,00	8.824,73	37	114,26	115,68	0,46	8,11	238,51
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.980,55	2.222,00	100,65	30,00	5.333,20	34	87,66	65,35	2,96	0,88	156,86
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	2.214,78	2.231,90		135,00	4.581,68	24	92,28	93,00		5,63	190,90
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	1.436,00	1.767,75	12,00	150,00	3.365,75	18	79,78	98,21	0,67	8,33	186,99
8	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1.437,53	1.297,81		300,00	3.035,34	13	110,58	99,83		23,08	233,49
9	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	877,93	1.217,00	48,00		2.142,93	11	79,81	110,64	4,36		194,81
10	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	1.043,90	1.075,00	12,00		2.130,90	12	86,99	89,58	1,00		177,58
11	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	774,10	1.015,41		80,00	1.869,51	11	70,37	92,31		7,27	169,96
12	Gelmeriye	Grube Çiftliği	308,00	1.373,50	6,75	27,00	1.715,25	17	18,12	80,79	0,40	1,59	100,90
13	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	633,93	717,00		230,00	1.580,93	5	126,79	143,40		46,00	316,19
14	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	812,48	718,50		35,00	1.565,98	15	54,17	47,90		2,33	104,40
15	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	713,90	703,50	35,40	100,00	1.552,80	18	39,66	39,08	1,97	5,56	86,27
16	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	717,38	804,81		18,00	1.540,19	18	39,85	44,71		1,00	85,57
17	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	269,10	458,25	37,50	764,85	1.529,70	5	53,82	91,65	7,50	152,97	305,94
18	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	418,73	892,00	70,00		1.380,73	7	59,82	127,43	10,00		197,25
19	Gelmeriye	Hona Çiftliği	629,58	546,00		130,00	1.305,58	14	44,97	39,00		9,29	93,26
20	Gelmeriye	Marina Çiftliği	372,60	693,38	36,00	75,00	1.176,98	6	62,10	115,56	6,00	12,50	196,16
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	496,80	392,13	75,25	14,25	978,43	5	99,36	78,43	15,05	2,85	195,69
22	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	442,48	312,95		30,00	785,43	4	110,62	78,24		7,50	196,36
23	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	311,50	367,00	17,18		695,68	4	77,88	91,75	4,30	0,00	173,92
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	297,23	338,25		15,00	650,48	3	99,08	112,75	0,00	5,00	216,83

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.11: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
25	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	328,50	275,00			603,50	3	109,50	91,67			201,17
26	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	207,00	334,00		30,00	571,00	3	69,00	111,33		10,00	190,33
27	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	118,00	322,00	18,00		458,00	4	29,50	80,50	4,50		114,50
28	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	100,00	313,75		10,00	423,75	6	16,67	52,29		1,67	70,63
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	154,20	150,94		40,00	345,14	3	51,40	50,31		13,33	115,05
30	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	78,75	208,00		10,00	296,75	3	26,25	69,33		3,33	98,92
31	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik		185,00		30,00	215,00	3		61,67		10,00	71,67
32	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	78,50	120,00			198,50	1	78,50	120,00			198,50
33	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	31,50	158,00			189,50	2	15,75	79,00			94,75
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	70,00	79,50	5,15		154,65	1	70,00	79,50	5,15		154,65
Toplam			48.556,78	46.014,02	564,58	4.404,10	99.539,47	510	95,21	90,22	1,11	8,64	195,18

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.12: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	9.336,08	5.812,30	91,95	1.594,00	16.834,33	84	111,14	69,19	1,09	18,98	200,41
2	Langaza	Belofça Çiftliği	9.923,50	3.391,65	290,95	880,00	14.486,10	89	111,50	38,11	3,27	9,89	162,77
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	5.760,00	2.478,93		425,00	8.663,93	44	130,91	56,34		9,66	196,91
4	Langaza	Top Çiftliği	1.123,45	732,50		150,00	2.005,95	21	53,50	34,88		7,14	95,52
5	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	1.096,90	611,50		120,00	1.828,40	15	73,13	40,77		8,00	121,89
6	Langaza	Yanikköy Çiftliği	1.089,10	665,00		35,00	1.789,10	15	72,61	44,33		2,33	119,27
7	Langaza	Seslova Çiftliği	835,25	534,00			1.369,25	13	64,25	41,08			105,33
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	746,25	522,00	8,70		1.276,95	12	62,19	43,50	0,73		106,41
9	Langaza	Langaza Çiftliği	401,58	618,00		62,50	1.082,08	7	57,37	88,29		8,93	154,58
10	Langaza	Kulgallu Çiftliği	464,50	524,00			988,50	10	46,45	52,40			98,85
11	Langaza	Boşnak Çiftliği	389,13	282,00		75,00	746,13	10	38,91	28,20		7,50	74,61
12	Langaza	Nebet Çiftliği	248,80	275,00		172,45	696,25	4	62,20	68,75		43,11	174,06
13	Langaza	Sekiköy Çiftliği		287,00		220,00	507,00	10		28,70		22,00	50,70
Toplam			31.414,54	16.733,88	391,60	3.733,95	52.273,97	334	94,06	50,10	1,17	11,18	156,51

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 2.13: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)**

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1.833,30	2.507,00		630,00	4.970,30	15	122,22	167,13		42,00	331,35

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.14: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	10.375,00	9.507,75	326,45	400,00	20.609,20	85	122,06	111,86	3,84	4,71	242,46
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	4.124,75	4.058,00	26,00	270,00	8.478,75	60	68,75	67,63	0,43	4,50	141,31
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	4.561,78	3.165,25	1,95	200,00	7.928,98	45	101,37	70,34	0,04	4,44	176,20
4	Vardar	Legathor Çiftliği	2.747,93	2.269,00	36,70	100,00	5.153,63	34	80,82	66,74	1,08	2,94	151,58
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	2.129,00	2.138,13	107,10		4.374,23	25	85,16	85,53	4,28		174,97
6	Vardar	Kermid Çiftliği	1.945,15	851,50			2.796,65	25	77,81	34,06			111,87
7	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	706,30	1.490,75			2.197,05	23	30,71	64,82			95,52
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	659,30	979,75	32,00	50,75	1.721,80	17	38,78	57,63	1,88	2,99	101,28
9	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	690,83	838,25	45,00	50,75	1.624,83	11	62,80	76,20	4,09	4,61	147,71
10	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	661,10	531,00		90,00	1.282,10	12	55,09	44,25		7,50	106,84
11	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	668,50	423,00			1.091,50	8	83,56	52,88			136,44
12	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	345,00	589,63		54,00	988,63	14	24,64	42,12		3,86	70,62
Toplam			29.614,64	26.842,01	575,20	1.215,50	58.247,35	359	82,49	74,77	1,60	3,39	162,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.15: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	7.479,25	3.884,88	77,00	100,00	11.541,13	52	143,83	74,71	1,48	1,92	221,94
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	5.497,63	5.042,61	21,40	90,00	10.651,64	41	134,09	122,99	0,52	2,20	259,80
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	4.705,43	3.940,05			8.645,48	39	120,65	101,03			221,68
4	Vardareyn	Çalı Çiftliği	3.569,58	2.366,25	433,25	300,00	6.669,08	31	115,15	76,33	13,98	9,68	215,13
5	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	3.631,13	2.006,75	41,70	105,00	5.784,58	35	103,75	57,34	1,19	3,00	165,27
6	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	2.546,80	2.454,00	184,50	575,00	5.760,30	26	97,95	94,38	7,10	22,12	221,55
7	Vardareyn	Hızır Çiftliği	2.231,50	2.362,25	65,00	120,00	4.778,75	19	117,45	124,33	3,42	6,32	251,51
8	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	2.938,93	1.476,75	109,95	20,00	4.545,63	29	101,34	50,92	3,79	0,69	156,75
9	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	1.988,05	1.353,50	173,25	195,00	3.709,80	21	94,67	64,45	8,25	9,29	176,66
10	Vardareyn	Cankar Çiftliği	2.728,00	827,50		40,00	3.595,50	30	90,93	27,58		1,33	119,85
11	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1.650,55	760,00		175,00	2.585,55	19	86,87	40,00		9,21	136,08
12	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1.311,00	843,50	15,00	10,00	2.179,50	20	65,55	42,18	0,75	0,50	108,98
13	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	1.519,45	610,25			2.129,70	13	116,88	46,94			163,82
14	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1.061,78	1.014,50		50,00	2.126,28	13	81,68	78,04		3,85	163,56
15	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1.502,00	571,00		30,00	2.103,00	20	75,10	28,55		1,50	105,15
16	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	856,95	681,20	33,00		1.571,15	22	38,95	30,96	1,50		71,42
17	Vardareyn	Viraniçe Çiftliği	734,50	641,50	19,23		1.395,23	13	56,50	49,35	1,48		107,33
18	Vardareyn	Viraniçe Çiftliklerinden Biri	551,13	537,00		25,00	1.113,13	9	61,24	59,67		2,78	123,68
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	556,50	215,00	0,60		772,10	5	111,30	43,00	0,12		154,42
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	439,50	99,00	12,95		551,45	5	87,90	19,80	2,59		110,29
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	285,75	138,00	0,60		424,35	4	71,44	34,50	0,15		106,09
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	235,00	149,55	5,50		390,05	4	58,75	37,39	1,38		97,51
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	220,00	139,50			359,50	5	44,00	27,90			71,90
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	295,00	53,60	1,00		349,60	4	73,75	13,40	0,25		87,40

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.15: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	270,00	52,00			322,00	4	67,50	13,00			80,50
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	180,00	88,75	0,40		269,15	6	30,00	14,79	0,07		44,86
27	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	23,33	224,50			247,83	2	11,67	112,25			123,92
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	123,50	68,75			192,25	2	61,75	34,38			96,13
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	120,00	52,15	0,95		173,10	2	60,00	26,08	0,48		86,55
Toplam			49.252,24	32.654,29	1.195,28	1.835,00	84.936,81	495	99,50	65,97	2,41	3,71	171,59

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.16: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	9.103,00	8.360,00		17.463,00	34.926,00	66	137,92	126,67		264,59	529,18
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	15.057,73	10.752,55	337,73	350,00	26.498,01	131	114,94	82,08	2,58	2,67	202,27
3	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	12.247,18	8.320,85	86,58	380,00	21.034,61	89	137,61	93,49	0,97	4,27	236,34
4	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	9.454,00	7.298,00	464,78	400,00	17.616,78	79	119,67	92,38	5,88	5,06	223,00
5	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8.096,80	8.881,75		310,00	17.288,55	70	115,67	126,88		4,43	246,98
6	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	5.623,00	6.720,50	29,50	70,00	12.443,00	45	124,96	149,34	0,66	1,56	276,51
7	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	6.987,58	4.888,75	119,70	225,00	12.221,03	59	118,43	82,86	2,03	3,81	207,14
8	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	7.859,43	4.000,00	74,10	50,00	11.983,53	68	115,58	58,82	1,09	0,74	176,23
9	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	5.554,00	5.080,00		200,00	10.834,00	55	100,98	92,36		3,64	196,98
10	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	5.248,95	4.191,38	13,35	750,00	10.203,68	32	164,03	130,98	0,42	23,44	318,87
11	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	6.103,00	3.275,43	109,70	350,00	9.838,13	53	115,15	61,80	2,07	6,60	185,63
12	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	4.968,00	3.808,00		150,00	8.926,00	43	115,53	88,56		3,49	207,58
13	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	4.077,43	4.004,63	36,95	120,00	8.239,01	35	116,50	114,42	1,06	3,43	235,40
14	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	3.845,25	4.172,38		150,00	8.167,63	32	120,16	130,39		4,69	255,24
15	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	4.149,40	3.250,50	248,04	200,00	7.847,94	50	82,99	65,01	4,96	4,00	156,96
16	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	3.294,00	2.291,38	18,75	50,00	5.654,13	29	113,59	79,01	0,65	1,72	194,97
17	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	2.646,80	2.467,00		110,00	5.223,80	23	115,08	107,26		4,78	227,12
18	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	2.903,13	1.626,63	7,50		4.537,26	27	107,52	60,25	0,28		168,05
19	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	2.144,55	1.940,55		160,00	4.245,10	27	79,43	71,87		5,93	157,23
20	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	2.098,95	1.800,63	10,50	70,00	3.980,08	21	99,95	85,74	0,50	3,33	189,53
21	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	1.942,75	1.571,06	147,00	250,00	3.910,81	24	80,95	65,46	6,13	10,42	162,95
22	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1.824,25	1.688,75	24,15	120,00	3.657,15	19	96,01	88,88	1,27	6,32	192,48
23	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	1.512,00	1.552,50		85,00	3.149,50	14	108,00	110,89		6,07	224,96
24	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	1.754,25	717,75		150,00	2.622,00	12	146,19	59,81		12,50	218,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.16: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
25	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1.428,00	962,50		50,00	2.440,50	13	109,85	74,04		3,85	187,73
26	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1.735,88	615,25	34,80		2.385,93	21	82,66	29,30	1,66		113,62
27	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	1.633,40	663,00		15,00	2.311,40	18	90,74	36,83		0,83	128,41
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	690,43	493,20	0,45		1.184,08	11	62,77	44,84	0,04		107,64
29	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	476,25	659,00	1,20	30,00	1.166,45	9	52,92	73,22	0,13	3,33	129,61
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	419,50	354,50	1,40	15,00	790,40	7	59,93	50,64	0,20	2,14	112,91
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	200,00	311,50	0,80	30,00	542,30	3	66,67	103,83	0,27	10,00	180,77
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	135,00	166,50		15,00	316,50	2	67,50	83,25		7,50	158,25
Toplam			135.213,89	106.886,42	1.766,98	22.318,00	266.185,29	1187	113,91	90,05	1,49	18,80	224,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.17: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)				
			Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	3.749,50	3.122,46	56,25	3.216,15	10.144,36	35	107,13	89,21	1,61	91,89	289,84
2	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	3.700,13	2.546,05		220,00	6.466,18	33	112,13	77,15		6,67	195,94
3	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	2.200,38	3.214,25		200,00	5.614,63	19	115,81	169,17		10,53	295,51
4	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	1.053,25	3.763,25		190,00	5.006,50	5	210,65	752,65		38,00	1.001,30
5	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	2.416,00	1.768,50	3,00	145,00	4.332,50	30	80,53	58,95	0,10	4,83	144,42
6	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1.140,00	1.308,50		80,00	2.528,50	20	57,00	65,43		4,00	126,43
7	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	531,13	731,50		1.262,63	2.525,26	12	44,26	60,96		105,22	210,44
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	1.194,43	931,00		270,00	2.395,43	12	99,54	77,58		22,50	199,62
9	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1.256,45	940,81	60,00	130,00	2.387,26	14	89,75	67,20	4,29	9,29	170,52
10	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1.162,55	768,88	25,75	50,00	2.007,18	10	116,26	76,89	2,58	5,00	200,72
11	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	506,88	491,00	3,75	10,00	1.011,63	9	56,32	54,56	0,42	1,11	112,40
12	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	309,15	609,50		15,00	933,65	11	28,10	55,41		1,36	84,88
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	385,35	351,04		10,00	746,39	8	48,17	43,88		1,25	93,30
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	471,63	262,50	5,25		739,38	8	58,95	32,81	0,66		92,42
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	362,83	209,00	8,13		579,96	14	25,92	14,93	0,58		41,43
Toplam			20.439,66	21.018,24	162,13	5.798,78	47.418,81	240	85,17	87,58	0,68	24,16	197,58

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.18: Çiftliklerin Nahiyeleere Göre Vergi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Vergi					Hane Sayısı	Vergi (Hane Başına Ortalama)					Kaynak
		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)	
1	Bazargah	23.320,07	14.116,46	246,63	2.602,00	40.285,16	278	83,89	50,78	0,89	9,36	144,91	Tablo 2.10
2	Gelmeriye	48.556,78	46.014,02	564,58	4.404,10	99.539,47	510	95,21	90,22	1,11	8,64	195,18	Tablo 2.11
3	Langaza	31.414,54	16.733,88	391,60	3.733,95	52.273,97	334	94,06	50,10	1,17	11,18	156,51	Tablo 2.12
4	Nefs-i Selanik	1.833,30	2.507,00		630,00	4.970,30	15	122,22	167,13		42,00	331,35	Tablo 2.13
5	Vardar	29.614,64	26.842,01	575,20	1.215,50	58.247,35	359	82,49	74,77	1,60	3,39	162,25	Tablo 2.14
6	Vardareyn	49.252,24	32.654,29	1.195,28	1.835,00	84.936,81	495	99,50	65,97	2,41	3,71	171,59	Tablo 2.15
7	Vardar-ı Kebir	135.213,89	106.886,42	1.766,98	22.318,00	266.185,29	1187	113,91	90,05	1,49	18,80	224,25	Tablo 2.16
8	Vardar-ı Sagir	20.439,66	21.018,24	162,13	5.798,78	47.418,81	240	85,17	87,58	0,68	24,16	197,58	Tablo 2.17
Toplam		339.645,12	266.772,32	4.902,40	42.537,33	653.857,17	3418	99,37	78,05	1,43	12,45	191,30	

3. Çiftliklerin Nahiyelele Göre Gelir Kaynakları ile Vergi Yüklerinin Karşılaştırmalı Dağılımı (1844)

Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynakları ile vergi yüklerinin karşılaştırmalı olarak nahiyelele göre dağılımı, hane başına ortalama değerleri, çiftliklerin vergi yükünün çiftlik gelirlerine oranının nahiyelele göre dağılımları ile vergilerin gelirlerden düşülmesi sonucu çiftliklerin 1844 yılındaki kar/zarar durumları nahiyelele göre verilmeye çalışılacaktır.

3.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.19 ve Tablo 2.20’de verilmiştir.

Tablo 2.19’a göre Bazargah Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %57,99’ünü “Vergi-i Mahsusa”, %35,04’ünü “Öşür”, %0,61’ini “Ağnam” ve %6,46’sını ise “Diğer” vergiler oluşturmaktadır. “Vergi-i Mahsusa”, “Öşür”, “Ağnam” ve “Diğer” vergilerin 1844 yılı Bazargah Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %9,60, %5,81, %0,10 ve %1,07’dir. Buna göre 1844 yılı Bazargah Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %16,58’dir.

Tablo 2.20’ye göre 1844 yılı Bazargah Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 202.732,77 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 729,25 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.21 ve Tablo 2.22’de verilmiştir.

Tablo 2.21’e göre Gelmeriye Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %47,78’ini “Vergi-i Mahsusa”, %46,23’ünü “Öşür”, %0,57’sini “Ağnam” ve %4,42’sini ise “Diğer” vergiler oluşturmaktadır. “Vergi-i Mahsusa”, “Öşür”, “Ağnam” ve “Diğer” vergilerin 1844 yılı Gelmeriye Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %8,74, %8,28, %0,10 ve %0,79’dur. Buna göre 1844 yılı Gelmeriye Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %17,91’dir.

Tablo 2.22’ye göre 1844 yılı Gelmeriye Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirden düşülmesi durumunda toplam kar 456.208,78 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 894,53 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.23 ve Tablo 2.24’te verilmiştir.

Tablo 2.23’e göre Langaza Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %60,10’unu “Vergi-i Mahsusa”, %32,01’ini “Öşür”, %0,75’ini “Ağnam” ve %7,14’ünü ise “Diğer” vergiler oluşturmaktadır. “Vergi-i Mahsusa”, “Öşür”, “Ağnam” ve “Diğer” vergilerin 1844 yılı Langaza Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %10,57, %5,63, %0,13 ve %1,26’dır. Buna göre 1844 yılı Langaza Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %17,59’dur.

Tablo 2.24'e göre 1844 yılı Langaza Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 244.913,98 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 733,28 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.25 ve Tablo 2.26'da verilmiştir.

Tablo 2.25'e göre Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %36,89'unu "Vergi-i Mahsusa", %50,44'ünü "Öşür" ve %12,68'ini ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %5,21, %7,12 ve %1,79'dur. Buna göre 1844 yılı Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %14,12'dir.

Tablo 2.26'ya göre 1844 yılı Nefs-i Selanik Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 30.234,70 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 2.015,65 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.27 ve Tablo 2.28'de verilmiştir.

Tablo 2.27'ye göre Vardar Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %50,84'ünü "Vergi-i Mahsusa", %46,08'ini "Öşür", %0,99'unu "Ağnam" ve %2,09'unu ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür", "Ağnam" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Vardar Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine

oranı ise sırasıyla %8,14, %7,37, %0,16 ve %0,33'dür. Buna göre 1844 yılı Vardar Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %16,00'dır.

Tablo 2.28'e göre 1844 yılı Vardar Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 305.769,48 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 851,73 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.29 ve Tablo 2.30'da verilmiştir.

Tablo 2.29'a göre Vardareyn Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %57,99'unu "Vergi-i Mahsusa", %38,45'ini "Öşür", %1,41'ini "Ağnam" ve %2,16'sını ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür", "Ağnam" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Vardareyn Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %9,38, %6,22, %0,23 ve %0,35'dir. Buna göre 1844 yılı Vardareyn Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %16,18'dir.

Tablo 2.30'a göre 1844 yılı Vardareyn Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 440.121,95 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 889,14 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.31 ve Tablo 2.32'de verilmiştir.

Tablo 2.31'e göre Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %50,80'ini "Vergi-i Mahsusa", %40,15'ini "Öşür", %0,66'ını "Ağnam" ve %8,38'ini ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür", "Ağnam" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %9,27, %7,33, %0,12 ve %1,53'dür. Buna göre 1844 yılı Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %18,26'dır.

Tablo 2.32'ye göre 1844 yılı Vardar-ı Kebir Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 1.191.689,35 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 1.003,95 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.33 ve Tablo 2.34'te verilmiştir.

Tablo 2.33'e göre Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %43,10'unu "Vergi-i Mahsusa", %44,32'ini "Öşür", %0,34'ünü "Ağnam" ve %12,23'ünü ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür", "Ağnam" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %7,32, %7,52, %0,06 ve %2,08'dir. Buna göre 1844 yılı Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %16,98'dir.

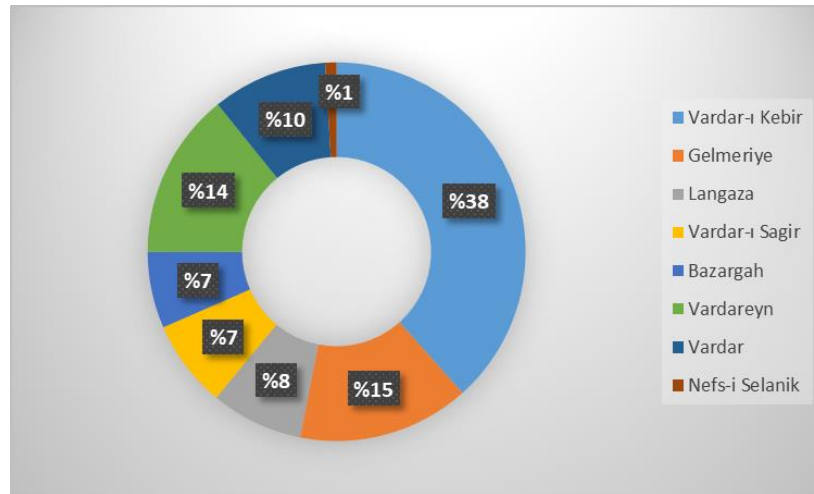
Tablo 2.34'e göre 1844 yılı Vardar-ı Sagir Nahiyesi çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 231.923,04 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 966,35 kuruş olarak tespit edilmiştir.

3.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Gelir Kaynakları ile Vergi Yüklerinin Karşılaştırmalı Genel Dağılımının Nahiyelere Göre Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftliğin 1844 yılına ait gelir kaynaklarının ve vergi yüklerinin nahiyelere göre niceliksel ve oransal dağılımları Tablo 2.35 ve Tablo 2.36’da verilmiştir.

Tablo 2.35’e göre Selanik Kazası çiftliklerinin 1844 yılına ait toplam vergi yükünün %51,94’ünü “Vergi-i Mahsusa”, %40,80’ini “Öşür”, %0,75’ini “Ağnam” ve %6,51’ini ise “Diğer” vergiler oluşturmaktadır. “Vergi-i Mahsusa”, “Öşür”, “Ağnam” ve “Diğer” vergilerin 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %9,04, %6,10, %0,13 ve %1,13’dür. Buna göre 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %17,40’dır.

Tablo 2.36’ya göre 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 3.103.594,05 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 908,01 kuruş olarak tespit edilmiştir. 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam karın nahiyelere göre dağılımı ise Şekil 2.7’de verilmiştir.

Şekil 2.7: Toplam Karın Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 2.36

Tablo 2.19: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	60,62%	34,26%	0,43%	4,70%	100,00%	32.508,00	13,89%	7,85%	0,10%	1,08%	22,92%
2	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	62,03%	35,54%		2,43%	100,00%	5.420,00	14,11%	8,08%		0,55%	22,74%
3	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	36,24%	54,84%		8,92%	100,00%	3.520,00	6,93%	10,48%		1,70%	19,11%
4	Bazargah	Tomye Çiftliği	50,18%	47,23%	1,64%	0,96%	100,00%	29.319,25	8,95%	8,42%	0,29%	0,17%	17,83%
5	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	61,09%	36,35%		2,56%	100,00%	13.350,68	10,73%	6,38%		0,45%	17,56%
6	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	48,84%	43,01%	0,67%	7,48%	100,00%	44.296,50	8,11%	7,14%	0,11%	1,24%	16,60%
7	Bazargah	İstavroz Çiftliği	53,71%	27,78%	0,31%	18,19%	100,00%	44.716,50	8,60%	4,45%	0,05%	2,91%	16,00%
8	Bazargah	Vernaz Çiftliği	57,73%	38,30%		3,97%	100,00%	20.210,00	8,64%	5,73%		0,59%	14,97%
9	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	80,08%	17,73%	1,08%	1,11%	100,00%	44.917,00	9,61%	2,13%	0,13%	0,13%	12,00%
10	Bazargah	Lance Çiftliği	55,96%	39,46%		4,59%	100,00%	4.760,00	5,12%	3,61%		0,42%	9,16%
Toplam			57,89%	35,04%	0,61%	6,46%	100,00%	243.017,93	9,60%	5,81%	0,10%	1,07%	16,58%

Kaynak: Tablo 2.1 ve Tablo 2.10

Tablo 2.20: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	44	7.449,40	169,30	32.508,00	738,82	25.058,60	569,51	22,92%
2	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	12	1.232,53	102,71	5.420,00	451,67	4.187,47	348,96	22,74%
3	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	9	672,83	74,76	3.520,00	391,11	2.847,17	316,35	19,11%
4	Bazargah	Tomye Çiftliği	32	5.227,81	163,37	29.319,25	916,23	24.091,44	752,86	17,83%
5	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	18	2.344,41	130,25	13.350,68	741,70	11.006,27	611,46	17,56%
6	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	36	7.352,15	204,23	44.296,50	1.230,46	36.944,35	1.026,23	16,60%
7	Bazargah	İstavroz Çiftliği	32	7.156,25	223,63	44.716,50	1.397,39	37.560,25	1.173,76	16,00%
8	Bazargah	Vernaz Çiftliği	24	3.026,00	126,08	20.210,00	842,08	17.184,00	716,00	14,97%
9	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	56	5.387,85	96,21	44.917,00	802,09	39.529,15	705,88	12,00%
10	Bazargah	Lance Çiftliği	15	435,93	29,06	4.760,00	317,33	4.324,07	288,27	9,16%
Toplam			278	40.285,16	144,91	243.017,93	874,17	202.732,77	729,25	16,58%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.21: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,97%	56,79%	2,24%		100,00%	2.150,00	40,83%	56,60%	2,23%		99,67%
2	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	56,34%	39,84%		3,82%	100,00%	2.180,00	20,30%	14,36%		1,38%	36,03%
3	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	54,43%	45,57%			100,00%	1.921,88	17,09%	14,31%			31,40%
4	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	17,59%	29,96%	2,45%	50,00%	100,00%	5.302,50	5,07%	8,64%	0,71%	14,42%	28,85%
5	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	54,85%	42,58%	0,14%	2,43%	100,00%	94.214,01	12,00%	9,32%	0,03%	0,53%	21,88%
6	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	39,55%	60,45%			100,00%	911,00	8,62%	13,17%			21,79%
7	Gelmeriye	Marina Çiftliği	31,66%	58,91%	3,06%	6,37%	100,00%	5.752,00	6,48%	12,05%	0,63%	1,30%	20,46%
8	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	55,56%	38,73%	0,28%	5,43%	100,00%	82.965,51	11,10%	7,74%	0,05%	1,08%	19,99%
9	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	48,99%	50,45%	0,56%		100,00%	10.722,50	9,74%	10,03%	0,11%		19,87%
10	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	50,78%	40,08%	7,69%	1,46%	100,00%	4.970,75	9,99%	7,89%	1,51%	0,29%	19,68%
11	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	44,78%	52,75%	2,47%		100,00%	3.670,00	8,49%	10,00%	0,47%		18,96%
12	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	48,34%	48,71%		2,95%	100,00%	24.191,50	9,16%	9,23%		0,56%	18,94%
13	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	45,69%	52,00%		2,31%	100,00%	3.445,50	8,63%	9,82%		0,44%	18,88%
14	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	47,36%	42,76%		9,88%	100,00%	16.265,63	8,84%	7,98%		1,84%	18,66%
15	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	47,91%	48,50%	0,19%	3,40%	100,00%	50.540,50	8,36%	8,47%	0,03%	0,59%	17,46%
16	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	55,89%	41,66%	1,89%	0,56%	100,00%	31.216,00	9,55%	7,12%	0,32%	0,10%	17,08%
17	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	42,67%	52,52%	0,36%	4,46%	100,00%	19.788,50	7,26%	8,93%	0,06%	0,76%	17,01%
18	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	48,92%	47,04%		4,04%	100,00%	67.351,38	8,09%	7,78%		0,67%	16,54%
19	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	41,41%	54,31%		4,28%	100,00%	12.142,06	6,38%	8,36%		0,66%	15,40%
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	51,88%	45,88%		2,24%	100,00%	10.185,00	7,98%	7,05%		0,34%	15,38%
21	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	36,25%	58,49%		5,25%	100,00%	3.725,00	5,56%	8,97%		0,81%	15,33%
22	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	40,10%	45,35%		14,55%	100,00%	10.720,00	5,91%	6,69%		2,15%	14,75%
23	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	30,33%	64,60%	5,07%		100,00%	9.782,50	4,28%	9,12%	0,72%		14,11%
24	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	46,58%	52,25%		1,17%	100,00%	11.123,53	6,45%	7,24%		0,16%	13,85%
25	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	45,26%	51,41%	3,33%		100,00%	1.145,00	6,11%	6,94%	0,45%		13,51%

Tablo 2.21: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
26	Gelmeriye	Hona Çiftliği	48,22%	41,82%		9,96%	100,00%	9.790,00	6,43%	5,58%		1,33%	13,34%
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	44,68%	43,73%		11,59%	100,00%	2.750,00	5,61%	5,49%		1,45%	12,55%
28	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	16,62%	83,38%			100,00%	1.580,00	1,99%	10,00%			11,99%
29	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	25,76%	70,31%	3,93%		100,00%	3.880,00	3,04%	8,30%	0,46%		11,80%
30	Gelmeriye	Grube Çiftliği	17,96%	80,08%	0,39%	1,57%	100,00%	15.647,50	1,97%	8,78%	0,04%	0,17%	10,96%
31	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	23,60%	74,04%		2,36%	100,00%	3.897,50	2,57%	8,05%		0,26%	10,87%
32	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	45,98%	45,31%	2,28%	6,44%	100,00%	14.471,00	4,93%	4,86%	0,24%	0,69%	10,73%
33	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	26,54%	70,09%		3,37%	100,00%	3.792,50	2,08%	5,48%		0,26%	7,82%
34	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik		86,05%		13,95%	100,00%	13.557,50		1,36%		0,22%	1,59%
Toplam			48,78%	46,23%	0,57%	4,42%	100,00%	555.748,25	8,74%	8,28%	0,10%	0,79%	17,91%

Kaynak: Tablo 2.2 ve Tablo 2.11

Tablo 2.22: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11	2.142,93	194,81	2.150,00	195,45	7,07	0,64	99,67%
2	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4	785,43	196,36	2.180,00	545,00	1.394,57	348,64	36,03%
3	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	603,50	201,17	1.921,88	640,63	1.318,38	439,46	31,40%
4	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	5	1.529,70	305,94	5.302,50	1.060,50	3.772,80	754,56	28,85%
5	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	81	20.617,38	254,54	94.214,01	1.163,14	73.596,63	908,60	21,88%
6	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	198,50	198,50	911,00	911,00	712,50	712,50	21,79%
7	Gelmeriye	Marina Çiftliği	6	1.176,98	196,16	5.752,00	958,67	4.575,02	762,50	20,46%
8	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	78	16.581,36	212,58	82.965,51	1.063,66	66.384,15	851,08	19,99%
9	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	12	2.130,90	177,58	10.722,50	893,54	8.591,60	715,97	19,87%
10	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5	978,43	195,69	4.970,75	994,15	3.992,32	798,46	19,68%
11	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	4	695,68	173,92	3.670,00	917,50	2.974,32	743,58	18,96%
12	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	24	4.581,68	190,90	24.191,50	1.007,98	19.609,82	817,08	18,94%
13	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	650,48	216,83	3.445,50	1.148,50	2.795,02	931,67	18,88%
14	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	13	3.035,34	233,49	16.265,63	1.251,20	13.230,29	1.017,71	18,66%
15	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	37	8.824,73	238,51	50.540,50	1.365,96	41.715,77	1.127,45	17,46%
16	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	34	5.333,20	156,86	31.216,00	918,12	25.882,80	761,26	17,08%
17	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	18	3.365,75	186,99	19.788,50	1.099,36	16.422,75	912,38	17,01%
18	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	41	11.142,75	271,77	67.351,38	1.642,72	56.208,63	1.370,94	16,54%
19	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	11	1.869,51	169,96	12.142,06	1.103,82	10.272,55	933,87	15,40%
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15	1.565,98	104,40	10.185,00	679,00	8.619,02	574,60	15,38%
21	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	571,00	190,33	3.725,00	1.241,67	3.154,00	1.051,33	15,33%
22	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	5	1.580,93	316,19	10.720,00	2.144,00	9.139,07	1.827,81	14,75%
23	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	7	1.380,73	197,25	9.782,50	1.397,50	8.401,77	1.200,25	14,11%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.22: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
24	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	18	1.540,19	85,57	11.123,53	617,97	9.583,34	532,41	13,85%
25	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1	154,65	154,65	1.145,00	1.145,00	990,35	990,35	13,51%
26	Gelmeriye	Hona Çiftliği	14	1.305,58	93,26	9.790,00	699,29	8.484,43	606,03	13,34%
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	345,14	115,05	2.750,00	916,67	2.404,86	801,62	12,55%
28	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	2	189,50	94,75	1.580,00	790,00	1.390,50	695,25	11,99%
29	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	4	458,00	114,50	3.880,00	970,00	3.422,00	855,50	11,80%
30	Gelmeriye	Grube Çiftliği	17	1.715,25	100,90	15.647,50	920,44	13.932,25	819,54	10,96%
31	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	6	423,75	70,63	3.897,50	649,58	3.473,75	578,96	10,87%
32	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	18	1.552,80	86,27	14.471,00	803,94	12.918,20	717,68	10,73%
33	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	296,75	98,92	3.792,50	1.264,17	3.495,75	1.165,25	7,82%
34	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	215,00	71,67	13.557,50	4.519,17	13.342,50	4.447,50	1,59%
Toplam			510	99.539,48	195,18	555.748,25	1.089,70	456.208,78	894,53	17,91%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.23: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Langaza	Yanikköy Çiftliği	60,87%	37,17%		1,96%	100,00%	8.420,00	12,93%	7,90%		0,42%	21,25%
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	66,48%	28,61%		4,91%	100,00%	41.211,30	13,98%	6,02%		1,03%	21,02%
3	Langaza	Belofça Çiftliği	68,50%	23,41%	2,01%	6,07%	100,00%	72.172,65	13,75%	4,70%	0,40%	1,22%	20,07%
4	Langaza	Sesleve Çiftliği	58,44%	40,88%	0,68%		100,00%	6.462,00	11,55%	8,08%	0,13%		19,76%
5	Langaza	Seslova Çiftliği	61,00%	39,00%			100,00%	7.180,00	11,63%	7,44%			19,07%
6	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	59,99%	33,44%		6,56%	100,00%	10.365,00	10,58%	5,90%		1,16%	17,64%
7	Langaza	Nebet Çiftliği	35,73%	39,50%		24,77%	100,00%	4.025,00	6,18%	6,83%		4,28%	17,30%
8	Langaza	Kulgallu Çiftliği	46,99%	53,01%			100,00%	5.936,00	7,83%	8,83%			16,65%
9	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	55,46%	34,53%	0,55%	9,47%	100,00%	107.276,00	8,70%	5,42%	0,09%	1,49%	15,69%
10	Langaza	Boşnak Çiftliği	52,15%	37,80%		10,05%	100,00%	4.917,50	7,91%	5,73%		1,53%	15,17%
11	Langaza	Top Çiftliği	56,01%	36,52%		7,48%	100,00%	14.072,50	7,98%	5,21%		1,07%	14,25%
12	Langaza	Langaza Çiftliği	37,11%	57,11%		5,78%	100,00%	7.730,00	5,20%	7,99%		0,81%	14,00%
13	Langaza	Sekiköy Çiftliği		56,61%		43,39%	100,00%	7.420,00		3,87%		2,96%	6,83%
Toplam			60,10%	32,01%	0,75%	7,14%	100,00%	297.187,95	10,57%	5,63%	0,13%	1,26%	17,59%

Kaynak: Tablo 2.3 ve Tablo 2.12

Tablo 2.24: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Langaza	Yanikköy Çiftliği	15	1.789,10	119,27	8.420,00	561,33	6.630,90	442,06	21,25%
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	44	8.663,93	196,91	41.211,30	936,62	32.547,37	739,71	21,02%
3	Langaza	Belofça Çiftliği	89	14.486,10	162,77	72.172,65	810,93	57.686,55	648,16	20,07%
4	Langaza	Sesleve Çiftliği	12	1.276,95	106,41	6.462,00	538,50	5.185,05	432,09	19,76%
5	Langaza	Seslova Çiftliği	13	1.369,25	105,33	7.180,00	552,31	5.810,75	446,98	19,07%
6	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	15	1.828,40	121,89	10.365,00	691,00	8.536,60	569,11	17,64%
7	Langaza	Nebet Çiftliği	4	696,25	174,06	4.025,00	1.006,25	3.328,75	832,19	17,30%
8	Langaza	Kulgallu Çiftliği	10	988,50	98,85	5.936,00	593,60	4.947,50	494,75	16,65%
9	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	84	16.834,33	200,41	107.276,00	1.277,10	90.441,67	1.076,69	15,69%
10	Langaza	Boşnak Çiftliği	10	746,13	74,61	4.917,50	491,75	4.171,37	417,14	15,17%
11	Langaza	Top Çiftliği	21	2.005,95	95,52	14.072,50	670,12	12.066,55	574,60	14,25%
12	Langaza	Langaza Çiftliği	7	1.082,08	154,58	7.730,00	1.104,29	6.647,92	949,70	14,00%
13	Langaza	Sekiköy Çiftliği	10	507,00	50,70	7.420,00	742,00	6.913,00	691,30	6,83%
Toplam			334	52.273,97	156,51	297.187,95	889,78	244.913,98	733,28	17,59%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.25: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	36,89%	50,44%		12,68%	100,00%	35.205,00	5,21%	7,12%		1,79%	14,12%

Kaynak: Tablo 2.4 ve Tablo 2.13

Tablo 2.26: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	15	4.970,30	331,35	35.205,00	2.347,00	30.234,70	2.015,65	14,12%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.27: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	61,25%	38,75%			100,00%	5.862,50	11,40%	7,22%			18,62%
2	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	50,34%	46,13%	1,58%	1,94%	100,00%	120.017,75	8,64%	7,92%	0,27%	0,33%	17,17%
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	48,65%	47,86%	0,31%	3,18%	100,00%	51.037,50	8,08%	7,95%	0,05%	0,53%	16,61%
4	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	51,56%	41,42%		7,02%	100,00%	7.790,00	8,49%	6,82%		1,16%	16,46%
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	57,53%	39,92%	0,02%	2,52%	100,00%	48.503,58	9,41%	6,53%		0,41%	16,35%
6	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	42,52%	51,59%	2,77%	3,12%	100,00%	10.067,50	6,86%	8,33%	0,45%	0,50%	16,14%
7	Vardar	Legathor Çiftliği	53,32%	44,03%	0,71%	1,94%	100,00%	32.773,00	8,38%	6,92%	0,11%	0,31%	15,73%
8	Vardar	Tutiler Çiftliği	48,67%	48,88%	2,45%		100,00%	28.637,25	7,43%	7,47%	0,37%		15,27%
9	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	32,15%	67,85%			100,00%	15.302,50	4,62%	9,74%			14,36%
10	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	38,29%	56,90%	1,86%	2,95%	100,00%	13.044,00	5,05%	7,51%	0,25%	0,39%	13,20%
11	Vardar	Kermid Çiftliği	69,55%	30,45%			100,00%	21.692,50	8,97%	3,93%			12,89%
12	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	34,90%	59,64%		5,46%	100,00%	9.288,75	3,71%	6,35%		0,58%	10,64%
Toplam			50,84%	46,08%	0,99%	2,09%	100,00%	364.016,83	8,14%	7,37%	0,16%	0,33%	16,00%

Kaynak: Tablo 2.5 ve Tablo 2.14

Tablo 2.28: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	8	1.091,50	136,44	5.862,50	732,81	4.771,00	596,38	18,62%
2	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	85	20.609,20	242,46	120.017,75	1.411,97	99.408,55	1.169,51	17,17%
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	60	8.478,75	141,31	51.037,50	850,63	42.558,75	709,31	16,61%
4	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	1.282,10	106,84	7.790,00	649,17	6.507,90	542,33	16,46%
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	45	7.928,98	176,20	48.503,58	1.077,86	40.574,60	901,66	16,35%
6	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	11	1.624,83	147,71	10.067,50	915,23	8.442,67	767,52	16,14%
7	Vardar	Legathor Çiftliği	34	5.153,63	151,58	32.773,00	963,91	27.619,37	812,33	15,73%
8	Vardar	Tutiler Çiftliği	25	4.374,23	174,97	28.637,25	1.145,49	24.263,02	970,52	15,27%
9	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	23	2.197,05	95,52	15.302,50	665,33	13.105,45	569,80	14,36%
10	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	17	1.721,80	101,28	13.044,00	767,29	11.322,20	666,01	13,20%
11	Vardar	Kermid Çiftliği	25	2.796,65	111,87	21.692,50	867,70	18.895,85	755,83	12,89%
12	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	988,63	70,62	9.288,75	663,48	8.300,12	592,87	10,64%
Toplam			359	58.247,35	162,25	364.016,83	1.013,97	305.769,48	851,73	16,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.29: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Vardareyn	Virvaniçe Çiftliklerinden Biri	54,54%	43,36%	2,10%		100,00%	7.075,00	12,11%	9,63%	0,47%		22,21%
2	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	62,77%	34,69%	0,72%	1,82%	100,00%	29.063,50	12,49%	6,90%	0,14%	0,36%	19,90%
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	64,81%	33,66%	0,67%	0,87%	100,00%	60.450,38	12,37%	6,43%	0,13%	0,17%	19,09%
4	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	49,94%	47,71%		2,35%	100,00%	11.670,50	9,10%	8,69%		0,43%	18,22%
5	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	54,43%	45,57%			100,00%	48.865,00	9,63%	8,06%			17,69%
6	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	46,70%	49,43%	1,36%	2,51%	100,00%	27.740,50	8,04%	8,52%	0,23%	0,43%	17,23%
7	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	51,61%	47,34%	0,20%	0,84%	100,00%	62.625,63	8,78%	8,05%	0,03%	0,14%	17,01%
8	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	71,35%	28,65%			100,00%	12.786,50	11,88%	4,77%			16,66%
9	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	61,20%	38,80%			100,00%	2.161,00	10,18%	6,46%			16,64%
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	53,59%	36,48%	4,67%	5,26%	100,00%	22.574,00	8,81%	6,00%	0,77%	0,86%	16,43%
11	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	63,84%	29,39%		6,77%	100,00%	16.265,00	10,15%	4,67%		1,08%	15,90%
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	67,34%	32,52%	0,14%		100,00%	2.709,00	10,55%	5,09%	0,02%		15,66%
13	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	44,21%	42,60%	3,20%	9,98%	100,00%	37.555,00	6,78%	6,53%	0,49%	1,53%	15,34%
14	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	64,65%	32,49%	2,42%	0,44%	100,00%	29.748,75	9,88%	4,96%	0,37%	0,07%	15,28%
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	69,32%	30,13%	0,55%		100,00%	1.134,50	10,58%	4,60%	0,08%		15,26%
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	83,85%	16,15%			100,00%	2.136,00	12,64%	2,43%			15,07%
17	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	84,38%	15,33%	0,29%		100,00%	2.363,00	12,48%	2,27%	0,04%		14,79%
18	Vardareyn	Çalı Çiftliği	53,52%	35,48%	6,50%	4,50%	100,00%	45.596,00	7,83%	5,19%	0,95%	0,66%	14,63%
19	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	60,15%	38,70%	0,69%	0,46%	100,00%	15.104,00	8,68%	5,58%	0,10%	0,07%	14,43%
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	64,24%	35,76%			100,00%	1.337,50	9,23%	5,14%			14,37%
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	66,88%	32,97%	0,15%		100,00%	2.029,50	8,87%	4,37%	0,02%		13,26%
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	79,70%	17,95%	2,35%		100,00%	4.159,00	10,57%	2,38%	0,31%		13,26%
23	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	71,42%	27,15%		1,43%	100,00%	16.058,50	9,35%	3,56%		0,19%	13,10%
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	60,25%	38,34%	1,41%		100,00%	2.984,00	7,88%	5,01%	0,18%		13,07%
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	72,08%	27,85%	0,08%		100,00%	6.002,00	9,27%	3,58%	0,01%		12,86%
26	Vardareyn	Cankar Çiftliği	75,87%	23,01%		1,11%	100,00%	28.894,50	9,44%	2,86%		0,14%	12,44%
27	Vardareyn	Virvaniçe Çiftliği	52,64%	45,98%	1,38%		100,00%	11.638,00	6,31%	5,51%	0,17%		11,99%
28	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	9,41%	90,59%			100,00%	2.255,00	1,03%	9,96%			10,99%
29	Vardareyn	Virvaniçe Çiftliklerinden Biri	49,51%	48,24%		2,25%	100,00%	12.077,50	4,56%	4,45%		0,21%	9,22%
Toplam			57,99%	38,45%	1,41%	2,16%	100,00%	525.058,76	9,38%	6,22%	0,23%	0,35%	16,18%

Kaynak: Tablo 2.6 ve Tablo 2.15

Tablo 2.30: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Vardareyn	Vırlanıçe Çiftliklerinden Biri	22	1.571,15	71,42	7.075,00	321,59	5.503,85	250,18	22,21%
2	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	35	5.784,58	165,27	29.063,50	830,39	23.278,92	665,11	19,90%
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	52	11.541,13	221,94	60.450,38	1.162,51	48.909,25	940,56	19,09%
4	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	13	2.126,28	163,56	11.670,50	897,73	9.544,22	734,17	18,22%
5	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	39	8.645,48	221,68	48.865,00	1.252,95	40.219,52	1.031,27	17,69%
6	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	19	4.778,75	251,51	27.740,50	1.460,03	22.961,75	1.208,51	17,23%
7	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	41	10.651,64	259,80	62.625,63	1.527,45	51.973,99	1.267,66	17,01%
8	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	13	2.129,70	163,82	12.786,50	983,58	10.656,80	819,75	16,66%
9	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	5	359,50	71,90	2.161,00	432,20	1.801,50	360,30	16,64%
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	21	3.709,80	176,66	22.574,00	1.074,95	18.864,20	898,30	16,43%
11	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	19	2.585,55	136,08	16.265,00	856,05	13.679,45	719,97	15,90%
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	4	424,35	106,09	2.709,00	677,25	2.284,65	571,16	15,66%
13	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	26	5.760,30	221,55	37.555,00	1.444,42	31.794,70	1.222,87	15,34%
14	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	29	4.545,63	156,75	29.748,75	1.025,82	25.203,12	869,07	15,28%
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	2	173,10	86,55	1.134,50	567,25	961,40	480,70	15,26%
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	4	322,00	80,50	2.136,00	534,00	1.814,00	453,50	15,07%
17	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	4	349,60	87,40	2.363,00	590,75	2.013,40	503,35	14,79%
18	Vardareyn	Çalı Çiftliği	31	6.669,08	215,13	45.596,00	1.470,84	38.926,92	1.255,71	14,63%
19	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	20	2.179,50	108,98	15.104,00	755,20	12.924,50	646,23	14,43%
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	2	192,25	96,13	1.337,50	668,75	1.145,25	572,63	14,37%
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	6	269,15	44,86	2.029,50	338,25	1.760,35	293,39	13,26%
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	5	551,45	110,29	4.159,00	831,80	3.607,55	721,51	13,26%
23	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	20	2.103,00	105,15	16.058,50	802,93	13.955,50	697,78	13,10%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.30: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	4	390,05	97,51	2.984,00	746,00	2.593,95	648,49	13,07%
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	5	772,10	154,42	6.002,00	1.200,40	5.229,90	1.045,98	12,86%
26	Vardareyn	Cankar Çiftliği	30	3.595,50	119,85	28.894,50	963,15	25.299,00	843,30	12,44%
27	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliği	13	1.395,23	107,33	11.638,00	895,23	10.242,77	787,91	11,99%
28	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2	247,83	123,92	2.255,00	1.127,50	2.007,17	1.003,59	10,99%
29	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	9	1.113,13	123,68	12.077,50	1.341,94	10.964,37	1.218,26	9,22%
Toplam			495	84.936,81	171,59	525.058,76	1.060,72	440.121,95	889,14	16,18%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.31: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	26,06%	23,94%		50,00%	100,00%	90.436,50	10,07%	9,24%		19,31%	38,62%
2	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	66,91%	27,37%		5,72%	100,00%	11.045,50	15,88%	6,50%		1,36%	23,74%
3	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	51,44%	41,08%	0,13%	7,35%	100,00%	53.246,75	9,86%	7,87%	0,03%	1,41%	19,16%
4	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	58,51%	39,44%		2,05%	100,00%	13.286,50	10,75%	7,24%		0,38%	18,37%
5	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	49,88%	46,18%	0,66%	3,28%	100,00%	20.025,60	9,11%	8,43%	0,12%	0,60%	18,26%
6	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	65,59%	33,38%	0,62%	0,42%	100,00%	66.290,00	11,86%	6,03%	0,11%	0,08%	18,08%
7	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	50,52%	45,71%		3,77%	100,00%	23.557,00	9,10%	8,24%		0,68%	18,02%
8	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	49,49%	48,61%	0,45%	1,46%	100,00%	46.062,25	8,85%	8,69%	0,08%	0,26%	17,89%
9	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	55,66%	42,66%		1,68%	100,00%	50.476,00	9,84%	7,54%		0,30%	17,68%
10	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	45,19%	54,01%	0,24%	0,56%	100,00%	70.401,00	7,99%	9,55%	0,04%	0,10%	17,67%
11	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	51,26%	46,89%		1,85%	100,00%	61.839,00	8,98%	8,21%		0,32%	17,52%
12	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	42,65%	52,61%		4,74%	100,00%	1.835,00	7,36%	9,07%		0,82%	17,25%
13	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	52,74%	45,24%	0,26%	1,76%	100,00%	23.110,75	9,08%	7,79%	0,05%	0,30%	17,22%
14	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	48,01%	49,29%		2,70%	100,00%	18.295,00	8,26%	8,49%		0,46%	17,22%
15	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	46,83%	51,37%		1,79%	100,00%	100.716,25	8,04%	8,82%		0,31%	17,17%
16	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	50,67%	47,23%		2,11%	100,00%	30.584,50	8,65%	8,07%		0,36%	17,08%
17	Vardar-ı Kebir	Balbehor Çiftliği	58,22%	39,56%	0,41%	1,81%	100,00%	123.240,00	9,94%	6,75%	0,07%	0,31%	17,07%
18	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	47,08%	51,08%		1,84%	100,00%	48.178,25	7,98%	8,66%		0,31%	16,95%
19	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	56,83%	40,58%	1,27%	1,32%	100,00%	158.516,00	9,50%	6,78%	0,21%	0,22%	16,72%
20	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	57,18%	40,00%	0,98%	1,84%	100,00%	73.115,50	9,56%	6,69%	0,16%	0,31%	16,71%
21	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	58,26%	40,53%	0,33%	0,88%	100,00%	34.138,15	9,65%	6,71%	0,05%	0,15%	16,56%
22	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	53,07%	44,85%	0,18%	1,90%	100,00%	4.783,00	8,77%	7,41%	0,03%	0,31%	16,53%
23	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	53,66%	41,43%	2,64%	2,27%	100,00%	108.865,50	8,68%	6,70%	0,43%	0,37%	16,18%
24	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	40,83%	56,50%	0,10%	2,57%	100,00%	7.435,00	6,41%	8,86%	0,02%	0,40%	15,69%
25	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	49,68%	40,17%	3,76%	6,39%	100,00%	24.945,13	7,79%	6,30%	0,59%	1,00%	15,68%
26	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	52,87%	41,42%	3,16%	2,55%	100,00%	50.822,50	8,16%	6,40%	0,49%	0,39%	15,44%
27	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	36,88%	57,44%	0,15%	5,53%	100,00%	3.537,00	5,65%	8,81%	0,02%	0,85%	15,33%
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	58,31%	41,65%	0,04%		100,00%	7.728,63	8,93%	6,38%	0,01%		15,32%
29	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	70,67%	28,68%		0,65%	100,00%	15.094,63	10,82%	4,39%		0,10%	15,31%

Tablo 2.31: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
30	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	63,98%	35,85%	0,17%		100,00%	30.989,00	9,37%	5,25%	0,02%		14,64%
31	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	62,03%	33,29%	1,12%	3,56%	100,00%	67.622,75	9,03%	4,84%	0,16%	0,52%	14,55%
32	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	72,75%	25,79%	1,46%		100,00%	17.656,00	9,83%	3,48%	0,20%		13,51%
Toplam			50,80%	40,15%	0,66%	8,38%	100,00%	1.457.874,64	9,27%	7,33%	0,12%	1,53%	18,26%

Kaynak: Tablo 2.7 ve Tablo 2.16

Tablo 2.32: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	66	34.926,00	529,18	90.436,50	1.370,25	55.510,50	841,07	38,62%
2	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	12	2.622,00	218,50	11.045,50	920,46	8.423,50	701,96	23,74%
3	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	32	10.203,68	318,87	53.246,75	1.663,96	43.043,07	1.345,10	19,16%
4	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	13	2.440,50	187,73	13.286,50	1.022,04	10.846,00	834,31	18,37%
5	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	19	3.657,15	192,48	20.025,60	1.053,98	16.368,45	861,50	18,26%
6	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	68	11.983,53	176,23	66.290,00	974,85	54.306,47	798,62	18,08%
7	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	27	4.245,10	157,23	23.557,00	872,48	19.311,90	715,26	18,02%
8	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	35	8.239,01	235,40	46.062,25	1.316,06	37.823,24	1.080,66	17,89%
9	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	43	8.926,00	207,58	50.476,00	1.173,86	41.550,00	966,28	17,68%
10	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	45	12.443,00	276,51	70.401,00	1.564,47	57.958,00	1.287,96	17,67%
11	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	55	10.834,00	196,98	61.839,00	1.124,35	51.005,00	927,36	17,52%
12	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	2	316,50	158,25	1.835,00	917,50	1.518,50	759,25	17,25%
13	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	21	3.980,08	189,53	23.110,75	1.100,51	19.130,67	910,98	17,22%
14	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	14	3.149,50	224,96	18.295,00	1.306,79	15.145,50	1.081,82	17,22%
15	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	70	17.288,55	246,98	100.716,25	1.438,80	83.427,70	1.191,82	17,17%
16	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	23	5.223,80	227,12	30.584,50	1.329,76	25.360,70	1.102,64	17,08%
17	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	89	21.034,61	236,34	123.240,00	1.384,72	102.205,39	1.148,38	17,07%
18	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	32	8.167,63	255,24	48.178,25	1.505,57	40.010,62	1.250,33	16,95%
19	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	131	26.498,01	202,27	158.516,00	1.210,05	132.017,99	1.007,77	16,72%
20	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	59	12.221,03	207,14	73.115,50	1.239,25	60.894,47	1.032,11	16,71%
21	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	29	5.654,13	194,97	34.138,15	1.177,18	28.484,02	982,21	16,56%
22	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	7	790,40	112,91	4.783,00	683,29	3.992,60	570,37	16,53%
23	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	79	17.616,78	223,00	108.865,50	1.378,04	91.248,72	1.155,05	16,18%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.32: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
24	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	9	1.166,45	129,61	7.435,00	826,11	6.268,55	696,51	15,69%
25	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	24	3.910,81	162,95	24.945,13	1.039,38	21.034,32	876,43	15,68%
26	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	50	7.847,94	156,96	50.822,50	1.016,45	42.974,56	859,49	15,44%
27	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	3	542,30	180,77	3.537,00	1.179,00	2.994,70	998,23	15,33%
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	11	1.184,08	107,64	7.728,63	702,60	6.544,55	594,96	15,32%
29	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	18	2.311,40	128,41	15.094,63	838,59	12.783,23	710,18	15,31%
30	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	27	4.537,26	168,05	30.989,00	1.147,74	26.451,74	979,69	14,64%
31	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	53	9.838,13	185,63	67.622,75	1.275,90	57.784,62	1.090,28	14,55%
32	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	21	2.385,93	113,62	17.656,00	840,76	15.270,07	727,15	13,51%
Toplam			1187	266.185,29	224,25	1.457.874,64	1.228,20	1.191.689,35	1.003,95	18,26%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.33: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
			Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	21,03%	28,97%		50,00%	100,00%	4.741,50	11,20%	15,43%		26,63%	53,26%
2	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	36,96%	30,78%	0,55%	31,70%	100,00%	41.850,13	8,96%	7,46%	0,13%	7,68%	24,24%
3	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	49,86%	38,87%		11,27%	100,00%	14.250,00	8,38%	6,53%		1,89%	16,81%
4	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	55,76%	40,82%	0,07%	3,35%	100,00%	26.724,00	9,04%	6,62%	0,01%	0,54%	16,21%
5	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	57,22%	39,37%		3,40%	100,00%	40.342,00	9,17%	6,31%		0,55%	16,03%
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	51,63%	47,03%		1,34%	100,00%	4.668,35	8,25%	7,52%		0,21%	15,99%
7	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	45,09%	51,75%		3,16%	100,00%	15.825,00	7,20%	8,27%		0,51%	15,98%
8	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	52,63%	39,41%	2,51%	5,45%	100,00%	15.015,62	8,37%	6,27%	0,40%	0,87%	15,90%
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	63,79%	35,50%	0,71%		100,00%	4.688,00	10,06%	5,60%	0,11%		15,77%
10	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	39,19%	57,25%		3,56%	100,00%	37.307,00	5,90%	8,62%		0,54%	15,05%
11	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	33,11%	65,28%		1,61%	100,00%	6.269,50	4,93%	9,72%		0,24%	14,89%
12	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	57,92%	38,31%	1,28%	2,49%	100,00%	14.115,25	8,24%	5,45%	0,18%	0,35%	14,22%
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	50,11%	48,54%	0,37%	0,99%	100,00%	7.515,00	6,74%	6,53%	0,05%	0,13%	13,46%
14	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	21,04%	75,17%		3,80%	100,00%	39.587,50	2,66%	9,51%		0,48%	12,65%
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	62,56%	36,04%	1,40%		100,00%	6.443,00	5,63%	3,24%	0,13%		9,00%
Toplam			43,10%	44,32%	0,34%	12,23%	100,00%	279.341,85	7,32%	7,52%	0,06%	2,08%	16,98%

Kaynak: Tablo 2.8 ve Tablo 2.17

Tablo 2.34: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı
1	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12	2.525,26	210,44	4.741,50	395,13	2.216,24	184,69	53,26%
2	Vardar-ı Sagir	Vardaroğça Çiftliği	35	10.144,36	289,84	41.850,13	1.195,72	31.705,77	905,88	24,24%
3	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	12	2.395,43	199,62	14.250,00	1.187,50	11.854,57	987,88	16,81%
4	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	30	4.332,50	144,42	26.724,00	890,80	22.391,50	746,38	16,21%
5	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	33	6.466,18	195,94	40.342,00	1.222,48	33.875,82	1.026,54	16,03%
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	8	746,39	93,30	4.668,35	583,54	3.921,96	490,25	15,99%
7	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	20	2.528,50	126,43	15.825,00	791,25	13.296,50	664,83	15,98%
8	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	2.387,26	170,52	15.015,62	1.072,54	12.628,36	902,03	15,90%
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8	739,38	92,42	4.688,00	586,00	3.948,62	493,58	15,77%
10	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	19	5.614,63	295,51	37.307,00	1.963,53	31.692,37	1.668,02	15,05%
11	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	11	933,65	84,88	6.269,50	569,95	5.335,85	485,08	14,89%
12	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	10	2.007,18	200,72	14.115,25	1.411,53	12.108,07	1.210,81	14,22%
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	9	1.011,63	112,40	7.515,00	835,00	6.503,37	722,60	13,46%
14	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	5	5.006,50	1.001,30	39.587,50	7.917,50	34.581,00	6.916,20	12,65%
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	14	579,96	41,43	6.443,00	460,21	5.863,04	418,79	9,00%
Toplam			240	47.418,81	197,58	279.341,85	1.163,92	231.923,04	966,35	16,98%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 2.35: Çiftliklerin Gelir Kaynaklarının ve Vergi Yüklerinin Nahiyelere Göre Oransal Dağılımı (1844)

	Nahiye	Vergi (Kuruş)					Vergi (%)					Toplam Gelir (Kuruş)	Toplam Gelir İçerisinde Verginin Payı (%)				
		Vergi-i Mahsusa (Kuruş)	Öşür (Kuruş)	Ağnam (Kuruş)	Diğer (Kuruş)	Toplam (Kuruş)	Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam		Vergi-i Mahsusa	Öşür	Ağnam	Diğer	Toplam
1	Vardar-ı Kebir	135.213,89	106.886,42	1.766,98	22.318,00	266.185,29	50,80%	40,15%	0,66%	8,38%	100,00%	1.457.874,64	9,27%	7,33%	0,12%	1,53%	18,26%
2	Gelmeriye	48.556,78	46.014,02	564,58	4.404,10	99.539,47	48,78%	46,23%	0,57%	4,42%	100,00%	555.748,25	8,74%	8,28%	0,10%	0,79%	17,91%
3	Langaza	31.414,54	16.733,88	391,60	3.733,95	52.273,97	60,10%	32,01%	0,75%	7,14%	100,00%	297.187,95	10,57%	5,63%	0,13%	1,26%	17,59%
4	Vardar-ı Sagir	20.439,66	21.018,24	162,13	5.798,78	47.418,81	43,10%	44,32%	0,34%	12,23%	100,00%	279.341,85	7,32%	7,52%	0,06%	2,08%	16,98%
5	Bazargah	23.320,07	14.116,46	246,63	2.602,00	40.285,16	57,89%	35,04%	0,61%	6,46%	100,00%	243.017,93	9,60%	5,81%	0,10%	1,07%	16,58%
6	Vardareyn	49.252,24	32.654,29	1.195,28	1.835,00	84.936,81	57,99%	38,45%	1,41%	2,16%	100,00%	525.058,76	9,38%	6,22%	0,23%	0,35%	16,18%
7	Vardar	29.614,64	26.842,01	575,20	1.215,50	58.247,35	50,84%	46,08%	0,99%	2,09%	100,00%	364.016,83	8,14%	7,37%	0,16%	0,33%	16,00%
8	Nefs-i Selanik	1.833,30	2.507,00		630,00	4.970,30	36,89%	50,44%		12,68%	100,00%	35.205,00	5,21%	7,12%		1,79%	14,12%
	Toplam	339.645,12	266.772,32	4.902,40	42.537,33	653.857,17	51,94%	40,80%	0,75%	6,51%	100,00%	3.757.451,21	9,04%	7,10%	0,13%	1,13%	17,40%

Kaynak: Tablo 2.9 ve Tablo 2.18

Tablo 2.36: Çiftliklerin Gelir ve Vergi Yüğü Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hane Sayısı	Toplam Vergi (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Vergi (Kuruş)	Toplam Gelir (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Gelir (Kuruş)	Kar/Zarar (Kuruş)	Hane Başına Ortalama Kar/Zarar (Kuruş)	Gelir İçerisindeki Verginin Payı	Kaynak
1	Vardar-ı Kebir	1187	266.185,29	224,25	1.457.874,64	1.228,20	1.191.689,35	1.003,95	18,26%	Tablo 2.7 ve Tablo 2.16
2	Gelmeriye	510	99.539,48	195,18	555.748,25	1.089,70	456.208,78	894,53	17,91%	Tablo 2.2 ve Tablo 2.11
3	Langaza	334	52.273,97	156,51	297.187,95	889,78	244.913,98	733,28	17,59%	Tablo 2.3 ve Tablo 2.12
4	Vardar-ı Sagir	240	47.418,81	197,58	279.341,85	1.163,92	231.923,04	966,35	16,98%	Tablo 2.8 ve Tablo 2.17
5	Bazargah	278	40.285,16	144,91	243.017,93	874,17	202.732,77	729,25	16,58%	Tablo 2.1 ve Tablo 2.10
6	Vardareyn	495	84.936,81	171,59	525.058,76	1.060,72	440.121,95	889,14	16,18%	Tablo 2.6 ve Tablo 2.15
7	Vardar	359	58.247,35	162,25	364.016,83	1.013,97	305.769,48	851,73	16,00%	Tablo 2.5 ve Tablo 2.14
8	Nefs-i Selanik	15	4.970,30	331,35	35.205,00	2.347,00	30.234,70	2.015,65	14,12%	Tablo 2.4 ve Tablo 2.13
	Toplam	3418	653.857,17	191,30	3.757.451,21	1.099,31	3.103.594,05	908,01	17,40%	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİNDE

ZİRAİ ÜRETİM VE ZİRAİ ÜRÜN FİYATLARI (1844)

1. Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin nahiyelerine göre 1844 yılında zirai üretim gelirlerini; Alef¹, bakla, burçak, çavdar, erzen², fasulye, hınta³, mercimek, mısır, nohut, pelid kozası, susam ve şair⁴ vb. zirai ürünlerin üretiminden doğan gelirler oluşturmaktadır. Çiftliklerdeki “Hisse Gelirleri”nin tamamına yakını bu gelirlerden oluşmaktadır. Bu kısımda nahiyelere göre zirai üretimden doğan gelirlerin dağılımı verilmeye çalışılacaktır.

1.1. Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1’e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi dahilinde bulunan 10 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 116.273,15 kuruş olup bu gelir %20,68 oranı Mudye Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

¹ Hayvan yemi.

² Darı.

³ Buğday.

⁴ Arpa.

Tablo 3.1: Bazargah Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	24.040,00	20,68%
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	23.150,00	19,91%
3	Bazargah	İstavroz Çiftliği	19.882,00	17,10%
4	Bazargah	Tomye Çiftliği	18.171,25	15,63%
5	Bazargah	Vernaz Çiftliği	10.840,00	9,32%
6	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	8.130,00	6,99%
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	4.160,00	3,58%
8	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	3.690,00	3,17%
9	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	2.490,00	2,14%
10	Bazargah	Lance Çiftliği	1.720,00	1,48%
Toplam			116.273,25	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.2. Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.2’de verilmiştir.

Tablo 3.2’ye göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi dahilinde bulunan 34 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 438.805,61 kuruş olup bu gelir %18,59 oranında Bortarye Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.2: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	81.552,50	18,59%
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	59.457,50	13,55%
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	52.412,50	11,94%
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	37.770,00	8,61%
5	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	22.014,00	5,02%
6	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	19.525,00	4,45%
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	17.425,00	3,97%
8	Gelmeriye	Grube Çiftliği	13.735,00	3,13%
9	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12.753,13	2,91%
10	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12.080,00	2,75%
11	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	10.710,00	2,44%
12	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	10.064,06	2,29%
13	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	8.920,00	2,03%
14	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	7.968,05	1,82%
15	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	7.170,00	1,63%
16	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7.080,00	1,61%
17	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	6.930,00	1,58%
18	Gelmeriye	Marina Çiftliği	6.583,75	1,50%
19	Gelmeriye	Hona Çiftliği	5.420,00	1,24%
20	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	4.382,50	1,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.2: Gelmeriye Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3.806,25	0,87%
22	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	3.670,00	0,84%
23	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3.340,00	0,76%
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3.232,50	0,74%
25	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	3.220,00	0,73%
26	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3.032,00	0,69%
27	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	2.987,50	0,68%
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.750,00	0,63%
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.040,00	0,46%
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1.820,00	0,41%
31	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	1.530,00	0,35%
32	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1.509,38	0,34%
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1.120,00	0,26%
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	795,00	0,18%
Toplam			438.805,61	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.3. Langaza Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.3’te verilmiştir.

Tablo 3.3’e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi dahilinde bulunan 13 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 147.869,25 kuruş olup bu gelir %32,59 oranında Varest-i Sagir Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.3: Langaza Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	48.197,50	32,59%
2	Langaza	Belofça Çiftliği	25.780,00	17,43%
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	23.601,75	15,96%
4	Langaza	Top Çiftliği	7.325,00	4,95%
5	Langaza	Yanikköy Çiftliği	6.650,00	4,50%
6	Langaza	Langaza Çiftliği	6.180,00	4,18%
7	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	6.115,00	4,14%
8	Langaza	Seslova Çiftliği	5.340,00	3,61%
9	Langaza	Sesleve Çiftliği	5.220,00	3,53%
10	Langaza	Kulgallı Çiftliği	5.020,00	3,39%
11	Langaza	Sekiköy Çiftliği	2.870,00	1,94%
12	Langaza	Boşnak Çiftliği	2.820,00	1,91%
13	Langaza	Nebet Çiftliği	2.750,00	1,86%
Toplam			147.869,25	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.4. Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.4’te verilmiştir.

Tablo 3.4’e göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi dahilinde bulunan 1 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 25.070,00 kuruş olup bu gelir %100,00 oranında Cedid Kavaklı Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.4: Nefs-i Selanik Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	25.070,00	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.5. Vardar Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.5’te verilmiştir.

Tablo 3.5’e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi dahilinde bulunan 12 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 258.380,00 kuruş olup bu gelir %35,45 oranında Kadıköyü Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.5: Vardar Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	91.607,50	35,45%
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	40.467,50	15,66%
3	Vardar	Kayalu ve Cakra Çiftlikleri	31.390,00	12,15%
4	Vardar	Tutiler Çiftliği	21.381,25	8,28%
5	Vardar	Legathor Çiftliği	19.000,00	7,35%
6	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	14.907,50	5,77%
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	9.797,50	3,79%
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	8.382,50	3,24%
9	Vardar	Kermid Çiftliği	6.160,00	2,38%
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5.896,25	2,28%
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5.160,00	2,00%
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	4.230,00	1,64%
Toplam			258.380,00	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.6. Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.6’da verilmiştir.

Tablo 3.6’ya göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi dahilinde bulunan 29 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 273.239,18 kuruş olup bu gelir %13,32 oranında Babaköy Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.6: Vardareyn Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	36.405,00	13,32%
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	35.260,63	12,90%
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	28.318,75	10,36%
4	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	24.540,00	8,98%
5	Vardareyn	Çalı Çiftliği	23.662,50	8,66%
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	19.200,00	7,03%
7	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	18.372,50	6,72%
8	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	13.535,00	4,95%
9	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	10.180,00	3,73%
10	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	8.410,00	3,08%
11	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7.600,00	2,78%
12	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	6.732,50	2,46%
13	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	6.700,00	2,45%
14	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliği	6.098,80	2,23%
15	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	5.867,50	2,15%
16	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	5.280,00	1,93%
17	Vardareyn	Cankar Çiftliği	3.520,00	1,29%
18	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.185,00	0,80%
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	1.915,00	0,70%
20	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1.820,00	0,67%
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	1.340,00	0,49%
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	1.320,00	0,48%
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	1.315,00	0,48%
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	865,00	0,32%
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	750,00	0,27%
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	657,50	0,24%
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	487,50	0,18%
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	476,00	0,17%
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	425,00	0,16%
Toplam			273.239,18	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.7. Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.7’de verilmiştir.

Tablo 3.7’ye göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi dahilinde bulunan 32 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 1.017.191,88 kuruş olup bu gelir %10,41 oranında Gedeher Çiftliği’nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.7: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Vardar-ı Kebir	Gedeher Çiftliği	105.907,50	10,41%
2	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85.167,50	8,37%
3	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	83.600,00	8,22%
4	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	82.825,00	8,14%
5	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	72.980,00	7,17%
6	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	67.062,50	6,59%
7	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	50.800,00	4,99%
8	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	47.962,50	4,72%
9	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	41.913,75	4,12%
10	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	40.428,75	3,97%
11	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	40.000,00	3,93%
12	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	33.856,25	3,33%
13	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	33.615,00	3,30%
14	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	31.376,25	3,08%
15	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	31.080,00	3,06%
16	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	22.920,00	2,25%
17	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	18.393,75	1,81%
18	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	18.187,50	1,79%
19	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	15.710,63	1,54%
20	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	15.525,00	1,53%
21	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	13.276,25	1,31%
22	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	12.397,50	1,22%
23	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	9.025,00	0,89%
24	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	8.901,25	0,88%
25	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	7.177,50	0,71%
26	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	6.400,00	0,63%
27	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	4.902,50	0,48%
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	4.005,00	0,39%
29	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	3.815,00	0,38%
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	3.380,00	0,33%
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	3.015,00	0,30%
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	1.585,00	0,16%
		Toplam	1.017.191,88	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.8. Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı Tablo 3.8'de verilmiştir.

Tablo 3.8'e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi dahilinde bulunan 15 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 205.752,85 kuruş olup bu gelir %18,29 oranında Topçu Çiftliği'nden sağlanmaktadır.

Tablo 3.8: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Dahilindeki Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirleri Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Toplam (Kuruş)	%
1	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	37.632,50	18,29%
2	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	32.142,50	15,62%
3	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	29.255,63	14,22%
4	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	23.550,00	11,45%
5	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	17.295,00	8,41%
6	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	13.085,00	6,36%
7	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	9.408,13	4,57%
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	9.310,00	4,52%
9	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	7.688,75	3,74%
10	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7.255,00	3,53%
11	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	6.095,00	2,96%
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4.860,00	2,36%
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	3.510,35	1,71%
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.625,00	1,28%
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2.040,00	0,99%
Toplam			205.752,85	100,00%

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

1.9. Selanik Kazası Çiftliklerinin Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelerine Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

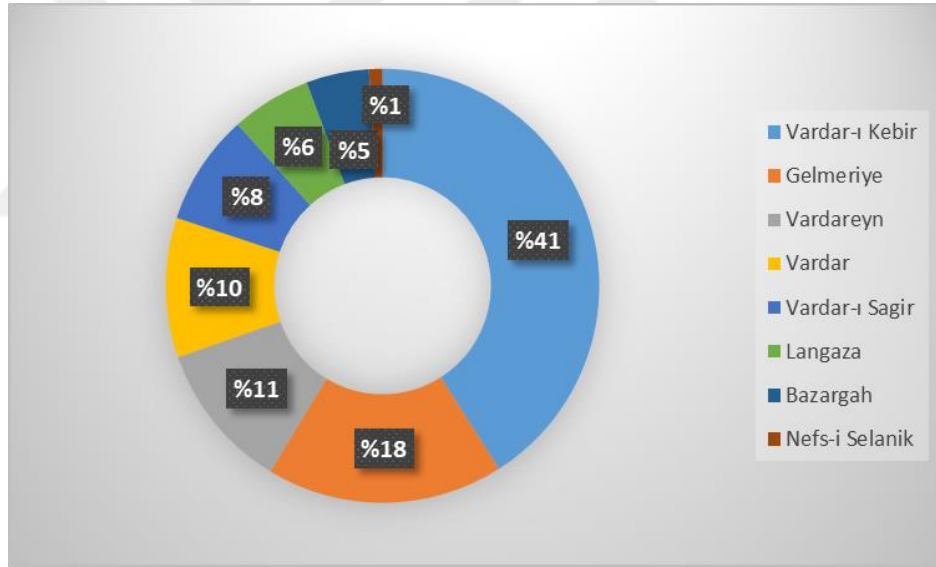
Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftliğin zirai üretimden doğan gelir dağılımı kuruş cinsinden Tablo 3.9'da ve oransal olarak ise Şekil 3.1'de verilmiştir.

Tablo 3.9'a göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam geliri 2.482.582,01 kuruştur.

Tablo 3.9: Çiftliklerin Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Toplam (Kuruş)	Kaynak
1	Vardar-ı Kebir	1.017.191,88	Tablo 3.7
2	Gelmeriye	438.805,61	Tablo 3.2
3	Vardareyn	273.239,18	Tablo 3.6
4	Vardar	258.380,00	Tablo 3.5
5	Vardar-ı Sagir	205.752,85	Tablo 3.8
6	Langaza	147.869,25	Tablo 3.3
7	Bazargah	116.273,25	Tablo 3.1
8	Nefs-i Selanik	25.070,00	Tablo 3.4
	Toplam	2.482.582,01	

Şekil 3.1'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftliğin zirai üretimden doğan toplam gelirinin %41'i Vardar-ı Kebir, %18'i Gelmeriye, %11'i Vardareyn, %10'u Vardar, %8'i Vardar-ı Sagir, %6'sı Langaza, %5'i Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik nahiyeleri dahilindeki çiftliklerden elde edilmektedir.

Şekil 3.1: Toplam Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Kaynak: Tablo 3.9

2. Zirai Ürünlerin Üretim Miktarı ve Fiyatlarının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan 146 adet çiftlikte üretilen 13 kalem ürünün üretim miktarı ile çiftlikler ve nahiyelere göre birim fiyatları verilmeye çalışılacaktır.

Birim fiyatlarına konu ölçü birimi kile⁵ olup kile dışında bir ölçü birimi söz konusu olduğunda dipnotta belirtilecektir.

2.1. Alef Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Alef üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.10: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	12,00	200,00	2.400,00
2	Bazargah	Tomye Çiftliği	13,00	96,25	1.251,25
3	Bazargah	Mudye Çiftliği	12,00	42,50	510,00
4	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	40,00	12,75	510,00
5	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	12,00	40,00	480,00
6	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	12,00	15,00	180,00
Toplam				406,50	5.331,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.10’a göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Alef miktarı toplamda 406,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 6 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 5.331,25 kuruştur.

⁵ Standart olarak 36 litre veya 20 okka (25,659 kg.)’a denk gelen ölçü birimidir. Selanik bölgesinde ise 80-85 okkaya denk gelmektedir. Bkz.: Halil İncelik, **Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi, Cilt-1 1300-1600**, Eren, 2000, s. 444; Lijuben Berov, “Problemes de la metrologie dans les territoires balcaniques à l’époque de la dominion ottomane (XVe-XIXe SS.)”, **EB**, XI/2 (1975), s. 32-34; Cengiz Kallek, “Kile”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 25, 2002, s. 568-571.

Tablo 3.11: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	17,00	450,00	7.650,00
2	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	12,00	323,75	3.885,00
3	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	12,00	180,00	2.160,00
4	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	140,00	1.680,00
5	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	12,00	123,75	1.485,00
6	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	120,00	1.440,00
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	12,00	110,00	1.320,00
8	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	12,00	103,25	1.239,00
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği	12,00	80,00	960,00
10	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	12,00	50,00	600,00
11	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	46,88	562,50
12	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	12,00	40,00	480,00
13	Gelmeriye	Hona Çiftliği	12,00	30,00	360,00
14	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	30,00	360,00
15	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	12,00	30,00	360,00
16	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	25,00	300,00
17	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	25,00	300,00
18	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	12,50	20,00	250,00
19	Gelmeriye	Marina Çiftliği	12,00	20,00	240,00
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	17,50	210,00
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	12,50	200,00
22	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	12,00	15,00	180,00
23	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	15,00	180,00
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	7,50	120,00
25	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
26	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	12,00	10,00	120,00
27	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
28	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	5,00	80,00
30	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	6,25	75,00
31	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	12,00	5,00	60,00
32	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	12,00	3,13	37,50
Toplam				2.074,50	27.254,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.11'e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Alef miktarı toplamda 2.074,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 32 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 27.254,00 kuruştur.

Tablo 3.12: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	14,00	86,88	1.216,25
2	Langaza	Yanikköy Çiftliği	12,00	35,00	420,00
3	Langaza	Nebet Çiftliği	12,00	20,00	240,00
4	Langaza	Top Çiftliği	13,00	15,00	195,00
5	Langaza	Sesleve Çiftliği	12,00	15,00	180,00
6	Langaza	Seslova Çiftliği	12,00	15,00	180,00
7	Langaza	Langaza Çiftliği	12,00	10,00	120,00
8	Langaza	Sekiköy Çiftliği	12,00	10,00	120,00
9	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	10,00	10,00	100,00
Toplam				216,88	2.771,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.12’ye göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi’nde üretilen Alef miktarı toplamda 216,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 2.771,25 kuruştur.

Tablo 3.13: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	16,00	580,00	9.280,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.13’e göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi’nde üretilen Alef miktarı toplamda 580,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 9.280,00 kuruştur.

Tablo 3.14: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	12,00	401,88	4.822,50
2	Vardar	Legathor Çiftliği	12,00	90,00	1.080,00
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	12,00	77,50	930,00
4	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	12,00	50,63	607,50
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	12,00	30,00	360,00
6	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	30,00	360,00
7	Vardar	Hermer Karyesi’ndeki Çiftliklerden Biri - 2	12,00	21,25	255,00
8	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	12,00	17,50	210,00
9	Vardar	Hermer Karyesi’ndeki Çiftliklerden Biri - 1	12,00	16,25	195,00
10	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	30,00	4,38	131,25
11	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
Toplam				749,38	9.071,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.14’e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi’nde üretilen Alef miktarı toplamda 749,38 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 11 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 9.071,25 kuruştur.

Tablo 3.15: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	12,00	231,25	2.775,00
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	12,00	157,50	1.890,00
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	12,00	120,00	1.440,00
4	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	12,00	100,00	1.200,00
5	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	12,00	85,00	1.020,00
6	Vardareyn	Çalı Çiftliği	12,00	77,50	930,00
7	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	12,00	54,38	652,50
8	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	12,00	51,25	615,00
9	Vardareyn	Virlanice Çiftliği	12,00	50,00	600,00
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	12,00	38,75	465,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.15: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
11	Vardareyn	Cankar Çiftliği	13,00	35,00	455,00
12	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	30,00	360,00
13	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	14,00	23,75	332,50
14	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	13,00	22,50	292,50
15	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	12,00	20,00	240,00
16	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	10,00	20,00	200,00
17	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	15,00	180,00
18	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	13,00	10,00	130,00
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	16,00	6,25	100,00
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	16,00	2,50	40,00
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	16,00	2,50	40,00
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	16,00	1,88	30,00
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	16,00	1,88	30,00
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	16,00	1,25	20,00
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	12,00	1,25	15,00
Toplam		1.159,38	14.052,50		

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.15'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Alef miktarı toplamda 1.159,38 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 25 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 14.052,50 kuruştur.

Tablo 3.16: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	298,75	3.585,00
2	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	12,00	260,00	3.120,00
3	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	12,00	229,38	2.752,50
4	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	10,00	250,00	2.500,00
5	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	12,00	187,50	2.250,00
6	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	14,00	110,00	1.540,00
7	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	12,00	126,25	1.515,00
8	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	12,00	112,50	1.350,00
9	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	12,00	92,50	1.110,00
10	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	12,00	85,00	1.020,00
11	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	12,00	80,00	960,00
12	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	12,00	80,00	960,00
13	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	12,00	68,75	825,00
14	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	13,00	62,50	812,50
15	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	12,00	66,25	795,00
16	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	12,00	50,00	600,00
17	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	12,00	42,50	510,00
18	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	12,00	41,25	495,00
19	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	12,00	38,75	465,00
20	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	12,00	35,00	420,00
21	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	12,00	31,25	375,00
22	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	12,00	27,50	330,00
23	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	12,00	27,50	330,00
24	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	12,00	25,00	300,00
25	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	12,00	25,00	300,00
26	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	12,00	20,00	240,00
27	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	12,00	17,50	210,00
28	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	12,00	13,75	165,00
Toplam				2.504,38	29.835,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.16'ya göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Alef miktarı toplamda 2.504,38 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 28 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 29.835,00 kuruştur.

Tablo 3.17: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ALEF		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	12,00	157,50	1.890,00
2	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	12,00	110,00	1.320,00
3	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	12,00	105,63	1.267,50
4	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	12,00	70,00	840,00
5	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	12,00	50,00	600,00
6	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	45,00	540,00
7	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	12,00	35,00	420,00
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	16,00	25,00	400,00
9	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	12,00	32,50	390,00
10	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	30,00	360,00
11	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	20,00	240,00
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	20,00	240,00
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	12,00	10,00	120,00
Toplam				720,63	8.747,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.17'ye göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Alef miktarı toplamda 720,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 14 çiftlikteki üretilen toplam Alef değeri 8.747,50 kuruştur.

Tablo 3.18: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Alef Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	ALEF				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	2.504,38	29,77%	29.835,00	28,06%	Tablo 3.16
2	Gelmeriye	2.074,50	24,66%	27.254,00	25,63%	Tablo 3.11
3	Vardareyn	1.159,38	13,78%	14.052,50	13,21%	Tablo 3.15
4	Nefs-i Selanik	580,00	6,90%	9.280,00	8,73%	Tablo 3.13
5	Vardar	749,38	8,91%	9.071,25	8,53%	Tablo 3.14
6	Vardar-ı Sagir	720,63	8,57%	8.747,50	8,23%	Tablo 3.17
7	Bazargah	406,50	4,83%	5.331,25	5,01%	Tablo 3.10
8	Langaza	216,88	2,58%	2.771,25	2,61%	Tablo 3.12
Toplam		8.411,63	100,00%	106.342,75	100,00%	

Tablo 3.18'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Alef miktarı toplamda 8.411,63 kile olup üretilen toplam Alef değeri 106.342,75 kuruştur.

2.2. Bakla Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Bakla üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı Tablo 3.19’da verilmiştir.

Tablo 3.19’a göre 1844 yılında Bakla üretimi sadece Gelmeriye Nahiyesi’ndeki 3 çiftlikte yapılmaktadır. Üretilen 29,38 kile Baklanın değeri ise 601,88 kuruştur.

Tablo 3.19: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Bakla Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BAKLA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	21,00	14,38	301,88
2	Gelmeriye	Marina Çiftliği	20,00	10,00	200,00
3	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	20,00	5,00	100,00
Toplam				29,38	601,88

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.3. Burçak Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Burçak üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.20: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	24,00	200,00	4.800,00
2	Bazargah	Tomye Çiftliği	24,00	103,75	2.490,00
3	Bazargah	Vernaz Çiftliği	28,00	10,00	280,00
Toplam				313,75	7.570,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.20’ye göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Burçak miktarı toplamda 313,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 7.570,00 kuruştur.

Tablo 3.21: Gemeriye Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	28,00	72,50	2.030,00
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	28,00	51,25	1.435,00
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	24,00	46,25	1.110,00
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	24,00	32,50	780,00
5	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	27,00	15,00	405,00
6	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	25,00	15,00	375,00
7	Gelmeriye	Grube Çiftliği	25,00	10,00	250,00
8	Gelmeriye	Marina Çiftliği	30,00	8,13	243,75
9	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	24,00	10,00	240,00
10	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	32,00	5,00	160,00
11	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	32,00	5,00	160,00
12	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	30,00	5,00	150,00
13	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	28,00	5,00	140,00
14	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	24,00	5,00	120,00
15	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	32,00	2,50	80,00
16	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	30,00	2,00	60,00
17	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	24,00	2,50	60,00
18	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	32,00	1,25	40,00
19	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	32,00	1,25	40,00
20	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	32,00	1,25	40,00
Toplam				296,38	7.918,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.21'e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 296,38 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00-32,00 kuruş arasında olup ilgili 20 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 7.918,75 kuruştur.

Tablo 3.22'ye göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 10,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 244,25 kuruştur.

Tablo 3.22: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Nebet Çiftliği	24,00	5,00	120,00
2	Langaza	Ayvısı Çiftliği	25,00	4,37	109,25
3	Langaza	Boşnak Çiftliği	24,00	0,63	15,00
Toplam				10,00	244,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 3.23:** Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	25,00	20,00	500,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.23'e göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 25,00 kuruş arasında olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 500,00 kuruştur.

Tablo 3.24: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	20,00	128,13	2.562,50
2	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	24,00	43,13	1.035,00
3	Vardar	Legathor Çiftliği	24,00	40,00	960,00
4	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	20,00	46,25	925,00
5	Vardar	Kermid Çiftliği	21,00	30,00	630,00
6	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	24,00	10,00	240,00
7	Vardar	Tutiler Çiftliği	24,00	5,63	135,00
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	24,00	5,00	120,00
9	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	26,00	2,50	65,00
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	24,00	2,50	60,00
11	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	20,00	2,50	50,00
Toplam				315,63	6.782,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.24'e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 315,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 11 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 6.782,50 kuruştur.

Tablo 3.25: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	24,00	43,75	1.050,00
2	Vardareyn	Çalı Çiftliği	24,00	19,38	465,00
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	20,00	15,00	300,00
4	Vardareyn	Virlaneçe Çiftliği	32,00	9,34	298,80
5	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	28,00	10,00	280,00
6	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	25,00	10,00	250,00
7	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	23,00	5,00	115,00
Toplam				112,46	2.758,80

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.25'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 112,46 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş arasında olup ilgili 7 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 2.758,80 kuruştur.

Tablo 3.26: Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-1 Kebir	Kayalı Çiftliği	28,00	144,38	4.042,50
2	Vardar-1 Kebir	Balbehör Çiftliği	26,00	80,00	2.080,00
3	Vardar-1 Kebir	Kırcılar Çiftliği	25,00	60,00	1.500,00
4	Vardar-1 Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	62,50	1.250,00
5	Vardar-1 Kebir	Falyan Çiftliği	24,00	50,00	1.200,00
6	Vardar-1 Kebir	Lanyor Çiftliği	20,00	47,50	950,00
7	Vardar-1 Kebir	Yaylacı Çiftliği	25,00	31,25	781,25
8	Vardar-1 Kebir	Gedehor Çiftliği	26,00	26,25	682,50
9	Vardar-1 Kebir	Remel Çiftliği	20,00	30,00	600,00
10	Vardar-1 Kebir	Buzca Çiftliği	20,00	15,00	300,00
11	Vardar-1 Kebir	Bozec Çiftliği	26,00	10,00	260,00
12	Vardar-1 Kebir	Körpe Çiftliği	25,00	10,00	250,00
13	Vardar-1 Kebir	Çınarformus Çiftliği	24,00	9,38	225,00
14	Vardar-1 Kebir	Gurgob Çiftliği	24,00	7,50	180,00
15	Vardar-1 Kebir	İlhanlu Çiftliği	26,00	5,00	130,00
16	Vardar-1 Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	26,00	5,00	130,00
17	Vardar-1 Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	20,00	5,00	100,00
Toplam				598,75	14.661,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.26'ya göre 1844 yılında Vardar-1 Kebir Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 598,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 17 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 14.661,25 kuruştur.

Tablo 3.27: Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	BURÇAK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-1 Sagir	Gördene Çiftliği	30,00	80,00	2.400,00
2	Vardar-1 Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	30,00	60,00	1.800,00
3	Vardar-1 Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	24,00	34,38	825,00
4	Vardar-1 Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	25,00	20,00	500,00
5	Vardar-1 Sagir	Vardarofça Çiftliği	24,00	18,13	435,00
6	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	30,00	10,00	300,00
7	Vardar-1 Sagir	Akpınar Çiftliği	25,00	10,00	250,00
8	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	30,00	5,00	150,00
9	Vardar-1 Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	28,00	5,00	140,00
10	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	30,00	4,38	131,25
11	Vardar-1 Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	30,00	2,50	75,00
12	Vardar-1 Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	24,00	1,88	45,00
Toplam				251,25	7.051,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.27'ye göre 1844 yılında Vardar-1 Sagir Nahiyesi'nde üretilen Burçak miktarı toplamda 251,25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 ila 30,00 kuruş arasında olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Burçak değeri 7.051,25 kuruştur.

Tablo 3.28'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Burçak miktarı toplamda 1.918,21 kile olup üretilen toplam Burçak değeri 47.486,80 kuruştur.

Tablo 3.28: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Burçak Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	BURÇAK				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	598,75	31,21%	14.661,25	30,87%	Tablo 3.26
2	Gelmeriye	296,38	15,45%	7.918,75	16,68%	Tablo 3.21
3	Bazargah	313,75	16,36%	7.570,00	15,94%	Tablo 3.20
4	Vardar-ı Sagir	251,25	13,10%	7.051,25	14,85%	Tablo 3.27
5	Vardar	315,63	16,45%	6.782,50	14,28%	Tablo 3.24
6	Vardareyn	112,46	5,86%	2.758,80	5,81%	Tablo 3.25
7	Nefs-i Selanik	20,00	1,04%	500,00	1,05%	Tablo 3.23
8	Langaza	10,00	0,52%	244,25	0,51%	Tablo 3.22
	Toplam	1.918,21	100,00%	47.486,80	100,00%	

2.4. Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Çavdar üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyele göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.29: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	24,00	342,50	8.220,00
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	30,00	110,00	3.300,00
3	Bazargah	Tomye Çiftliği	24,00	63,75	1.530,00
4	Bazargah	Vernaz Çiftliği	24,00	40,00	960,00
5	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	24,00	31,25	750,00
6	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	24,00	30,00	720,00
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	24,00	30,00	720,00
8	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	24,00	25,00	600,00
9	Bazargah	Lance Çiftliği	24,00	20,00	480,00
		Toplam		692,50	17.280,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.29’a göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 692,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 17.280,00 kuruştur.

Tablo 3.30’a göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi’nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 42,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 6 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 920,00 kuruştur.

Tablo 3.30: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	20,00	17,50	350,00
2	Gelmeriye	Hona Çiftliği	20,00	10,00	200,00
3	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	32,00	5,00	160,00
4	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	20,00	5,00	100,00
5	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	20,00	3,75	75,00
6	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	28,00	1,25	35,00
Toplam				42,50	920,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.31'e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 658,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 15.112,50 kuruştur.

Tablo 3.31: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	24,00	310,00	7.440,00
2	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	20,00	152,50	3.050,00
3	Langaza	Yanikköy Çiftliği	26,00	72,50	1.885,00
4	Langaza	Kulgallı Çiftliği	24,00	30,00	720,00
5	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	20,00	30,63	612,50
6	Langaza	Seslova Çiftliği	24,00	15,00	360,00
7	Langaza	Sesleve Çiftliği	24,00	12,50	300,00
8	Langaza	Langaza Çiftliği	20,00	15,00	300,00
9	Langaza	Top Çiftliği	22,00	10,00	220,00
10	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	20,00	7,50	150,00
11	Langaza	Sekiköy Çiftliği	24,00	2,50	60,00
12	Langaza	Boşnak Çiftliği	24,00	0,63	15,00
Toplam				658,75	15.112,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 3.32:** Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	20,00	108,13	2.162,50
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	20,00	72,50	1.450,00
3	Vardar	Kermid Çiftliği	24,00	10,00	240,00
4	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	20,00	10,00	200,00
5	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	20,00	7,50	150,00
Toplam				208,13	4.202,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.32'ye göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 208,13 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 5 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 4.202,50 kuruştur.

Tablo 3.33: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	20,00	45,00	900,00
2	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliği	24,00	30,00	720,00
3	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	24,00	25,00	600,00
4	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	20,00	26,25	525,00
5	Vardareyn	Virhaniçe Çiftliklerinden Biri	24,00	20,00	480,00
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	24,00	18,75	450,00
7	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	20,00	20,00	400,00
8	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	26,00	15,00	390,00
9	Vardareyn	Cankar Çiftliği	26,00	15,00	390,00
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	20,00	8,75	175,00
11	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	24,00	3,13	75,00
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	24,00	1,25	30,00
13	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	24,00	1,25	30,00
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	16,00	1,88	30,00
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	24,00	1,25	30,00
Toplam				232,50	5.225,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.33'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 232,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 15 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 5.225,00 kuruştur.

Tablo 3.34: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	25,00	130,00	3.250,00
2	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	25,00	113,80	2.845,00
3	Vardar-ı Kebir	Çınarfornus Çiftliği	20,00	58,75	1.175,00
4	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	20,00	50,00	1.000,00
5	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	20,00	35,00	700,00
6	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	20,00	20,63	412,50
7	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	20,00	6,25	125,00
8	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	20,00	5,00	100,00
9	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	24,00	3,75	90,00
10	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	20,00	1,88	37,50
Toplam				425,05	9.735,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.34'e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 425,05 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 10 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 9.735,00 kuruştur.

Tablo 3.35: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ÇAVDAR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	20,00	125,00	2.500,00
2	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	24,00	21,25	510,00
3	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	20,00	22,50	450,00
4	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	20,00	10,00	200,00
5	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	8,25	165,00
6	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	20,00	6,25	125,00
7	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	20,00	2,50	50,00
Toplam				195,75	4.000,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.35'e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Çavdar miktarı toplamda 195,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 7 çiftlikteki üretilen toplam Çavdar değeri 4.000,00 kuruştur.

Tablo 3.36'ya göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Çavdar miktarı toplamda 2.455,18 kile olup üretilen toplam Çavdar değeri 56.475,00 kuruştur.

Tablo 3.36: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Çavdar Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	ÇAVDAR				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Bazargah	692,50	28,21%	17.280,00	30,60%	Tablo 3.29
2	Langaza	658,75	26,83%	15.112,50	26,76%	Tablo 3.31
3	Vardar-ı Kebir	425,05	17,31%	9.735,00	17,24%	Tablo 3.34
4	Vardareyn	232,50	9,47%	5.225,00	9,25%	Tablo 3.33
5	Vardar	208,13	8,48%	4.202,50	7,44%	Tablo 3.32
6	Vardar-ı Sagir	195,75	7,97%	4.000,00	7,08%	Tablo 3.35
7	Gelmeriye	42,50	1,73%	920,00	1,63%	Tablo 3.21
Toplam		2.455,18	100,00%	56.475,00	100,00%	

2.5. Erzen Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Erzen üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.37: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Tomye Çiftliği	24,00	65,00	1.560,00
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	16,00	16,25	260,00
3	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	1,25	20,00
Toplam				82,50	1.840,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.37'ye göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 82,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 1.840,00 kuruştur.

Tablo 3.38: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	32,00	70,00	2.240,00
2	Langaza	Yanikköy Çiftliği	18,00	15,00	270,00
3	Langaza	Langaza Çiftliği	14,00	2,50	35,00
Toplam				87,50	2.545,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.38'e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 87,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 22,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 2.545,00 kuruştur.

Tablo 3.39: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kermid Çiftliği	24,00	10,00	240,00
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	16,00	15,00	240,00
3	Vardar	Tutüler Çiftliği	16,00	6,25	100,00
Toplam				31,25	580,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.39'a göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 31,25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 580,00 kuruştur.

Tablo 3.40'a göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 5,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 100,00 kuruştur.

Tablo 3.40: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	5,00	100,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.41'e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 80,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 20,00 kuruş olup ilgili 4 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 1.455,00 kuruştur.

Tablo 3.41: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	18,00	50,00	900,00
2	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	18,00	15,00	270,00
3	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	16,00	10,00	160,00
4	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	25,00	5,00	125,00
Toplam				80,00	1.455,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 3.42:** Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ERZEN		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	16,00	12,50	200,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.42'ye göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Erzen miktarı toplamda 12,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Erzen değeri 200,00 kuruştur.

Tablo 3.43'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Erzen miktarı toplamda 298,75 kile olup üretilen toplam Erzen değeri 6.720,00 kuruştur.

Tablo 3.43: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Erzen Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	ERZEN				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Langaza	87,50	29,29%	2.545,00	37,87%	Tablo 3.38
2	Bazargah	82,50	27,62%	1.840,00	27,38%	Tablo 3.37
3	Vardar-ı Kebir	80,00	26,78%	1.455,00	21,65%	Tablo 3.41
4	Vardar	31,25	10,46%	580,00	8,63%	Tablo 3.39
5	Vardar-ı Sagir	12,50	4,18%	200,00	2,98%	Tablo 3.42
6	Vardareyn	5,00	1,67%	100,00	1,49%	Tablo 3.40
Toplam		298,75	100,00%	6.720,00	100,00%	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.6. Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Fasulye üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.44’e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Fasulye miktarı toplamda 7.530,00 kıyyedir. Ortalama birim fiyatı 1,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Fasulye değeri 7.530,00 kuruştur.

Tablo 3.44: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	FASULYE		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kıyye)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1,00	7.530,00	7.530,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.45’e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi’nde üretilen Fasulye miktarı toplamda 14.610,00 kıyyedir. Ortalama birim fiyatı 1,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Fasulye değeri 14.610,00 kuruştur.

Tablo 3.45: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	FASULYE		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kıyye)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	1,00	14.610,00	14.610,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.46’ya göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi’nde üretilen Fasulye miktarı toplamda 8,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 32,00 kuruş olup ilgili 2 çiftlikteki üretilen toplam Fasulye değeri 280,00 kuruştur.

Tablo 3.46: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	FASULYE		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	32,00	5,00	160,00
2	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	32,00	3,75	120,00
Toplam				8,75	280,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.47'ye göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Fasulye miktarı toplamda 90,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 33,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Fasulye değeri 3.118,75 kuruştur.

Tablo 3.47: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Fasulye Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	FASULYE		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	40,00	40,00	1.600,00
2	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	30,00	30,00	900,00
3	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	30,00	20,63	618,75
Toplam				90,63	3.118,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.44, Tablo 3.45, Tablo 3.46 ve Tablo 3.47'ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Fasulye miktarı toplamda 22.140,00 kıyye artı 99,48 kile olup üretilen toplam Fasulye değeri 25.538,75 kuruştur.

2.7. Hint Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Hint üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.48: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Hint Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	40,00	236,25	9.450,00
2	Bazargah	Tomye Çiftliği	40,00	200,00	8.000,00
3	Bazargah	Vernaz Çiftliği	40,00	200,00	8.000,00
4	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	36,00	140,00	5.040,00
5	Bazargah	Mudye Çiftliği	30,00	90,00	2.700,00
6	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	36,00	60,00	2.160,00
7	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	36,00	25,00	900,00
8	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	30,00	30,00	900,00
9	Bazargah	Lance Çiftliği	32,00	10,00	320,00
Toplam				991,25	37.470,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.48'e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi'nde üretilen Hint miktarı toplamda 991,25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Hint değeri 37.470,00 kuruştur.

Tablo 3.49: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	40,00	1.462,50	58.500,00
2	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	44,00	1.057,50	46.530,00
3	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	40,00	1.093,75	43.750,00
4	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	40,00	616,25	24.650,00
5	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	40,00	395,00	15.800,00
6	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	45,00	330,00	14.850,00
7	Gelmeriye	Grube Çiftliği	45,00	260,00	11.700,00
8	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	37,00	315,00	11.655,00
9	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	201,88	8.075,00
10	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	40,00	200,00	8.000,00
11	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	200,00	8.000,00
12	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	40,00	180,00	7.200,00
13	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	35,00	176,88	6.190,63
14	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	40,00	130,00	5.200,00
15	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	45,00	112,50	5.062,50
16	Gelmeriye	Marina Çiftliği	48,00	100,00	4.800,00
17	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	40,00	120,00	4.800,00
18	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	36,00	130,00	4.680,00
19	Gelmeriye	Hona Çiftliği	36,00	100,00	3.600,00
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	45,00	70,00	3.150,00
21	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	45,00	70,00	3.150,00
22	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	48,00	65,00	3.120,00
23	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	45,00	60,00	2.700,00
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	45,00	55,00	2.475,00
25	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	60,00	2.400,00
26	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	60,00	2.400,00
27	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	40,00	55,00	2.200,00
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	40,00	1.600,00
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	37,50	1.500,00
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	35,00	1.400,00
31	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	45,00	25,00	1.125,00
32	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	35,00	30,00	1.050,00
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	45,00	20,00	900,00
34	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	45,00	15,00	675,00
Toplam				7.878,75	322.888,13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.49'a göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Hınta miktarı toplamda 7.878,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 40,00 kuruş olup ilgili 34 çiftlikteki üretilen toplam Hınta değeri 322.888,13 kuruştur.

Tablo 3.50: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Hint Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	34,00	480,00	16.320,00
2	Langaza	Belofça Çiftliği	40,00	143,75	5.750,00
3	Langaza	Top Çiftliği	40,00	117,50	4.700,00
4	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	35,00	120,00	4.200,00
5	Langaza	Yanıköy Çiftliği	35,00	80,00	2.800,00
6	Langaza	Sesleve Çiftliği	36,00	70,00	2.520,00
7	Langaza	Seslova Çiftliği	36,00	70,00	2.520,00
8	Langaza	Langaza Çiftliği	35,00	65,00	2.275,00
9	Langaza	Boşnak Çiftliği	40,00	53,75	2.150,00
10	Langaza	Nebet Çiftliği	36,00	52,50	1.890,00
11	Langaza	Sekiköy Çiftliği	36,00	50,00	1.800,00
12	Langaza	Kulgallu Çiftliği	35,00	40,00	1.400,00
Toplam				1.342,50	48.325,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.50'ye göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Hint miktarı toplamda 1.342,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00 kuruş olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Hint değeri 48.325,00 kuruştur.

Tablo 3.51: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Hint Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	35,00	370,00	12.950,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.51'e göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde üretilen Hint miktarı toplamda 370,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 35,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Hint değeri 12.950,00 kuruştur.

Tablo 3.52: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Hint Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	40,00	1.511,25	60.450,00
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	30,00	615,00	18.450,00
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	30,00	542,50	16.275,00
4	Vardar	Legathor Çiftliği	40,00	270,00	10.800,00
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	36,00	211,25	7.605,00
6	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	36,00	170,00	6.120,00
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	36,00	150,00	5.400,00
8	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	30,00	174,38	5.231,25
9	Vardar	Kermid Çiftliği	35,00	110,00	3.850,00
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	36,00	101,25	3.645,00
11	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	40,00	81,88	3.275,00
12	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	80,00	3.200,00
Toplam				4.017,50	144.301,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.52'ye göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Hintta miktarı toplamda 4.017,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00 kuruş olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Hintta değeri 144.301,25 kuruştur.

Tablo 3.53: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Hintta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	36,00	673,75	24.255,00
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	35,00	656,88	22.990,63
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	40,00	463,75	18.550,00
4	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	40,00	330,00	13.200,00
5	Vardareyn	Hızırli Çiftliği	40,00	313,75	12.550,00
6	Vardareyn	Tekeli Çiftliği	36,00	320,00	11.520,00
7	Vardareyn	Çalı Çiftliği	36,00	285,63	10.282,50
8	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	36,00	226,88	8.167,50
9	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	36,00	185,00	6.660,00
10	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	36,00	160,00	5.760,00
11	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	40,00	130,00	5.200,00
12	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	40,00	126,25	5.050,00
13	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	50,00	90,00	4.500,00
14	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	40,00	100,00	4.000,00
15	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	36,00	101,25	3.645,00
16	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	40,00	80,00	3.200,00
17	Vardareyn	Cankar Çiftliği	40,00	46,25	1.850,00
18	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	36,00	40,00	1.440,00
19	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	40,00	25,00	1.000,00
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	36,00	25,00	900,00
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	36,00	20,00	720,00
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	36,00	17,50	630,00
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	36,00	17,50	630,00
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	36,00	10,00	360,00
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	36,00	10,00	360,00
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	36,00	6,25	225,00
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	36,00	6,25	225,00
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	36,00	5,00	180,00
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	36,00	1,00	36,00
Toplam				4.472,88	168.086,63

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.53'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Hintta miktarı toplamda 4.472,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00 kuruş olup ilgili 29 çiftlikteki üretilen toplam Hintta değeri 168.086,63 kuruştur.

Tablo 3.54: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Hintta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	36,00	1.727,50	62.190,00
2	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	32,00	1.390,00	44.480,00
3	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	32,00	1.390,00	44.480,00
4	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	30,00	1.430,00	42.900,00
5	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	32,00	1.330,00	42.560,00
6	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	30,00	1.265,00	37.950,00
7	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	36,00	806,88	29.047,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.54: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Hinta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
8	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	34,00	745,00	25.330,00
9	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	30,00	830,00	24.900,00
10	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	36,00	666,25	23.985,00
11	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	35,00	592,50	20.737,50
12	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	35,00	551,25	19.293,75
13	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	36,00	483,75	17.415,00
14	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	35,00	451,25	15.793,75
15	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	32,00	425,00	13.600,00
16	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	32,00	400,00	12.800,00
17	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	40,00	315,00	12.600,00
18	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	35,00	313,75	10.981,25
19	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	35,00	285,00	9.975,00
20	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	40,00	225,00	9.000,00
21	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	37,00	200,00	7.400,00
22	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	35,00	200,00	7.000,00
23	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	36,00	187,50	6.750,00
24	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	34,00	161,25	5.482,50
25	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	36,00	118,75	4.275,00
26	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	35,00	117,50	4.112,50
27	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	40,00	76,25	3.050,00
28	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	36,00	70,00	2.520,00
29	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	34,00	71,25	2.422,50
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	36,00	60,00	2.160,00
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	36,00	60,00	2.160,00
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	36,00	25,00	900,00
Toplam				16.970,63	568.251,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.54'e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Hinta miktarı toplamda 16.970,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00 kuruş olup ilgili 29 çiftlikteki üretilen toplam Hinta değeri 568.251,25 kuruştur.

Tablo 3.55: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Hinta Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	HINTA		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	36,00	720,00	25.920,00
2	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	36,00	535,00	19.260,00
3	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zır Çiftliği	36,00	535,00	19.260,00
4	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	40,00	380,00	15.200,00
5	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	40,00	222,50	8.900,00
6	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	35,00	220,00	7.700,00
7	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	35,00	183,13	6.409,38
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	40,00	137,50	5.500,00
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	35,00	145,00	5.075,00
10	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	40,00	110,00	4.400,00
11	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	35,00	108,75	3.806,25
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	35,00	90,00	3.150,00
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	61,23	45,00	2.755,35
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	35,00	51,25	1.793,75
15	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	40,00	35,00	1.400,00
Toplam				3.518,13	130.529,73

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.55'e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Hınta miktarı toplamda 3.518,13 kiledir. Ortalama birim fiyatı 36,00-40,00 kuruş arasında olup ilgili 15 çiftlikteki üretilen toplam Hınta değeri 130.529,73 kuruştur.

Tablo 3.56'ya göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Hınta miktarı toplamda 39.561,63 kile olup üretilen toplam Erzen değeri 1.432.801,98 kuruştur.

Tablo 3.56: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Hınta Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	HINTA				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	16.970,63	42,90%	568.251,25	39,66%	Tablo 3.54
2	Gelmeriye	7.878,75	19,92%	322.888,13	22,54%	Tablo 3.49
3	Vardareyn	4.472,88	11,31%	168.086,63	11,73%	Tablo 3.53
4	Vardar	4.017,50	10,16%	144.301,25	10,07%	Tablo 3.52
5	Vardar-ı Sagir	3.518,13	8,89%	130.529,73	9,11%	Tablo 3.55
6	Langaza	1.342,50	3,39%	48.325,00	3,37%	Tablo 3.50
7	Bazargah	991,25	2,51%	37.470,00	2,62%	Tablo 3.48
8	Nefs-i Selanik	370,00	0,94%	12.950,00	0,90%	Tablo 3.51
Toplam		39.561,63	100,00%	1.432.801,98	100,00%	

2.8. Mercimek Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Mercimek üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı Tablo 3.57'de verilmiştir.

Tablo 3.57'ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Mercimek miktarı toplamda 8,13 kile olup üretilen toplam Mercimek değeri 212,50 kuruştur.

Tablo 3.57: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Mercimek Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MERCİMEK		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	20,00	5,63	112,50
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	40,00	2,50	100,00
Toplam				8,13	212,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

2.9. Mısır Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Mısır üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.58: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	İstavroz Çiftliği	20,00	509,00	10.180,00
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	24,00	215,00	5.160,00
3	Bazargah	Tomye Çiftliği	24,00	32,50	780,00
4	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	24,00	30,00	720,00
5	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	24,00	21,25	510,00
6	Bazargah	Lance Çiftliği	24,00	10,00	240,00
Toplam				817,75	17.590,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.58’e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Mısır miktarı toplamda 817,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 6 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 17.590,00 kuruştur.

Tablo 3.59’a göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi’nde üretilen Mısır miktarı toplamda 620,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 4 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 10.032,50 kuruştur.

Tablo 3.59: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	15,00	552,50	8.287,50
2	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	25,00	50,00	1.250,00
3	Gelmeriye	Marina Çiftliği	30,00	10,00	300,00
4	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	24,00	8,13	195,00
Toplam				620,63	10.032,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.60: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	20,00	1.226,88	24.537,50
2	Langaza	Seslova Çiftliği	24,00	15,00	360,00
3	Langaza	Sesleve Çiftliği	24,00	12,50	300,00
4	Langaza	Langaza Çiftliği	20,00	2,50	50,00
Toplam				1.256,88	25.247,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.60'a göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Mısır miktarı toplamda 1.256,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 22,00 kuruş olup ilgili 4 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 25.247,50 kuruştur.

Tablo 3.61'e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Mısır miktarı toplamda 535,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 12.685,00 kuruştur

Tablo 3.61: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	24,00	302,50	7.260,00
2	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	24,00	190,63	4.575,00
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	20,00	42,50	850,00
Toplam				535,63	12.685,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.62'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Mısır miktarı toplamda 154,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 14 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 3.620,00 kuruştur

Tablo 3.63'e göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Mısır miktarı toplamda 4.231,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 24,00 kuruş olup ilgili 16 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 104.655,00 kuruştur.

Tablo 3.62: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	25,00	53,00	1.325,00
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	22,00	25,00	550,00
3	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	20,00	15,00	300,00
4	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	24,00	10,00	240,00
5	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	24,00	10,00	240,00
6	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	20,00	10,00	200,00
7	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	24,00	8,13	195,00
8	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	24,00	6,25	150,00
9	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	24,00	5,63	135,00
10	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	24,00	3,75	90,00
11	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	24,00	2,50	60,00
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	24,00	2,50	60,00
13	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	24,00	1,88	45,00
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	24,00	1,25	30,00
Toplam				154,88	3.620,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 3.63:** Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	25,00	1.480,00	37.000,00
2	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	25,00	1.125,00	28.125,00
3	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	24,00	400,00	9.600,00
4	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	26,00	250,00	6.500,00
5	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	24,00	250,00	6.000,00
6	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	25,00	190,00	4.750,00
7	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	24,00	148,75	3.570,00
8	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	24,00	141,25	3.390,00
9	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	24,00	85,00	2.040,00
10	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	58,75	1.175,00
11	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	24,00	41,25	990,00
12	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	25,00	25,00	625,00
13	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	26,00	12,50	325,00
14	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	25,00	10,00	250,00
15	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	24,00	6,88	165,00
16	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	20,00	7,50	150,00
Toplam				4.231,88	104.655,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo 3.64:** Vardar-ı Sagır Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	MISIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagır	Vardarofça Çiftliği	26,00	54,38	1.413,75
2	Vardar-ı Sagır	Anbar Karyesi Çiftliği	30,00	8,75	262,50
3	Vardar-ı Sagır	Kulye-i Bala Çiftliği	20,00	10,00	200,00
Toplam				73,13	1.876,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.64'e göre 1844 yılında Vardar-ı Sagır Nahiyesi'nde üretilen Mısır miktarı toplamda 73,13 kiledir. Ortalama birim fiyatı 23,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Mısır değeri 1.876,25 kuruştur.

Tablo 3.65'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Mısır miktarı toplamda 7.690,75 kile olup üretilen toplam Mısır değeri 175.706,25 kuruştur.

Tablo 3.65: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Mısır Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	MISIR				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	4.231,88	55,03%	104.655,00	59,56%	Tablo 3.63
2	Langaza	1.256,88	16,34%	25.247,50	14,37%	Tablo 3.60
3	Bazargah	817,75	10,63%	17.590,00	10,01%	Tablo 3.58
4	Vardar	535,63	6,96%	12.685,00	7,22%	Tablo 3.61
5	Gelmeriye	620,63	8,07%	10.032,50	5,71%	Tablo 3.59
6	Vardareyn	154,88	2,01%	3.620,00	2,06%	Tablo 3.62
7	Vardar-ı Sagir	73,13	0,95%	1.876,25	1,07%	Tablo 3.64
	Toplam	7.690,75	100,00%	175.706,25	100,00%	

2.10. Nohut Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Nohut üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.66'ya göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Nohut miktarı toplamda 25,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 43,00 kuruş olup ilgili 2 çiftlikteki üretilen toplam Nohut değeri 1.028,75 kuruştur.

Tablo 3.66: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	NOHUT		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Legathor Çiftliği	56,00	10,00	560,00
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	30,00	15,63	468,75
		Toplam		25,63	1.028,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.67'ye göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Nohut miktarı toplamda 183,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 45,00 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Nohut değeri 6.812,50 kuruştur.

Tablo 3.67: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	NOHUT		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	30,00	123,75	3.712,50
2	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	50,00	50,00	2.500,00
3	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	60,00	10,00	600,00
Toplam				183,75	6.812,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.68'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Nohut miktarı toplamda 209,38 kile olup üretilen toplam Nohut değeri 7.841,25 kuruştur.

Tablo 3.68: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Nohut Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	NOHUT				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	183,75	87,76%	6.812,50	86,88%	Tablo 3.67
2	Vardar	25,63	12,24%	1.028,75	13,12%	Tablo 3.66
Toplam		209,38	100,00%	7.841,25	100,00%	

2.11. Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Pelid Kozası üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyele göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.69'a göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi'nde üretilen Pelid Kozası miktarı toplamda 4.540,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 0,50 kuruş olup ilgili 3 çiftlikteki üretilen toplam Pelid Kozası değeri 2.192,00 kuruştur.

Tablo 3.69: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	PELİD KOZASI		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	0,50	2.630,00	1.315,00
2	Bazargah	İstavroz Çiftliği	0,45	1.560,00	702,00
3	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	0,50	350,00	175,00
Toplam				4.540,00	2.192,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.70: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	PELİD KOZASI		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	0,50	1.500,00	750,00
2	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	0,50	1.400,00	700,00
3	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	0,50	1.200,00	600,00
4	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,50	765,00	382,50
5	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,50	400,00	200,00
6	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,50	200,00	100,00
7	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,50	100,00	50,00
8	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,55	90,00	49,50
9	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	0,50	80,00	40,00
Toplam				5.735,00	2.872,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.70'e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Pelid Kozası miktarı toplamda 5.735,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 0,50 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Pelid Kozası değeri 2.872,00 kuruştur.

Tablo 3.71'e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Pelid Kozası miktarı toplamda 5.350,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 0,50 kuruş olup ilgili 2 çiftlikteki üretilen toplam Pelid Kozası değeri 2.412,50 kuruştur.

Tablo 3.71: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	PELİD KOZASI		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	0,45	5.250,00	2.362,50
2	Langaza	Nebet Çiftliği	0,50	100,00	50,00
Toplam				5.350,00	2.412,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.72'ye göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Pelid Kozası miktarı toplamda 250,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 0,50 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Pelid Kozası değeri 125,00 kuruştur.

Tablo 3.72: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	PELİD KOZASI		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	0,50	250,00	125,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.73'e göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Pelid Kozası miktarı toplamda 15.875,00 kile olup üretilen toplam Pelid Kozası değeri 7.601,50 kuruştur.

Tablo 3.73: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Pelid Kozası Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	PELİD KOZASI				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Gelmeriye	5.735,00	36,13%	2.872,00	37,78%	Tablo 3.70
2	Langaza	5.350,00	33,70%	2.412,50	31,74%	Tablo 3.71
3	Bazargah	4.540,00	28,60%	2.192,00	28,84%	Tablo 3.69
4	Vardar-ı Sagir	250,00	1,57%	125,00	1,64%	Tablo 3.72
	Toplam	15.875,00	100,00%	7.601,50	100,00%	

2.12. Susam Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Susam üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.74’e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi’nde üretilen Susam miktarı toplamda 28,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 120,00 kuruş olup ilgili 5 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 3.330,00 kuruştur.

Tablo 3.74: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	İstavroz Çiftliği	120,00	12,25	1.470,00
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	120,00	5,63	675,00
3	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	120,00	4,50	540,00
4	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	120,00	4,38	525,00
5	Bazargah	Lance Çiftliği	60,00	2,00	120,00
		Toplam		28,75	3.330,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.75: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	90,00	67,50	6.075,00
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	90,00	42,50	3.825,00
3	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	80,00	25,00	2.000,00
4	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85,00	23,13	1.965,63
5	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	90,00	19,50	1.755,00
6	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	90,00	12,50	1.125,00
7	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	100,00	5,00	500,00
8	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	90,00	5,00	450,00
9	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	90,00	5,00	450,00
10	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	90,00	5,00	450,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.75: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
11	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	85,00	5,00	425,00
12	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	80,00	4,38	350,00
13	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	85,00	2,83	240,55
14	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	120,00	2,00	240,00
15	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	90,00	2,50	225,00
16	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	85,00	2,50	212,50
17	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85,00	2,50	212,50
18	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	100,00	1,88	187,50
19	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	100,00	1,88	187,50
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85,00	1,88	159,38
21	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	96,00	1,25	120,00
Toplam				238,71	21.155,55

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.75'e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 238,71 kiledir. Ortalama birim fiyatı 90,00 kuruş olup ilgili 21 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 21.155,55 kuruştur.

Tablo 3.76: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	120,00	30,13	3.615,00
2	Langaza	Belofça Çiftliği	90,00	31,25	2.812,50
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	90,00	18,75	1.687,50
4	Langaza	Sesleve Çiftliği	100,00	7,50	750,00
5	Langaza	Seslova Çiftliği	100,00	7,50	750,00
6	Langaza	Kulgallu Çiftliği	100,00	5,00	500,00
7	Langaza	Top Çiftliği	90,00	5,00	450,00
8	Langaza	Sekiköy Çiftliği	100,00	2,50	250,00
9	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	90,00	2,50	225,00
10	Langaza	Langaza Çiftliği	80,00	2,50	200,00
Toplam				112,63	11.240,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.76'ya göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 112,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 100,00 kuruş olup ilgili 10 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 11.240,00 kuruştur.

Tablo 3.77: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	90,00	20,00	1.800,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.77'ye göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 20,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 90,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 1.800,00 kuruştur.

Tablo 3.78'e göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 167,50 kiledir. Ortalama birim fiyatı 85,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 14.187,50 kuruştur.

Tablo 3.78: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	85,00	80,00	6.800,00
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	85,00	20,00	1.700,00
3	Vardar	Kayalı ve Çakra Çiftlikleri	80,00	15,00	1.200,00
4	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	80,00	15,00	1.200,00
5	Vardar	Legathor Çiftliği	100,00	10,00	1.000,00
6	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	80,00	10,00	800,00
7	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85,00	7,50	637,50
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	85,00	5,00	425,00
9	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	85,00	5,00	425,00
Toplam				167,50	14.187,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.79: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	85,00	25,00	2.125,00
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	85,00	20,00	1.700,00
3	Vardareyn	Çalı Çiftliği	100,00	16,25	1.625,00
4	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	100,00	15,00	1.500,00
5	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	100,00	8,75	875,00
6	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	90,00	6,25	562,50
7	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	80,00	5,00	400,00
8	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	100,00	3,75	375,00
9	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	100,00	3,75	375,00
10	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	100,00	2,50	250,00
11	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	100,00	2,50	250,00
12	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	80,00	1,88	150,00
13	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	100,00	1,25	125,00
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	100,00	1,25	125,00
15	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	100,00	1,25	125,00
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	120,00	0,63	75,00
17	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	100,00	0,63	62,50
18	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	100,00	0,63	62,50
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	100,00	0,63	62,50
Toplam				116,88	10.825,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.79'a göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 116,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 100,00 kuruş olup ilgili 19 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 10.825,00 kuruştur.

Tablo 3.80: Vardar-1 Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-1 Kebir	Nihor Çiftliği	90,00	50,00	4.500,00
2	Vardar-1 Kebir	Eşkenan Çiftliği	100,00	40,00	4.000,00
3	Vardar-1 Kebir	Gedehor Çiftliği	85,00	35,00	2.975,00
4	Vardar-1 Kebir	Kircılar Çiftliği	70,00	40,00	2.800,00
5	Vardar-1 Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	85,00	32,50	2.762,50
6	Vardar-1 Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	90,00	28,75	2.587,50
7	Vardar-1 Kebir	Yaylacı Çiftliği	90,00	20,00	1.800,00
8	Vardar-1 Kebir	İlhanlu Çiftliği	85,00	15,00	1.275,00
9	Vardar-1 Kebir	Balbehör Çiftliği	85,00	15,00	1.275,00
10	Vardar-1 Kebir	Çınarformus Çiftliği	85,00	14,38	1.221,88
11	Vardar-1 Kebir	Buzca Çiftliği	90,00	13,13	1.181,25
12	Vardar-1 Kebir	Valgat Çiftliği	85,00	13,75	1.168,75
13	Vardar-1 Kebir	Bozec Çiftliği	85,00	11,25	956,25
14	Vardar-1 Kebir	Sarıca Çiftliği	95,00	10,00	950,00
15	Vardar-1 Kebir	Kayalı Çiftliği	90,00	8,75	787,50
16	Vardar-1 Kebir	Süleymanlı Çiftliği	90,00	5,00	450,00
17	Vardar-1 Kebir	Remel Çiftliği	90,00	5,00	450,00
18	Vardar-1 Kebir	Lanyor Çiftliği	85,00	5,00	425,00
19	Vardar-1 Kebir	Gurgavnik Çiftliği	90,00	4,38	393,75
20	Vardar-1 Kebir	Torişleva Çiftliği	90,00	3,75	337,50
21	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 4	100,00	2,50	250,00
22	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 1	100,00	1,25	125,00
23	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 2	100,00	1,25	125,00
24	Vardar-1 Kebir	İkizler Çiftliği - 3	100,00	1,25	125,00
Toplam				376,88	32.921,88

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.80'e göre 1844 yılında Vardar-1 Kebir Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 376,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 90,00 kuruş olup ilgili 24 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 32.921,88 kuruştur.

Tablo 3.81'e göre 1844 yılında Vardar-1 Sagir Nahiyesi'nde üretilen Susam miktarı toplamda 110,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 90,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Susam değeri 9.962,50 kuruştur.

Tablo 3.81: Vardar-1 Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	SUSAM		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-1 Sagir	Vardarofça Çiftliği	85,00	30,00	2.550,00
2	Vardar-1 Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	85,00	13,75	1.168,75
3	Vardar-1 Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	100,00	10,63	1.062,50
4	Vardar-1 Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	90,00	11,25	1.012,50
5	Vardar-1 Sagir	Topçu Çiftliği	90,00	11,25	1.012,50
6	Vardar-1 Sagir	Gördene Çiftliği	100,00	10,00	1.000,00
7	Vardar-1 Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	90,00	9,38	843,75
8	Vardar-1 Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	100,00	7,50	750,00
9	Vardar-1 Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	90,00	6,25	562,50
Toplam				110,00	9.962,50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.82'ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Susam miktarı toplamda 1.171,33 kile olup üretilen toplam Susam değeri 105.422,43 kuruştur.

Tablo 3.82: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Susam Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	SUSAM				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	376,88	32,17%	32.921,88	31,23%	Tablo 3.80
2	Gelmeriye	238,71	20,38%	21.155,55	20,07%	Tablo 3.75
3	Vardar	167,50	14,30%	14.187,50	13,46%	Tablo 3.78
4	Langaza	112,63	9,62%	11.240,00	10,66%	Tablo 3.76
5	Vardareyn	116,88	9,98%	10.825,00	10,27%	Tablo 3.79
6	Vardar-ı Sagir	110,00	9,39%	9.962,50	9,45%	Tablo 3.81
7	Bazargah	28,75	2,45%	3.330,00	3,16%	Tablo 3.74
8	Nefs-i Selanik	20,00	1,71%	1.800,00	1,71%	Tablo 3.77
	Toplam	1.171,33	100,00%	105.422,43	100,00%	

2.13. Şair Üretimi ve Birim Fiyatının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)'ne göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilinde bulunan çiftliklerdeki Şair üretim miktarı ve birim fiyatları nahiyelere göre dağılımı aşağıdaki tablolarda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3.83'e göre 1844 yılında Bazargah Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 998,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 9 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 16.620,00 kuruştur.

Tablo 3.83: Bazargah Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAİR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	16,00	325,00	5.200,00
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	20,00	160,00	3.200,00
3	Bazargah	Tomye Çiftliği	16,00	160,00	2.560,00
4	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	16,00	101,25	1.620,00
5	Bazargah	Vernaz Çiftliği	16,00	100,00	1.600,00
6	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	16,00	50,00	800,00
7	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	45,00	720,00
8	Bazargah	Lance Çiftliği	16,00	35,00	560,00
9	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	16,00	22,50	360,00
		Toplam		998,75	16.620,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.84: Gelmeriye Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	15,00	737,50	11.062,50
2	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	17,00	267,50	4.547,50
3	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	16,00	154,38	2.470,00
4	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	150,00	2.400,00
5	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	15,50	151,88	2.354,06
6	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	15,00	150,00	2.250,00
7	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	16,00	115,00	1.840,00
8	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	15,00	100,00	1.500,00
9	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	16,00	90,00	1.440,00
10	Gelmeriye	Hona Çiftliği	16,00	78,75	1.260,00
11	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	16,00	60,00	960,00
12	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	55,63	890,00
13	Gelmeriye	Marina Çiftliği	20,00	40,00	800,00
14	Gelmeriye	Grube Çiftliği	15,00	50,00	750,00
15	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	15,00	50,00	750,00
16	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	18,00	40,00	720,00
17	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	15,00	45,00	675,00
18	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	40,00	640,00
19	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,00	40,00	600,00
20	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	15,00	38,13	571,88
21	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,00	25,00	375,00
22	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	20,00	320,00
23	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	20,00	320,00
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	20,00	320,00
25	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	15,00	240,00
26	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	16,00	15,00	240,00
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	11,25	225,00
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,00	15,00	225,00
29	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	15,00	15,00	225,00
30	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	25,00	8,75	218,75
31	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	20,00	10,00	200,00
32	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	7,50	120,00
33	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	5,00	80,00
Toplam				2.641,25	41.589,69

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.84'e göre 1844 yılında Gelmeriye Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 2.641,25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 33 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 41.589,69 kuruştur.

Tablo 3.85: Langaza Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	15,00	502,50	7.537,50
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	15,00	243,75	3.656,25
3	Langaza	Langaza Çiftliği	16,00	200,00	3.200,00
4	Langaza	Kulgallı Çiftliği	16,00	150,00	2.400,00
5	Langaza	Top Çiftliği	16,00	110,00	1.760,00
6	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	16,00	90,00	1.440,00
7	Langaza	Yanikköy Çiftliği	15,00	85,00	1.275,00
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	18,00	65,00	1.170,00
9	Langaza	Seslova Çiftliği	18,00	65,00	1.170,00
10	Langaza	Boşnak Çiftliği	16,00	40,00	640,00
11	Langaza	Sekiköy Çiftliği	16,00	40,00	640,00
12	Langaza	Nebet Çiftliği	15,00	30,00	450,00
Toplam				1.621,25	25.338,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.85'e göre 1844 yılında Langaza Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 1.621,25 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 25.338,75 kuruştur.

Tablo 3.86: Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAİR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	12,00	45,00	540,00

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.86'ya göre 1844 yılında Nefs-i Selanik Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 45,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 12,00 kuruş olup ilgili 1 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 540,00 kuruştur.

Tablo 3.87'ye göre 1844 yılında Vardar Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 4.185,63 kiledir. Ortalama birim fiyatı 15,50 kuruş olup ilgili 12 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 65.148,75 kuruştur.

Tablo 3.87: Vardar Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAİR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	16,00	925,63	14.810,00
2	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	15,00	740,00	11.100,00
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	15,00	736,25	11.043,75
4	Vardar	Tutiler Çiftliği	15,00	668,75	10.031,25
5	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	15,00	320,00	4.800,00
6	Vardar	Legathor Çiftliği	20,00	230,00	4.600,00
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	15,50	165,00	2.557,50
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	15,50	135,00	2.092,50
9	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,50	92,50	1.433,75
10	Vardar	Kermid Çiftliği	15,00	80,00	1.200,00
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	50,00	800,00
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	16,00	42,50	680,00
Toplam				4.185,63	65.148,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.88: Vardareyn Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAİR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardareyn	Çalı Çiftliği	16,00	647,50	10.360,00
2	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	16,00	600,00	9.600,00
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	16,00	510,00	8.160,00
4	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	15,00	466,25	6.993,75
5	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	16,00	433,13	6.930,00
6	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	16,00	335,00	5.360,00
7	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	16,00	240,00	3.840,00
8	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	15,00	210,00	3.150,00
9	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	195,00	3.120,00
10	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	20,00	110,00	2.200,00
11	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	16,00	85,00	1.360,00
12	Vardareyn	Virvançe Çiftliklerinden Biri	16,00	85,00	1.360,00
13	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	15,00	80,00	1.200,00
14	Vardareyn	Cankar Çiftliği	20,00	41,25	825,00
15	Vardareyn	Virvançe Çiftliklerinden Biri	16,00	40,00	640,00
16	Vardareyn	Virvançe Çiftliği	16,00	30,00	480,00
17	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,00	30,00	450,00
18	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	18,00	20,00	360,00
19	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	16,00	22,50	360,00
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	18,00	15,00	270,00
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	18,00	15,00	270,00
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	18,00	15,00	270,00
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	18,00	12,50	225,00
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	18,00	11,25	202,50
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	18,00	11,25	202,50
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	18,00	11,25	202,50
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	18,00	6,25	112,50
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	18,00	3,75	67,50
Toplam				4.281,88	68.571,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.88'e göre 1844 yılında Vardareyn Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 4.281,88 kiledir. Ortalama birim fiyatı 17,00 kuruş olup ilgili 28 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 68.571,25 kuruştur.

Tablo 3.89: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAİR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	16,00	1.830,00	29.280,00
2	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	15,00	1.380,00	20.700,00
3	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	15,00	1.315,00	19.725,00
4	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	15,00	1.050,00	15.750,00
5	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	13,00	1.111,25	14.446,25
6	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	898,75	14.380,00
7	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	16,00	870,00	13.920,00
8	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	20,00	680,00	13.600,00
9	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	15,00	865,00	12.975,00
10	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	15,00	825,00	12.375,00
11	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	14,00	820,00	11.480,00
12	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	16,00	605,00	9.680,00
13	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	13,00	705,00	9.165,00
14	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	16,00	525,00	8.400,00
15	Vardar-ı Kebir	Çınarfornus Çiftliği	15,00	381,25	5.718,75

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.89: Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844) (Devamı)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
16	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	16,00	341,25	5.460,00
17	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	16,00	250,00	4.000,00
18	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	15,00	236,25	3.543,75
19	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	16,00	221,25	3.540,00
20	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	16,00	195,00	3.120,00
21	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	14,00	178,75	2.502,50
22	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	15,00	152,50	2.287,50
23	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	16,00	115,00	1.840,00
24	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	16,00	112,50	1.800,00
25	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	14,00	83,75	1.172,50
26	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	16,00	65,00	1.040,00
27	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	16,00	61,25	980,00
28	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	16,00	40,00	640,00
29	Vardar-ı Kebir	Torışleva Çiftliği	14,00	35,00	490,00
30	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	15,00	31,00	465,00
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	16,00	25,00	400,00
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	16,00	20,00	320,00
Toplam				16.024,75	245.196,25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.89'a göre 1844 yılında Vardar-ı Kebir Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 16.024,75 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 32 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 245.196,25 kuruştur.

Tablo 3.90: Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi ve Birim Fiyatları (1844)

	Nahiye	Çiftlik	ŞAIR		
			Fiyat (Kuruş)	Miktar (Kile)	Toplam (Kuruş)
1	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	16,00	630,00	10.080,00
2	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	16,00	430,00	6.880,00
3	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	15,50	271,25	4.204,38
4	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	16,00	240,00	3.840,00
5	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	15,00	243,75	3.656,25
6	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	16,00	211,25	3.380,00
7	Vardar-ı Sagir	Tekeli Çiftliklerinden Biri	16,00	195,00	3.120,00
8	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	18,00	140,00	2.520,00
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	95,00	1.520,00
10	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	82,50	1.320,00
11	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	15,00	60,00	900,00
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	36,25	580,00
13	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	16,00	35,00	560,00
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	16,00	25,00	400,00
15	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	15,00	20,00	300,00
Toplam				2.715,00	43.260,63

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo 3.90'a göre 1844 yılında Vardar-ı Sagir Nahiyesi'nde üretilen Şair miktarı toplamda 2.715,00 kiledir. Ortalama birim fiyatı 16,00 kuruş olup ilgili 15 çiftlikteki üretilen toplam Şair değeri 43.260,63 kuruştur.

Tablo 3.91’ye göre 1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerde üretilen Şair miktarı toplamda 32.513,50 kile olup üretilen toplam Susam değeri 506.265,31 kuruştur.

Tablo 3.91: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Şair Üretimi Dağılımı (1844)

	Nahiye	ŞAIR				Kaynak
		Miktar (Kile)	%	Toplam (Kuruş)	%	
1	Vardar-ı Kebir	16.024,75	49,29%	245.196,25	48,43%	Tablo 3.89
2	Vardareyn	4.281,88	13,17%	68.571,25	13,54%	Tablo 3.88
3	Vardar	4.185,63	12,87%	65.148,75	12,87%	Tablo 3.87
4	Vardar-ı Sagir	2.715,00	8,35%	43.260,63	8,55%	Tablo 3.90
5	Gelmeriye	2.641,25	8,12%	41.589,69	8,21%	Tablo 3.84
6	Langaza	1.621,25	4,99%	25.338,75	5,01%	Tablo 3.85
7	Bazargah	998,75	3,07%	16.620,00	3,28%	Tablo 3.83
8	Nefs-i Selanik	45,00	0,14%	540,00	0,11%	Tablo 3.86
	Toplam	32.513,50	100,00%	506.265,31	100,00%	

2.14. Zirai Ürünlerin Üretim Miktarı ve Fiyatlarının Nahiyeleere Göre Genel Dağılımının Değerlendirilmesi (1844)

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemî Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Kazası Nahiyesi çiftlikleri zirai üretim gelirlerinin nahiyeleere ve ürünlere göre genel dağılımı Tablo 3.92’de verilmiştir.

Tablo 3.92’ye göre Selanik Kazası Nahiyesi çiftlikleri 1844 yılı zirai üretim gelirlerinin tamamı (13 ürün için) 2.479.016,39 kuruştur. Toplam zirai gelirin %57,80’ni Hınta, %20,42’si Şair, %7,09’u Mısır, %4,29’u Alef, %4,25’i Susam, %2,28’i Çavdar, %1,92’si Burçak, %1,03 Fasulye, %0,32’si Nohut, %0,31’i Pelid Kozası, %0,27’si Erzen, %0,02’si Bakla ve %0,01’i ise Mercimek üretiminden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

Tablo 3.92: Selanik Kazası Nahiyesi Çiftlikleri Zirai Üretim Gelirlerinin Nahiyele ve Ürönlere Göre Genel Dağılımı (1844)

	Ürün	Nahiyeler								Toplam		Kaynak
		Bazargah	Gelmeriye	Langaza	Nefs-i Selanik	Vardar	Vardareyn	Vardar-ı Kebir	Vardar-ı Sagir	(Kuruş)	(%)	
1	Hınta	37.470,00	322.888,13	48.325,00	12.950,00	144.301,25	168.086,63	568.251,25	130.529,73	1.432.801,98	57,80%	Tablo 3.56
2	Şair	16.620,00	41.589,69	25.338,75	540,00	65.148,75	68.571,25	245.196,25	43.260,63	506.265,31	20,42%	Tablo 3.91
3	Mısır	17.590,00	10.032,50	25.247,50		12.685,00	3.620,00	104.655,00	1.876,25	175.706,25	7,09%	Tablo 3.65
4	Alef	5.331,25	27.254,00	2.771,25	9.280,00	9.071,25	14.052,50	29.835,00	8.747,50	106.342,75	4,29%	Tablo 3.18
5	Susam	3.330,00	21.155,55	11.240,00	1.800,00	14.187,50	10.825,00	32.921,88	9.962,50	105.422,43	4,25%	Tablo 3.82
6	Çavdar	17.280,00	920,00	15.112,50		4.202,50	5.225,00	9.735,00	4.000,00	56.475,00	2,28%	Tablo 3.36
7	Burçak	7.570,00	7.918,75	244,25	500,00	6.782,50	2.758,80	14.661,25	7.051,25	47.486,80	1,92%	Tablo 3.28
8	Fasulye	7.530,00		14.610,00		280,00		3.118,75		25.538,75	1,03%	Tablo 3.44 Tablo 3.45 Tablo 3.46 Tablo 3.47
9	Nohut					1.028,75		6.812,50		7.841,25	0,32%	Tablo 3.68
10	Pelid Kozası	2.192,00	2.872,00	2.412,50					125,00	7.601,50	0,31%	Tablo 3.73
11	Erzen	1.840,00		2.545,00		580,00	100,00	1.455,00	200,00	6.720,00	0,27%	Tablo 3.43
12	Bakla		601,88							601,88	0,02%	Tablo 3.19
13	Mercimek					112,50		100,00		212,50	0,01%	Tablo 3.57
Toplam		116.753,25	435.232,49	147.846,75	25.070,00	258.380,00	273.239,18	1.016.741,88	205.752,85	2.479.016,39	100,00%	

SONUÇ

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Maliye Nezareti, Varidat Muhasebesi, Temettuât Kalemi Defterleri (ML. VRD. TMT. d.)’ne göre Selanik Eyaleti, Selanik Sancağı, Nefs-i Selanik Kazasına tabi ve çalışmamıza konu 146 adet çiftliğin hane sayıları, cizye defteri sayıları, gelirleri, vergi yükleri, zirai üretim yapıları ve 13 zirai ürünün üretim miktarı ile birim fiyatları 1844 yılı için istatistiki olarak ortaya çıkarılmıştır.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki 8 nahiyede bulunan 146 çiftlikteki toplam hane sayısı 3.418’dir. Çiftlikler dahilinde ikamet eden hane sayısı 3.125 olup geriye kalan 209 hane Mutasarrıf ve 84 hane Subaşı ise çiftlik dışında ikamet etmektedirler. Mutasarrıflar genellikle Selanik veya İstanbul merkezinde konaklarında ikamet etmektedirler. Mutasarrıfların aynı bölge veya birden fazla bölgede yine birden fazla çiftliğin idaresine ve üretimden doğan gelirden hisseleri oranında pay sahibi oldukları ayrıca tespit edilmiştir. Mutasarrıfların ekseriyeti erkek nüfustan oluşmaktadır; fakat eşlerinin vefatı nedeniyle ilgili çiftliklerin idaresinde yer alan Mutasarrıf kadınların varlığı ile birlikte ayrıca yetim olup birer kadın vasi tarafından mutasarrıf olarak temsil edildikleri çiftlikler de tespit edilmiştir.

Subaşılar, Mutasarrıfların temsilcisi konumunda çiftliklerdeki üretimi denetledikleri, çiftlikteki zirai üretimden doğan gelirin hisse sahiplerine dağıtılması ve verginin hanelerden toplanması konusunda görev aldığı düşünülmektedir. Zira çiftliklerdeki Subaşılar üretime dahil olmamaktadırlar ve kendilerine yıllık Subaşılık ücreti ödendiği tespit edilmiştir.

Çiftliklerdeki zirai üretimin “Erbab-ı Ziraat” olarak tabir edilen ve Mutasarrıfın “şeriken” hissedarları tarafından gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Çiftliklerde üretimden doğan gelirin ortalama olarak %40’ı doğrudan Mutasarrıfların ve geri kalan kısmı ise “şeriken” hissedarlar arasında paylaşılmaktadır. Çiftliklerdeki tarımsal üretim bu kişilerce yerine getirilmektedir. Tarımsal üretim dahilindeki tahıl üretimi haricindeki hayvancılık ve çiftlik idaresi altındaki diğer işlerde lazım gelen ihtiyaca binaen ayrıca ücretli emek söz konusu olup, çiftliklerde tespit edilebilen tüm meslek sahibi sayısı kişiler nahiyelere ve çiftliklerine göre sayısal olarak Ekler kısmında

detaylı bir şekilde verilmiştir. Mesleği tespit edilemeyen mükellefler ise “Diğer” grubu adı altında tablolarda gösterilmiştir.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut çiftliklerdeki toplam Cizye defteri sayısı 5.257’dir. Bu çiftliklerdeki toplam 5.257 Cizye defterinin 373 tanesi “Ala”, 4.380 tanesi “Evasıt” ve 504 tanesi ise “Edna” grubu Cizye defterinden oluşmaktadır.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerin arazi miktarı 84.647 dönümü ekilebilir, 178.014 dönümü nadas olmak üzere toplamda 262.261 dönümdür. Toplam çiftlik arazisi bakımından en küçük arazi miktarına sahip nahiye 2.863 dönüm ile Nefs-i Selanik Nahiyesi iken en büyük arazi miktarına sahip nahiye ise 74.758 dönüm ile Vardar-ı Kebir Nahiyesi’dir.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki çiftliklerin ortalama arazi varlıkları toplam hane sayısına göre hesaplandığında 76,85 dönüm iken hisse sahibi hane sayısına göre tekrar hesaplandığında ise ortalama arazi varlığı 115,25 dönüm olmaktadır. En küçük arazi varlığına sahip çiftlik 10 dönüm arazi varlığı ile Vardareyn Nahiyesi’nde Muhtelif Çiftliklerden Bir Çiftlik iken en büyük arazi varlığına çiftlik ise 13.950 dönüm arazi varlığı ile Kadıköyü Çiftliği’dir.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerde mevcut 146 çiftlikte 17.641’i “Büyükbaş”, 44.419’u “Küçükbaş” ve 4.525’i “Binek” hayvanı olmak üzere mevcut toplam hayvan sayısı 66.585’dir. Çiftliklerdeki hane başına ortalama hayvan varlığı değerlendirildiğinde ise; yaklaşık olarak hane başına ortalama 5 “Büyükbaş”, 13 “Küçükbaş” ve 1’i de “Binek” hayvanı olmak üzere toplamda ortalama hane başına düşen hayvan sayısı 19 olarak tespit edilmiştir. Nahiyeler arasından hayvan varlığına en az sahip nahiye Nefs-i Selanik Nahiyesi iken en fazla hayvan varlığına sahip nahiye ise Vardar-ı Kebir Nahiyesi olarak tespit edilmiştir.

1844 yılında Selanik Kazası dahilindeki nahiyelerdeki 146 çiftliğin tamamına ait “Hisse Gelirleri” 2.473.011,61 kuruş, “Hayvancılık Gelirleri” 1.743.28,85 kuruş ve “Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler” ise 1.110.110,75 kuruş olmak üzere toplam gelir 3.757.451,21 kuruştur. Hisse sahibi hane başına ortalama hisse geliri 1.085,13 kuruş iken toplam gelirin hane başına ortalaması 1.099,31 kuruştur. Toplam gelirin

%65,82'sını "Hisse Gelirleri", %4,64'ini "Hayvancılık Gelirleri" ve %29,54'ünü ise "Ücret, Ticaret ve Diğer Gelirler" oluşturmaktadır.

1844 yılına ait vergi yükünün dağılımı; 339.645,12 kuruşu "Vergi-i Mahsusa", 266.772,32 kuruşu "Öşür", 4.902,40 kuruşu "Ağnam" ve 42.537,33 kuruşu ise "Diğer" kategorisinde olmak üzere toplamda 653.857,17 kuruş şeklindedir. Hane başına ortalamaya göre vergi yükünün dağılımı ise; 99,37 kuruşu "Vergi-i Mahsusa", 78,05 kuruşu "Öşür", 1,43 kuruşu "Ağnam" ve 12,45 kuruşu ise "Diğer" kategorisinde olmak üzere hane başına ortalama toplam 191,30 kuruş şeklindedir.

1844 yılına ait toplam vergi yükünün %51,94'ünü "Vergi-i Mahsusa", %40,80'ini "Öşür", %0,75'ini "Ağnam" ve %6,51'ini ise "Diğer" vergiler oluşturmaktadır. "Vergi-i Mahsusa", "Öşür", "Ağnam" ve "Diğer" vergilerin 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam gelirine oranı ise sırasıyla %9,04, %6,10, %0,13 ve %1,13'dür. Buna göre 1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirine oranı %17,40'dır.

1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri toplam vergi yükünün toplam gelirinden düşülmesi durumunda toplam kar 3.103.594,05 kuruş iken hane başına ortalama kar ise 908,01 kuruş olarak tespit edilmiştir.

1844 yılı Selanik Kazası çiftlikleri zirai üretim gelirlerinin tamamı (13 ürün için) 2.479.016,39 kuruştur. Zirai üretimden doğan toplam gelirin %41'i Vardar-ı Kebir, %18'i Gelmeriye, %11'i Vardareyn, %10'u Vardar, %8'i Vardar-ı Sagir, %6'sı Langaza, %5'i Bazargah ve %1'i ise Nefs-i Selanik nahiyeleri dahilindeki çiftliklerden elde edilmektedir. Toplam zirai gelirin %57,80'ni Hınta, %20,42'si Şair, %7,09'u Mısır, %4,29'u Alef, %4,25'i Susam, %2,28'i Çavdar, %1,92'si Burçak, %1,03 Fasulye, %0,32'si Nohut, %0,31'i Pelid Kozası, %0,27'si Erzen, %0,02'si Bakla ve %0,01'i ise Mercimek üretiminden elde edilen gelirlerden oluşmaktadır. Ayrıca söz konusu 13 ürün için 1844 yılı birim fiyatları nahiye ve çiftliklere göre ayrı ayrı tespit edilmiştir.

1844 yılı Selanik Kazası Nahiyesi çiftlikleri dahilinde elde edilen istatistiki verilerin sadece çiftlikler ile sınırlı kalmayıp Selanik dahilindeki tüm yerleşim birimlerinin de temettuat defterlerinin kullanılması durumunda, Selanik geneli için

1844 yılı idari ve mali istatistiki bilgi üretimine katkı sunulabilecektir. Bu durumda çiftlikler ve diğer yerleşim birimleri arasındaki idari ve mali durum istatistiki olarak karşılaştırılabilecektir. Örneğin; Tanzimat sonrası gelir vergisine doğru ilerleyen süreç içerisinde Selanik bölgesinde verginin miktarı ve oransal dağılımı ile birlikte bölgeler arası vergi yükünün dağılımı ile birlikte 1845 yılına ait tahmini veriler yardımıyla bir sonraki yıl için öngörülen vergi miktarı ve oransal dağılımı karşılaştırılabilecektir. Tarımsal üretime konu toprak miktarı ve verim kabiliyetleri bölgeler arası olarak karşılaştırılabilirken aynı zamanda üretime konu ürünlerin dağılımı hakkında fikir edinilebilecektir. Tarımsal ürünlerin üretim miktarları ile birim fiyatları bölgeler arası karşılaştırılarak verim kabiliyetleri üzerinden iktisadi sonuçlar çıkarılabilecektir. Tespit edilen ücretli emeğin varlığı nice ve nitel açıdan emek tarihi üzerinde çalışan araştırmacılar için birer kaynak hüviyetini taşımaktadır. Tarımsal üretime konu toprakların ortalama hane başına “çiftlik” tanımı sınırları içerisinde bir büyüklüğü ifade etse de tasarruf hakkı hisselerine bölünmüş tek bir bütün halinde çiftliklerin toplam toprak varlıkları ele alındığında ise “büyük çiftlikler” ile ilgili İktisat Tarihi alanındaki çalışmalara katkılar sunulabilecektir. Son olarak eklerde sunulan ve her bir çiftlikteki meslek sahiplerin dağılımını veren tablo sayesinde ise emek tarihi üzerinde ekonometrik analiz için ihtiyaç duyulan verilere katkı sunulmuş olacaktır. Böylece bölgeye ait diğer Temettuat kayıtlarının da yardımıyla meslek seçimi üzerinde bölgenin veya dini aidiyetin etkisinin araştırılmasına imkân verecek nedensellik analizi gibi analizlerin ihtiyaç duyduğu veriler sağlanmış olacaktır. Tüm bu katkıların İktisat Tarihi literatürüne anlamlı bir katkı sunabilmesi için öncelikle Temettuat sayımlarının cari olduğu bölgenin diğer kayıtlarının da literatüre kazandırılması gerekmekte ve bu çalışmanın sınırını oluşturmaktadır.

KAYNAKÇA

- Abdurrahman Vefik: **Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)**, Maliye Bakanlığı, Ankara 1999
- Adıyeke, Nuri: “Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları Düzenleyen Nizamname Örnekleri”, **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi**. 11 (11), 2000, s. 769-823.
- Akkuş, Yakup: “Osmanlı Maliyesi Literatüründe İhmal Edilmiş Bir Tartışma: Tevzi Defterlerinden Vergi-i Mahsusa’ya Geçiş”, **Tarih Dergisi**, 65, 2017, s. 29-61.
- Aktan, Hamza: “İhya”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 22, 2000, s. 7-9.
- Albayrak, Sadık: **Budin Kanunnamesi ve Osmanlı Toprak Meselesi**, Tercüman, 1973.
- Anastassiadou, Meropi & Méropi Anastassiadou-Dumont: **Salonique, 1830-1912: une ville ottomane à l'âge des Réformes**. Brill, 1997.
- Anastassiadou, Meropi: **Tanzimat Çağında Bir Osmanlı Şehri Selanik**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2001.
- Aygın, Mert Cemal: **Osmanlı Devleti’nde Kazancın Vergilendirilmesi Teşebbüsleri (1907-1914)**, (Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2019.
- Barkan, Ömer Lütfi: “894 (1488-1489) Yılı Cizyesinin Tahsilatına Ait Muhasebe Bilançoları”, **Belgeler: Türk Tarih Belgeleri Dergisi**, 1, 1964, s. 1-117.

- Barkan, Ömer Lütfi: “Feodal Düzen ve Osmanlı Timarı”, **Türkiye İktisat Tarihi Semineri** (haz. Osman Okyar – H. Ünal Nalbantoğlu), 1975, s. 1-32.
- Barkan, Ömer Lütfi: “Osmanlı Mali Sayımları Üzerine Bir Araştırma”, (Çev.) Mehtap Özdeğer, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 51/1, 2001, s. 13-24.
- Barkan, Ömer Lütfi: “Timar”, **İA**, XII/1, 1977, s. 286-333.
- Barkan, Ömer Lütfi: “Türk Toprak Hukuku Tarihinde Tanzimat ve 1274 (1858) Tarihli Arazi Kanunnamesi”, **Tanzimat I**, Maarif Matbaası, 1940, s. 321-379.
- Barkan, Ömer Lütfi: **Türkiye’de Toprak Meselesi**, Gözlem Yayınları, 1980.
- Beldiceanu, Nicoara: "Le timar dans l'État ottoman (XIVe-XVe siècles)", **Publications de l'École Française de Rome**, 44 (1), 1980: 743-753.
- Beldiceanu, Nicoara: **Le timar dans l'État ottoman**, Harrassowitz, 1980.
- BOA: **ML. VRD. TMT.** d., 11465, 11467, 11469, 11472, 11473, 11476, 11477, 11478, 11479, 11480, 11481, 11482, 11483, 11488, 11489, 11490, 11491, 11492, 11493, 11496, 11500, 11502, 11504, 11505, 11506, 11507, 11508, 11510, 11511, 11512, 11513, 11514, 11516, 11517, 11518, 11519, 11521, 11522, 11523, 11524, 11525, 11528, 11529, 11531, 11532, 11533, 11534, 11535, 11538, 11539, 11540, 11541, 11542, 11545, 11549, 11550, 11552, 11553, 11554, 11555, 11557, 11559, 11560, 11562, 11563, 11567, 11568, 11569, 11570, 11571, 11572, 11578, 11579, 11581,

11582, 11583, 11588, 11589, 11590, 11591, 11592, 11593, 11596, 11597, 11598, 11599, 11600, 11601, 11603, 11606, 11607, 11608, 11611, 11613, 11616, 11617, 11619, 11622, 11623, 11625, 11627, 11629, 11630, 11632, 11633, 11634, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11646, 11647, 11648, 11649, 11650, 11651, 11656, 11667, 11697, 11715, 11736, 11745, 11749, 29 Z. 1261 – 29 Aralık 1845.

BOA: NFS. d., 7436, 1246 L. 29 – 04 Aralık 1839; 7439, 1252 Z. 29 – 06 Nisan 1837; 7440, 1254 Z. 29 – 15 Mart 1839; 7441, 1257 R. 19 – 10 Haziran 1841; 7444, 1259 M. 13 – 13 Şubat 1843.

Cin, Halil, & Gül Akyılmaz: **Tarihte Toplum ve Yönetim Tarzı Olarak Feodalite ve Osmanlı Düzeni**, Çağ Üniversitesi, 2000.

Çakılcı, Diren: “Temettuat Kayıtlarına Göre Selanik Şehri”, **3rd International Language, Culture and Literature Symposiu, June 15-16**, 2017, s. 26-38.

Çeker, Orhan (Haz.): **Arazi Kanunnamesi**, Ebru Yayınları, 1985.

Delilbaşı, Melek: “Selanik ve Yanya’da Osmanlı Egemenliğinin Kurulması”, **Belleten**, 51 (199), 1987, s. 75-106.

Demetriades, Vasiles: **Topographia tes Thessalonikes kata ten epoche tes Tourkokratias, 1430-1912**. Hetaireia Makedonikon Spoudon, 1983.

Dinç, Güven: “Tanzimat Dönemi Cizye Defterlerine Göre Antalya Gayrimüslimleri”, **MJH Mediterranean Journal of Humanities**, VII/2, 2017, s. 159-181.

- Efe, Ayla: “Osmanlı Devleti’nde Yeniden Yapılanmanın Şafağında Üç Vergi Sayımı”, **Akademik İncelemeler Dergisi**, 11/2, 2016, s. 25.
- Emecen, Feridun: “Ağnam Resmi”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 1, 1998, s. 485-487.
- Emecen, Feridun: “Baştına”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 5, 1992, s. 135-136.
- Erkal, Mehmet: “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 42-45.
- Erkal, Mehmet: “Öşür”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 97-100.
- Esin, Taylan: “19. Yüzyılın Sonunda Osmanlı İmparatorluğu’nda Kurulan Musevi İskân Birliği (JCA) Çiftlikleri”, **Toplumsal Tarih**, 249, 2014, s. 14-24.
- Genç, Mehmet: “Mukataa”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 31, 2020, s. 129-132.
- Göyünç, Nejat: “Timar Ruznâme Defterleri’nin Biyografik Kaynak Olarak Önemi”, **Belleten**, LX/227, 1996, s. 127-138.
- Göyünç, Nejat: “Timar Tevcihleri Hakkında”, **Osmanlı-Türk Diplomatığı Semineri (30-31 Mayıs 1994): Bildiriler**, 1995, s. 67-74
- Güran, Tefvik: “Ondokuzuncu Yüzyıl Ortalarında Ödemiş Kasabasının Sosyo-Ekonomik Özellikleri”, **İ.Ü. İktisat Fakültesi Mecmuası**, Ord. Prof. Ömer Lütfi Barkan’a Armağan, XLI/1-4, 1985, s. 301-319.

- Güran, Tevfik: **Osmanlı Mali İstatistikleri: Bütçeler (1841-1918)**, DİE Tarihi İstatistikler Dizisi, VII, Ankara, 2003.
- Güvenç, Sefer: “Mübadele Öncesi ve Sonrası Eski ve Yeni Adları ile Kuzey Yunanistan Yer Adları Atlası”, **Lozan Mübadilleri Vakfı**, 2014.
- İlgürel, Mücteba: “Subaşı”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, 37, 2009, s. 447-448.
- İnalcık, Halil: “Cizye”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 45-48.
- İnalcık, Halil: “Çiftlik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 8, 1993, s. 313-314.
- İnalcık, Halil: “Çiftliklerin Doğuşu: Devlet, Toprak Sahipleri ve Kiracılar”, **Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010.
- İnalcık, Halil: “Tımar”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 41, 2012, s. 168-173.
- Karademir, Zafer: “Statüleri ve Mahiyetleri Açısından Osmanlı Ekonomisinde Büyük Çiftlikler (18. Yüzyıl)”, **Cihannüma**, IV/2, 2018, s. 15-43.
- Kaya, Alp Yücel, & Yücel Terzibaşoğlu: “Tahrir’den Kadastro’ya 1874 İstanbul Emlak Tahriri ve Vergisi “Kadastro Tabir Olunur Tahrir-i Emlak””, **Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar Dergisi**, 9 (249), s. 9-57.

- Kenanoğlu, M. Macit: “Miri Arazi”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 30, 2020, s. 157-160.
- Keyder, Çağlar: Çağlar Keyder, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Büyük Ölçekli Ticari Tarım Var mıydı?”, **Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010.
- Kiel, Machiel: “Selanik”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 36, 2009, s. 352-357.
- Kotzageorgis, Phokion P.: “Nomads (Yürüks) and Environment in Early Modern Halkidiki”, **Balkan Studies**, 50, 2015, s. 95-118.
- Kökdaş, İrfan: “Kent ve Devlet Arasında: 18. Yüzyıl Selanik Kırsalında Güç ve Sermaye Dinamikleri”, **Cihannüma**, 1 (2), 2015, s. 15
- Köksal, Yonca: “19. Yüzyılda Kuzeybatı Bulgaristan: Sessiz Toprak Reformu”, **Toplumsal Tarih**, 170, 2008, s. 24-30.
- Kütükoğlu, Mübahat S.: “Osmanlı Sosyal ve İktisâdî Tarihi Kaynaklarından Temettü Defterleri”, **Belleten**, LIX/225, 1995, s. 395-412.
- Laiou, Sophia: “Some Considerations Regarding Çiftlik Formation in the Western Thessaly, sixteenth-nineteenth centuries”, (Ed.) Elias Kolovos, Phokion Kotzageorgisi Sophia Laiou and Marinos Sariyannis, **The Ottoman Empire, The Balkans, The Greek Lands: Toward a Social and Economic History. Studies in Honor of John C. Alexander**, The ISIS İstanbul, s. 255-277.

- Mert, Özcan: Özcan Mert, “Ayan”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 4, 1991, s. 195-198
- Moutafchieva, Vera P.: “Agrarian Relations in the Ottoman Empire in the 15th and 16th Centuries”, **East European Monographs**, 1988, 1-60.
- Moutafchieva, Vera P.: “XVIII. Yüzyılın Son On Yılında Ayanlık Müessesesi”, (Çev.) Bayram Kodaman, **Tarih Dergisi**, 31 1978, s. 163-182.
- Örenç, Ali Fuat: “Mutasarrıf”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 31, 2020, s. 377-379.
- Özdeğer, Mehtap: “Osmanlı İmparatorluğu’nda Hububat Üretimine Devletin Himaye Edici Müdahalesi (16. Yüzyıl Arşiv Kaynaklarına Göre)”, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 51 (1), 25-47.
- Özkaya, Yücel: “XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Yerli Ailelerin Âyânlıkları Ele Geçirışleri ve Büyük Hânedânlıkların Kuruluşu”, **Belleten**, XLII/168 (1978), s. 667-723.
- Özkaya, Yücel: **Osmanlı İmparatorluğunda Âyânlık**, (Doktora Tezi) Ankara Üniversitesi, 1977.
- Öztürk, Said: “Türkiye’de Temettuat Çalışmaları”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, 1 (1), 2003, s. 287-304.
- Sertoğlu, Midhat (Haz.): **Sofyalı Ali Çavuş Kanunnamesi**, Marmara Üniversitesi Yayınları, 1992.

- Spyropoulos, Yannis, Stefanos Poullos, & Antonis Anastasopoulos: "Çiftlik, Landed Elites, and Tax Allocation in Eighteenth-Century Ottoman Veroia." **European Journal of Turkish Studies. Social Sciences on Contemporary Turkey**, 2020; s. 1-35.
- Şahin, Canay: "Ondokuzuncu Yüzyıl'da Samsun'da Çiftlik Sahibi Hazine Darzadeler ile Kiracı-Köylüler Arasındaki Arazi ve Vergi İhtilafı Üzerine Bazı Gözlemler ve Sorular", **Kebikeç**, 24, 2007, s. 75-88.
- Şahin, Harun: "Osmanlı Vergi Sisteminde Reform ve Temettü Vergisi", **CÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, 37 (1), 2013, s. 45-57.
- Tabakoğlu, Ahmet: "Öşür", **TDV İslam Ansiklopedisi**, Cilt 34, 2007, 100-103.
- Tabakoğlu, Ahmet: **Osmanlı Mali Tarihi**, Dergâh yay., İstanbul, 2016.
- Veinstein, Gilles: "Çiftlik Tartışması Üzerine", **Osmanlı'da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, (Ed.) Çağlar Keyder ve Faruk Tabak, (Çev.) Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010, s. 17-24.
- Veinstein, Gilles: "XVII. Yüzyılda Karadeniz'in Kuzeyindeki Steplerde Bulunan Osmanlı Kolonizasyon Çiftlikleri", (Çev.) Yavuz Cezar, **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası**, 43, 1987, s. 79-84.
- Vryonis, Speros: "The Ottoman conquest of Thessaloniki in 1430", (Ed.) A. Bryer, H. Lowry, **Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society**, 1986, s. 281-321.

- Yazan, Ömer: “19. Yüzyıl Sonlarında Osmanlı Tarım İşletmelerinde Yönetim ve Muhasebe Uygulamaları: “Çiftlik İdaresi” Örneği”, **MUFTAD Eylül Özel Sayısı**, 2018, s. 283-284.
- Yükcü, Süleyman, Nur Fidancı, & Umut Soysal: “Osmanlı Devleti’nde Temettuat Defterleri’nin Önemi ve Vergisel Açıdan Değerlendirilmesi” **MUFTAD**, 7, 2014, s. 170-199.

EK-1: Selanik Kazası Çiftliklerindeki Hanelerin Nahiyelerine Göre Mesleki Dağılımının Sayısal Durumu (1844)

Tablo EK 1.1: Ağnam Kasaplığı Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Kasabı (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	4
2	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagır	Vardarofça Çiftliği	1
Toplam			6

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.2: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Ticareti (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.3: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Ticareti (Kişi)	ML. VRD. TMT. d.
1	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	4	11616

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.4: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Ticareti (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	6

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.5: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Ticareti (Kişi)
1	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	5
2	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	4
3	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	3
4	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	2
5	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.6: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ağnam Ticareti (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	2
2	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
4	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	1
Toplam			5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.7: Ağnam Ticareti Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Ağnam Ticareti (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	3	Tablo EK 1.2
2	Gelmeriye	4	Tablo EK 1.3
3	Langaza	6	Tablo EK 1.4
4	Vardareyn	15	Tablo EK 1.5
5	Vardar-ı Kebir	5	Tablo EK 1.6
Toplam		33	

Tablo EK 1.8: Ahırcılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Ahırcılık (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.9: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Arabacılık (Kişi)
1	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.10: Arabacılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Arabacılık (Kişi)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	2
2	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	2
3	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	1
4	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
5	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			7

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.11: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Arabacılık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	7
2	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	5
3	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	4
4	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	2
6	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1
Toplam			21

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.12: Arabacılık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Arabacılık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	3
2	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	1
Toplam			5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.13: Arabacılık Yapan Sayısının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Arabacılık (Kişi)	Kaynak
1	Vardar	5	Tablo EK 1.9
2	Vardareyn	7	Tablo EK 1.10
3	Vardar-ı Kebir	21	Tablo EK 1.11
4	Vardar-ı Sagir	5	Tablo EK 1.12
Toplam		38	

Tablo EK 1.14: Arıcılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Arıcılık (Kişi)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.15: Aylıkçılık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Aylıkçılık (Kişi)
1	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.16: Bağcılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Bağcılık (Kişi)
1	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1
2	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	3
3	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1
4	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1
6	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1
7	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
Toplam			10

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.17: Bakkallık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Bakkallık (Kişi)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	1
2	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
3	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	1
4	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.18: Balıkçılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Balıkçılık (Kişi)
1	Bazargah	Lance Çiftliği	2
2	Bazargah	Vernaz Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.19: Balıkçılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Balıkçılık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	18
2	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	6
3	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	4
4	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
Toplam			31

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.20: Balıkçılık Yapan Sayısının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Balıkçılık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	31	Tablo EK 1.19
2	Vardar-ı Kebir	3	Tablo EK 1.18
Toplam		34	

Tablo EK 1.21: Bargir Kiracılığı Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Bargir Kiracılığı (Kişi)
1	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.22: Bekçilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Bekçilik (Kişi)
1	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
2	Vardareyn	Çalı Çiftliği	1
3	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1
4	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
5	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	1
6	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
Toplam			6

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.23: Boyacılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Boyacılık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1
2	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	1
4	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.24: Çobanlık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	2
2	Bazargah	İstavroz Çiftliği	2
3	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	2
4	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	2
5	Bazargah	Tomye Çiftliği	1
6	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1
7	Bazargah	Vernaz Çiftliği	1
8	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	1
Toplam			12

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.25: Çobanlık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	1
2	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
3	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.26: Çobanlık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	12
2	Langaza	Yanikköy Çiftliği	3
Toplam			15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.27: Çobanlık Yapan Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.28: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	7
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	2
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	2
4	Vardar	Legathor Çiftliği	1
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	1
Toplam			13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.29: Çobanlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Vardareyn	Çalı Çiftliği	20
2	Vardareyn	Kuşbalı Çiftliklerinden Biri	10
3	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	4
4	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	4
5	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	3
6	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	3
7	Vardareyn	Cankar Çiftliği	3
8	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	2
9	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	1
10	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	1
11	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1
12	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1
Toplam			53

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.30: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	10
2	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	9
3	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	7
4	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	5
5	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	4
6	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	3
7	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	3
8	Vardar-ı Kebir	Çınarfornus Çiftliği	2
9	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	2
10	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	2
11	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	2
12	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1
13	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	1
14	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	1
15	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	1
16	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
17	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1
18	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
Toplam			56

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.31: Çobanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Çobanlık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	6
2	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	2
3	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	2
4	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
5	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
6	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	1
Toplam			15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.32: Çobanlık Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çobanlık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	12	Tablo EK 1.24
2	Gelmeriye	3	Tablo EK 1.25
3	Langaza	15	Tablo EK 1.26
4	Nefs-i Selanik	1	Tablo EK 1.27
5	Vardar	13	Tablo EK 1.28
6	Vardareyn	53	Tablo EK 1.29
7	Vardar-ı Kebir	56	Tablo EK 1.30
8	Vardar-ı Sagir	15	Tablo EK 1.31
Toplam		168	

Tablo EK 1.33: Dalyancılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Dalyancılık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.34: Değirmencilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Değirmencilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	3
2	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.35: Demircilik Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Demircilik (Kişi)
1	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	1
2	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
Toplam			2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.36: Demircilik Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Demircilik (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	1
2	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	1
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.37: Demircilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Demircilik (Kişi)
1	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	1
2	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
3	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.38: Demircilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Demircilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	2
2	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	1
4	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
5	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
6	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1
7	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
Toplam			8

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.39: Demircilik Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Demircilik (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	2
2	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.40: Demircilik Yapan Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Demircilik (Kişi)	Kaynak
1	Gelmeriye	2	Tablo EK 1.35
2	Vardar	3	Tablo EK 1.36
3	Vardareyn	3	Tablo EK 1.37
4	Vardar-ı Kebir	8	Tablo EK 1.38
5	Vardar-ı Sagir	3	Tablo EK 1.39
	Toplam	19	

Tablo EK 1.41: Dülgerlik Yapan Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Dülgerlik (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	2
3	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1
4	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
	Toplam		5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.42: Erbab-ı Ziraat Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	35
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	34
3	Bazargah	İstavroz Çiftliği	25
4	Bazargah	Tomye Çiftliği	25
5	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	11
6	Bazargah	Vernaz Çiftliği	10
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	7
8	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	6
9	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	6
10	Bazargah	Lance Çiftliği	3
	Toplam		162

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.43: Erbab-ı Ziraat Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	68
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	55
3	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	34
4	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	27
5	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	27
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	22
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	15
8	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	13
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği	12
10	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11
11	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	7
12	Gelmeriye	Hona Çiftliği	7
13	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7
14	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	7
15	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	6
16	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	6
17	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	5
18	Gelmeriye	Marina Çiftliği	5
19	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	4
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
21	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
22	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	3
23	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
24	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
25	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	3
26	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	3
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
28	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
29	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
30	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
31	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
32	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	1
Toplam			372

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.44: Erbab-ı Ziraat Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	75
2	Langaza	Belofça Çiftliği	35
3	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	20
4	Langaza	Yanikköy Çiftliği	11
5	Langaza	Sekiköy Çiftliği	7
6	Langaza	Sesleve Çiftliği	7
7	Langaza	Seslova Çiftliği	7
8	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	7
9	Langaza	Top Çiftliği	7
10	Langaza	Kulgallu Çiftliği	5
11	Langaza	Langaza Çiftliği	5
12	Langaza	Boşnak Çiftliği	4
13	Langaza	Nebet Çiftliği	3
Toplam			193

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.45: Erbab-ı Ziraat Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	12

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.46: Erbab-ı Ziraat Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	63
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	38
3	Vardar	Legathor Çiftliği	24
4	Vardar	Kermid Çiftliği	22
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	20
6	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	19
7	Vardar	Tutiler Çiftliği	17
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	12
9	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	9
10	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8
11	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	3
Toplam			240

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.47: Erbab-ı Ziraat Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	32
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	28
3	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	24
4	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	19
5	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	18
6	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	12
7	Vardareyn	Cankar Çiftliği	11
8	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	9
9	Vardareyn	Çalı Çiftliği	9
10	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	8
11	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	7
12	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	6
13	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	6
14	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	6
15	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	5
16	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	5
17	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	5
18	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	4
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	3
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	2
21	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	2
22	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	1
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	1
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	1
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	1
27	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	1
28	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	1
29	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	1
Toplam			229

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.48: Erbab-ı Ziraat Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	87
2	Vardar-ı Kebir	Balbehor Çiftliği	63
3	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	52
4	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	43
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	39
6	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	35
7	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	35
8	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	32
9	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	24
10	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	23
11	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	23
12	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	21
13	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	21
14	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	21
15	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	20
16	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	19
17	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	17
18	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	15
19	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	13
20	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	11
21	Vardar-ı Kebir	Çınarfornus Çiftliği	11
22	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	8
23	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	8
24	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	7
25	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	7
26	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	6
27	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	5
28	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	5
29	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	3
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	2
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	2
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	1
Toplam			679

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.49: Erbab-ı Ziraat Sayısının Vardar-ı Sagır Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Erbab-ı Ziraat (Kişi)
1	Vardar-ı Sagır	Vardarofça Çiftliği	23
2	Vardar-ı Sagır	Gördene Çiftliği	18
3	Vardar-ı Sagır	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	15
4	Vardar-ı Sagır	Anbar Karyesi Çiftliği	13
5	Vardar-ı Sagır	Kulye-i Bala Çiftliği	13
6	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	10
7	Vardar-ı Sagır	Akpınar Çiftliği	8
8	Vardar-ı Sagır	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8
9	Vardar-ı Sagır	Üç Hanlar Çiftliği	7
10	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	6
11	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5
12	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
13	Vardar-ı Sagır	Tekelü Çiftliklerinden Biri	4
14	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
15	Vardar-ı Sagır	Topçu Çiftliği	3
Toplam			140

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)**Tablo EK 1.50:** Erbab-ı Ziraat Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Erbab-ı Ziraat (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	162	Tablo EK 1.42
2	Gelmeriye	372	Tablo EK 1.43
3	Langaza	193	Tablo EK 1.44
4	Nefs-i Selanik	12	Tablo EK 1.45
5	Vardar	240	Tablo EK 1.46
6	Vardareyn	229	Tablo EK 1.47
7	Vardar-ı Kebir	679	Tablo EK 1.48
8	Vardar-ı Sagır	140	Tablo EK 1.49
Toplam		2027	

Tablo EK 1.51: Eskicilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Eskicilik (Kişi)
1	Bazargah	Vernaz Çiftliği	1
2	Langaza	Boşnak Çiftliği	1
Toplam			2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.52: Gündelikçi Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Gündelikçilik (Kişi)
1	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	5
2	Langaza	Top Çiftliği	4
Toplam			9

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.53: Gündelikçi Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Gündelikçilik (Kişi)
1	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.54: Gündelikçi Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Gündelikçilik (Kişi)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	11
2	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	1
Toplam			13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.55: Gündelikçi Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Gündelikçilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	57
2	Vardar-ı Kebir	Gedehör Çiftliği	52
3	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	20
4	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	16
5	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
6	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
Toplam			147

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.56: Gündelikçi Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Gündelikçilik (Kişi)	Kaynak
1	Langaza	9	Tablo EK 1.52
2	Vardar	2	Tablo EK 1.53
3	Vardareyn	13	Tablo EK 1.54
4	Vardar-ı Kebir	147	Tablo EK 1.55
Toplam		171	

Tablo EK 1.57: Hancılık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hancılık (Kişi)
1	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1
2	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	1
4	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.58: Harircilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Harircilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.59: Hattab Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hattab (Kişi)
1	Vardareyn	Cankar Çiftliği	24
2	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	15
Toplam			39

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.60: Hattab Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hattab (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	7
2	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	2
3	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	2
Toplam			11

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.61: Hattab Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hattab (Kişi)	Kaynak
1	Vardareyn	39	Tablo EK 1.59
2	Vardar-ı Kebir	11	Tablo EK 1.60
Toplam		50	

Tablo EK 1.62: Hekim Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hekim (Kişi)
1	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.63: Hizmetkar Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Bazargah	Tomye Çiftliği	2
2	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	2
3	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	2
Toplam			6

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.64: Hizmetkar Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	4
2	Gelmeriye	Hona Çiftliği	3
3	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	3
4	Gelmeriye	Grube Çiftliği	2
5	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	2
6	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
7	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
8	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
9	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	1
10	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
Toplam			19

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.65: Hizmetkar Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	15
2	Langaza	Top Çiftliği	11
3	Langaza	Belofça Çiftliği	7
4	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	4
Toplam			37

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.66: Hizmetkar Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	13
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	8
3	Vardar	Tutiler Çiftliği	3
4	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	2
5	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
6	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	2
Toplam			30

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.67: Hizmetkar Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	19
2	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	10
3	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	7
4	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	6
5	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	6
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	6
7	Vardareyn	Cankar Çiftliği	5
8	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	4
9	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	3
10	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	3
11	Vardareyn	Çalı Çiftliği	3
12	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	3
13	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	2
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	2
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	2
16	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	2
17	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	2
18	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	1
20	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	1
21	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1
22	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			90

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.68: Hizmetkar Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	15
2	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	12
3	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	12
4	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	11
5	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	7
6	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	7
7	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	6
8	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	5
9	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	5
10	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	4
11	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
12	Vardar-ı Kebir	Çınarforus Çiftliği	3
13	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	3
14	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	3
15	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	2
16	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	2
17	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	1
18	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1
19	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	1
20	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	1
Toplam			105

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.69: Hizmetkar Sayısının Vardar-ı Sagır Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Hizmetkarlık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagır	Gördene Çiftliği	8
2	Vardar-ı Sagır	Anbar Karyesi Çiftliği	7
3	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	2
4	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
5	Vardar-ı Sagır	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
6	Vardar-ı Sagır	Vardarofça Çiftliği	1
7	Vardar-ı Sagır	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
8	Vardar-ı Sagır	Üç Hanlar Çiftliği	1
Toplam			24

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.70: Hizmetkar Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Hizmetkarlık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	6	Tablo EK 1.63
2	Gelmeriye	19	Tablo EK 1.64
3	Langaza	37	Tablo EK 1.65
4	Vardar	30	Tablo EK 1.66
5	Vardareyn	90	Tablo EK 1.67
6	Vardar-ı Kebir	105	Tablo EK 1.68
7	Vardar-ı Sagir	24	Tablo EK 1.69
	Toplam	311	

Tablo EK 1.71: Irgat Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgathk (Kişi)
1	Bazargah	Lance Çiftliği	5
2	Bazargah	Tomye Çiftliği	4
3	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	4
4	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	3
5	Bazargah	Vernaz Çiftliği	3
6	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	1
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	1
	Toplam		21

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.72: Irgat Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgathk (Kişi)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	9
2	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
3	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	2
4	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1
5	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1
	Toplam		16

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.73: Irgat Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgathk (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	19
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	3
3	Langaza	Sekiköy Çiftliği	2
4	Langaza	Seslova Çiftliği	1
	Toplam		25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.74: Irgat Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgathk (Kişi)
1	Vardar	Legathor Çiftliği	7
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	3
3	Vardar	Kermid Çiftliği	2
4	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
Toplam			13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.75: Irgat Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgathk (Kişi)
1	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	5
2	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	4
3	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	3
4	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	3
5	Vardareyn	Hızırılı Çiftliği	2
6	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	2
7	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	2
8	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	1
9	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	1
10	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	1
11	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	1
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	1
13	Vardareyn	Virvaniçe Çiftliklerinden Biri	1
14	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1
Toplam			28

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.76: Irgat Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgatlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	17
2	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	13
3	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	12
4	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	10
5	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	8
6	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	7
7	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	6
8	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	6
9	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	5
10	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	4
11	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	3
12	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	3
13	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	3
14	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	2
15	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	2
16	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	2
17	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	1
18	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	1
19	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1
20	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1
21	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	1
Toplam			108

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.77: Irgat Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Irgatlık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	4
2	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	3
3	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	2
4	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
5	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	2
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	1
7	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.78: İrgat Sayısının Nahiyelele Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	İrgatlık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	21	Tablo EK 1.71
2	Gelmeriye	16	Tablo EK 1.72
3	Langaza	25	Tablo EK 1.73
4	Vardar	13	Tablo EK 1.74
5	Vardareyn	28	Tablo EK 1.75
6	Vardar-ı Kebir	108	Tablo EK 1.76
7	Vardar-ı Sagir	15	Tablo EK 1.77
	Toplam	226	

Tablo EK 1.79: İplikçi Sayısının Nahiyelele ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	İplikçilik (Kişi)
1	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	3
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	1
	Toplam		4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.80: Kâhya Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kahyalık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.81: Kapı Uşağı Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kapı Uşaklığı (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.82: Katırcı Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Katırcılık (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.83: Kiracılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	6
2	Bazargah	Mudye Çiftliği	2
3	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	2
4	Bazargah	Vernaz Çiftliği	2
Toplam			12

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.84: Kiracılık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	4
2	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	4
3	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
Toplam			10

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.85: Kiracılık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	2
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.86: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	1
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
3	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.87: Kiracılık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)	ML. VRD. TMT. d.
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	15	11642
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	6	11502
3	Vardareyn	Çalı Çiftliği	6	11588
4	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	3	11528
5	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3	11582
6	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	2	11555
7	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	1	11535
8	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1	11539
9	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1	11545
10	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1	11613
Toplam			39	

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.88: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	8
2	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
3	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	3
4	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	2
6	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	2
7	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	2
8	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	1
9	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
10	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1
11	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1
Toplam			27

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.89: Kiracılık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiracılık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
2	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
4	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1
5	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	1
6	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
Toplam			7

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.90: Kiracılık Yapan Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Kiracılık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	12	Tablo Ek 1.83
2	Gelmeriye	10	Tablo Ek 1.84
3	Langaza	3	Tablo Ek 1.85
4	Vardar	3	Tablo Ek 1.86
5	Vardareyn	39	Tablo Ek 1.87
6	Vardar-ı Kebir	27	Tablo Ek 1.88
7	Vardar-ı Sagir	7	Tablo Ek 1.89
	Toplam	101	

Tablo EK 1.91: Kiremitçilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kiremitçilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.92: Kömürcülük Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Kömürcülük (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	29
2	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
	Toplam		30

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.93: Küfecilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Küfecilik (Kişi)
1	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.94: Mezar Kazıcılık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mezar Kazıcılık (Kişi)
1	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.95: Muhtarlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Muhtarlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.96: Muharrirlik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Muharrir (Kişi)
1	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.97: Mutasarrıf Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	3
2	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	2
3	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	2
4	Bazargah	Vernaz Çiftliği	2
5	Bazargah	Tomye Çiftliği	1
6	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1
7	Bazargah	Lance Çiftliği	1
8	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	1
9	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	1
10	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	1
Toplam			15

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.98: Mutasarrıf Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	7
2	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	7
3	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
4	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
5	Gelmeriye	Grube Çiftliği	2
6	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1
7	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	1
8	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
9	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	1
10	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1
11	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
12	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
13	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
14	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1
15	Gelmeriye	Marina Çiftliği	1
16	Gelmeriye	Ayamama Karyesinde Bir Çiftlik	1
17	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
18	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	1
19	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
20	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
21	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1
22	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1
23	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	1
24	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
25	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	1
26	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	1
27	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
28	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	1
29	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	1
30	Gelmeriye	Zağarcı Çiftliği	1
31	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
32	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
33	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1
34	Gelmeriye	Külahlı Mahallesinde Bir Çiftlik	1
Toplam			50

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.99: Mutasarrıf Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	7
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	2
3	Langaza	Top Çiftliği	1
4	Langaza	Boşnak Çiftliği	1
5	Langaza	Sesleve Çiftliği	1
6	Langaza	Seslova Çiftliği	1
7	Langaza	Şeremetlü Çiftliği	1
8	Langaza	Nebet Çiftliği	1
9	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	1
10	Langaza	Yanikköy Çiftliği	1
11	Langaza	Langaza Çiftliği	1
12	Langaza	Kulgallı Çiftliği	1
13	Langaza	Sekiköy Çiftliği	1
Toplam			20

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.100: Mutasarrıf Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.101: Mutasarrıf Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
2	Vardar	Kurfallı İbrahim Bey Çiftliği	2
3	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	1
4	Vardar	Legathor Çiftliği	1
5	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	1
6	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	1
8	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	1
9	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
10	Vardar	Kermid Çiftliği	1
11	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	1
12	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	1
Toplam			16

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.102: Mutasarrıf Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	5
2	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	3
3	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	3
4	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	2
5	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	2
6	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	1
7	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	1
8	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
9	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	1
10	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	1
11	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	1
12	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	1
13	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	1
14	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 9	1
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 10	1
16	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
17	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	1
18	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	1
19	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
20	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	1
21	Vardareyn	Çalı Çiftliği	1
22	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	1
23	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1
24	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
25	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
26	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
27	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	1
28	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
29	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1
Toplam			39

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.103: Mutasarrıf Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	5
2	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	3
3	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	3
4	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	2
6	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	2
7	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	2
8	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	2
9	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	1
10	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1
11	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1
12	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	1
13	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	1
14	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	1
15	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	1
16	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1
17	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	1
18	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1
19	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
20	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	1
21	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	1
22	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	1
23	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
24	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
25	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1
26	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1
27	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	1
28	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	1
29	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	1
30	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
31	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1
32	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
Toplam			45

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.104: Mutasarrıf Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Mutasarrıf (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	5
2	Vardar-ı Sagir	Akpınar Çiftliği	4
3	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	2
4	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	1
5	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1
6	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	1
7	Vardar-ı Sagir	Vardaroğa Çiftliği	1
8	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
9	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
10	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	1
11	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
12	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
13	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	1
14	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
15	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	1
Toplam			23

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.105: Mutasarrıf Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Mutasarrıf (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	15	Tablo EK 1.97
2	Gelmeriye	50	Tablo EK 1.98
3	Langaza	20	Tablo EK 1.99
4	Nefs-i Selanik	1	Tablo EK 1.100
5	Vardar	16	Tablo EK 1.101
6	Vardareyn	39	Tablo EK 1.102
7	Vardar-ı Kebir	45	Tablo EK 1.103
8	Vardar-ı Sagir	23	Tablo EK 1.104
Toplam		209	

Tablo EK 1.106: Nalbantlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Nalbantlık (Kişi)
1	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.107: Nalburculuk Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Nalburculuk (Kişi)
1	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.108: Öküzculük Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Bazargah	Vernaz Çiftliği	2
2	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.109: Öküzculük Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1
2	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	1
Toplam			2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.110: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	2
2	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
3	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.111: Öküzculük Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Vardareyn	Cankar Çiftliği	3
2	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	2
3	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	2
4	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1
5	Vardareyn	Çalı Çiftliği	1
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1
Toplam			10

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.112: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	2
2	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.113: Öküzculük Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Öküzculük (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	3
2	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	1
Toplam			4

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.114: Öküzculük Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Öküzculük (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	3	Tablo EK 1.108
2	Gelmeriye	2	Tablo EK 1.109
3	Vardar	4	Tablo EK 1.110
4	Vardareyn	10	Tablo EK 1.111
5	Vardar-ı Kebir	4	Tablo EK 1.112
6	Vardar-ı Sagir	4	Tablo EK 1.113
Toplam		27	

Tablo EK 1.115: Pabuçculuk Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Pabuçculuk (Kişi)
1	Bazargah	Vernaz Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.116: Papazlık Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklerine Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Papazlık (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	3
2	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	1
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	1
4	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	2
5	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
6	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
Toplam			9

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.117: Papazlık Yapan Sayısının Nahiyelerine Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Papazlık (Kişi)	Kaynak
1	Vardar	3	Tablo EK 1.116
2	Vardareyn	2	
3	Vardar-ı Kebir	2	
4	Vardar-ı Sagir	2	
Toplam		9	

Tablo EK 1.118: Sabunculuk Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sabunculuk (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.119: Sekbanlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sekbanlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.120: Semercilik Yapan Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Semercilik (Kişi)
1	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.121: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	3
2	Bazargah	Lance Çiftliği	1
3	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	1
Toplam			5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.122: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.123: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.124: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	2
2	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.125: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	3
2	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	2
3	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	2
4	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1
5	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1
Toplam			9

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.126: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	4
2	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	4
3	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	3
4	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
5	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	2
6	Vardar-ı Kebir	İlhanlı Çiftliği	2
7	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	2
8	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1
9	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
10	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	1
11	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	1
12	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1
13	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	1
14	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
Toplam			27

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.127: Sığırtaçlık Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sığırtaçlık (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.128: Sığirtmaçlık Yapan Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Sığirtmaçlık (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	5	Tablo EK 1.121
2	Gelmeriye	1	Tablo EK 1.122
3	Langaza	1	Tablo EK 1.123
4	Vardar	3	Tablo EK 1.124
5	Vardareyn	9	Tablo EK 1.125
6	Vardar-ı Kebir	27	Tablo EK 1.126
7	Vardar-ı Sagir	1	Tablo EK 1.127
Toplam		47	

Tablo EK 1.129: Sirkecilik Yapan Sayısının Vardar-ı Kenir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Sirkecilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.130: Subaşı Sayısının Bazargah Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	1
2	Bazargah	İstavroz Çiftliği	1
3	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.131: Subaşı Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Gelmeriye	Hona Çiftliği	1
2	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	1
3	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
4	Gelmeriye	Turhanlı Çiftliği	1
5	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1
6	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	1
7	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	1
8	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
9	Gelmeriye	Grube Çiftliği	1
10	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	1
11	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	1
12	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	1
13	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	1
14	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	1
Toplam			14

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.132: Subaşı Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	1
2	Langaza	Sesleve Çiftliği	1
3	Langaza	Seslova Çiftliği	1
4	Langaza	Varest-i Sagir Çiftliği	1
5	Langaza	Langaza Çiftliği	1
6	Langaza	Kulgallu Çiftliği	1
7	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	1
Toplam			7

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.133: Subaşı Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.134: Subaşı Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	1
2	Vardar	Legathor Çiftliği	1
3	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	1
4	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
5	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	1
6	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	1
7	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
8	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	1
9	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	1
Toplam			9

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.135: Subaşı Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	1
2	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	1
3	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	1
4	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
5	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	1
6	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	1
7	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
8	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	1
9	Vardareyn	Çalı Çiftliği	1
10	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1
11	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
12	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	1
Toplam			12

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.136: Subaşı Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	1
2	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1
3	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	1
4	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	1
5	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	1
6	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	1
7	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	1
8	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
9	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	1
10	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	1
11	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	1
12	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	1
13	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	1
14	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	1
15	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
16	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	1
17	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
18	Vardar-ı Kebir	Bozec Çiftliği	1
19	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	1
20	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	1
21	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	1
22	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	1
23	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	1
24	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	1
25	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	1
Toplam			25

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.137: Subaşı Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Subaşı (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Karyesi'nde Bir Çiftlik	1
2	Vardar-ı Sagir	Kulye-i Bala Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
4	Vardar-ı Sagir	Anbar Karyesi Çiftliği	1
5	Vardar-ı Sagir	Vardarofça Çiftliği	1
6	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
7	Vardar-ı Sagir	Tekelü Çiftliklerinden Biri	1
8	Vardar-ı Sagir	Kavaklı-yı Zir Çiftliği	1
9	Vardar-ı Sagir	Harmanköylü Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
10	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
11	Vardar-ı Sagir	Topçu Çiftliği	1
12	Vardar-ı Sagir	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
13	Vardar-ı Sagir	Üç Hanlar Çiftliği	1
Toplam			13

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.138: Subaşı Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Subaşı (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	3	Tablo EK 1.130
2	Gelmeriye	14	Tablo EK 1.131
3	Langaza	7	Tablo EK 1.132
4	Nefs-i Selanik	1	Tablo EK 1.133
5	Vardar	9	Tablo EK 1.134
6	Vardareyn	12	Tablo EK 1.135
7	Vardar-ı Kebir	25	Tablo EK 1.136
8	Vardar-ı Sagir	13	Tablo EK 1.137
Toplam		84	

Tablo EK 1.139: Süpürgecilik Yapan Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Süpürgecilik (Kişi)
1	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	1

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.140: Tavukçuluk Yapan Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Tavukçuluk (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.141: Terzi Sayısının Nahiye ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Terzilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	1
2	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1
3	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	1
Toplam			3

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.142: Unculuk Yapan Sayısının Vardar-ı Sagir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Unculuk (Kişi)
1	Vardar-ı Sagir	Gördene Çiftliği	5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.143: Yevmiyeci Sayısının Gelmeriye Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yevmiyecilik (Kişi)
1	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	3
2	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	1
3	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	1
Toplam			5

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.144: Yevmiyeci Sayısının Langaza Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yevmiyecilik (Kişi)
1	Langaza	Sesleve Çiftliği	3
2	Langaza	Seslova Çiftliği	3
3	Langaza	Kulgallu Çiftliği	3
Toplam			9

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.145: Yevmiyeci Sayısının Vardar Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yevmiyecilik (Kişi)
1	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	10
2	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	9
3	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	4
4	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
5	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
6	Vardar	Tutiler Çiftliği	1
Toplam			27

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.146: Yevmiyeci Sayısının Vardareyn Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yevmiyecilik (Kişi)
1	Vardareyn	Cankar Çiftliği	6
2	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	5
3	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	4
4	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	3
5	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagır Çiftliği	1
6	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	1
Toplam			20

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.147: Yevmiyeci Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesi Çiftliklerindeki Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yevmiyecilik (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	8
2	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
3	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	3
4	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	2
5	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	1
6	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	1
7	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	1
Toplam			19

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.148: Yevmiyeci Sayısının Nahiyelere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Yevmiyecilik (Kişi)	Kaynak
1	Gelmeriye	5	Tablo EK 1.143
2	Langaza	9	Tablo EK 1.144
3	Vardar	27	Tablo EK 1.145
4	Vardareyn	20	Tablo EK 1.146
5	Vardar-ı Kebir	19	Tablo EK 1.147
Toplam		80	

Tablo EK 1.149: Yoğurtçuluk Yapan Sayısının Nahiyelere ve Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Yoğurtçuluk (Kişi)
1	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
2	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	1
Toplam			2

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.150: “Diğer” Grubundaki Sayısının Bazargah Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Bazargah	Mudye Çiftliği	35
2	Bazargah	Sene Karyesi Çiftliği	35
3	Bazargah	Reşid Bey Çiftliği	29
4	Bazargah	Tomye Çiftliği	17
5	Bazargah	Vernaz Çiftliği	12
6	Bazargah	Lance Çiftliği	7
7	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 1	5
8	Bazargah	Usturlunga Karyesinde Bir Çiftlik	5
9	Bazargah	İstavroz Çiftliği	2
10	Bazargah	Doğancı Çiftliği - 2	2
Toplam			149

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.151: “Diğer” Grubundaki Sayısının Gelmeriye Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Gelmeriye	Bortarye Çiftliği	71
2	Gelmeriye	Ayamama Çiftliği	59
3	Gelmeriye	Miryofte Çiftliği	28
4	Gelmeriye	Girne Çiftliklerinden Bir Çiftlik	27
5	Gelmeriye	Sofular Çiftliği	23
6	Gelmeriye	Karaburun-ı Sagir Çiftliği	17
7	Gelmeriye	Grube Çiftliği	12
8	Gelmeriye	Acıbalı Çiftliği	11
9	Gelmeriye	Uzun Ali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	11
10	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	8
11	Gelmeriye	Yeniköy Çiftliği	8
12	Gelmeriye	Karaburun Çiftliklerinden Bir Çiftlik	6
13	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
14	Gelmeriye	Soruklu Çiftliği	4
15	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	2
16	Gelmeriye	Bahçeli Çiftliği	1
17	Gelmeriye	Üç Evler Karyesinde Bir Çiftlik	1
18	Gelmeriye	Çayır Çiftliği	1
19	Gelmeriye	Müsmer Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
20	Gelmeriye	Pebşune Çiftliği	1
21	Gelmeriye	Kapucular Karyesinde Bir Çiftlik	1
Toplam			297

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.152: “Diğer” Grubundaki Sayısının Langaza Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Langaza	Belofça Çiftliği	48
2	Langaza	Ayvasıl Çiftliği	18
3	Langaza	Yanikköy Çiftliği	14
4	Langaza	Boşnak Çiftliği	5
5	Langaza	Vareste-i Sagir Çiftliği	5
6	Langaza	Top Çiftliği	3
7	Langaza	Seslova Çiftliği	3
8	Langaza	Sesleve Çiftliği	2
9	Langaza	Nebet Çiftliği	2
10	Langaza	Sekiköy Çiftliği	2
Toplam			102

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.153: “Diğer” Grubundaki Sayısının Nefs-i Selanik Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Nefs-i Selanik	Cedid Kavaklı Çiftliği	10

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.154: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardar Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Vardar	Kadıköyü Çiftliği	87
2	Vardar	Kayalu ve Çakra Çiftlikleri	27
3	Vardar	Belatı-yı Kebir Çiftliği	26
4	Vardar	Legathor Çiftliği	20
5	Vardar	Tutiler Çiftliği	6
6	Vardar	Belatı-yı Sagir Çiftliği	6
7	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 1	3
8	Vardar	Nariş Çiftliklerinden Bir Çiftlik	3
9	Vardar	Kermid Çiftliği	3
10	Vardar	Hermer Karyesi'ndeki Çiftliklerden Biri - 2	2
11	Vardar	Hark Karyesi Çiftliklerinden Bir Çiftlik	1
12	Vardar	Kurfallu İbrahim Bey Çiftliği	1
Toplam			185

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.155: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardareyn Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Vardareyn	Gorbeş Çiftliği	37
2	Vardareyn	Kulgallu-yı Sagir Çiftliği	34
3	Vardareyn	Hızırlı Çiftliği	28
4	Vardareyn	Babaköy Çiftliği	26
5	Vardareyn	Çalı Çiftliği	23
6	Vardareyn	Durmuşlu Çiftliği	22
7	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	14
8	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	14
9	Vardareyn	Aşıklar Karyesinde Bir Çiftlik	13
10	Vardareyn	Tekelü Çiftliği	12
11	Vardareyn	Mahmud Çiftliği	12
12	Vardareyn	Kuşballı Çiftliklerinden Biri	11
13	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliği	10
14	Vardareyn	Müslim Doğancı Karyesinde Bir Çiftlik	7
15	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 1	4
16	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 5	4
17	Vardareyn	Labre Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
18	Vardareyn	Davud Bali Çiftliklerinden Bir Çiftlik	4
19	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 7	3
20	Vardareyn	Ramiye Çiftliği	3
21	Vardareyn	Virlaniçe Çiftliklerinden Biri	3
22	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 2	2
23	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 3	2
24	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 4	2
25	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 6	2
26	Vardareyn	Muhtelif Çiftlikler - 8	2
27	Vardareyn	Cankar Çiftliği	1
Toplam			299

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.156: “Diğer” Grubundaki Sayısının Vardar-ı Kebir Nahiyesindeki Çiftliklere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Çiftlik	Diğer (Kişi)
1	Vardar-ı Kebir	Körpe Çiftliği	72
2	Vardar-ı Kebir	Gedehor Çiftliği	71
3	Vardar-ı Kebir	Bedreli Çiftliklerinden Bir Çiftlik	67
4	Vardar-ı Kebir	Kayalı Çiftliği	55
5	Vardar-ı Kebir	Yaylacı Çiftliği	44
6	Vardar-ı Kebir	Remel Çiftliği	40
7	Vardar-ı Kebir	Eşkenan Çiftliği	38
8	Vardar-ı Kebir	Lanyor Çiftliği	36
9	Vardar-ı Kebir	Nihor Çiftliği	36
10	Vardar-ı Kebir	Balbehör Çiftliği	33
11	Vardar-ı Kebir	Hanuryaköy Çiftliği	31
12	Vardar-ı Kebir	Buzca Çiftliği	28
13	Vardar-ı Kebir	İlhanlu Çiftliği	27
14	Vardar-ı Kebir	Falyan Çiftliği	26
15	Vardar-ı Kebir	Süleymanlı Çiftliği	22
16	Vardar-ı Kebir	Valgat Çiftliği	20
17	Vardar-ı Kebir	Gurgavnik Çiftliği	17
18	Vardar-ı Kebir	Bozecz Çiftliği	15
19	Vardar-ı Kebir	Gurgob Çiftliği	14
20	Vardar-ı Kebir	Libahova Çiftliği	11
21	Vardar-ı Kebir	Litova Çiftliği	9
22	Vardar-ı Kebir	Ağaç Ayak Çiftliği	9
23	Vardar-ı Kebir	Betkız Çiftliği	9
24	Vardar-ı Kebir	Çınarformus Çiftliği	8
25	Vardar-ı Kebir	Sarıca Çiftliği	8
26	Vardar-ı Kebir	Torişleva Çiftliği	7
27	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 1	4
28	Vardar-ı Kebir	Kırcılar Çiftliği	4
29	Vardar-ı Kebir	Taraklı Çiftliği	4
30	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 4	3
31	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 2	2
32	Vardar-ı Kebir	İkizler Çiftliği - 3	2
Toplam			772

Kaynak: (BOA, ML. VRD. TMT. d.)

Tablo EK 1.157: “Diğer” Grubundaki Sayısının Nahiyeleere Göre Dağılımı (1844)

	Nahiye	Diğer (Kişi)	Kaynak
1	Bazargah	149	Tablo EK 1.150
2	Gelmeriye	297	Tablo EK 1.151
3	Langaza	102	Tablo EK 1.152
4	Nefs-i Selanik	10	Tablo EK 1.153
5	Vardar	185	Tablo EK 1.154
6	Vardareyn	299	Tablo EK 1.155
7	Vardar-ı Kebir	772	Tablo EK 1.156
	Toplam	1814	

Tablo EK 1.158: Selanik Kazası Çiftliklerindeki Hanelerin Nahiyeleere Göre Mesleki Dağılımının Genel Sayısal Durumu (1844)

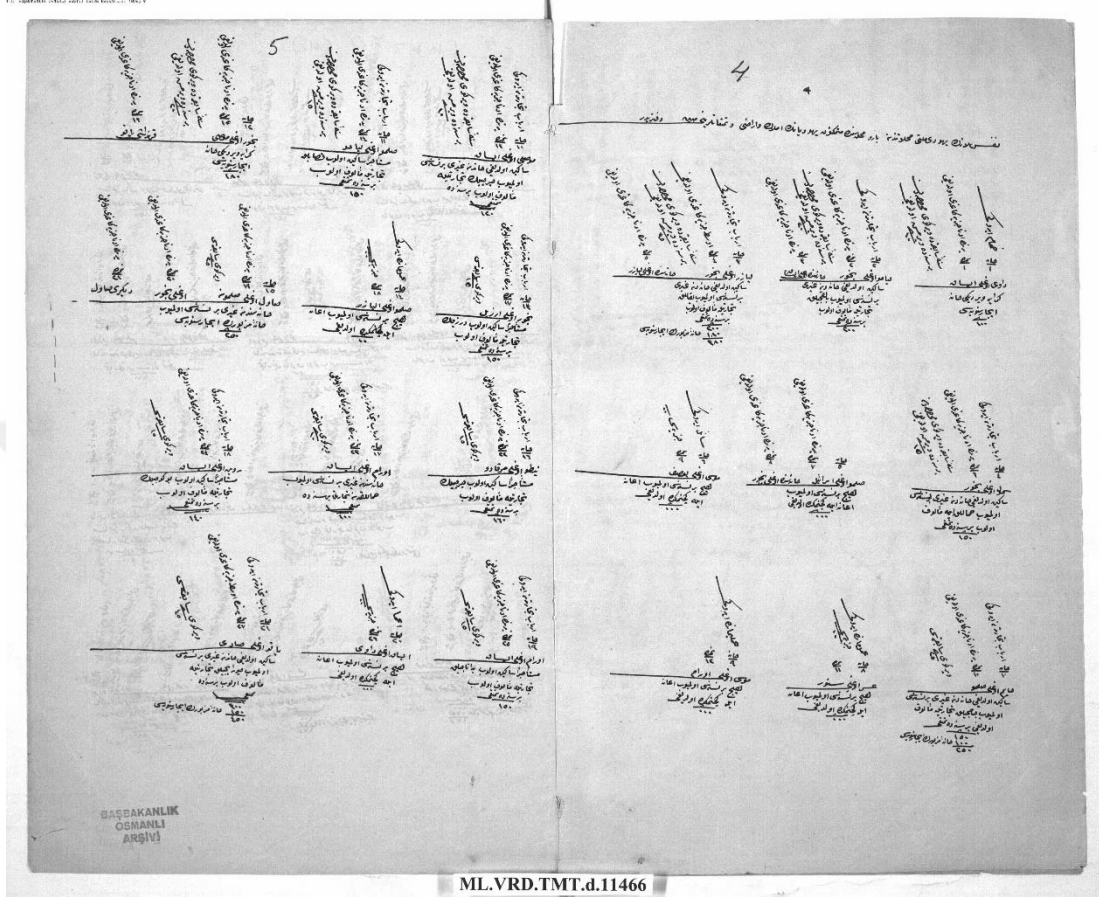
	Meslek	Nahiyeler								Toplam (Kişi)
		Bazargah (Kişi)	Gelmeriye (Kişi)	Langaza (Kişi)	Nefs-i Selanik (Kişi)	Vardar (Kişi)	Vardareyn (Kişi)	Vardar-ı Kebir (Kişi)	Vardar-ı Sagir (Kişi)	
1	Ağnam Kasaplığı							5	1	6
2	Ağnam Ticareti	3	4	6			15	5		33
3	Ahırcılık	1								1
4	Arabacılık					5	7	21	5	38
5	Arıcılık						1			1
6	Aylıkçılık			2						2
7	Bakkallık	1	3							4
8	Bağcılık		1			3	1	4	1	10
9	Balıkçılık	3						31		34
10	Bargir Kiracılığı						5			5
11	Boyacılık							3	1	4
12	Çobanlık	12	3	15	1	13	53	56	15	168
13	Dalyancılık							1		1
14	Değirmencilik	1						3		4
15	Demircilik	2				3	3	8	3	19
16	Diğer	149	297	102	10	185	299	772		1.814
17	Dülgerlik	1						4		5
18	Erbab-ı Ziraat	162	372	193	12	240	229	679	140	2.027
19	Eskicilik	1						1		2
20	Gündelikçilik			9		2	13	147		171
21	Hancılık	1					1		2	4
22	Harircilik							1		1
23	Hattab						39	11		50
24	Hekim		1							1
25	Hizmetkarlık	6	19	37		30	90	105	24	311
26	İrgathık	21	16	25		13	28	108	15	226
27	İplikçilik	1	3							4
28	Kahyalık							2		2
29	Kapı Uşaklığı							2		2

Tablo EK 1.158: Selanik Kazası Çiftliklerindeki Hanelerin Nahiyelerine Göre Mesleki Dağılımının Genel Sayısal Durumu (1844) (Devamı)

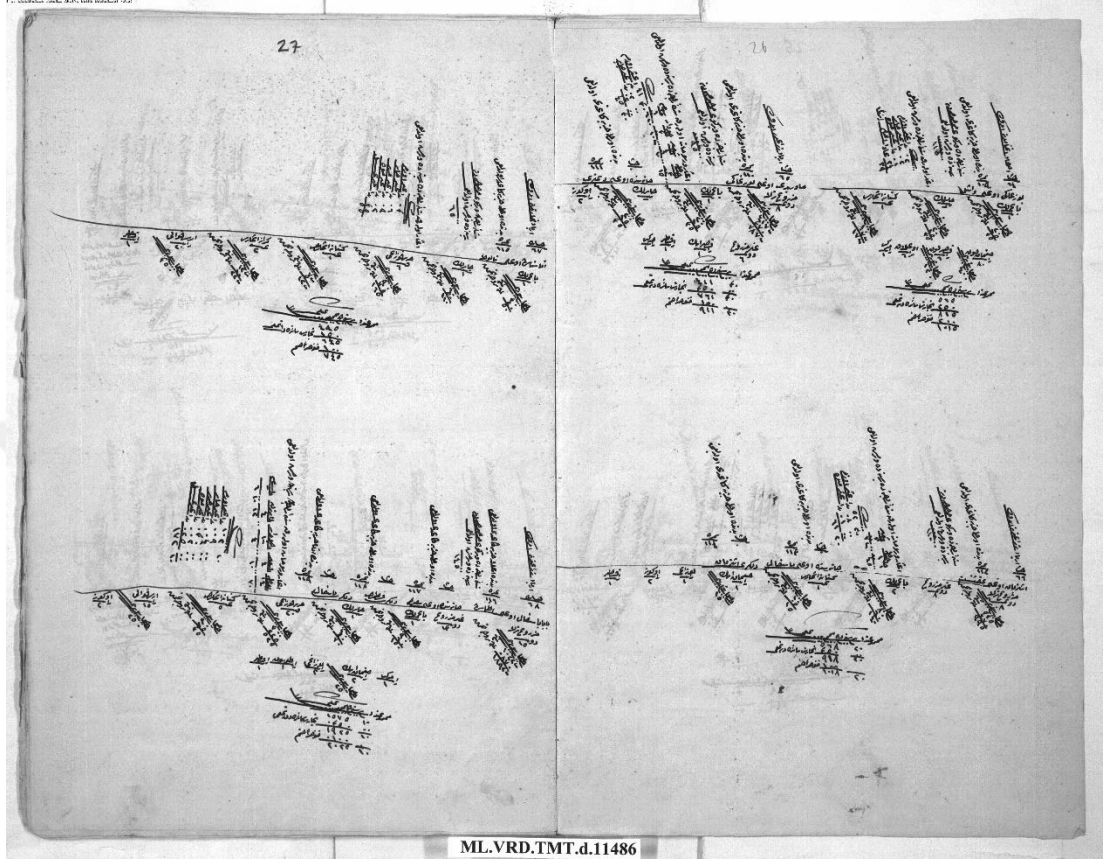
	Meslek	Nahiyeler								Toplam (Kişi)
		Bazargah (Kişi)	Gelmeriye (Kişi)	Langaza (Kişi)	Nefs-i Selanik (Kişi)	Vardar (Kişi)	Vardareyn (Kişi)	Vardar-ı Kebir (Kişi)	Vardar-ı Sagir (Kişi)	
30	Katırcılık	1								1
31	Kiracılık	12	10	3		3	39	27	7	101
32	Kiremitçilik							1		1
33	Kömürcülük	29						1		30
34	Küfecilik						1			1
35	Mezar Kazıcılık	1								1
36	Muharrir						1			1
37	Muhtarlık							1		1
38	Mutasarrıf	15	50	20	1	16	39	45	23	209
39	Nalbantlık						1			1
40	Nalburculuk		1							1
41	Öküzçülük	3	2			4	10	4	4	27
42	Pabuçculuk	2								2
43	Papazlık					3	2	2	2	9
44	Sabunculuk							1		1
45	Sekbanlık							1		1
46	Semercilik						1	2		3
47	Sığırtmaçlık	5	1	1		3	9	27	1	47
48	Sirkecilik							3		3
49	Subaşı	3	14	7	1	9	12	25	13	84
50	Süpürgecilik						1			1
51	Tavukçuluk							2		2
52	Terzilik							2	1	3
53	Unculuk								5	5
54	Yevmiyecilik		5	9		27	20	19		80
55	Yoğurtçuluk						1	1		2
	Toplam	436	802	429	25	559	921	2.133	263	5.568

Kaynak: Tablo EK 1-157.

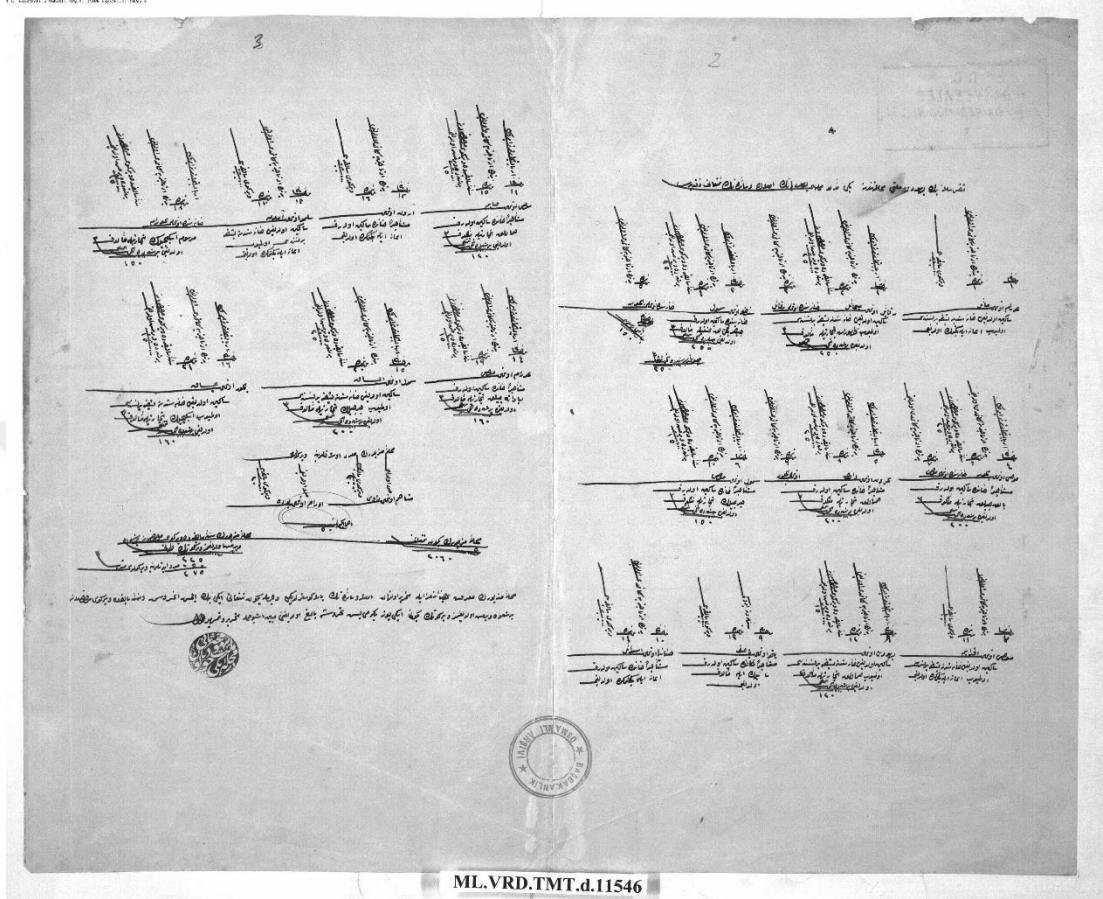
EK-2: Kullanılan Arşiv Evraklarından Örnekler

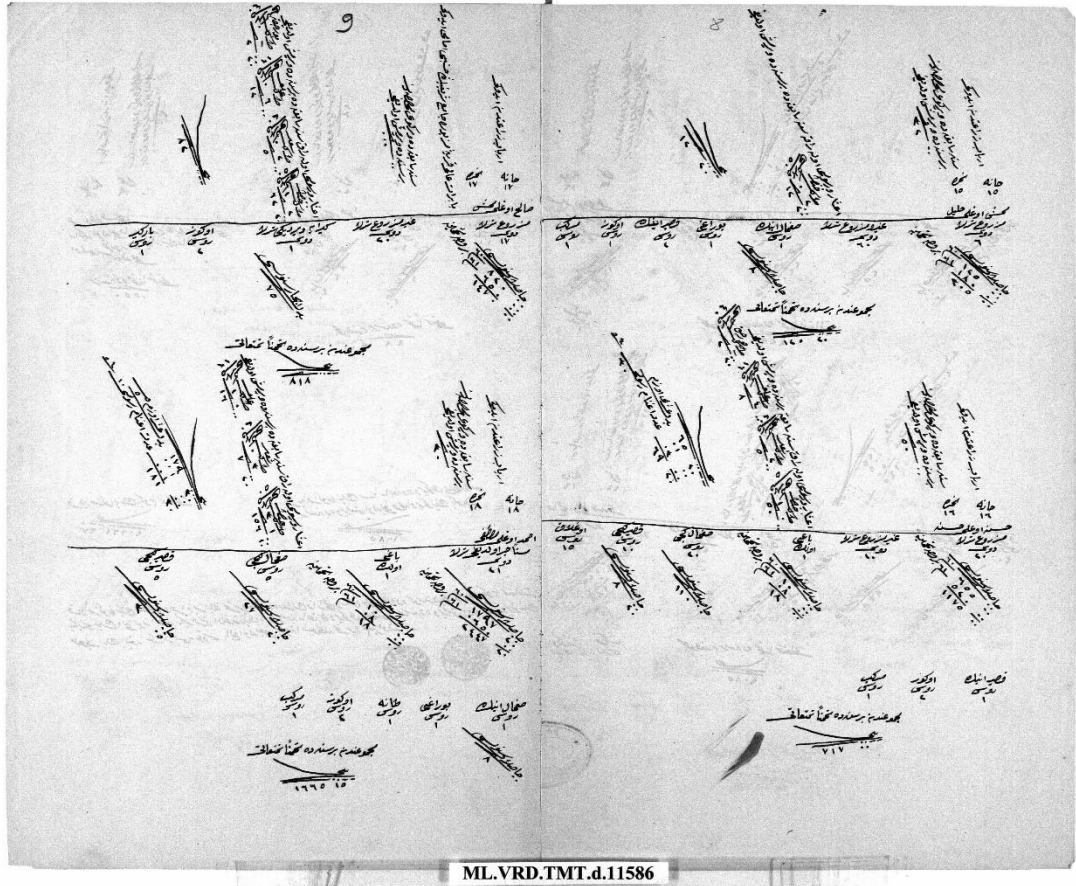
EK-2: Kullanılan Arşiv Evraklarından Örnekler

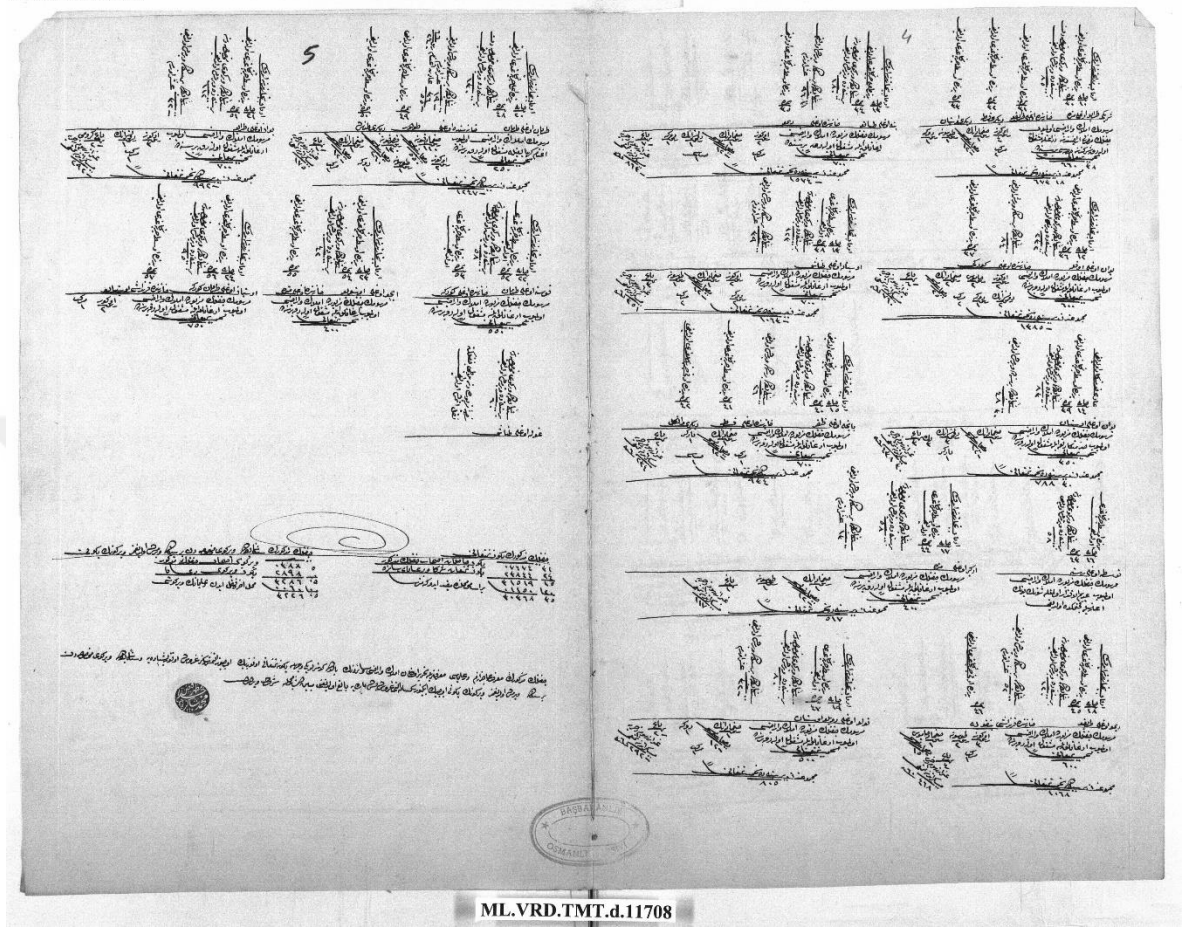
EK-2: Kullanılan Arşiv Evraklarından Örnekler

EK-2: Kullanılan Arşiv Evraklarından Örnekler

EK-2: Kullanılan Arşiv Evraklarından Örnekler

ÖZGEÇMİŞ

ERTUĞRUL ÇAM

Öğrenim Bilgisi

Doktora 2015	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/İKTİSAT (DR) Tez adı: XIX. YÜZYILDA SELANİK KAZASI ÇİFTLİKLERİ Tez Danışmanı:(MEHTAP ÖZDEĞER)
Yüksek Lisans 2012 Haziran/2015	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/İKTİSAT TARİHİ (YL) (TEZLİ) Tez adı: 19. yüzyılda İstanbul çiftlikleri: Hekimbaşı, Çavuşbaşı ve Alemdağı örnekleri (2015) Tez Danışmanı:(ERCÜMEN BALCI)
Lisans 2005 Mart/2011	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ/İKTİSAT BÖLÜMÜ/İKTİSAT PR.

Akademik Görevler

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ 2019	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ/LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ (25.12.2019 Birim Adı Değişikliği)
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ 2015-2019	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ (25.12.2020 Birim Adı Değişikliği)

İdari Görevler

Birim Koordinatörü 2018-2019	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ/AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
Engelli Birim Sorumlusu 2018-2019	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Mezun Öğrenciler ve Kariyer Merkezi Koordinatörlüğü Birim 2018-2019	BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Bilimsel Kuruluşlara Üyelikler

1. Young Scholars Initiative - Institute for New Economic Thinking, Üye , 2019-2021

Eserler

Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

1. TUNALI HALİL,ÇAM ERTUĞRUL (2016). Türkiye'de Hisse Senedi Getirileri ile Mevduat Faizlerinin Altın Fiyatlarına Etkisi. Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar Dergisi, 53(622), 33-44. (Yayın No: 3416799)

B. Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında (proceedings) basılan bildiriler :

1. ÇAM ERTUĞRUL (2019). XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Çiftlikler: Yazıcı Çiftliği Örneği (1852-1858). VI. Yıldız Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, 396-396. (Özet Bildiri/Sözlü Sunum)(Yayın No:5594877)
2. ÇAM ERTUĞRUL (2018). Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet Fabrikaları (1877-1879): Beşiktaş Süt Fabrikası Örneği. VIII. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series - Plovdiv / Bulgaria, 381-381. (Özet Bildiri/Sözlü Sunum)(Yayın No:4248866)
3. ÇAM ERTUĞRUL (2018). Osmanlı İmparatorluğu'nda Çiftlikler (1848-1874): Hekimbaşı, Çavuşbaşı ve Alemdağ Örnekleri. VII. International Balkan and Near Eastern Social Sciences Congress Series - Tekirdağ / Turkey, 1, 256-279. (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum)(Yayın No:4210169)

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C1. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar:

1. Osmanlı İmparatorluğu'nda Çiftlikler (1848-1874): İstanbul Örneği (2018)., ÇAM ERTUĞRUL, LAP LAMBERT Academic Publishing, Basım sayısı:1, Sayfa Sayısı 124, ISBN:9786139923694, Türkçe(Bilimsel Kitap), (Yayın No: 6327355)

C. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplar veya kitaplardaki bölümler:

C2. Yazılan ulusal/uluslararası kitaplardaki bölümler:

1. İşletme ve İktisat Alanında Akademik Çalışmalar, Bölüm adı:(XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu Tarımsal İşletmeleri: (Selanik) Langaza - Veraste-i Sagir Çiftliği Örneği, 1844) (2021)., ÇAM ERTUĞRUL, ARTİKEL AKADEMİ, Editör:ETİ HASAN SELÇUK, ERDİREN YILDIRIM ONUR, Basım sayısı:1, ISBN:978-605-70582-9-4, Türkçe(Bilimsel Kitap), (Yayın No: 7253115)

Editörlük

1. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (Diğer endeksler), Dergi, Yrd. Editör, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 02.03.2020
2. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Diğer endeksler), Dergi, Yrd. Editör, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 01.08.2016-30.09.2018
3. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi (TR DİZİN), Dergi, Yrd. Editör, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, 30.06.2021